

DET KONGELIGE
FINANS- OG TOLLDEPARTEMENT

St prp nr 1

(1998–99)

FOR BUDSJETTERMINEN 1999

Skatte-, avgifts- og tollvedtak

Innhold

	Omtalt side	Utkast til vedtak side
1 Oppsummering av skatte- og avgifts- og tollopplegget for 1999 .	9	
1.1 Innledning	9	
1.2 Skatteopplegget	9	
1.3 Avgiftsopplegget	11	
1.4 Toll	12	
2 Ordinær skatt til staten på formue og inntekt (kap 5501, 5507 og 5508)	13	
2.1 Innledning	13	
2.2 Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999	13	64
2.2.1 Toppskatt og formuesskatt	13	
2.2.2 Normalrentesatsen for rimelig lån i arbeidsforhold	13	
2.2.3 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak	13	
2.2.4 Tonnasjesskatt	13	
2.2.5 Endringer av beløpsgrenser	14	
2.2.5.1 Innledning	14	
2.2.5.2 Minstefradrag	14	
2.2.5.3 Foreldrefradrag	14	
2.2.5.4 Klassefradrag	14	
2.2.5.5 Skatteloven § 78 nr 1	14	
2.2.6 Endringer av satsen for fellesskatten	14	
2.2.7 Formuesskatt til staten for upersonlig skattepliktig	14	
2.2.8 Øvrige deler av forslaget til Stortingets skattevedtak for 1999	14	
2.3 Nye vedtak for inntektsåret 1998 vedrørende kommunale og fylkeskommunale skattører	14	
2.4 Kommunale og fylkeskommunale skattører for 1999	15	
2.5 Skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten på kontinental-sokkelen	15	69
3 Avgift på arv og gaver (kap 5506)	16	69
4 Toll (kap 5511)	17	72
4.1 Innledning	17	
4.2 Tollinntektene	17	
4.2.1 Tollinntektene i 1997, 1998 og 1999	17	
4.2.2 Fordeling av tollinntektene etter land og varegrupper	18	
4.3 Tollavgifter på industrivarer	20	
4.3.1 WTO-forhandlinger	20	
4.3.1.1 Generelt om ny forhandlingsrunde	20	
4.3.1.2 Forhandlinger på særlige områder	20	
4.3.2 Tollnedtrappinger i henhold til WTO-avtalen	21	
4.3.3 Endringer av tollsatsene i den norske tolltariffen	21	
4.3.3.1 Varenumre hvor det er gitt generelle administrative tollnedsettelse	21	
4.3.3.2 Varenumre som omfatter tekstilvarer hvor det er gitt administrative tollnedsettelse	21	
4.3.3.3 Varer som importeres som innsatsvarer til norsk industri	22	

	Omtalt side	Utkast til vedtak side	
4.4	Tollavgifter på landbruksvarer	22	
4.4.1	Forhandlinger om markedsadgang i WTO	22	
4.4.1.1	Landbruksavtalen og resultatet fra Uruguay-runden	22	
4.4.1.2	Neste forhandlingsrunde	22	
4.4.2	Arbeidet med tilpasninger i tollvernet	23	
4.4.3	Norges forhandlinger med EU på landbruksområdet	23	
4.4.3.1	EØS-avtalens artikkel 19	23	
4.4.3.2	EØS-avtalens protokoll 3	23	
4.4.4	Administrative tollnedsettelse	23	
4.4.5	Fordeling av tollkvoter	24	
4.4.6	Nye oppdelinger og tollsatser i tolltariffen	24	
4.5	EØS-avtalen og de øvrige frihandelsavtalene	24	
4.5.1	Utviklingen av frihandelsavtalene	24	
4.5.2	Nye frihandelsavtaler	24	
4.6	Tollpreferansesystemet for utviklingsland (Generalized System of Preferences, GSP)	25	
4.6.1	Innledning	25	
4.6.2	Import fra GSP-land	25	
4.6.3	Enkelte erfaringer med GSP-ordningen	26	
4.6.4	Endringer i opprinnelsesreglene i GSP-ordningen	26	
4.7	Regelverksendringer	27	
4.7.1	Tolltariffens innledende bestemmelser § 13 nr 4	27	
4.7.2	Satser for forenklet fortolling	27	
5	Merverdiavgift og avgift på investeringer mv (Kap 5521)	29	92
5.1	Inntektsanslaget for 1999	29	
5.2	Merverdiavgiften	29	
5.3	Investeringsavgiften	30	
6	Særaggiftene	31	
6.1	Innledning	31	
6.1.1	Generelt	31	
6.1.2	Nærmere om enkelte spørsmål	31	
6.1.3	Provenyvirkninger av forslagene	32	
6.2	Avgift på brennevin og vin mm (kap 5526)	36	73
6.3	Avgift på øl (kap 5526)	38	74
6.4	Grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer (kap 5526, post 75)	39	75
6.5	Avgift på tobakkvarer (kap 5531, post 70)	39	76
6.6	Motorvognavgiftene (kap 5536)	40	
6.6.1	Innledning	40	
6.6.2	Engangsavgift på motorvogner mm og avgift ved registrering av motorvogner som er bygd opp her i landet (kap 5536, post 71)	41	77
6.6.3	Årsavgift på motorvogner mv (kap 5536, post 72)	45	79
6.6.4	Vektårsavgift (kap 5536, post 73)	45	80
6.6.5	Omregistreringsavgift (kap 5536, post 75)	45	82
6.6.6	Avgift på bensin (kap 5536, post 76)	46	92
6.6.7	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap 5536, post 77)	47	92
6.7	Avgift på båtmotorer (kap 5537, post 71)	48	83
6.8	Avgift på elektrisk kraft (kap 5541, post 70)	48	84
6.9	Grunnavgift på mineralolje (kap 5542, post 70)	50	84
6.10	Avgift på smøreolje mv (kap 5542, post 71)	51	93
6.11	Avgift på mineralske produkter (Kap 5543)	52	92
6.11.1	CO ₂ -avgift (Kap 5543, post 70)	52	

	Omtalt side	Utkast til vedtak side
6.11.2 Svovelavgift (kap 5543, post 71)	53	
6.12 Avgift på kull og koks	54	
6.13 Avgift på sluttbehandling av avfall (kap 5546, post 70)	54	
6.14 Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv (kap 5555, post 70)	55	85
6.15 Avgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer (kap 5556)	55	86
6.16 Avgift på kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer (kap 5558)	56	86
6.17 Avgift på sukker mv (kap 5557, post 70)	56	88
6.18 Dokumentavgift (kap 5565, post 70)	56	89
6.19 Avgift på flyging (kap 5580, post 72)	56	93
6.20 Avgift på kassetter (kap 5581, post 70)	58	89
6.21 Avgift på radio- og fjernsynsmateriell (kap 5581, post 72)	58	90
6.22 Avgifter i telesektoren (kap 5583)	59	91
6.23 Konjunkturavgift på investeringer i nye bygg og anlegg mv	59	91
7 Avgifter til folketrygden	61	70
7.1 Innledning	61	
7.2 Allmenne avgifter	61	
7.2.1 Arbeidsgiveravgift	61	
7.2.2 Trygdeavgift	62	
7.2.3 Folketrygdavgift for visse grupper	62	
7.2.4 Tilskudd fra kommuner og fylkeskommuner	62	
7.3 Produktavgiften i fiskerinæringen	62	
7.3.1 Satsen på produktavgiften	62	
7.3.2 Presisering av ordlyden i vedtaket	63	
Vedlegg 1	94	
Vedlegg 2	110	
Vedlegg 3	112	
Vedlegg 4	113	
Vedlegg 5	114	
Vedlegg 6	119	

DET KONGELIGE
FINANS- OG TOLLDEPARTEMENT

St prp nr 1

(1998–99)

FOR BUDSJETTERMINEN 1999

Skatte-, avgifts- og tollvedtak

*Tilråding fra Finans- og tolldepartementet av 25. september 1998,
godkjent i statsråd samme dag.*

Finansdepartementet legger med dette fram forslag om skatte-, avgifts- og tollvedtak for budsjetterminen 1999.

Departementet fremmer også forslag om endring i Stortingets vedtak om fastsettelse av de kommunale og fylkeskommunale skattørene for

inntektsåret 1998 og forslag om endring i Stortingets skattevedtak for *inntektsåret 1998*, jf kapittel 2.2.4, 2.2.6, 2.2.7 og 2.3 nedenfor.

Oppstillingen nedenfor viser inntektsanslagene for 1999 samt tall for de to foregående år. Tallene er angitt i mill kroner.

Kap	Post	Betegnelse	Regn- skap 1997	Budsj.anslag 1998		Forslag 1999
				Budsjett- innst S nr 1 (1997-98)	Revidert 14/9	
5501		Skatter på formue og inntekt	65 742	75 610	77 200	86 800
5506	70	Avgift på arv og gaver	1 035	1 300	1 100	1 150
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum ..	41 855	39 800	24 600	20 700
5508	70	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleums- virksomheten på kontinentalsokkelen	3 043	3 100	3 500	4 000
5511	70	Toll	2 431	2 615	2 442	2 200
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	5,6	2,6	5	5,8
5521	70	Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.	102 901	106 100	110 000	115 200
5526	71	Produktavgift på brennevin og vin mm	4 041	4 650	4 475	4 805
	72	Produktavgift på øl	3 065	3 550	3 440	3 705
	73	Emballasjeavgift på brennevin og vin mm .	66	64	71	76
	74	Emballasjeavgift på øl	13	16	15	16
	75	Grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer	166	175	185	200
5531	70	Avgift på tobakkvarer	5 988	6 927	6 750	7 815

Kap	Post	Betegnelse	Regn- skap 1997	Budsj.anslag 1998		Forslag 1999
				Budsjett- innst S nr 1 (1997-98)	Revidert 14/9	
5536	70	Engangsavgift på motorvogner mm	9 771	9 650	10 100	8 850
	71	Årsavgift	3 688	4 130	4 260	4 600
	72	Vektårsavgift	271	215	214	231
	74	Omregistreringsavgift	1 307	1 395	1 400	1 500
	75	Avgift på bensin	10 903	11 650	11 300	9 950
	76	Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift)	3 406	3 650	3 830	4 425
5537	71	Avgift på båtmotorer	84	90	110	118
5541	70	Forbruksavgift på elektrisk kraft	3 294	3 515	3 300	4 850
	71	Produksjonsavgift på elektrisk kraft	1 471	-	-	-
5542	70	Avgift på mineralolje	1 665	1 895	1 665	450
	71	Avgift på smøreolje	63	72	68	73
5543	70	CO ₂ -avgift	-	-	-	4 200
	71	Svoelavgift	-	-	-	130
5544	70	Avgift på kull og koks	6	13	8	-
5546	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	-	-	-	600
5555	70	Avgift på sjokolade og sukkerverer	743	797	808	871
5556	70	Produktavgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer mm	678	850	875	935
	71	Emballasjeavgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer mm	11	13	11	12
5557	70	Avgift på sukker mv	193	245	200	220
5558	70	Produktavgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer mm	20	34	30	33
	71	Emballasjeavgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer mm	37	36	39	42
5563	72	Avgift på honorar til utenlandske kunstnerer	14	-	-	-
5565	70	Dokumentavgift	2 258	2 110	2 500	2 500
5580	72	Avgift på flyging	666	910	931,5	940
5581	70	Avgift på kassetter	40	38	42	45
	72	Avgift på radio- og fjernsynsmateriell mm .	296	330	290	311
5583		Avgifter i telesektoren	-	42	42	45
		Andre avgifter ¹	454	412	449	454
5700	71	Trygdeavgift	42 006	43 745	45 600	47 500
	72	Arbeidsgiveravgift	56 186	59 275	61 000	65 100
Sum skatter, avgifter og inntekter til folketrygden, statsbudsjettet			369 882,6	389 021,6	382 855,5	405 657,8

¹ Dette beløpet omfatter avgifter som administreres av andre departementer enn Finansdepartementet, og hvor inntektene inngår i statskassen, bl a miljøavgifter i landbruket, totalisatoravgift, avgift på apotekenes omsetning, avgift på farmasøytiske spesialpreparater og driftsoverskudd i A/S Vinmonpolet mm.

1 Oppsummering av skatte-, avgifts- og tollopplegget for 1999

1.1 Innledning

Det er redegjort for skatte- og avgiftsopplegget i kapittel 4 i Nasjonalbudsjettet 1999. I denne proposisjonen fremmes og begrunnes konkrete forslag til vedtak på skatte-, avgifts- og tollområdet. Det vises også til omtalen i Ot prp nr 1 (1998-99) Skatteopplegget 1999 - Lovendringer.

Regjeringen foreslår for 1999 endringer i skatte- og avgiftsreglene som øker inntektene på budsjettet med om lag 4,2 mrd kroner. Av dette gjelder om lag 0,5 mrd kroner oljeselskapene. Forslaget vil øke de påløpte skattene og avgiftene i 1999 med om lag 5,6 mrd kroner, utenom innstramminger i barnetrygden. Av dette gjelder om lag 0,4 mrd kroner oljeselskapene. I tillegg utgjør konjunkturavgiften anslagsvis 1,4 mrd kroner. Konjunkturavgiften gir ingen inntekt på 1999-budsjettet, og skal vurderes løpende i lys av konjunktursituasjonen.

I anslaget på samlet skatte- og avgiftøkning er ikke virkningen av omleggingene i forbindelse med Stortingets behandling av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter innarbeidet. I tråd med Stortingets vedtak blir inntektene fra de økte miljøavgiftene brukt til å gi skattelettelse og kompensasjon over statsbudsjettets utgiftsside.

Forslaget til endringer i skatte- og avgiftsreglene må ses på bakgrunn av behovet for innstramminger i økonomien.

1.2 Skatteopplegget

I tillegg til behovet for innstramminger, legger Regjeringen i forslaget til skatteopplegg for 1999 vekt på noe flatere beskatning, styrking av den sosiale profilen og forenklinger av reglene.

Lettelse og skatteøkninger ved de ulike forslagene er anslått i forhold til et referansesystem der grenser og fradrag er justert i samsvar med anslått lønnsvekst på 5 pst fra 1998 til 1999. Samlet innebærer forslaget til skatteopplegg for 1999 en budsjettvirkning for 1999 på om lag 1,5 mrd kroner, utenom endringer i barnetrygden. Påløpte skatter økes med om lag 4,5 mrd kroner.

For å få til den samlede innstrammingen, samtidig som produksjon, investeringer og arbeidstilbud

påvirkes minst mulig, må skatteøkningen gjennomføres ved satsøkninger på brede skattegrunnlag. Regjeringen foreslår derfor å øke skatten på alminnelig inntekt fra 28 pst til 29 pst.

Det er et mål for Regjeringen å tilnærme skatten på arbeidsinntekt og kapitalinntekt. For å få til et flatere skattessystem foreslår Regjeringen endringer i toppskatten og minstefradraget.

Regjeringen ønsker også å styrke fordelingsprofilen i skattesystemet. Dette gjøres ved å øke minstefradraget og klassefradraget. Økt skatt på alminnelig inntekt kan også ha gunstige fordelingsvirkninger, fordi høyinntektsgrupper ofte har relativt mye kapitalinntekter.

Regjeringen foreslår å erstatte de to gjeldende trinnene i toppskatten med ett nytt trinn. På det nye trinnet settes satsen til 13,2 pst, og grensene settes til 267 000 kroner i klasse 1 og 316 500 kroner i klasse 2. I Finnmark og Nord-Troms beholdes toppskattesatsen på 9,5 pst, mens innslagspunktene settes som i det nye trinnet. Innføring av kun ett trinn i toppskatten vil bidra til å forenkle reglene.

Regjeringen foreslår i tråd med forslaget til omlegging av skattesystemet i St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter å øke satsen i minstefradraget fra 20 pst til 21 pst, samt å øke øvre grense i minstefradraget. For å få til et flatere skattessystem og for å styrke fordelingsprofilen av skatteopplegget, foreslår Regjeringen å øke beløpsgrensene i minstefradraget ytterligere utover det som følger fra grønn skatt. Det foreslås at øvre grense i minstefradraget økes fra 32 600 kroner i 1998 til 39 100 kroner i 1999 og at nedre grense økes fra 3 700 kroner i 1998 til 4 000 kroner i 1999.

Forslaget til økt skatt på alminnelig inntekt, redusert toppskattesats og økt minstefradrag innebærer en viss tilnærming av marginalskatten på lønnsinntekter og kapitalinntekter for de fleste lønnstakere. Samlet sett vil knapt 70 pst av lønnstakerne få «flatere» skatt.

Reduksjon i toppskatten betyr isolert sett skattelettelse for personer med inntekter over gjennomsnittet. For å styrke fordelingsprofilen utover det som følger av økt minstefradrag, foreslår Regjeringen å øke klassefradragene fra 25 000 kroner til 28 100 kroner i klasse 1 og 50 000 kroner til 56 200 kroner i klasse 2.

Regjeringen foreslår endringer i grensen for skattefrie nettoinntekter slik at pensjonistene også i 1999 kan ha en viss inntekt utover minstepensjonen uten at de betaler skatt. Det foreslås at særfradragene for alder og uførhet mv videreføres nominelt i 1999.

Regjeringen foreslår å øke foreldrefradraget for 1999 til 25 000 kroner for ett barn og til 30 000 kroner for to eller flere barn. Dette er i tråd med det som er lagt til grunn i Innst S nr 200 (1997-98).

Kontantstøtte til småbarnsforeldre ble innført for 1-åringer fra 1. august 1998 og foreslås utvidet til 2-åringer fra 1. januar 1999. Regjeringen foreslår å holde de generelle barnetrygdsatsene, den ekstra barnetrygden for barn i Finnmark og Nord-Troms, samt forsørgerfradraget i skatt nominelt uendret fra 1998 til 1999. Videre foreslås det å redusere søskengraderingen ved at dagens sats på 11 112 kroner for 1. barn gjøres gjeldende for 1. og 2. barn og at dagens sats på 13 092 kroner til 3. barn gjøres gjeldende for 3. og påfølgende barn. Regjeringen foreslår også å oppheve småbarnstillegget for barn mellom 1 år og 3 år når det mottas kontantstøtte for barnet. Det vises til nærmere omtale i St prp nr 1 (1998-99) Statsbudsjettet medregnet folketrygden og St prp nr 1 (1998-99) Barne- og familiedepartementet.

Regjeringen foreslår å øke den skattefrie grensen for trygdeavgift fra 17 000 kroner til 21 400 kroner, slik at «frikortgrensen» økes fra 18 199 kroner til 22 599 kroner.

Fordelen ved rimelige lån i arbeidsforhold beskattes ut fra en normrente som fastsettes i Stortingets skattevedtak for det enkelte år. Normrenten settes med utgangspunkt i lånevilkårene i det ordinære kredittmarkedet. På bakgrunn av utviklingen i utlånsrenten og pengemarkedsrenten foreslår Regjeringen å øke normrenten fra 4 pst til 5 pst.

I samsvar med praksis fra tidligere år foreslås det at mer spesielle fradrag som hovedregel ikke justeres. Grensene i formuesskatten holdes også nominelt uendret.

Regjeringen foreslår også andre skatteendringer for personer. Blant annet foreslås det å øke ligningsverdien for fast eiendom (ekskl skog) med 10 pst. Boliger og annen fast eiendom verdsettes normalt til ligningstakster som ligger langt under markedsverdi.

Det foreslås å forenkle reglene for fradraget for reiser mellom hjem og arbeid, samtidig som det strammes inn i fradraget for bruk av bil. Det kan ha en positiv miljøeffekt og vil innebære en vesentlig forenkling av regelverket. Satsen for bruk av bil for 1998 er 1,95 kroner pr km, og gjelder både for daglige arbeidsreiser med bil og ukependlere som har

rett til bruk av bil. Denne satsen er vesentlig høyere enn de faktiske variable bilkostnadene ved bruk av en middels stor bil, og innebærer en subsidiering av bilbruk sammenlignet med kollektivtransport. Regjeringen foreslår å innføre en reiseavstandsmodell basert på et fast fradrag på 1,40 kroner pr km uavhengig av reisemåte. Det foreslås å holde beløpsgrensen for fradrag for arbeidsreiser nominelt uendret på 7 000 kroner fra 1998 til 1999.

Regjeringen foreslår å fjerne retten til sjømannsfradrag etter skatteloven § 44 syttende ledd for arbeidstakere på flytende installasjoner i offshoresektoren. For arbeidstakere i offshoresektoren kvalifiserer arbeid på faste installasjoner ikke for sjømannsfradrag, mens arbeid på flytende installasjoner kvalifiserer til sjømannsfradrag. Etter Regjeringens syn er det ikke grunnlag for denne forskjellsbehandlingen.

Fra og med inntektsåret 1996 ble det innført nye regler for å skatlegge opsjoner i arbeidsforhold som innebærer at fordelene ved en opsjon beskattes som lønnsinntekt allerede på tildelingstidspunktet. Formålet med denne endringen var å begrense bruken av opsjoner med betydelig verdi til noen få ledere. Regjeringen foreslår at reglene for beskatning av opsjoner i arbeidsforhold ved tildeling etter nærmere regler begrenses til opsjoner med høy verdi. Regjeringen foreslår at bare opsjoner med en beregnet fordel over 300 000 kroner beskattes ved tildeling.

Regjeringen foreslår at grensen for den skattefrie fordelene av ansattes kjøp av aksjer og grunnfondsbevis i egen bedrift økes fra 1 000 kroner til 1 500 kroner.

Regjeringen foreslår at satsen for den ekstra arbeidsgiveravgiften på lønnsinntekter over 16 G, som tilsvarende om lag 726 000 kroner f o m 1. mai 1998, skal utgjøre 15 pst for inntektsåret 1999. Dette er en videreføring av satsen regnet fra 1. juli 1998, og en satsøkning på 2,5 prosentpoeng i forhold til satsen som gjelder for inntektsåret 1998.

Det foreslås også andre skatteendringer som berører bedriftene. Det foreslås at grunnrenteskatten i kraftproduksjon, som legges på avkastning utover normalavkastning i det enkelte kraftverk, økes fra 27 pst til 32 pst i 1999.

Videre foreslås det innstramminger i rederibeskatningen som går ut på

- å stramme inn adgangen til å føre gjeldsrenter til fradrag i skattepliktig finansinntekt for rederiselskap innenfor det særskilte rederiskattesystemet
- å øke minste gjeldsgrad for skatteformål fra 30 pst til 50 pst
- at valutagevinster og valutatap medtas ved be-

regningen av netto skattepliktig finansinntekt i rederiselskap innenfor ordningen

- at satsene i tonnasjeskatten dobles med virkning f o m inntektsåret 1998
- at det vil bli foreslått at utdelinger fra selskap innenfor den særskilte skatteordningen først skal anses tatt fra selskapets ubeskattede inntekt

Ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 1998 fattet Stortinget vedtak om at Regjeringen skulle forslå å innføre en tidsavgrenset konjunkturavgift på investeringer i nye bygg og anlegg. Regjeringen foreslår at det innføres en konjunkturavgift i 1999 i tråd med dette, men at avgiften vurderes løpende i lys av konjunktursituasjonen.

1.3 Avgiftsopplegget

Det foreslås endringer i satser og regler som øker avgiftsinntektene med om lag 2,7 mrd kroner i 1999, mens påløpt virkning er om lag 2,5 mrd kroner. Virkningen av avgiftsforslagene er anslått i forhold til en regulering av kvantumsavgiftene med forventet prisvekst på 3¼ pst og videreføring av verdiavgiftene.

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter og i Revidert nasjonalbudsjett 1998 signaliserte Regjeringen at de ville foreta en nærmere vurdering av avgiftene på elektrisitet og fyringsolje i forbindelse med budsjettet for 1999, bl a i lys av anbefalingene i energiutredningen. Regjeringen foreslår derfor å øke avgiftene på elektrisitet og fyringsolje. Dette er også i tråd med forslaget fra flertallet i Energiutvalget, jf NOU 1998:11.

Forbruksavgiften på elektrisk kraft foreslås økt med 2,5 øre pr kWh fra 1. januar 1999. Videre foreslås det å fjerne fritaket for elektrisitetsavgiften for elektrokjeler med brenselfyrt reserve. Elektrokjeler med brenselfyrt reserve er kjeler som både kan brukes til elektrisitet og fyringsolje. Energiutvalgets forslag om en flerleddet avgift vil bli vurdert i forbindelse med den videre oppfølgingen av utvalgets utredning.

For å unngå at økt og utvidet elektrisitetsavgift skal føre til økt bruk av olje, foreslås det å innføre en grunnavgift på fyringsolje. Det foreslås at grunnavgiften settes til samme nivå som økningen i elektrisitetsavgiften, regnet pr kWh. Dette tilsvarer en avgift på 19,1 øre pr liter. Grunnavgiften vil gjelde de anvendelsene som omfattes av dagens mineraloljeavgift med unntak av avgiftsbelagt autodiesel.

Som en del av den inngåtte jordbruksavtalen for 1998, varslet Regjeringen i vårens jordbruksproposisjon at den ville fremme forslag om å fjerne inves-

teringsavgiften i jord- og skogbruk i forbindelse med statsbudsjettet for 1999. Etter gjeldende regelverk er det fritak for enkelte anskaffelser i jordbruk med binæringer og skogbruk. For andre anskaffelser som f eks maskiner, redskaper, vedlikehold mv til disse sektorene betales 7 pst investeringsavgift. Regjeringen foreslår at det med virkning fra 1. januar 1999 ikke skal påløpes investeringsavgift ved anskaffelser som hovedsakelig er til bruk i jordbruk og skogbruk.

I forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 1998 ble det vedtatt å heve CO₂-avgiften på sokkelen fra 89 øre pr liter olje/Sm³ til 107 øre. Regjeringen foreslår en nominell videreføring av denne satsen i 1999.

Regjeringen foreslår videre å doble fribeløpet i arveavgiften, som har stått nominelt uendret siden 1983, ved at innslagspunktet for den lave avgiftssatsen økes fra 100 000 kroner til 200 000 kroner. Dette medfører at også innslagspunktet for den høyeste avgiftssatsen øker med 100 000 kroner fra 400 000 kroner til 500 000 kroner. I tillegg tar Regjeringen sikte på å innføre en ordning der innbetalt dokumentavgift kommer til fradrag i arveavgiften ved arveoppjøret ved generasjonsskifte i familieide bedrifter.

Det foreslås enkelte mindre endringer i motorvognavgiftene. Fra 1. januar 1998 ble avgiften på kombinerte biler økt fra 28 pst til 35 pst av avgiften på personbiler. Regjeringen foreslår nå en ytterligere opptrapping av avgiften på kombinerte biler under 3 500 kg, til 70 pst av avgiften på personbiler. Kombinerte biler over 5 000 kg foreslås fritatt for avgift.

Verdikomponenten som ble ilagt spesielt dyre personbiler ble fjernet fra 1. januar 1998. For å ivareta deler av verdikomponentens fordelingshensyn foreslås det å øke den høyeste satsen i avgift beregnet på grunnlag av slagvolum med 10 pst reelt, og de to høyeste satsene i avgift beregnet på grunnlag av motoreffekt med 5 pst reelt.

Årsavgiften foreslås økt med 15 kroner utover prisstigningen, og det gis mulighet for refusjon av halv årsavgift dersom kjøretøyet vrakes mellom 15. mars og 1. juli.

Videre foreslår Regjeringen å øke avgiften på alle tobakkprodukter, med unntak av sigaretter. Avgiften på røyketobakk utgjør i dag 60 pst av avgiften på sigaretter. Denne forskjellsbehandlingen har ingen faglige eller helsemessige begrunnelser. Regjeringen ser det som ønskelig at røyketobakken i større grad blir avgiftsmessig likebehandlet med sigaretter. Regjeringen foreslår derfor å øke avgiften på alle tobakkprodukter, med unntak av sigaretter, med 33 pst utover forventet prisvekst. Det foreslås

samtidig en omlegging av strukturen på avgiftene på røyketobakk, snus og sigarettpapir slik at avgiftene beregnes for samme enhet for alle tobakkvarer.

Regjeringen arbeider videre med å vurdere en utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget til å gjelde flere tjenester, samtidig som en reduksjon i matvareomsen blir vurdert. En slik omlegging vil tidligst kunne bli lagt fram etter at 1999-budsjettet har vært behandlet i Stortinget.

1.4 Toll

Regjeringen foreslår å etablere tollfrihet for en del varer som importeres som innsatsvarer til norsk industri. Videre foreslås tollfrihet for varenumre i tolltariffen som omfatter tekstilvarer hvor det er gitt administrative tollnedsettelse til enkeltbedrifter, samt for enkelte varenumre hvor det er gitt generelle administrative tollfritak.

Tollen på industrivarer vil ellers bli redusert i tråd med forpliktelsene Norge har som følge av WTO-avtalen fra 1994 og en særskilt WTO-erklæring om tollnedtrapping på IT-produkter.

2 Ordinær skatt til staten på formue og inntekt (kap 5501, 5507 og 5508)

2.1 Innledning

Finansdepartementet fremmer her tre utkast til stortingsvedtak om skatt og CO₂-avgift på kontinentalsokkelen for *inntektsåret 1999*.

Det første vedtaket - Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999 - gir grunnlag for utskrivning av forskudd på formues- og inntektsskatt for personlige skattytere og endelig utligning av skatt for inntektsåret 1999.

Det andre vedtaket gjelder de kommunale og fylkeskommunale skattørene for inntektsåret 1999.

Det tredje vedtaket gjelder CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for inntektsåret 1999. Denne avgiften ses i sammenheng med petroleumsbeskatningen for øvrig.

Vedlegg 1 inneholder statistikk over inntekter og skatter for inntektsåret 1996. Vedlegg 2 har en oversikt over skatte- og avgiftsspørsmål som Finansdepartementet utreder.

Finansdepartementet fremmer også forslag om endring i Stortingets vedtak om fastsettelse av de kommunale og fylkeskommunale inntektsskattørene for *inntektsåret 1998* og i Stortingets skattevedtak for *inntektsåret 1998* §§ 2-2, 3-2 samt kapittel 6, jf kapittel 2.2.4, 2.2.6, 2.2.7 og 2.3 nedenfor.

For nærmere omtale av forslagene vises til St meld nr 1 (1998-99) Nasjonalbudsjettet 1999, kapittel 3 og 4.

2.2 Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999

2.2.1 Toppskatt og formuesskatt

Den progressive statsskatten på nettoinntekt falt bort som et ledd i skattereformen i 1992. I stedet ble det innført en to-trinns toppskatt på personinntekt. Regjeringen foreslår å erstatte de to trinnene i toppskatten med ett nytt trinn.

Skattesatsen for det nye trinnet i toppskatten settes til 13,2 pst, dvs 0,5 prosentpoeng lavere enn satsen i gjeldende 2. trinn. Grensene for det nye trinnet settes til 267 000 kroner i klasse 1 og 316 500 i klasse 2. Skattytere i Finnmark og Nord-Troms beholder en toppskattesats på 9,5 pst, mens innslagspunktene settes som i det nye trinnet.

2.2.2 Normalrentesatsen for rimelig lån i arbeidsforhold

For inntektsåret 1998 ble normalrentesatsen for rimelig lån i arbeidsforhold satt til 4 pst, som er det samme som for 1997. Regjeringen foreslår at normalrentesatsen for inntektsåret 1999 settes opp til 5 pst.

Det vises til § 8-2 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

2.2.3 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

I lov av 28. juni 1996 nr 41 om endringer i lov av 18. august 1911 nr 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) vedtok Stortinget nye regler om skattlegging av kraftforetak. Det ble blant annet vedtatt at skattepliktig som eier vannkraftverk, eller som er berettiget til uttak av kraft, skal svare skatt til staten på grunnlag av en grunnrenteinntekt som fastsettes for hvert kraftverk etter bestemmelsene i skatteloven § 19 A-4 med tilhørende forskrift.

Regjeringen foreslår at skattesatsen på grunnrenteinntekt økes fra 27 pst i 1998 til 32 pst i 1999. Det vises til forslag til § 3-3 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

2.2.4 Tonnasjeskatt

Selskaper som lignes etter de særskilte reglene for beskatning av skipsaksjeselskaper i skatteloven § 51 A, skal svare en årlig tonnasjeskatt til staten beregnet av fartøyets nettotonnasje, jf skatteloven § 51 A-7. Det gjeldende vedtaket om tonnasjeskatt for inntektsåret 1998 ble fattet av Stortinget 27. november 1997.

For inntektsåret 1998 foreslår Regjeringen at satsene for tonnasjeskatt dobles i forhold til det gjeldende vedtaket. Det vises til forslag til endring i kapittel 6 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1998.

For inntektsåret 1999 foreslår Regjeringen at satsene for tonnasjeskatt opprettholdes på samme nivå som foreslått for inntektsåret 1998. Det vises til forslag til kapittel 6 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999, samt omtale av forslaget i Ot prp nr 1 (1998-99) kapittel 3.5.

2.2.5 Endringer av beløpsgrenser

2.2.5.1 Innledning

Regjeringen foreslår å øke beløpsgrensene for minstefradrag, foreldrefradrag og klassefradrag. Det foreslås dessuten justeringer av beløpsgrensene i skattebegrensningsregelen for skattytere med liten skatteevne. For en nærmere omtale av forslagene og deres økonomiske virkninger vises til St meld nr 1 (1998-99) Nasjonalbudsjettet 1999 kapittel 4.

2.2.5.2 Minstefradrag

Regjeringen foreslår for inntektsåret 1999 en betydelig økning av øvre grense i minstefradraget fra 32 600 kroner i 1998 til 39 100 kroner i 1999. Det foreslås videre å øke nedre grense i minstefradraget fra 3 700 kroner i 1998 til 4 000 kroner i 1999. Satsen foreslås økt fra 20 pst til 21 pst.

Det vises til forslag til § 8-3 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

2.2.5.3 Foreldrefradrag

Det vises til at det i forbindelse med Stortingets behandling av St prp nr 53 (1997-98) Innføring av kontantstøtte til småbarnsforeldre, var flertall for å øke de maksimale grensene for foreldrefradrag fra 20 700 kroner til 25 000 for ett barn og fra 24 700 kroner til 30 000 kroner for to eller flere barn, jf Innst S nr 200 (1997-98). Regjeringen foreslår å øke foreldrefradraget i 1999 i tråd med dette.

Det vises til forslag til § 8-4 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

2.2.5.4 Klassefradrag

For inntektsåret 1999 foreslår Regjeringen å øke klassefradraget for personlige skattytere. Det foreslås at klassefradraget økes fra 25 000 kroner til 28 100 kroner i klasse 1, og fra 50 000 kroner til 56 200 i klasse 2.

Det vises til forslag til § 8-5 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

2.2.5.5 Skatteloven § 78 nr 1

Regjeringen foreslår at beløpsgrensene for skattefrie nettoinntekter etter skatteloven § 78 nr 1 økes. De øvre grenser for skattefrie nettoinntekter foreslås økt fra 69 700 kroner i 1998 til 71 800 kroner i 1999 for enslige, og fra 108 500 kroner til 117 500 for ektepar.

Det vises til forslag til § 8-6 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999

2.2.6 Endringer av satsen for fellesskatten

Når det gjelder satsene for fellesskatt foreslås disse endret fra 1998 til 1999 som en følge av at det skjer endringer i de kommunale og fylkeskommunale skattørene og at skattesatsen på alminnelig inntekt foreslås hevet til 29 pst for 1999, jf kapittel 2.4. Det vises til forslag til § 3-2 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

Det foreslås også endringer i satsene for fellesskatt for inntektsåret 1998 som en følge av at det skjer endring i den kommunale og fylkeskommunale skattøren for 1998, jf kapittel 2.3. Det vises til forslag til endring i § 3-2 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1998.

2.2.7 Formuesskatt til staten for upersonlig skattepliktig

Det vises til Ot prp nr 1 (1998-99) kapittel 10.2.2 der det er foreslått at upersonlige skattytere som i dag svarer kommunal formuesskatt, isteden skal bli pliktig til å svare statlig formuesskatt med 0,3 pst av formue over 10 000 kroner. Endringen skal ha virkning fra og med inntektsåret 1998.

Dette gjør det nødvendig å endre det gjeldende skattevedtaket for inntektsåret 1998, slik at det framgår at den statlige formuesskatten også skal gjelde for upersonlige skattytere som tidligere har vært formuesskattepliktige til kommunen. Det vises til forslag til endring av § 2-2 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1998. For inntektsåret 1999 foreslår Regjeringen ingen endringer i den statlige formuesskatten for upersonlige skattytere i forhold til det som er foreslått for 1998. Det vises til forslag til § 2-2 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999.

2.2.8 Øvrige deler av forslaget til Stortingets skattevedtak for 1999

Regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 1999 er for øvrig uendret fra inntektsåret 1998.

For forslag til skatter og avgifter på utvinning av petroleum, viser Regjeringen til nærmere omtale i kapittel 2.5 nedenfor.

2.3 Nye vedtak for inntektsåret 1998 vedrørende kommunale og fylkeskommunale skattører

Regjeringen varslet i St prp nr 60 (1997-98) Om kommuneøkonomien 1999 m.v. at den i statsbudsjettet for 1999 ville komme tilbake med forslag om at all inntektsskatt fra etterskuddspliktige skattytere

re skulle tilfalle staten. Det ble videre varslet at det samlede inntektsbortfallet for kommunene som følger av dette ville bli foreslått kompensert gjennom å øke kommunenes andel av skatt fra personlige skattytere. Flertallet i kommunalkomiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støttet Regjeringens forslag om å gjøre etterskuddsskattene om til statlig skatt og erstatte disse med skatt fra personer.

Regjeringen foreslår nå som varslet at skatt fra etterskuddspliktige skattytere i sin helhet skal gå til staten. Forslaget gjøres gjeldende fra inntektsåret 1998 (endringsvedtak), slik at det får budsjettvirkning for 1999.

For å opprettholde en skattesats på 28 pst på alminnelig inntekt er det nødvendig å oppjustere satsen for fellesskatten til staten tilsvarende den foreslåtte reduksjonen i den kommunale og fylkeskommunale skattøren.

Forslag til stortingsvedtak er utformet slik at det ikke anses formelt nødvendig for de ulike kommunestyrene å treffe nye vedtak, selv om disse organene tidligere har vedtatt høyere satser enn de nye maksimumssatsene. De nye maksimumssatsene vil gjelde også i disse tilfellene.

2.4 Kommunale og fylkeskommunale skattører for 1999

Regjeringen foreslår at skattørene fra personlige skattytere til kommuner og fylkeskommuner økes. Den maksimale kommunale skattøren for personlige skattytere for inntektsåret 1999 foreslås økt med 1 prosentenheter til 11,75 pst. Den maksimale fylkeskommunale skattøren for personlige skattytere foreslås økt med 0,5 prosentenheter til 6,75 pst. Forslaget må ses i sammenheng med at etterskuddsskattene foreslås avvirket som kommunal inntektskilde fra og med inntektsåret 1998.

For at skattesatsen på alminnelig inntekt samlet sett skal bli 29 pst, er det nødvendig å redusere satsen for fellesskatten til staten med 0,5 prosentenheter til 10,5 pst.

For en nærmere redegjørelse for bakgrunnen for forslaget til nye skattører, vises det til kapittel 3 i Nasjonalbudsjettet 1999.

Det vises ellers til forslag til vedtak om fastset-

telse av de kommunale og fylkeskommunale skattørene for inntektsåret 1999.

2.5 Skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen

For 1999 er det oppført i alt 20,7 mrd kroner under kapittel 5507. Beløpet fordeler seg slik:

	Mill kr
Ordinær skatt	7 900
Særskatt	9 200
Produksjonsavgift	3 300
Arealavgift	300
Sum	20 700

Anslaget for ordinær skatt er sammensatt av den delen av beregnet påløpt skatt for 1998 som ikke innbetales i inneværende år, og halvparten av anslått påløpt skatt i 1999. Særskatteanslaget er beregnet på samme måte. Dette har sammenheng med reglene om terminskatt.

Produksjonsavgiften som er anslått innbetalt i 1999 gjelder avgift knyttet til råolje som produseres i desember 1998 og i de 11 første månedene av 1999.

Anslagene er basert på en oljeprisforutsetning for inneværende og neste år på henholdsvis 100 og 110 kroner pr fat. Ved utarbeidelsen av anslagene har en bl a kunnet bygge på vedtak om utskrivning av terminskatt for 1998 og på produksjons- og prisutviklingen hittil i år. Anslagene for skatter og avgifter er beheftet med betydelig usikkerhet, bl a som følge av usikkerhet knyttet til oljeprisutviklingen.

Under kapittel 5508 er det oppført 4 mrd kroner i avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten. I forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 1998 ble avgiften oppjustert fra 89 øre til 107 øre gjeldende fra 2. halvår 1998. Avgiften foreslås videreført nominelt i 1999. Beløpet som er oppført gjelder innbetaling av anslått påløpt avgift for 2. halvår 1997 og 1. halvår 1998.

Det vises til forslag til vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 1999. Øvrige forslag er tatt inn der de etter sin art hører hjemme.

3 Avgift på arv og gaver (kap 5506)

Regjeringen fremmer her forslag til stortingsvedtak om avgift på arv og gaver for året 1999.

Det foreslås å øke fribeløpet fra 100 000 kroner til 200 000 kroner. Gjeldende fribeløp har stått uendret siden 1983. Oppjusteringen er i overkant av konsumprisveksten siden 1983. Innslagspunktet for den høyere avgiftssatsen øker også med 100 000 kroner (fra 400 000 kroner til 500 000 kroner).

Det foreslås for øvrig samme avgiftssatser i vedtaket §§ 4 og 5 og samme fradragbeløp i vedtaket § 2 for 1999 som for 1998. Også for øvrig foreslås likelydende vedtak for 1999.

Det vises til forslag til vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterterminen 1999.

4 Toll (kap 5511)

4.1 Innledning

Toll er en avgift som påløper ved innførsel av varer til Norge. Tolltariffen og dens innledende bestemmelser er en del av Stortingets tollvedtak, og gjelder for ett år av gangen etter Grunnloven § 75 a. Selve vedtaket er i likhet med tidligere år utformet slik at bare endringene fremgår. For øvrig gis gjeldende tariff med innledende bestemmelser forlenget gyldighet for kommende budsjettermin.

Det skal betales toll i henhold til tolltariffens satser, med mindre tollfrihet følger av de innledende bestemmelsene eller av administrative vedtak som er gitt med hjemmel i Stortingets vedtak. Tollen beregnes av tollverdien eller etter varens vekt, volum eller pr enhet. Tollverdien tilsvarende prisen som faktisk er betalt eller skal betales for varene, med visse tillegg. Reglene om tollverdi er fastsatt i henhold til internasjonale forpliktelser. Tolltariffen grupperer varene under ulike varebeskrivelser med tilhørende nummerinndelinger. Tolltariffen er utformet i overensstemmelse med det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer (HS), som er fastsatt i en særlig internasjonal konvensjon.

Tollsatsene er i stor utstrekning bundet ved internasjonale avtaler. Norge har gjennom flere forhandlingsrunder i GATT forpliktet seg til å redusere de ordinære tollsatsene. Tidligere var kun industrivarer omfattet av det multilaterale avtaleverket, men WTO-avtalen av 1994 innebar at også importvernet for landbruksvarer ble regulert gjennom dette avtaleverket. Omleggingen fra et importvern basert på importforbud til et tollbasert importvern i 1995, medførte at tollsatsene for landbruksvarer til dels ble svært høye. Landbruksmyndighetene er imidlertid gitt fullmakter til å redusere tollsatsene gjennom året ved såkalte administrative tollnedsettelse.

I tillegg til de generelle tollnedtrappingene som følger av WTO-avtalen, har Norge ved EØS-avtalen og ved frihandelsavtaler med de sentral- og øst-europeiske landene samt land som Tyrkia og Israel, forpliktet seg til ytterligere tollettelse. For industrivarer er det i prinsippet innført tollfrihet ved import fra disse landene. Frihandelsavtalene er omtalt under kapitlene 4.4.3 og 4.5.

Overfor utviklingslandene er det etablert et generelt tollpreferansesystem, (*Generalized System of Preferences, GSP*), slik at import fra disse landene oppnår særlige tollem্পninger. Ordningen er et ensidig tiltak fra industrilandenes side for å bedre utviklingslandenes markedsadgang, og kan endres eller trekkes tilbake. De minst utviklede landene (MUL) er gitt særskilte tollpreferanser. Gjennom den norske GSP-ordningen er det, med visse unntak, etablert tollfrihet for industrivarer og tollfrihet eller tollnedsettelse for de fleste landbruksvarer. GSP-ordningen omtales under kapittel 4.6.

Det fremmes forslag om tollreduksjoner for en del industrivarer. Forslagene er nærmere omtalt under kapittel 4.3.3.

4.2 Tollinntektene

4.2.1 Tollinntektene i 1997, 1998 og 1999

Tollavgiftene ga 2 431 mill kroner i inntekter i 1997. Det er en svak nedgang i forhold til 1996, da tollinntektene var på 2 455 mill kroner. Basert på utviklingen i tollinntektene i første halvår 1998 i forhold til tilsvarende periode i 1997, anslås tollavgiftene å gi inntekter på nær 2 450 mill kroner i 1998. Nedgangen i tollinntektene til tross for at importen har vokst sterkt de seneste årene, skyldes nedtrapping av tollsatsene på industrivarer som følge av avtaler i WTO. Tollen anslås å gi 2 200 mill kroner i inntekter i 1999. I dette anslaget er det blant annet tatt høyde for tollreduksjoner etter WTO-avtalen fra 1994 og den særskilte Ministererklæringen om IT-produkter. Det er anslått at disse avtalene bidrar til å redusere tollinntektene med 250 mill kroner fra 1998 til 1999. En mindre del av nedgangen skyldes forslagene til tollreduksjoner omtalt i kapittel 4.3.3. Anslaget er usikkert, ikke minst fordi tollinntektene blant annet er knyttet til utviklingen i norske avlinger og prisene internasjonalt, i første rekke på korn.

Statsregnskapet for 1997 angir inntekter på 5,6 mill kroner fra auksjonering av WTO- og GSP-tollkvoter. Inntektene er markant høyere enn året før på grunn av at kvotene både for 1997 og 1998 ble auksjonert i 1997. For 1999 og år 2000 vil WTO-kvotene øke og auksjonering vil bli anvendt på flere ty-

per tollkvoter enn tidligere år. Provenyet antas derfor å bli 5 mill kroner i 1998. Tilsvarende antas inntektene fra auksjonen i 1999 som gjelder kvotene for år 2000, å gi inntekter på omkring 5,8 mill kroner.

4.2.2 Fordeling av tollinntektene etter land og varegrupper

Tabell 4.1 viser import og tollinntekter for første halvår 1998 fordelt på de viktigste landene og varegruppene. Tabellen viser også gjennomsnittlig effektiv tollsats og prosentvis andel av tollinntektene for ulike varegrupper og land.

Import fra utviklingslandene sto for 44 pst av de samlede tollinntektene. Denne høye andelen skyldes ikke minst at klær importeres i stort omfang fra disse landene og at denne importen i hovedsak ikke omfattes av tollpreferansesystemet overfor utviklingslandene. Importen fra EU bidrar til 37 pst av tollinntektene. Dette kan langt på vei forklares med stor import av tollbelagte landbruksvarer fra

EU. I tillegg svares det også en del toll på industrivarer fra EU, på tross av at det i prinsippet er etablert tollfrihet for industrivarer i handelen med EU. Det må antas at ikke alle varene fra EU oppfyller EØS-avtalens krav til opprinnelse.

Den gjennomsnittlige effektive tollsatsen på all import var 1 pst i første halvår 1998. Tilsvarende tollbelastning var det også på den samlede importen fra henholdsvis Japan og USA. Den effektive tollsatsen på importen fra EU var i underkant av en halv pst. Den gjennomsnittlige tollbelastningen på importen fra utviklingslandene var på 4 pst. Belastningen varierer imidlertid mye fra varegruppe til varegruppe. På klær fra utviklingslandene var gjennomsnittlig tollsats 14 pst, mens for varegruppen oljefrø og oljeholdige frukter var den gjennomsnittlige tollsatsen 110 pst.

Landbruksvarenes andel av tollinntektene var på 46 pst i første halvår 1998. Dette er en økning fra 33 pst i tilsvarende periode de to foregående år. En årsak til denne utviklingen er tollnedtrappingen på industrivarer i henhold til WTO-avtalene.

Tabell 4.1 Import og tollbelastning i første halvår 1998

Varegruppe	EU				USA				Japan				U-land				Alle land						
	Mill kroner		Prosent		Mill kroner		Prosent		Mill kroner		Prosent		Mill kroner		Prosent		Mill kroner		Prosent				
	Import	Toll	Effektiv tollsats	Andel toll	Import	Toll	Effektiv tollsats	Andel toll	Import	Toll	Effektiv tollsats	Andel toll	Import	Toll	Effektiv tollsats	Andel toll	Import	Toll	Effektiv tollsats	Andel toll			
Alle varegrupper	94 109	443		37	9 825	125		10	6 279	38		1	3	14 764	537		4	44	136 392	1 213		1	100
Kjøtt og kjøttvarer	61	12	20	1	2	1								42					105	24	23		2
Korn og kornvarer	652	149	23	12	66	25	38	2						31	3	10			771	189	25		16
Frukt og grønnsaker	966	64	7	5	118	2	2							558	7	1	1		1 849	82	4		7
Forstoffer, unntatt korn mv.	369	29	8	2	105	6	6	1						43	1	2			490	41	8		3
Oljefrø og oljeholdige frukter	72	6	8		23									129	142	110	12		436	148	34		12
Kjemiske produkter	10 193	17		1	664	12	2	1	81	2	3			259	1				11 893	33			3
Tekstilgarn, -stoffer og -varer	1 632	4			83	5	6		9					395	22	6	2		2 291	34	2		3
Klær og tilbehør	2 351	15	1	1	38	5	13		7	1				1 922	264	14	22		4 780	298	6		25
Fottøy	617	1			12	1	8							339	22	7	2		1 002	25	3		2
Kontormask./edb-utstyr	3 347	42	1	3	1 358	21	2	2	695	8	1	1		998	15	2	1		6 547	88	1		7
Telekom.apparater og -utstyr	2 967	19	1	2	489	3	1		510	19	4	2		592	14	2	1		4 736	55	1		5

Den faktiske tollbelastning i perioden kan være noe forskjellig fra det som er oppgitt i tabellen ettersom det er anledning til å fremlegge opprinnelsesbevis i ettertid, for eksempel for varer dekket av EØS-avtalen, og dermed få refundert innbetalt toll. De oppgitte tollbeløpene er basert på varedeklarasjoner fra importørene. Sum toll for alle land og varegrupper stemmer derfor ikke fullt ut med innbetalte tollinntekter i perioden. Varegrupper som ikke er spesifisert i tabell 4.1 står for 15 pst av samlede tollinntekter. Andel toll viser den prosentvise andel av totale tollinntekter fordelt på varegruppe og land. Effektiv tollsats angir toll i prosent av importverdien. Det er ikke utregnet effektiv tollsats der hvor importverdien er lav.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

4.3 Tollavgifter på industrivarer

4.3.1 WTO-forhandlinger

4.3.1.1 Generelt om ny forhandlingsrunde

I WTOs avtaleverk som trådte i kraft 1. januar 1995, forpliktet medlemslandene seg til å gjenoppta forhandlinger før år 2000 på to spesifikke områder, nemlig handel med tjenester og med landbruksvarer. I tillegg har landene forpliktet seg til å forhandle om visse deler av avtalen om immaterielle rettigheter (TRIPS). Det er også fremmet forslag fra flere medlemsland om å inkludere ytterligere spørsmål i de forestående forhandlingene, herunder også tollreduksjoner på industrivarer. Dette tyder på at reduksjoner av toll og tekniske handelshindre på industrivarer, samt fisk og fiskevarer, blir temaer i en eller annen form under forhandlingene. Dette vil først avgjøres på neste Ministerkonferanse, som ventelig vil bli holdt høsten 1999.

For å kartlegge og gjennomgå norske interesser knyttet til de forestående forhandlingene, er det nedsatt ti interdepartementale arbeidsgrupper som vil kartlegge og analysere de viktigste aktuelle forhandlingsområdene. Overoppsynet med dette arbeidet er lagt til en statssekretærgruppe, som også vil foreta de første politiske vurderingene. Arbeidet vil danne et viktig grunnlag for beslutning om norske prioriteringer og opplegg for forhandlingene.

4.3.1.2 Forhandlinger på særlige områder

Under WTOs Ministerkonferanse i 1996 ble det oppnådd enighet blant 28 WTO-medlemsland om hovedlinjene i en Ministererklæring om nedtrapping av toll på *informasjonsteknologiprodukter* (ITA-1). Forhandlinger om hvilke varer som skulle omfattes av slik tollnedtrapping ble avsluttet 31. januar 1997, og resulterte i omforente produktlister som ble fremlagt for Stortinget i St prp nr 62 (1996-97) Om endringer i tollavgifter som følge av forhandlingene i WTO om liberalisering av handel med informasjonsteknologiprodukter. Tollnedtrappingen skal skje i fire trinn, med første nedtrapping foretatt 1. juli 1997, deretter 1. januar 1998. De to neste nedtrappingene vil bli foretatt 1. januar 1999 og endelig tollfrihet fra 1. januar 2000. Arbeid med revisjon av produktlistene for å oppnå enighet om en utvidelse av vareomfanget (ITA-2) ble påbegynt i oktober 1997. Hittil har det imidlertid ikke vært mulig å oppnå enighet om utvidelse av produktdeknningen. For det tilfellet at man skulle bli enige om iverksettelse av tollreduksjoner for et utvidet vare-

omfang i budsjettperioden, vil Finansdepartementet be om fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner som måtte følge av en slik avtale, jf forslag til *vedtak IV*. Regjeringen vil så fremme forslag til gjennomføring av avtalen i budsjettproposisjonen for år 2000.

Under forhandlingene i Uruguay-runden, jf St prp nr 3 (1994-95), ble Norge og en rekke andre land enige om en overenskomst om tollfri markedsadgang for *farmasøytiske produkter*. Overenskomsten omfattet blant annet avskaffelse av toll på om lag 6 000 farmasøytiske produkter. Ved stortingsvedtak av 27. november 1997 ble tollene på de varenumrene som er omfattet av overenskomsten, satt til null med virkning fra 1998. Tollfritakene ble gjort gjeldende for hele varenumrene, også der disse dekker flere produktkategorier enn dem som omfattes av overenskomsten. I WTO foregår nå forhandlinger om revisjon av overenskomsten, med sikte på å utvide produktlisten med farmasøytiske produkter som kan innrømmes tollfrihet. Siktemålet er å avslutte forhandlingene 31. oktober 1998, slik at avtalen får virkning fra 1. juli 1999. Forutsatt at tidsplanen holdes, vil det være ønskelig at forhandlingsresultatet følges opp fra norsk side allerede i budsjettterminen. Finansdepartementet vil på denne bakgrunn be om fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner som måtte følge av avtalen, jf forslag til *vedtak V*. Regjeringen vil på vanlig måte fremme forslag til gjennomføring av avtalen i budsjettproposisjonen for budsjettterminen år 2000. Provenyvirkningene antas å være beskjedne, men dette kan først vurderes nærmere når produktdekningen i avtalen er klar.

Forhandlingene i WTO for å komme frem til felles *opprinnelsesregler* for medlemslandenes handelspolitiske tiltak (med unntak av frihandelsavtaler) ble igangsatt i 1995, og skulle vært avsluttet innen 20. juli 1998, jf WTO-avtalen om opprinnelsesregler. Målet er blant annet å fjerne handelshindringer knyttet til utformingen av landenes opprinnelsesregler. Denne type regelverk gir basis for å etablere en vares opprinnelsesland, og vil derfor være bestemmende for om en aktuell vareimport berøres av et handelspolitisk tiltak eller ikke. Norge har deltatt aktivt i forhandlingene, ut fra målsetningen om at felles opprinnelsesregler for all ikke-preferensiell handel vil sikre små land bedre markedsmuligheter enn i dag. Det har imidlertid ikke lyktes å slutføre forhandlingene innen fristen. Det er enighet om å videreføre forhandlingene med et foreløpig mål om å komme til enighet innen neste Ministerkonferanse høsten 1999.

4.3.2 Tollnedtrappinger i henhold til WTO-avtalen

Norge har i henhold til WTO-avtalen av 1994, samt Ministererklæringen om liberalisering av handel med informasjonsteknologiprodukter av 1996, forpliktet seg til videre nedtrapping av tollsats på industrivarer fra 1. januar 1999. Som nevnt i kapittel 4.2.1 anslås den bundne tollnedtrappingen å gi et provenytap på 250 mill kroner. Tollsatsene i henhold til tollnedtrappingsplanen fremgår av vedleggene til St prp nr 3 (1994-95), vedtatt av Stortinget 21. desember 1994. For industriproduktene som er omfattet av vedlegg 2A, er satsene for 1999 siste trinn i henhold til nedtrappingsplanen. For vedleggene 2B, 2C og 2D, som omfatter kjemi-, tekstil-, jern- og stålprodukter, fortsettes nedtrappingen frem til 1. januar 2004. For informasjonsteknologiprodukter endres tollsatsene i henhold til tollnedtrappingstabellen i vedlegg 1 i St prp nr 62 (1996-97), vedtatt av Stortinget 20. juni 1997. Det vises til forslag til *vedtak I bokstav C*.

4.3.3 Endringer av tollsatsene i den norske tolltariffen

Dagens tollavgiftsstruktur på industrivarer er komplisert og uoversiktlig og påfører så vel det offentlige som næringslivet store administrative kostnader. Generelt vil det være ønskelig at tollsatsene i størst mulig grad tas inn i stortingsvedtaket og dermed fremgår av tolltariffen. Dette vil gjøre tollregimet mer oversiktlig og bidra til større grad av likebehandling. Stortinget har de siste par årene vedtatt diverse tollreduksjoner utover det som Norge gjennom WTO-avtaler har bundet seg til. Dette er blant annet gjort for å forenkle tollavgiftssatsene. Som en videre oppfølging av dette foreslås de endringer som omtales nedenfor. Forslagene vil bidra til en opprydning av den kompliserte ordningen med administrative tollnedsettelse, som er vanskelig å forholde seg til både for næringslivet og for tollvesenet. Tiltakene vil også friggi ressurser i Toll- og avgiftsdirektoratet som kan benyttes til oppgaver med høyere prioritet. Samlet sett vil de foreslåtte tollnedsettelsene gi et provenytap på om lag 40 mill kroner for 1999 og om lag 44 mill kroner på årsbasis.

4.3.3.1 Varenumre hvor det er gitt generelle administrative tollnedsettelse

Det foreslås tollfrihet for fem varenumre i tolltariffen hvor det nå er gitt generelle administrative tollnedsettelse. Forslaget omfatter sirkelsagblader, litiumbatterier, samt antenner og antenedeler. I tillegg til hensynet til oversiktighet om gjeldende

tollsats og administrativ forenkling er forslaget også begrunnet med mer enhetlig tollbelastning for beslektede produkter. Eksempelvis kan nevnes at en antenntype for ett formål har tollfrihet i tolltariffen, mens en antenntype for et annet formål er gitt tollfrihet gjennom generell administrativ tollnedsettelse. For å få tollfritak for sistnevnte må importørene angi en bestemt kode i forbindelse med tolldeklarasjonen. For atter andre antenntyper er det 6,2 pst toll. I 1997 ble en del generelle administrative tollfritak innarbeidet i tolltariffen.

Med det foreslåtte tiltaket vil alle generelle administrative tollfritak for industrivarer være innarbeidet i tolltariffen (med unntak for særskilte ordninger med tollfritak knyttet til handel med fly- og flydeler). Tollsatsene for de aktuelle produktene er lave. Provenytapet vil være om lag 1 mill kroner i 1999 og 2 mill kroner på årsbasis. Én av grunnene til at det påløper tollproveny fra varene som er omfattet av dette forslaget, er at importørene ikke alltid gjør krav på tollfritaket i sine tolldeklarasjoner. Dette kan skyldes manglende kunnskap om de generelle administrative tollfritakene, som publiseres i egne rundskriv. Det vises til forslag til *vedtak I bokstav D*.

4.3.3.2 Varenumre som omfatter tekstilvarer hvor det er gitt administrative tollnedsettelse til enkeltbedrifter

Det foreslås tollfrihet for varenumre i tolltariffen som omfatter tekstilvarer som nå er gjenstand for tollnedsettelse overfor enkeltbedrifter. Forslaget gjelder typiske innsatsvarer til tekobedrifter. Slik tollfrihet vil innebære en administrativ forenkling både for det offentlige og for tekobedriftene ved at behovet for årlige søknader om tollnedsettelse vil opphøre. Disse har et stort omfang. I tillegg er kriteriene for å få innvilget tollfritak utformet på en slik måte at det i seg selv gir en komplisert søknadsbehandling og er kilde til klagesaker fra importørene. Det er også knyttet ulike betingelser til de administrative tollnedsettelsene, slik at det kan være liten fleksibilitet i bruken av innsatsvarene, eventuelt også tungvint og vanskelig for myndighetene å følge opp at vilkårene for tollnedsettelsene blir etterlevd. Dette kan igjen bidra til forskjellsbehandling av bedrifter.

For bedrifter som ikke søker eller får administrative tollnedsettelse vil det likevel være muligheter til tollfritak hvis varene kommer fra EU eller fra andre land Norge har frihandelsavtaler med. Dette påfører både eksportørene i utlandet og importørene i Norge administrative byrder. Slik tollfrihet setter krav til etterlevelse av opprinnelsesregler

og til opprinnelsesdokumentasjon. Administrasjon av opprinnelsesreglene gir også merarbeid for tollvesenet, både gjennom forvaltningen av opprinnelsesregelverket og på grunn av omberegninger av pliktig tollbeløp når opprinnelsesdokumentasjon blir levert i ettertid. Ved generelt tollfritak vil dette merarbeidet for disse varene opphøre. Provenytapet er anslått til 13 mill kroner for 1999 og 14 mill kroner på årsbasis. Det vises til forslag til *vedtak I bokstav D*.

4.3.3.3 Varer som importeres som innsatsvarer til norsk industri

Det foreslås tollfrihet for en del varer som er typiske innsatsvarer for norsk industri. Forslaget omfatter særlig en del kjemiske innsatsvarer, herunder organiske kjemikalier, samt diverse plastprodukter. Ved siden av forenkling ved at behovet for mange administrative tollnedsettelse til enkeltbedrifter faller bort, gir forslaget økt likebehandling av bedrifter som nytter disse varene som innsatsfaktorer. Tiltaket bidrar også til likebehandling av beslektede varer. Tiltaket vil være positivt for norske produsenter som bruker de aktuelle varene som innsatsvarer. Det er ikke registrert at eventuelle norske produsenter av samme type innsatsvarer vil oppleve negative effekter av økt importkonkurranse. Provenytapet anslås til 26 mill kroner i 1999 og til 29 mill kroner på årsbasis. Det vises til forslag til *vedtak I bokstav D*.

4.4 Tollavgifter på landbruksvarer

4.4.1 Forhandlinger om markedsadgang i WTO

4.4.1.1 Landbruksavtalen og resultatet fra Uruguay-runden

Som del av WTO-avtalen ble det etablert en egen avtale om landbruk, som trådte ikraft 1. januar 1995. Det vises for øvrig til omtalen av WTO-avtalen om landbruk i St prp nr 67 (1997-98) Om jordbruksoppgjøret mv. Gjennom denne avtalen ble Norge forpliktet til å legge om sitt tidligere kvantumsbaserte importvern til et system med tollsats. I forhandlingene ble det beregnet tollsats for alle varer som tidligere var importregulerte. Disse tollsatsene skulle avspeile den beskyttelsen som lå i det tidligere importvernet. Dette ble gjort med utgangspunkt i prisforskjellen mellom det norske markedet og verdensmarkedet. De beregnede tollsatsene skulle i gjennomsnitt (uvedt snitt) reduseres med 36 pst frem til år 2000, men likevel slik at hver enkelt tollsats minst skulle reduseres med 15

pst. Norge gjennomførte tollreduksjonene allerede fra 1. juli 1995, slik at de ordinære tollsatsene i dag i hovedsak svarer til de avtalebestemte tollsatsene for år 2000. Det praktiseres et system med administrativ nedsettelse av tollsatsene, blant annet for å sikre gjennomføring av jordbruksavtalens prisbestemmelser. Slike nedsettelse anvendes i særlig grad innenfor korn- og grøntsektorene.

I tillegg til å etablere et tollbasert importvern, forpliktet Norge seg også til å etablere tollkvoter for såkalt minimum markedsadgang. Det ble etablert slike kvoter for produkter der historisk import var mindre enn 5 pst i basisårene 1986-1988. Disse kvotene skulle i utgangspunktet utgjøre 3 pst av forbruket i basisårene, og økes gradvis til å utgjøre 5 pst av dette forbruket i år 2000. Tollsatsene innenfor disse kvotene ble satt til 32 pst av tollsatsen før første tollreduksjon i 1995. I Norge er det etablert slike kvoter for kjøtt, egg, smør og kål. Kvotene fordeles ved auksjon.

Omleggingen til det tollbaserte importvernet har samlet sett ikke medført noen vesentlig økning i importen til Norge. Ordningen med administrative tollnedsettelse har resultert i periodevis import av en del produkter, spesielt grøntprodukter.

4.4.1.2 Neste forhandlingsrunde

Forhandlingene på landbruksområdet vil ta utgangspunkt i artikkel 20 i WTO-avtalens særlige avtale om landbruk. Det langsiktige målet er å foreta betydelige gradvise reduksjoner i støtte- og verne-tiltakene. Artikkel 20 viser til at dette vil føre til en grunnleggende reform, at dette vil være en kontinuerlig prosess. Det er enighet om å innlede forhandlinger for å videreføre prosessen ett år før gjennomføringsperioden utløper, det vil si i 1999. Samtidig vises det til at det i de videre forhandlingene også skal tas hensyn til blant annet de erfaringer som er gjort med gjennomføringen av den eksisterende avtalen og såkalte ikke-handelsmessige eller ikke-økonomiske hensyn. I forordet til avtalen er matvaresikkerhet og behovet for å verne om miljøet nevnt som konkrete eksempler på slike ikke-økonomiske hensyn.

Artikkel 20 innebærer en forpliktelse til å innlede nye forhandlinger. Omfang og tempo på eventuelle støtte- og tollreduksjoner, og i hvilken grad de ikke-økonomiske faktorene får utslag på det endelige forhandlingsresultatet, vil være et forhandlings-spørsmål.

Fra norsk side er importvernet en viktig del av landbrukspolitikken. Et stabilt tollvern kan begrense behovet for budsjettoverføringer og gi næringsutøverne forutsigbare rammebetingelser. Tollver-

net er en forutsetning for dagens system med målpriser i de norske markedsordningene for jordbruksprodukter. Dette innebærer imidlertid at tollvernet bidrar til høyere matvarepriser i Norge enn i utlandet.

Regjeringen har varslet at den vil komme med en stortingsmelding om landbrukspolitikken i løpet av 1999, jf omtale i St prp nr 67 (1997-98) Om jordbruksoppgjøret 1998 mv. Tollvernet og internasjonale forhold vil også bli omtalt nærmere der.

4.4.2 Arbeidet med tilpasninger i tollvernet

Det vises til omtale av arbeidet med vurderinger av tollvernet i St prp nr 67 (1997-98) Om jordbruksoppgjøret 1998 mv.

Regjeringen Brundtland varslet at tollvernet skulle legges om slik at jordbruket, næringsmiddelindustrien og omsetningssystemet gradvis skulle gis reell konkurranse. En slik omlegging skulle også sikre likebehandling, forutsigbarhet og administrativ effektivitet. Blant annet ble det forutsatt at behovet for individuelle og generelle administrative tollnedsettelse ville reduseres. Det har hele tiden vært lagt til grunn at disse endringene i seg selv ikke skulle føre til økt import.

Det har allerede skjedd visse tilpasninger i importvernet. Dette knytter seg til systemet med administrative tollnedsettelse, tollvernet på kornsektoren og tollsatser som er satt lavere enn det vi er bundet til i år 2000. Ulike tollkvoter og tollpreferansene overfor utviklingsland gir også importmuligheter. Spesielt for bearbejdede landbruksvarer har det blitt økt konkurranse på det norske markedet. Dette har blant annet resultert i en økende grad av produktutvikling i Norge og at flere norske og importerte spesialprodukter er å finne i butikkhyllene.

Importvernet er en sentral del av den nasjonale landbrukspolitikken. I arbeidet med utformingen av og tilpasninger i tollvernet har det derfor hele tiden vært lagt stor vekt på den rolle importvernet har for jordbruket fra primærleddet til forbruker. Hensynet til norske interesser i forhandlingene med EU var en av årsakene til at de varslede tilpasningene i tollvernet for blomster, frukt, grønt og fjørfekjøtt ikke er gjennomført. Det er Regjeringens oppfatning at hensynet til slike interesser må veie tungt også framover. Forhandlingene med EU er fortsatt ikke sluttført. Samtidig skal det starte viktige forhandlinger om landbruk i WTO mot slutten av 1999. Ut fra en samlet vurdering der særlig de norske forhandlingsinteressene i forhold til EU og WTO vektlegges, anser ikke Regjeringen det aktuelt å foreslå generelle tollreduksjoner uten at det inngår som ledd i en forhandlingsløsning.

Det praktiseres i dag et system med administrative tollnedsettelse innenfor rammen av det tollbaserte importvernet. De administrative tollnedsettelse er av mer permanent karakter for enkelte produkter. For andre produkter gjennomføres administrative tollnedsettelse når spesielle forhold oppstår knyttet til markedsforhold, prisutvikling og lignende. Det vil kunne være nødvendig å tilpasse systemet med administrative tollnedsettelse i tiden som kommer ut fra de behov som måtte oppstå av administrativ og annen art.

4.4.3 Norges forhandlinger med EU på landbruksområdet

4.4.3.1 EØS-avtalens artikkel 19

EØS-avtalens artikkel 19 fastslår at avtalepartene med to års mellomrom skal gjennomgå vilkårene for handelen med landbruksvarer. Innenfor rammen av den enkelte avtaleparts landbrukspolitikk tas det sikte på en gjensidig gradvis liberalisering. De pågående forhandlingene startet i 1995, og omfatter handel med såkalte ubearbejdede landbruksvarer. Fra norsk side har man under forhandlingene lagt vekt på å oppnå bedre markedsadgang for produkter hvor vi har spesielle eksportinteresser. Det er særlig lagt vekt på å oppnå løsninger som kan bidra til at den tradisjonelle eksporten til Sverige kan opprettholdes. Av forskjellige grunner, herunder andre forhandlingsoppgaver og godkjenning av Kommisjonens forhandlingsmandat, er forhandlingene ennå ikke avsluttet. Det er usikkert når forhandlingene kan sluttføres.

4.4.3.2 EØS-avtalens protokoll 3

EØS-avtalens protokoll 3 omhandler bearbejdede landbruksvarer (landbruksvarer under ordningen med råvarepriskompensasjon, såkalte RÅK-varer). Varene underlagt protokollen skal være gjenstand for EØS-avtalens bestemmelser om fri bevegelse av varer, men avtalepartene kan anvende toll for å beskytte landbruksråvarer som inngår i ferdigvaren. Forhandlingene om tollsatsene som skal gjelde i henhold til protokoll 3 har vært utsatt, hovedsakelig på grunn av endringer i avtalepartenes respektive importvern ved gjennomføring av WTO-avtalen. Dette har tatt tid, men er nå avklart. Regjeringen vil avklare det videre forhandlingsopplegg med hensyn til protokoll 3 i tiden fremover.

4.4.4 Administrative tollnedsettelse

Individuelle tollnedsettelse gis for en angitt mengde av en definert vare, med gyldighet i en fastsatt periode, normalt fra én til tre måneder. Tollnivået vil

avhenge av hvilket produkt det søkes tollnedsettelse for. I 1997 ble det innvilget om lag 6 500 individuelle tollnedsettelse. *De generelle tollnedsettelsene* omfatter et enkelt varenummer i tolltariffen i en bestemt periode. Disse tollnedsettelsene gjelder for alle importører og har ingen kvantumsmessige begrensninger. I løpet av perioden 1. juli 1997 til 30. juni 1998 mottok Toll- og avgiftsdirektoratet 70 meldinger fra Statens Kornforretning som omfattet om lag 600 generelle administrative tollnedsettelse.

4.4.5 Fordeling av tollkvoter

Statens Kornforretning administrerer tildelingen av 49 ulike tollkvoter, og frem til juni 1998 er det innvilget 654 søknader fra 276 ulike importører. Enkelte av kvotene er globale, det vil si åpne for import fra alle land. I tillegg finnes det blant annet GSP-kvoter for import fra utviklingsland og bilaterale tollkvoter, det vil si kvoter for import fra et bestemt land eller grupper av land som følge av inngåtte frihandelsavtaler.

4.4.6 Nye oppdelinger og tollsatser i tolltariffen

På grunn av endringer i foredlingsteknologien har det skjedd endringer i hva slags poteter som importeres og omsettes i Norge. Dette gjelder særlig poteter brukt som innsatsvarer i næringsmiddelindustrien. Det skjer blant annet en viss import og omsetning av skrelte, friske poteter som ikke har gjennomgått ytterligere bearbeiding. Den nåværende utforming av tolltariffen for friske poteter tar ikke høyde for denne typen import. Skrelte og uskrelte poteter får derfor samme tollbelastning til tross for at det er vesentlig forskjell i verdi som følge av den industrielle bearbeiding den skrelte poteten har gått gjennom.

Som en følge av dette får det foredlede produktet en relativt lavere tollbelastning enn det uforedlede. Dette er uheldig både for norsk primærproduksjon og for norsk næringsmiddelindustri, som på sikt kan miste et vesentlig marked for sine produkter. Finansdepartementet foreslår på denne bakgrunn at enkelte oppdelinger under posisjon 07.01 endres, slik at det innføres verditollsatser for skrelte poteter. Dette medfører at skrelte poteter vil få en høyere tollbelastning. For uskrelte poteter foreslås ingen endringer. Det vises til forslag til *vedtak I bokstav B* og vedlegg 3 der det gis en oversikt over forslaget.

Finansdepartementet ber som i fjor om fullmakt

til å iverksette nye inndelinger som anses nødvendige i budsjettåret. Det vises til forslag til *vedtak II*.

4.5 EØS-avtalen og de øvrige frihandelsavtalene

4.5.1 Utviklingen av frihandelsavtalene

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Estland ble iverksatt 1. oktober 1997, og erstattet dermed Norges bilaterale avtale med Estland. Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Slovakia ble iverksatt 1. september 1998.

Det er enighet om å endre opprinnelsesprotokollen i frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Tyrkia, slik at Tyrkia kan delta i det såkalte paneuropeiske kumulasjonssystemet. Med paneuropeisk kumulasjon menes et system hvor varer kan bearbeides i de ulike land i Europa og likevel beholde mulighet for tollpreferansebehandling. Det er redegjort for dette systemet i de foregående budsjettproposisjoner. EU og EFTA-landene vil i løpet av høsten foreta nødvendige endringer i alle de berørte frihandelsavtalene og i EØS-avtalen, slik at Tyrkia kan bli inkludert i kumulasjonssystemet fra 1. januar 1999.

4.5.2 Nye frihandelsavtaler

Norge har ved kongelig resolusjon av 22. mai 1998 ratifisert frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Marokko, og alle EFTA-landene har nå ratifisert avtalen. Ikrafttredelsen avhenger av Marokkos ratifikasjon, som trolig vil finne sted i løpet av høsten. For det tilfelle at ratifikasjon først kan skje etter årsskiftet, vil det i tråd med tidligere praksis være aktuelt at Finansdepartementet iverksetter avtalen i budsjettåret. Forslag til særlig fullmakt er inntatt i utkast til *vedtak*, jf forslag til *vedtak III*.

Forhandlinger om frihandelsavtale pågår med henholdsvis Tunisia, Kypros og de palestinske selvstyremyndigheter. I tilfelle en eller flere av disse avtalene inngås i løpet av 1999, vil det kunne være ønskelig å iverksette disse i løpet av 1999. Forslag til særlig fullmakt for Finansdepartementet er derfor inntatt i utkast til *vedtak*, jf forslag til *vedtak III*.

Det er enighet blant EFTA-landene om å starte forhandlinger med Malta, Jordan og Egypt. EFTA-landene forbereder også forhandlinger om å inngå en frihandelsavtale med Canada. Det vises også til omtalen i fjorårets proposisjon kapittel 4.5.4.

4.6 Tollpreferansesystemet for utviklingsland (Generalized System of Preferences, GSP)

4.6.1 Innledning

GSP-ordningen innebærer tollpreferanser for import av varer fra utviklingsland. Ordningen er et ensidig tiltak fra industrilandenens side for å bedre utviklingslandenes markedsadgang. Tollpreferansene under GSP-ordningen er ikke bundet i WTO, og kan trekkes tilbake eller endres av industrilandene. De minst utviklede landene (MUL) er gitt særskilte tollpreferanser innenfor GSP-systemet. Utformingen av GSP-preferansene varierer i de ulike industrilandenens systemer.

4.6.2 Import fra GSP-land

I første halvdel av 1998 utgjorde import til Norge som fikk GSP-behandling 17 pst av total import fra GSP-landene. En årsak til at dette tallet er lavt er at

en stor andel av varene som importeres fra utviklingslandene i utgangspunktet er tollfrie. En annen årsak er at tekstiler og klær, som er viktige eksportprodukter for utviklingslandene, i hovedsak er unntatt fra GSP-ordningen. Importen av landbruksvarer med GSP-preferanse økte i 1996, men gikk litt ned i 1997. I første halvår 1998 var det en økning på 5 pst i forhold til tilsvarende periode i 1997. For importen av landbruksvarer fra MUL var økningen på 49 pst i første halvår 1998. Denne importen har økt sterkt de siste årene. Importen fra MUL utgjør imidlertid fortsatt lave verdier, slik at de relative endringene lett blir store.

Tabell 4.2 viser import fra preferanseberettigede utviklingsland i første halvår 1998, fordelt på landbruksvarer og industrivarer, med spesifisering av de varegrupper som har størst andel av den i utgangspunktet tollbelagte importen. Det gis også en nærmere spesifisering av importen fra MUL. For omtale av tollbelastning på import fra utviklingslandene vises også til kapittel 4.2.2 om fordeling av tollproveny etter land og varegrupper.

Tabell 4.2 Import fra GSP-land i første halvår 1998. Importverdier i mill kroner

	Tollpliktig import som kan få GSP-behandling							Import med GSP-behandling i forhold til total import fra GSP-land ³⁾
	Total import	Tollpliktig import ¹⁾	Total	I prosent av tollpliktig import	Fått GSP	I prosent av tollpliktig import	Utnyttelsesgrad for GSP-systemet ²⁾	
	(1)	(2)	(3)	(3/2)	(4)	(4/2)	(4/3)	(4/1)
GSP-land inkl MUL								
Landbruksvarer (inkl fisk)								
.....	1 768	573	529	92	350	61	66	20
Industrivarer	11 905	4 527	2 478	55	1 912	42	77	16
<i>Kontormask./edb-utstyr</i>	654	617	617	100	414	67	67	63
<i>Tekstilgarn - stoffer - varer</i>	379	338	172	51	132	39	77	35
<i>Klær og tilbehør</i>	1 894	1 805	284	16	206	11	73	11
Alle varer	13 673	5 099	3 007	59	2 262	44	75	17
MUL								
Landbruksvarer (inkl fisk)								
.....	107	63	63	100	61	97	97	57
Industrivarer	747	100	100	100	59	60	60	8
<i>Klær og tilbehør</i>	94	94	94	100	55	59	59	59
Alle varer	854	162	162	100	121	74	74	14

¹ Tollpliktig import er import av varer med ordinære tollsatser høyere enn 0, som også vil gjelde import fra u-land med mindre den får GSP-behandling.

² Tallene som angir utnyttelsesgraden av GSP-ordningen i forhold til import av varer som i utgangspunktet er tollpliktige, kan være for lave. Dette har sammenheng med at en del av importen kommer gjennom tollsuspensjoner. Videre vil en del av varene fra GSP-landene ikke oppfylle kriteriene i GSP-ordningens opprinnelsesregler.

³ Import med GSP-behandling i forhold til totalimport angir hvor stor del av importen GSP-systemet har hatt reell betydning for.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

4.6.3 Enkelte erfaringer med GSP-ordningen

GSP-ordningen ble revidert for landbruksvarene fra 1. juli 1995, jf omtale i St prp nr 59 (1994-95) kapittel 5. Ved revisjonen ble systemet med importovervåking av visse sensitive landbruksvarer fra utviklingsland innført. Overvåkningsordningen omfatter nå korn, mel og kraftfôr og kjøtt fra MUL og kjøtt, potet, løk, gulrot og roser fra ordinære GSP-land. Det ble samtidig etablert såkalte indikative tak for matkorn, karbohydratkraftfôr og proteinkraftfôr. Når et slikt tak nås, skal det vurderes om lave tollsatser fortsatt skal anvendes, eller om det skal innføres høyere satser. På slutten av 1996 ble det indikative taket på 75 000 tonn karbohydratkraftfôr nådd. Etter en vurdering av markedssituasjonen for kraftfôr ble det ikke funnet grunnlag for å heve dette taket. I markedsåret 1995/96 ble en slik heving foretatt. I markedsåret 1997/98 ble taket ikke nådd.

Retningslinjene for overvåking av ovennevnte landbruksvarer fra GSP-land er fastsatt i forskrift. Ordningen medfører at importører som ønsker å importere varer som er underlagt overvåking, må søke Toll- og avgiftsdirektoratet om innførselslisens før innførselen finner sted. Det er i utgangspunktet ingen begrensninger i lisensierte kvanta. Dette innebærer at alle søkere automatisk får innvilget den mengde de søker om. For varer som er underlagt såkalte indikative tak, gis det imidlertid ikke importlisenser utover de kvanta som er angitt i de indikative takene – før det er vedtatt å heve disse takene. Toll- og avgiftsdirektoratet sender hver måned oversikt over innvilgede lisenser og faktisk import til Statens Kornforretning. For å unngå å måtte søke flere ganger, søkes det ofte om større kvanta enn forventet import. Lisensieringssystemet har derfor ikke så stor informasjonsverdi som ønskelig, med unntak av de varene som det er etablert indikative tak for. Finansdepartementet vil løpende vurdere utformingen av og produktdekningen i lisensieringsordningen.

Det har vært registrert en økende import av enkelte varer fra MUL, blant annet storfekjøtt og roser. Importen av utbeinet storfekjøtt fra MUL de første syv månedene i 1998 var på 1 169 tonn. I 1997 ble det i alt importert 1 925 tonn utbeinet storfekjøtt fra MUL, mens MUL-importen i 1996 var 1 620 tonn. Regjeringen har vurdert markedssituasjonen for storfekjøtt og besluttet at dersom den samlede importen innenfor GSP-ordningen og WTO-kvoten øker slik at den overskrider 4 100 tonn kjøtt med bein i 1998, skal GSP-ordningens sikkerhetsmekanisme utløses, jf St prp nr 67 (1997-98) Jordbruksoppjøret 1998 mv. Dette innebærer at sikkerhetsmekanismen utløses dersom importen fra MUL-

land når opp i 2 700 tonn utbeinet kjøtt (tilsvarende 3 375 tonn storfekjøtt med bein). Ved en import utover dette kvantumet utløses en tollsats tilsvarende den som gis til øvrige GSP-land. Dette gjelder for henholdsvis 1998 og 1999. Samtidig får MUL-landene tollfrihet innenfor WTO-ordningens minsteadgangskvotest. Denne kvoten er på 728 tonn kjøtt med bein i 1998 og økes gradvis til 1 084 tonn i år 2000.

Stortinget ba i forbindelse med behandlingen av årets jordbruksoppgjør Regjeringen vurdere hvorvidt det kan innføres et auksjonssystem for GSP-importen av storfekjøtt. Regjeringen vil komme tilbake til dette etter at en slik vurdering er foretatt. Det kan i den forbindelse være aktuelt å få utredet nærmere hvordan dagens importordning fungerer og hvordan et auksjonssystem vil kunne virke. Sentrale spørsmål vil være hvilke aktører som drar nytte av prisdifferansen mellom MUL og Norge, og om et auksjonssystem kan virke negativt for MUL ved at deres komparative fortrinn reduseres.

4.6.4 Endringer i opprinnelsesreglene i GSP-ordningen

Opprinnelsesreglene i GSP-ordningen har vært under revisjon, jf omtalen i St prp nr 1 (1997-98) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Med virkning fra 1. mars 1998 ble en ny forskrift iverksatt. Bakgrunnen for de nye reglene var behovet for harmonisering i forhold til tilsvarende opprinnelsesregler i EU og Sveits.

Den viktigste endringen er at ordningen med såkalt giverlandsinnhold er etablert. Ordningen innebærer at det er uinnskrenket adgang til å benytte norske opprinnelsesmaterialer på lik linje med materialer som har opprinnelse i GSP-landet når det skal gis GSP-preferanser ved eksport av ferdigvarer fra et GSP-land til Norge.

Et annet nytt element er en bestemmelse som muliggjør såkalt *diagonal kumulasjon* i et samarbeid med EU og Sveits. Bestemmelsen innebærer at ved eksport fra et GSP-land til Norge, EU eller Sveits vil det ved produksjon av ferdigvaren være uinnskrenket adgang til å benytte opprinnelsesmaterialer fra henholdsvis Norge, EU eller Sveits på linje med materialer som har opprinnelse i det berørte GSP-landet. Slik kumulasjon vil kunne tillates uavhengig av hvilke bearbeidingskriterier som ellers måtte gjelde for ferdigvaren. Ordningen vil bidra til økte eksportmuligheter på gunstige vilkår for utviklingslandene, noe som igjen vil bidra til økonomisk utvikling i disse landene. Varer omfattet av tolltariffens kapitler 1 til 24 (landbruksprodukter og fisk) er imidlertid unntatt fra denne ordningen. Bestemmelsen trer i kraft først når Norge, EU og

Sveits har inngått de nødvendige avtaler for å regulere forholdet. Forslaget til brevvekslingsavtale mellom Norge, EU og Sveits er til behandling i EUs organer.

Finansdepartementets hjemmel til å kunne samtykke til såkalt *regional kumulasjon* for GSP-land tilhørende regionale økonomiske sammenslutninger er videreført i den nye forskriften. Adgang til regional kumulasjon innebærer at det i produksjonen i det enkelte land kan anvendes innsatsmaterialer som har opprinnelse i andre land i den regionale sammenslutningen, uten at preferansestatus mistes. I likhet med bestemmelsene i EUs regelverk er det videre etablert adgang for Finansdepartementet til å kunne innvilge tidsbegrensede unntak fra opprinnelsesreglene. Unntakene kan gis på bakgrunn av begrunnet søknad fra et MUL-land

Tillatelse til regional kumulasjon ble fra 1982 gitt til ASEAN-landene (*Association of South-East Asian Nations*). Vietnam og Laos ble tatt opp som nye medlemmer i ASEAN med virkning fra henholdsvis 28. juli 1995 og 23. juli 1997. Med hjemmel i GSP-forskriften samtykket Finansdepartementet 20. april 1998 til at regional kumulasjon kan foretas for varer med opprinnelse i Laos og Vietnam fra henholdsvis 26. november 1997 og 23. januar 1998.

4.7 Regelverksendringer

4.7.1 Tolltariffens innledende bestemmelser § 13 nr 4

I henhold til EUs Rådsforordning nr 3118/93 av 25. oktober 1993 opphørte kvotereguleringen av kabotasje for godstransport på vei fra 1. juli 1998. Kabotasje er transportoppdrag som utføres i andre land enn det land der motorvognen er registrert. Opphøret av kvotereguleringen innebærer at EØS-kjøretøy skal kunne operere fritt uten kvantitative restriksjoner internt i andre medlemsland på midlertidig basis, uten å være nødt til å ha registrert kontor

eller annen etablering i det EØS-land hvor kjøringen utføres. Kravet til fellesskapstillatelse blir imidlertid opprettholdt, og transportoppdragene må skje i henhold til vertslandets regelverk med hensyn til blant annet priser, merverdiavgift, kontraktsvilkår, vekter og dimensjoner.

Kabotasjeordningen er i dag delvis regulert i forskrift. Finansdepartementet er kommet til at ordningen bør fremgå direkte av tolltariffens innledende bestemmelser, som en tilføyelse til § 13 nr 4. Departementet foreslår at kabotasjeordningen reguleres i et nytt annet ledd. Det foreslås dessuten en redaksjonell omarbeidelse av hele § 13 nr 4, slik at regelen blir lettere å forstå. Det vises til forslag til *vedtak I bokstav A*.

4.7.2 Satser for forenklet fortolling

Reisende som ankommer Norge kan, utover den toll- og avgiftsfrie kvoten, tillates å fortolle mindre mengder alkoholholdige drikkevarer, tobakkvarer og sjokolade- og sukkervarer etter de sjablonmessige satsene i reisegodstariffen. Ordningen er ment som en administrativ forenkling av de ellers gjeldende fortollingsprosedyrer.

Intensjonen bak satsene da ordningen ble innført i 1951 var at disse skulle avspeile avgiftsnivået dersom de aktuelle varene ble kjøpt i Norge. Satsene ble sist justert i 1990. Som følge av flere avgiftsøkninger har det blitt betydelig avstand mellom de ordinære avgiftene og satsene i reisegodstariffen. Departementet varslet derfor i St prp nr 1 Tillegg nr 3 (1997-98) en økning i satsene i løpet av 1998. Det ble gjort oppmerksom på at dette ville medføre til dels betydelige økninger i forhold til de tidligere satsene. Finanskomiteen tok departementets orientering til etterretning, jf Budsjett-innst S nr 1 (1997-98) kapittel 7.23. For fremtiden legges det opp til å justere satsene annet hvert år.

Finansdepartementet har med virkning fra 1. oktober 1998 justert satsene i reisegodstariffen slik det fremgår av tabell 4.3.

Tabell 4.3 Gamle og nye satser i reisegodstariffen

VARE	MENGDE	SATSER TIL 30. SEPTEMBER 1998	SATSER FRA 1. OKTOBER 1998
Svakvin (2,5 - 14,9 vol pst)	Til sammen inntil 4 liter	35 kr pr liter 25 kr pr 1/1 flaske	60 kr pr liter 43 kr pr 1/1 flaske
Sterkvin (15 - 22 vol pst)		95 kr pr liter 70 kr pr 1/1 flaske	175 kr pr liter 120 kr pr 1/1 flaske
Brennevin (22,1 - 60 vol pst)		260 kr pr liter 190 kr pr 1/1 flaske	340 kr pr liter 240 kr pr 1/1 flaske
Øl (2,5 - 7 vol pst)	Inntil 10 liter	5,50 kr pr 0,35 liter	11 kr pr 0,35 liter
Røyketobakk	Til sammen inntil 500 gram	35 kr pr 100 g	115 kr pr 100 gram
Snus og skråtobakk		10 kr pr 100 g	55 kr pr 100 gram
Sigarer og sigarillos		35 kr pr 100 g	95 kr pr 100 gram
Sigaretter	Inntil 400 stk	70 kr pr 100 stk	190 kr pr 100 stk
Sigarettpapir og -hylser	Inntil 400 stk	1,40 kr pr 100 blad/hylser	4 kr pr 100 blad/hylser
Sjokolade og sukkervarer	Inntil 5 kg	18 kr pr kg	30 kr pr kg

5 Merverdiavgift og avgift på investeringer mv (Kap 5521)

5.1 Inntektsanslaget for 1999

Inntekten fra merverdi- og investeringsavgiften for 1999 er anslått til 115,2 mrd kroner.

Foreløpige anslag for 1998 er på 110 mrd kroner. Investeringsavgiften utgjorde i 1997 i underkant av 6 pst av totale innbetalinger fra merverdi- og investeringsavgift.

5.2 Merverdiavgiften

Merverdiavgift er en avgift som betales ved innenlandsk omsetning og uttak av varer og tjenester fra avgiftspliktig virksomhet. Avgift oppkreves også ved innførsel. Avgiften omfatter alle varer og de tjenester som er nærmere angitt i lov av 19. juni 1969 nr 66 om merverdiavgift.

Merverdiavgift skal beregnes i alle omsetningsledd. Retten til å fradragføre inngående avgift ved kjøp av varer og tjenester til bruk i avgiftspliktig virksomhet medfører at avgiften ikke belastes de avgiftspliktige virksomhetene i omsetningskjeden. Antallet omsetningsledd har således ikke betydning for avgiftsleggingen. Det er det endelige forbruket av avgiftspliktige ytelser som belastes med avgift.

Merverdiavgiften beregnes etter en avgiftssats på 23 pst. Den foreslås ikke endret for 1999.

Utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget

Regjeringen arbeider videre med å vurdere en utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget til å gjelde flere tjenester. Samtidig vil en reduksjon i satsen for matvarer bli vurdert. Eventuelle forslag om endringer vil tidligst kunne bli lagt fram etter at 1999-budsjettet har vært behandlet i Stortinget.

Merverdiavgiftsloven - avgiftsfritaket for trykt skrift - Det rådgivende utvalget for trykt skrift

Det skal ikke betales merverdiavgift på omsetning av bøker i siste omsetningsledd, tidsskrifter som omsettes til faste abonnenter eller hovedsakelig deles ut til foreningsmedlemmer og tidsskrifter med overveiende politisk, litterært eller religiøst innhold, jf merverdiavgiftsloven § 16 første ledd nr 7.

Det samme gjelder aviser som utkommer regelmessig med minst ett nummer ukentlig, jf § 16 første ledd nr 6. Virksomheter som omsetter slike produkter skal ikke beregne utgående avgift ved sine salg, men har full fradragsrett for anskaffelser til virksomheten (såkalt null-sats).

Merverdiavgiftsloven § 16 annet ledd bokstav b fastsetter videre at departementet etter å ha innhentet uttalelse fra et *rådgivende utvalg*, kan avgjøre om en publikasjon skal anses unntatt fra avgiftsplikt. Bakgrunnen for at utvalget for trykt skrift ble oppnevnt var at det ved innføringen av fritaket ble forutsett en rekke avgrensingsproblemer med hensyn til hvilke publikasjoner som burde være fritatt og hvilke som burde være avgiftspliktige. Ved kongelig resolusjon av 5. desember 1969 ble Finansdepartementet gitt fullmakt til å oppnevne et utvalg for trykt skrift. Medlemmene i utvalget har bestått av politikere, hvorav lederen har vært medlem av Stortingets finanskomite og representert ett av regjeringspartiene. Nestledervervet har vært besatt av en representant fra opposisjonspartiene. Det har også vært representanter fra ulike bransjer knyttet til «trykt skrift» og en representant fra et fylkesskattekontor. Videre har det deltatt en representant fra Toll- og avgiftsdirektoratet og sekretæren har vært fra Finansdepartementet. De to sistnevnte har ikke hatt stemmerett.

Utvalget ble i den første perioden benyttet ved utarbeidelse av forskrifter om hva som skulle anses som avgiftsfri omsetning av aviser, bøker og tidsskrifter og om avgrensningen av slike publikasjoner, samt å bistå departementet i prinsipielle spørsmål angående avgrensningen av avgiftsfrie publikasjoner. Etter hvert ble det praksis for å innhente uttalelse fra utvalget i de saker som ble forelagt departementet til avgjørelse.

Perioden for det sist oppnevnte utvalg gikk ut 31. desember 1997 og det er ikke oppnevnt et nytt utvalg. Bakgrunnen for dette har vært at det har vist seg vanskelig å etablere et godt fungerende utvalg, samt at restansesituasjonen var problematisk. Selv om nåværende fritaksordning for trykt skrift bidrar til å komplisere merverdiavgiftssystemet, er dette rettsområdet etter Finansdepartementets oppfatning langt på vei blitt fastlagt både ved de foreliggende forskrifter samt gjennom lang forvalt-

ningspraksis. Behovet for en ordning med et særskilt utvalg for trykt skrift anses derfor fra forvaltningens side ikke lenger å være til stede.

Finansdepartementet har i flere saker den senere tid avgitt fortolkningsuttalelser på området uten at det er kommet innvendinger på denne framgangsmåten fra de avgiftspliktige, men departementet har ikke fattet noen avgjørelser. Departementet vil inntil videre fortsette med å gi fortolkningsuttalelser basert på gjeldende forskrifter og tidligere praksis på trykt skrift området uten å benytte seg av et rådgivende utvalg. Slike fortolkningsuttalelser anses forenlig med merverdiavgiftsloven § 16 annet ledd da en fortolkningsuttalelse ikke er en avgjørelse i lovens forstand. Finansdepartementet har valgt den ovennevnte løsningen også av hensyn til de avgiftspliktige for å unngå at disse sakene får en uforholdsmessig lang saksbehandlingstid.

Departementet vil fortsette arbeidet med å gå gjennom regelverket på dette området og behandlingsmåten.

5.3 Investeringsavgiften

Investeringsavgiften er en særskilt avgift på anskaffelse av og arbeid på driftsmidler. Avgiftspliktige er næringsdrivende som er registrert etter merverdiavgiftsloven, og det er et vilkår for avgiftsplikt at den næringsdrivende har fradragsrett for inngående merverdiavgift. Etter gjeldende regelverk er det en rekke unntak fra avgiftsplikten, f.eks. for driftsmidler til bruk ved fabrikkmessig produksjon av varer. Investeringsavgiften beregnes etter en sats på 7 pst. Satsen foreslås holdt uendret for 1999.

Fritak for investeringer i jordbruk og skogbruk

Som en del av den inngåtte jordbruksavtalen for 1998, varslet Regjeringen i vårens jordbruksproposisjon at den ville fremme forslag om å fjerne investeringsavgiften i jord- og skogbruk i budsjettet for 1999. I Innst S nr 235 (1997-98) uttalte komiteen at den ikke nå ville ta stilling til forslaget under behandling av Revidert nasjonalbudsjett, men at den ville komme tilbake til dette i forbindelse med behandlingen av St prp nr 1 (1998-99).

Etter gjeldende regelverk er det fritak for enkelte oppregnede anskaffelser i jordbruk med binæringer og skogbruk. Andre anskaffelser til disse sekto-

rene belastes med 7 pst investeringsavgift. Regjeringen foreslår at det med virkning fra 1. januar 1999 ikke skal betales investeringsavgift ved anskaffelser som hovedsakelig er til bruk i jordbruk og skogbruk. Fritaket foreslås i likhet med det någjeldende fritaket for oppregnede anskaffelser også å omfatte investeringer hovedsakelig til bruk i husdyrhold og hagebruk/gartneri. Av hensyn til avgrensningen for jordbrukere med gårdsskog og som kan ha kombinerte anskaffelser innen jord- og skogbruk, er det hensiktsmessig med lik investeringsavgiftsberegning innen disse næringene.

Fritaket foreslås tatt inn som ny § 4 i avsnitt II i vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer mv for budsjetterminen 1999. Nærmere avgrensning, utfylling og gjennomføring av fritaket vil bli fastsatt i egen forskrift med hjemmel i avgiftsvedtaket.

Fjerning av investeringsavgiften for jord- og skogbruket er anslått å gi et inntektstap for staten på om lag 400 mill kroner på årsbasis. Fritaket får ingen budsjettvirkning i 1999.

Fritak for nærmere angitte investeringer mv i nye fornybare energikilder

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det fremmet forslag om investeringsavgiftsfritak for nærmere angitte investeringer mv i vindkraftanlegg, bioenergianlegg og varmepumper. Ved Stortingets behandling av proposisjonen, jf Innst S Nr 247 (1997-98) ble det vedtatt at fritaket også skal omfatte fjernvarmeanlegg, tidevannsanlegg samt mikro- og minivannkraftverk.

Investeringsavgiftsfritaket for nevnte anlegg vil bli tatt inn som ny § 12 i Stortingets plenarvedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer avsnitt II for budsjetterminen 1999. Avgrensningsforskrifter er under utarbeidelse i samarbeid med Olje- og energidepartementet. Det tas sikte på å sende et utkast til forskrift på høring i løpet av høsten 1998. Avgrensningsforskriftene vil tre i kraft 1. januar 1999.

Fritakene for investeringsavgift er på usikkert grunnlag anslått å gi et samlet årlig inntektstap for staten på kort sikt på om lag 25 mill kroner. Inntektstapet kan imidlertid bli større på sikt hvis omfanget av slike investeringer øker. I anslaget er det forutsatt at det gis fritak for investeringsavgift i jordbrukssektoren som bl a står for det meste av investeringene i mini- og mikrovannkraftverk.

6 Særavgiftene

6.1 Innledning

6.1.1 Generelt

Særavgiftene inneholder flere kategorier avgifter. For det første er særavgifter en fellesbetegnelse på avgifter som betales ved innenlandsk omsetning av nærmere angitte varer. For det andre dekker særavgiftene også avgifter knyttet til å eie eller endre eierforhold til bestemte varer og fast eiendom. Videre omfattes flyseteavgiften, avfallsavgift, frekvensavgift mm. Størstedelen av provenyet kommer fra den første kategorien. Særavgiftene utgjør sammen med merverdiavgiften, det vesentligste av det statlige system for indirekte beskatning. I likhet med merverdiavgiften går inntektene fra særavgiftene til statskassen uten noen form for øremerking.

Mens merverdiavgiften først og fremst er rent fiskalt begrunnet, dvs at siktemålet er å finansiere offentlige utgifter, benyttes særavgiftene også som virkemiddel til å prise eksterne effekter, eksempelvis knyttet til forbruket av helse- og miljøskadelige produkter.

Særavgiftene fastsettes av Stortinget ved plenarvedtak for et år av gangen i medhold av Grunnloven § 75 a. Vurderingene av satsene og strukturen på avgiftene inngår i den årlige budsjettbehandling. Den viktigste rettskilden for særavgiftene er derfor de årlige plenarvedtak. Av plenarvedtakene framgår også regler om fritak mv.

Til forskjell fra merverdiavgiften som beregnes i alle omsetningsledd og ved innførsel, oppstår og beregnes særavgiftene på varer i utgangspunktet kun i ett ledd. Oppkrevingen av særavgiftene følger hovedsakelig to hovedspor: Enhver som vil starte *produksjon* av avgiftspliktige varer, må melde fra til tollvesenet. Virksomheten vil da bli registrert som avgiftspliktig for vedkommende vare. For varer som produseres innenlands vil avgiftsplikten oppstå innen en nærmere angitt frist etter at varen er tatt ut fra den registrerte tilvirkers lager. Også importører kan på nærmere vilkår etter søknad bli registrert. For varer som *innføres* oppstår avgiftsplikten i utgangspunktet ved innførselen. Imidlertid har registrerte virksomheter adgang til å innføre varer uten å betale avgift, mot at avgiften betales i forbindelse med uttak fra virksomhetens ubeskattede lager. Avgiften skal i slike tilfeller innbetales

innen en nærmere angitt frist etter uttaket. Systemet for enkelte vareavgifter avviker noe fra dette som følge av spesielle forhold knyttet til den avgiftspliktige varen, eksempelvis gjelder dette avgiften på elektrisk kraft.

For en annen kategori særavgifter, eksempelvis årsavgiften, er avgiftsinnbetalingen knyttet til tollvesenets utskrivning av avgiftskrav basert på data fra motorvognregisteret (eier, kjøretøytype o l). I andre tilfeller er avgiftsinnbetaling en forutsetning for gjennomføring av bestemte handlinger, f eks tinglysing av eierskifte (hjemmelsoverføring) til fast eiendom (dokumentavgift), omregistrering av kjøretøy i motorvognregisteret (omregistreringsavgift) eller innlevering av avfall (sluttbehandlingsavgift på avfall).

6.1.2 Nærmere om enkelte spørsmål

Grønne skatter

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter, la Regjeringen fram forslag til nye miljøavgifter og utvidelser av eksisterende avgifter, bl a med utgangspunkt i Grønn skattekommisjons utredning. Disse ble foreslått iverksatt fra 1. januar 1999. I tillegg gjennomgikk proposisjonen en del forslag fra Grønn skattekommisjon som krever ytterligere utredninger før de eventuelt kan iverksettes.

Proposisjonen ble behandlet av Stortinget 17. juni 1998, jf Innst S nr 247 (1997-98). Stortinget vedtok bl a en utvidelse av CO₂- og SO₂-avgiftene, innføring av sluttbehandlingsavgift på avfall, fjerning av fritaket for autodieselavgift for busser, innføring av fritak for investeringsavgiften for vindkraftanlegg, bioenergianlegg, varmepumper, fjernvarmeanlegg, tidevannanlegg samt mikro- og minikraftverk og tilskudd til vindkraftanlegg. Det ble for øvrig vedtatt å samle CO₂- og SO₂-avgiftene i egne avgiftsvedtak med egne poster i statsbudsjettet. Stortingets vedtak om grønne skatter gjøres gjeldende fra 1. januar 1999.

CO₂-avgiften ble ikke utvidet i den grad Regjeringen foreslo. Stortinget ba Regjeringen om å sette ned et bredt offentlig utvalg av fagpersoner for å utrede et nasjonalt kvotesystem for klimagasser med utgangspunkt i Kyotoprotokollen.

Kun endringer i forhold til Stortingets vedtak av 17. juni 1998 er omtalt nærmere i denne proposisjo-

nen. Samtlige endringer i avgiftene som følge av Stortingets behandling av Grønne skatter er imidlertid omtalt under de ulike avgiftskapitlene.

Grønn skattekommisjon foreslo at avgifter på enkelte *helse- og miljøskadelige kjemikalier* ble utredet. En interdepartemental arbeidsgruppe med representanter for Miljøverndepartementet, Statens Forurensningstilsyn, Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet har vurdert utformingen av avgifter på enkelte nye helse- og miljøfarlige kjemikalier. Arbeidsgruppen anbefalte i sluttrapporten at det innføres avgifter på trykkimpregnert trevirke, trikloreten og tetrakloreten. Det ble i St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter varslet at eventuelle avgiftsforslag skulle fremmes i forbindelse med statsbudsjettet for 1999.

Arbeidsgruppens rapport har nå vært på høring. Blant annet på bakgrunn av synspunkter fra høringsinstansene mener Regjeringen det er behov for ytterligere avklaringer før avgiftene eventuelt foreslås innført. Før en eventuell avgift på trykkimpregnert trevirke kan foreslås, er det behov for en del prinsipielle og praktiske avklaringer. For avgifter på trikloreten og tetrakloreten (løsemidler som brukes i industrien mv) er det behov for å avklare enkelte avgiftstekniske spørsmål, men ikke i samme utstrekning som for trykkimpregnert trevirke. Regjeringen tar sikte på å fremme forslag om avgift på trikloreten og tetrakloreten i Revidert nasjonalbudsjett 1999, slik at eventuelle avgifter kan innføres fra 1. juli 1999. Regjeringen vil i den sammenheng komme tilbake til hvordan avgiftene kan utformes.

Avgifter på tyngre kjøretøy

Stortinget har flere ganger bedt Regjeringen om å legge fram forslag om å harmonisere avgiftssystemet for tyngre kjøretøy med avgiftene i andre land, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1998. Avgiftene på tyngre kjøretøy har vært vurdert av en interdepartemental arbeidsgruppe som avsluttet sitt arbeid høsten 1997. Arbeidsgruppen pekte bl a på at avgiftssystemet i Norge i stor grad er harmonisert med systemene i andre land. Departementet har tidligere varslet at en med utgangspunkt i arbeidsgruppens tilrådinger og høringsuttalelsene vil foreta en nærmere vurdering av avgiftene på tyngre kjøretøy, og at en ville komme med en slik vurdering og eventuelle forslag til endringer i forbindelse med budsjettet for 1999, jf St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter og Revidert nasjonalbudsjett 1998.

Arbeidsgruppen foreslo bl a en miljødifferensiert årsavgift og reduksjon av vektårsavgiften til

EUs minstesatser. EØS-avtalen legger bindinger på mulighetene for reduksjon av vektårsavgiften. Gjennom en særskilt tilpasningstekst har Norge forpliktet seg til å videreføre vår nasjonale vektårsavgift på en slik måte at konkurransen ikke vris. Dette innebærer at Norge er forpliktet til ikke å benytte satser som er lavere enn de minimumssatser som er fastsatt i EUs rådsdirektiv 93/89/EØF for noen kjøretøy eller vogntog som er omfattet av direktivet. Det vises for øvrig til at Stortinget i 1997 vedtok om lag en halvering av vektårsavgiften.

Dersom vektårsavgiften skal reduseres til EUs minstesatser, vil dette kreve endringer i avgiftsstrukturen, bl a differensiering etter fjæringssystem. For å kunne gjennomføre en slik omlegging kreves det mer informasjon enn det som i dag ligger i motorvognregisteret. Dette gjelder bl a informasjon om antall og type aksler. Toll- og avgiftsdirektoratet anslår at det må gå minimum ett år fra beslutning om omlegging tas, til et nytt avgiftssystem kan tre i kraft.

Arbeidsgruppen foreslo i tillegg en miljødifferensiert årsavgift for *alle* lastebiler med tillatt totalvekt over 3,5 tonn, der differensieringen knyttes opp til hvilke utslippskrav kjøretøyene tilfredsstiller (EURO I, EURO II eller ingen av kravene). En slik avgift ville være mulig å innføre fra 1999. I dag ilegges alle lastebiler med tillatt totalvekt mellom 3,5 og 12 tonn årsavgift, mens lastebiler med totalvekt 12 tonn og over ilegges vektårsavgift. For kjøretøy som i dag ilegges vektårsavgift vil således en miljødifferensiert årsavgift komme i tillegg til vektårsavgiften. Det anses derfor ikke som hensiktsmessig å innføre en miljødifferensiert årsavgift før det er etablert en ny avgiftsstruktur for vektårsavgiften der reduksjon til EUs minimumsnivå er mulig.

Regjeringen ønsker å vurdere en omlegging av avgiftene for tyngre kjøretøy samlet. På bakgrunn av dette legges det opp til å komme tilbake i budsjettet for 2000 med eventuelle forslag om en miljødifferensiert årsavgift og reduksjon av vektårsavgiften til EUs minstesatser. Den nødvendige informasjonen til motorvognregisteret innhentes i 1999, slik at eventuell omlegging kan gjennomføres fra og med 2000. Det vises også til omtale av vektårsavgiften i kapittel 6.6.4.

6.1.3 Provenyvirkninger av forslagene

Tabell 6.1 viser Regjeringens forslag til satser på særavgiftene for 1999. Tabell 6.2 viser provenyvirkningene av forslaget. Forslaget til særavgiftsopplegg gir for 1999 et merproveny på nær 2,5 mrd kroner ut over referansesystemet.

Tabell 6.1 Foreslåtte avgiftssatser for 1999

Avgiftskategori	Gjeldende sats	Referanse systemet	Forslag 1999	Nominell økning 1998-99	
				Kr	Pst
<i>Brennevin og vin</i>					
Beregnet gjennomsnittlig avgift, kr/liter					
Brennevin	281,90	291,21	291,21	9,31	3,3
Sterkvin	133,44	137,84	137,84	4,40	3,3
Svakvin	41,98	43,36	43,36	1,38	3,3
Grunnavgift, kr pr vol pst og liter					
Brennevin	7,03	7,26	7,26	0,23	3,3
Sterkvin	6,95	7,18	7,18	0,23	3,3
Svakvin	3,65	3,77	3,77	0,12	3,3
<i>Øl</i>					
Alkoholinnhold, kr/liter					
a) 0,00-0,70 vol pst	1,50	1,55	1,55	0,05	3,3
b) 0,70-2,75 vol pst	2,38	2,46	2,46	0,08	3,3
c) 2,75-3,75 vol pst	8,96	9,26	9,26	0,30	3,3
d) 3,75-4,75 vol pst	15,54	16,05	16,05	0,51	3,3
e) 4,75-5,75 vol pst	22,09	22,82	22,82	0,73	3,3
f) 5,75-6,75 vol pst	28,67	29,62	29,62	0,95	3,3
g) 6,75-7,00 vol pst	29,99	30,98	30,98	0,99	3,3
<i>Emballasje, kr/stk</i>					
Kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer	0,33	0,34	0,34	0,01	3,3
Øvrig	3,26	3,37	3,37	0,11	3,3
Grunnavgift, engangsemballasje	0,76	0,79	0,79	0,03	3,3
<i>Tobakkvarer</i>					
Sigarer, kr/100 gram	76,66	79,19	105,00	28,34	37,0
Sigaretter, kr/100 stk	152,86	157,90	158,00	5,14	3,4
Røyketobakk, kr/100 gram	91,76	94,79	126,00	34,24	37,3
Snus, kr/100 gram	43,26	44,69	59,00	15,74	36,4
Skrå, kr/100 gram	43,26	44,69	59,00	15,74	36,4
Sigarettpapir, kr/100 stk	2,26	2,33	3,00	0,74	32,7
<i>Engangsavgift</i>					
Kjøretøygruppe a					
Vektavgift, kr/kg					
første 1150 kg	23,16	23,92	23,92	0,76	3,3
neste 250 kg	46,32	47,85	47,85	1,53	3,3
resten	92,64	95,70	95,70	3,06	3,3
Slagvolumavgift, kr/cm ³					
første 1200 cm ³	7,05	7,28	7,28	0,23	3,3
neste 600 cm ³	18,46	19,07	19,07	0,61	3,3
neste 400 cm ³	43,41	44,84	44,84	1,43	3,3
resten	54,24	56,03	61,63	7,39	13,6
Motoreffektavgift, kr/kW					
første 65 kW	92,23	95,27	95,27	3,04	3,3
neste 25 kW	336,40	347,50	347,50	11,10	3,3
neste 40 kW	673,01	695,22	729,98	56,97	8,5
resten	1 139,07	1 176,66	1 235,49	96,42	8,5

Avgiftskategori	Gjeldende sats	Referanse systemet	Forslag 1999	Nominell økning 1998-99	
				Kr	Pst
Kjøretøy gruppe b, pst av personbilavgift	20	20	20	-	-
Kjøretøy gruppe c, pst av personbilavgift	28	28	28	-	-
Kjøretøy gruppe d, pst av verdiavgiftsgrunnlaget	35	35	70	-	100
Kjøretøy gruppe e, pst av verdiavgiftsgrunnlaget	36	36	36	-	-
Kjøretøy gruppe f, stykkavgift	6 339,50	6 548,70	6 550	210,50	3,3
Slagvolumavgift, kr/cm ³					
første 125 cm ³	0	0	0	-	-
neste 775 cm ³	21,78	22,50	22,50	0,72	3,3
resten	47,75	49,33	49,33	1,58	3,3
Motoreffektavgift, kr/kW					
første 11 kW	0	0	0	-	-
resten	282,21	291,52	291,50	9,29	3,3
Kjøretøygruppe g, pst av verdiavgiftsgrunnlaget	30	30	30	-	-
Kjøretøygruppe h, pst av personbilavgift	40	40	40	-	-
Kjøretøygruppe i, kroner	2 085,90	2 154,73	2 155,00	69,10	3,3
<i>Årsavgift, kr/år</i>					
Alminnelig sats	1900	1963	1980	80	4,2
Motorsykler	1500	1550	1565	65	4,3
Campingtilhengere	975	1007	1020	45	4,6
Kjøretøy m totalvekt over 3,5 tonn	1105	1141	1155	50	4,5
<i>Vektårsavgift, kr/år</i>	varierer	-	-	-	-
<i>Omregistreringsavgift</i>	varierer	-	-	-	-
<i>Bensin, kr/liter</i>					
Blyinnhold over 0,05 g/l	4,87	5,03	5,03	0,16	3,3
Blyinnhold under 0,05 g/l	4,36	4,50	4,50	0,14	3,3
Blyfri	4,11	4,25	4,25	0,14	3,3
<i>Autodiesel, kr/liter</i>	3,43	3,54	3,54	0,11	3,3
<i>Båtmotorer, kr/HK</i>	114,50	118,28	118,50	4,00	3,5
<i>Elektrisk kraft, øre/kWh</i>					
Forbruksavgift	5,75	5,94	8,44	2,69	46,8
<i>Mineralolje, kr/liter</i>					
Grunnavgift	-	-	0,191	-	-
<i>Smøreolje, kr/liter</i>	1,07	1,11	1,11	0,04	3,3
<i>Avgift på mineralske produkter</i>					
CO ₂ -avgift, generell sats					
Mineralolje, kr/liter	0,445	0,46	0,46	0,015	3,3
Kull og koks mv, kr/kg	0,445	0,46	0,46	0,015	3,3
Bensin, kr/liter	0,89	0,92	0,92	0,03	3,3

Avgiftskategori	Gjeldende sats	Referanse systemet	Forslag 1999	Nominell økning 1998-99	
				Kr	Pst
<i>CO₂-avgift, redusert sats</i>					
Mineralolje, kr/liter	-	-	0,26	-	-
Bensin, kr/liter	-	-	0,24	-	-
<i>Svovelavgift, generell sats</i>					
Mineralolje, kr/liter	0,07	0,07	0,07	0,00	0,00
Kull og koks, kr/kg SO ₂	-	-	3,00	-	-
Raffineringsanlegg, kr/kg SO ₂	-	-	3,00	-	-
<i>Svovelavgift, redusert sats</i>					
Mineralolje, kr/liter	-	-	0,013	-	-
<i>Avgift på sluttbehandling av avfall, kr/tonn</i>					
Opplagsplasser for avfall	-	-	300	-	-
<i>Anlegg for forbrenning av avfall</i>					
Grunnavgift	-	-	75	-	-
Tilleggsavgift	-	-	225	-	-
<i>Sjokolade mv, kr/kg .....</i>	13,45	13,89	13,89	0,44	3,3
<i>Kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer</i>					
Ferdigvare, kr/liter	1,50	1,55	1,55	0,05	3,3
Konsentrat (sirup), kr/liter	9,00	9,30	9,30	0,30	3,3
Kullsyre, kr/kg	60,00	62,00	62,00	2,00	3,3
<i>Kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer, kr/liter .....</i>					
kr/liter	1,50	1,55	1,55	0,05	3,3
<i>Sukker, kr/kg .....</i>	5,21	5,38	5,38	0,17	3,3
<i>Dokumentavgift, pst av salgsverdi .....</i>	2,5	2,5	2,5	-	-
<i>Flyseteavgift</i>					
Hovedruter i Sør-Norge, kr/sete	65,00	67,15	54,50	-10,50	-16,2
Utlandet, kr/sete	130,00	134,29	109,00	-21,00	-16,2
<i>Kassettbånd, kr/stk</i>					
Uinnspilte lydkassetter	3,87	4,00	4,00	0,13	3,3
Uinnspilte videokassetter	19,53	20,17	20,17	0,64	3,3
<i>Radio- og fjernsynsmateriell, pst av verdi .</i>	10,35	10,35	10,35	-	-

Tabell 6.2 Anslåtte endringer utover referansesystemet¹ av forslaget til særavgifter for 1999. Mill kroner

Kap	Post	Betegnelse	Mill kroner	
			1999- budsjettet	Årsbasis
5526	71	Produktavgift på brennevin og vin	0	0
	72	Produktavgift på øl	0	0
	73	Emballasjeavgift på brennevin og vin	0	0
	74	Emballasjeavgift på øl	0	0
	75	Grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer	0	0
5531	70	Avgift på tobakkvarer	530	580
5536	70	Engangsavgift på motorvogner mm	151	165
	71	Årsavgift	30	30
	72	Vektårsavgift	0	0
	74	Omregistreringsavgift	0	0
	75	Avgift på bensin	0	0
	76	Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift)	0	0
5537	71	Avgift på båtmotorer	0	0
5541	70	Forbruksavgift på elektrisk kraft	1 295	1 725
5542	70	Grunnavgift på mineralolje	450	490
	71	Avgift på smøreolje mv	0	0
5543	70	CO ₂ -avgift	0	0
	71	Svovelavgift	0	0
5544	70	Avgift på kull og koks	0	0
5546	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	0	0
5555	70	Avgift på sjokolade og sukkervarer	0	0
5556	70	Produktavgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer mm	0	0
	71	Emballasjeavgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer mm	0	0
5557	70	Avgift på sukker mv	0	0
5558	70	Produktavgift på kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer mm	0	0
	71	Emballasjeavgift på kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer mm	0	0
5565	70	Dokumentavgift	0	0
5580	72	Avgift på flyging	0	0
5581	70	Avgift på kassetter	0	0
	72	Avgift på radio- og fjernsynsmateriell	0	0
Netto merinntekt utover referansesystemet			2 456	2 990

¹ Referansesystemet bygger på en videreføring av gjeldende system, dvs et beregningsgrunnlag basert på gjeldende vedtak, prisjustering av kvantumsavgifter og uendrede verdiavgiftssatser. Ved beregning av proveny omfatter referansesystemet volumendringer som er forårsaket av andre forhold enn avgiftsendringer.

6.2 Avgift på brennevin og vin mm (kap 5526)

Produktavgift (post 71)

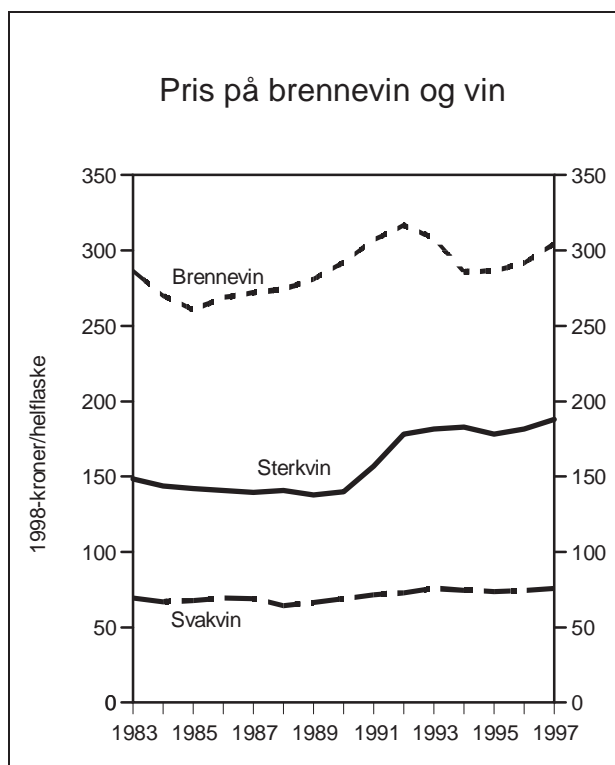
Produktavgiften på brennevin og vin beregnes pr volumprosent alkohol og pr liter. For 1998 er avgiftssatsene:

- Svakvin (alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent); 365 øre pr volumprosent og liter.
- Sterkvin (alkoholstyrke fra og med 15 til og med 22 volumprosent); 695 øre pr volumprosent og liter.

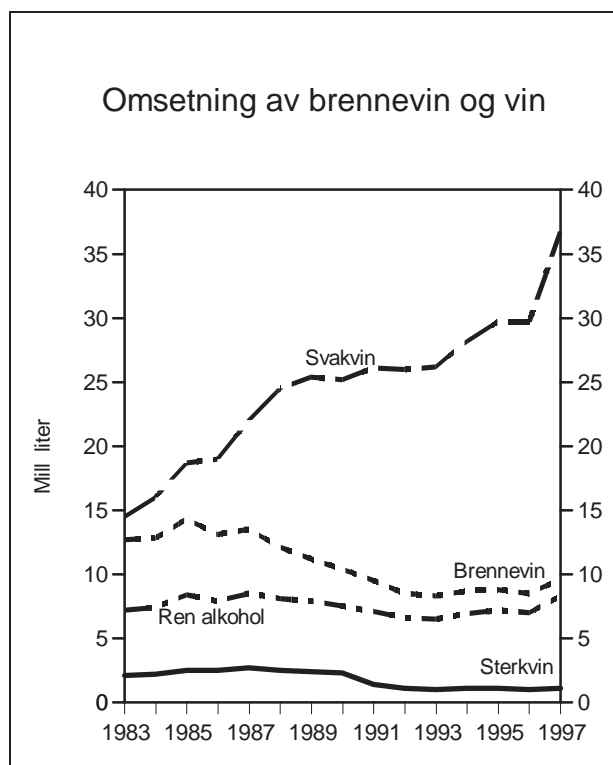
- Brennevin (alkoholstyrke over 22 volumprosent); 703 øre pr volumprosent og liter.

Lettvin og alkoholsvak vin med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent alkohol avgiftslegges som øl med tilsvarende alkoholstyrke, se kapittel 6.3 om avgift på øl.

Figur 6.1 viser utviklingen i gjennomsnittlige realpriser for brennevin, sterkvin og svakvin fra 1983 til 1997, regnet i 1998-kroner pr helflaske (0,75 liter). Figuren viser at realprisen på svakvin har vært om lag uendret i hele perioden. Realprisen på sterkvin var stabil fram til 1990, for da å øke relativt kraf-

Figur 6.1 Utvikling i realpris (gjennomsnittspriser på helflasker (0,75 liter)) for brennevin og vin i perioden 1983-1997 (1998-kroner)
Kilde: Finansdepartementet

Figur 6.2 Omsetning av brennevin og vin i perioden 1983-1997
Kilde: Vinmonopolet og Toll- og avgiftsdepartementet

tig til 1992. Deretter har prisen vært stabil på det nye nivået i resten av perioden. Realprisen på brennevin har variert en del i perioden. I 1984 og 1985 gikk realprisen ned, for deretter å øke årlig til 1992. I 1993 og 1994 falt prisen noe, mens den har vært noenlunde stabil siden 1994. Det gjøres oppmerksom på at figurene viser gjennomsnittlig realpris beregnet på grunnlag av salget de enkelte år, og derfor ikke nødvendigvis gir et inntrykk av avgiftsutviklingen. Det er bl a tendenser til at konsumet vris mot dyrere varer når avgiften reduseres, slik at gjennomsnittlig salgspris ikke reduseres tilsvarende. Videre vil endringer i valutakurser og innkjøpspriser påvirke prisene. Det gjøres oppmerksom på at metoden for fastsettelse av gjennomsnittlig pris for brennevin ble lagt om fra 1990, slik at dataene for årene før dette ikke er direkte sammenlignbare med årene etter.

Figur 6.2 viser utviklingen i omsetning av brennevin og vin fra 1983 til 1997. Figuren viser at salget av brennevin har gått ned i perioden. Det har imidlertid vært en liten økning de siste årene. Salget av sterkvin har blitt betydelig redusert i løpet av perioden. Omsetningen utgjør i 1997 vel en tredjedel av

omsetningen i 1987. Salget av svakvin har mer enn doblet seg fra 1983 til 1997.

Regnet i ren alkohol viser figur 6.2 at omsetningen falt årlig i perioden fra 1987 til 1994. Dette kan ha sammenheng med realprisøkningen på sterkvin og brennevin i denne perioden. Siden 1993 har omsetningen målt i ren alkohol vært relativt stabil.

For 1999 foreslås det at avgiften på brennevin og vin prisjusteres. Avgiften på svakvin vil etter forslaget øke med 12 øre til 377 øre pr volumprosent og liter, avgiften på sterkvin vil øke med 23 øre til 718 øre pr volumprosent og liter og avgiften på brennevin vil øke med 23 øre til 726 øre pr volumprosent og liter.

Emballasjeavgift (post 73)

Drikkevareemballasje for brennevin og vin som ikke samles inn for gjenbruk eller gjenvinning, ble avgiftsbelagt med 3 kroner pr enhet i perioden 1994-1996. Avgiften ble for 1997 økt i takt med den generelle prisstigningen siden 1994. I 1998 er avgiften 3,26 kroner pr enhet. For 1999 foreslås avgiften prisjustert med 11 øre til 3,37 kroner pr enhet.

6.3 Avgift på øl (kap 5526)

Produktavgift (post 72)

Produktavgiften på øl er en kvantumsavgift beregnet pr liter. Avgiften ble fra 1995 lagt om til et system som i større grad differensierer etter alkoholstyrke. For 1999 foreslås avgiften på øl prisjustert. Tabellen under viser avgiftssatsene i 1998, samt økningen og de nye avgiftssatsene for 1999 i kroner per liter:

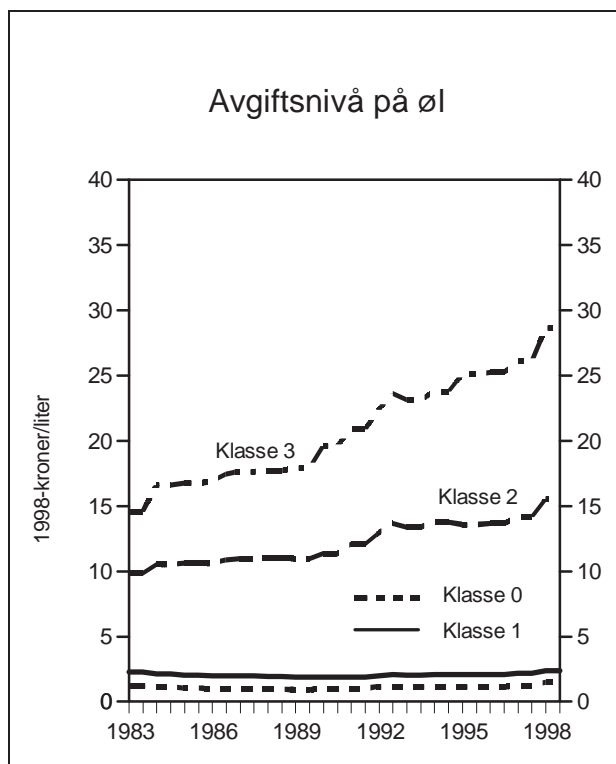
Alkoholstyrke	Avgift 1998	Økning	Avgift 1999
a) 0,00-0,70 vol pst	1,50	0,05	1,55
b) 0,70-2,75 vol pst	2,38	0,08	2,46
c) 2,75-3,75 vol pst	8,96	0,30	9,26
d) 3,75-4,75 vol pst	15,54	0,51	16,05
e) 4,75-5,75 vol pst.	22,09	0,73	22,82
f) 5,75-6,75 vol pst .	28,67	0,95	29,62
g) 6,75-7,00 vol pst	29,99	0,99	30,98

Avgiftssatsen for øl i klasse a er den samme som for alkoholfrie drikkevarer. For øvrig avgifts-

legges lettvin og alkoholsvak vin med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent alkohol som øl med tilsvarende alkoholstyrke.

Figur 6.3 viser realutviklingen i avgiftssatser på øl fra 1983 til 1998. Klasseinndelingen følger det gamle avgiftssystemet. Figuren viser at det fra 1983 til 1992 var en økning i det reelle avgiftsnivået for øl i tidligere klasse 2 (pils). Mellom 1992 og 1997 ser vi en utflating, mens det reelle avgiftsnivået øker igjen i 1998. For øl i tidligere klasse 3 (eksport mm) viser figuren at det har vært en reell avgiftsøkning i hele perioden. For øl i tidligere klasse 0 og 1 har det reelle avgiftsnivået vært tilnærmet uendret i hele perioden.

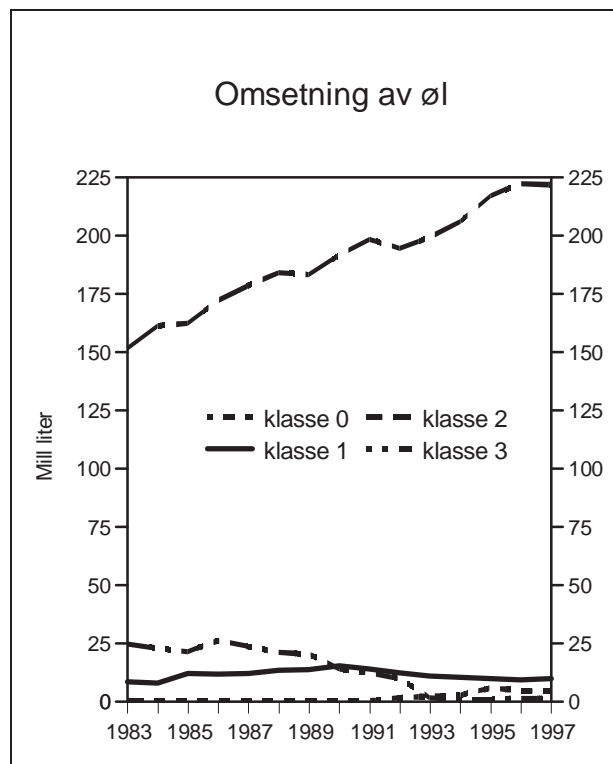
Figur 6.4 viser utviklingen i ølomsetningen fra 1983 til 1997. Også her benyttes gammel klasseinndeling. Av figuren fremgår det at forbruket av øl i tidligere klasse 2 har økt, mens forbruket av øl i tidligere klasse 3 har blitt betydelig redusert. Dette må blant annet ses i sammenheng med at den reelle avgiftsøkningen har vært størst for øl i klasse 3, jf figur 6.3, samt at salg av øl i klasse 3 fra 1993 ble overført til Vinmonopolet. Forbruket av øl i klasse 1 har vært relativt stabilt i perioden. For øl i klasse 0 økte omsetningen i perioden 1992 til 1996 og falt i 1997.

Figur 6.3 Utvikling i reelt avgiftsnivå på øl i perioden 1983-1998 (1998-kroner)¹

¹ I figuren er avgiftsklasse a, b, d og f benyttet som en videreføring av henholdsvis tidligere klasse 0, 1, 2 og 3.

Kilde: Finansdepartementet

Figur 6.4 Omsetning av øl i perioden 1983-1997

Kilde: Toll- og avgiftsdepartementet

Emballasjeavgift (post 74)

Drikkevareemballasje for øl og mineralvann som ikke samles inn for gjenbruk eller gjenvinning, ble avgiftsbelagt med 3 kroner pr enhet i perioden 1994-1996. Avgiften ble for 1997 økt i takt med den generelle prisstigningen siden 1994. I 1998 er avgiften 3,26 kroner pr enhet. For 1999 foreslås avgiften prisjustert med 11 øre til 3,37 kroner pr enhet.

6.4 Grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer (kap 5526, post 75)

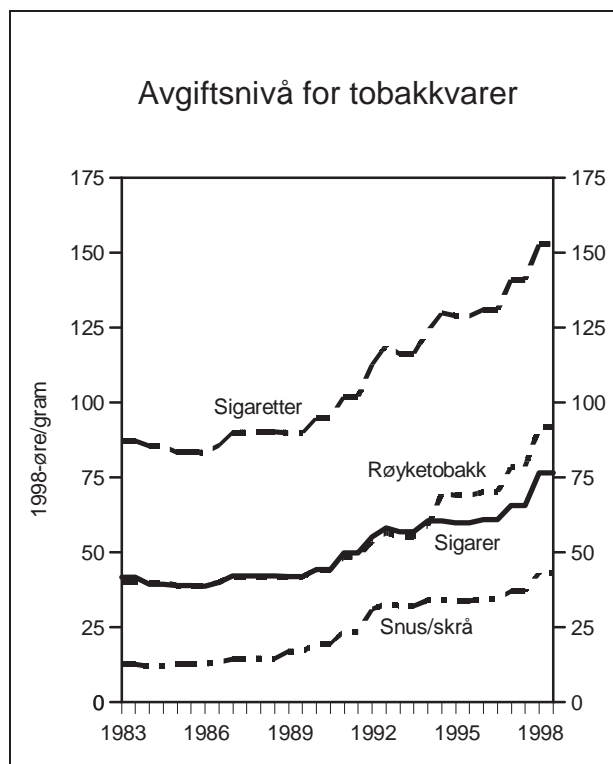
Grunnavgiften på engangsemballasje var uendret i perioden 1994-1996. I 1997 ble den økt i takt med den generelle prisstigningen siden 1994. I 1998 er grunnavgiften på engangsemballasje 0,76 kroner pr enhet. For 1999 foreslås avgiften prisjustert med 3 øre til 0,79 kroner pr enhet.

Stortinget ba i Budsjett-innst S II (1996-97) om å bli holdt underrettet om utviklingen av problemstillingen knyttet til virkemidler for å favorisere ombruk framfor materialgjenvinning innen EU. Stortinget viste i denne forbindelse til at prosessen rundt implementeringen av emballasjedirektivet i EU-landene ennå ikke er slutført. De ulike EU-landene er på forskjellige stadier i prosessen med å implementere direktivet. Flere medlemsland er for tiden i dialog med Kommisjonen mht implementeringen av emballasjedirektivet i nasjonal rett. Dialogen mellom Kommisjonen og medlemslandene knytter seg bl a til fortolkningen av virkemiddelbruken for å favorisere ombruk fremfor gjenvinning. Bl a mener Kommisjonen at Danmarks regler om obligatorisk returflaske-system og forbud mot metallbokser er i strid med emballasjedirektivet. Danmark fastholder imidlertid forbudet. Det kan således ennå ta tid før emballasjedirektivet er gjennomført i EU.

Det foreslås ingen endringer i regelverket for grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer. Det vises for øvrig til St prp nr 54 (1987-88) Grønne skatter s 42-45 hvor det er gitt en fylldig omtale av emballasjeavgiftene.

6.5 Avgift på tobakkvarer (kap 5531, post 70)

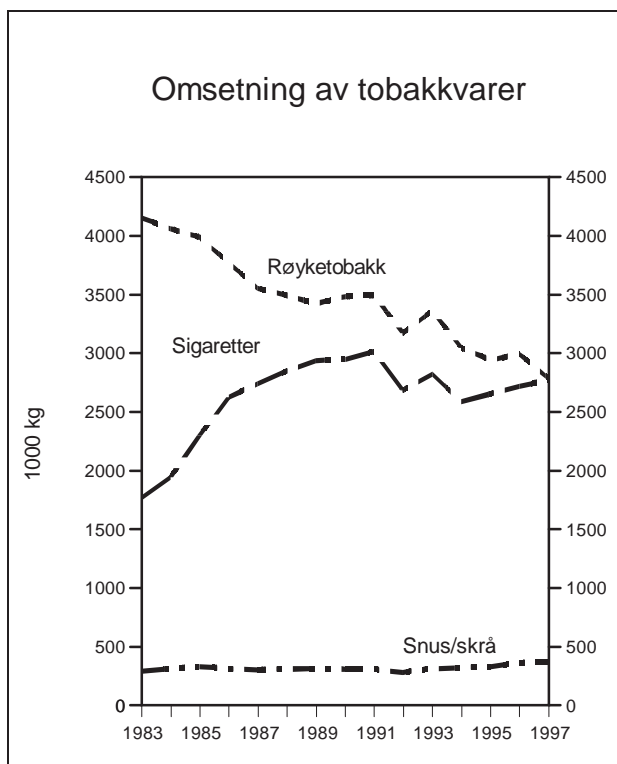
Avgiften på tobakkvarer er en kvantumsavgift hvor avgiftssatsene er inndelt i seks grupper; sigarer, sigaretter, røyketobakk, snus, skrå og sigarettpapir/hylser. Alle sigaretter med lengde til og med 90

Figur 6.5 Utvikling i reelt avgiftsnivå for tobakkvarer i perioden 1983-1998 (1998-kroner)
Kilde: Finansdepartementet

mm, ekskl ev filter, avgiftslegges med samme sats. Sigaretter med lengde mellom 90 mm og 180 mm avgiftslegges som to sigaretter osv.

Figur 6.5 viser realutviklingen i avgiftssatsene på tobakkvarer fra 1983 til 1998. Figuren viser at det reelle avgiftsnivået har økt betydelig på alle former for tobakkprodukter. Målt gjennom hele perioden fra 1983 til 1998, er det snus og skrå som har hatt den største økningen i reell avgift med 240 pst. I samme periode har avgiften på sigarer, sigaretter og røyketobakk hatt en reell økning på henholdsvis 83, 75 og 129 pst. Figuren viser at det fortsatt er stor forskjell mellom avgiftsnivået på sigaretter og røyketobakk. Røyketobakk ilegges lavere avgift pr gram tobakk. Avgiften på røyketobakk utgjør i dag 60 pst av avgiften på sigaretter. Det er imidlertid flere beregningsmetoder som kan benyttes ved sammenligning av avgiftsnivået på sigaretter og røyketobakk. Dette gjør det vanskelig å finne avgiftssatser som helt entydig gir likebehandling. Likevel er det ingen tvil om at avgiften på røyketobakk er vesentlig lavere enn for sigaretter. Det er ingen helsemessige argumenter som kan forsvare at sigaretter og røyketobakk avgiftslegges så forskjellig som i dag. Helsemessige forhold tilsier derfor at det bør legges opp til større grad av likebehandling mellom produktene.

Figur 6.6 Omsetning av sigaretter, røyketobakk og skrå/snus i perioden 1983-1997
Kilde: Toll- og avgiftsdirektoratet

Figur 6.6 viser utviklingen i salg av tobakkvarer fra 1983-1997. Omsetningen av sigaretter har økt i perioden, mens omsetningen av røyketobakk har gått ned. Felles for sigaretter og røyketobakk er de relativt store svingningene de siste årene. Figuren viser en klar overgang fra røyketobakk til sigaretter i første halvdel av perioden. I siste halvdel av perioden har forholdet mellom omsetning av røyketobakk og sigaretter vært relativt stabilt. Omsetningen av snus og skrå har vært relativt stabil i store deler av perioden, men det har vært en økning i forbruket de siste årene.

Som nevnt ovenfor er røyketobakk ilagt lavere avgift pr gram tobakk enn sigaretter. Denne ulikebehandlingen i avgiftsnivå har ingen helsemessige begrunnelser. Regjeringen ser det derfor som ønskelig at røyketobakken i større grad blir avgiftsmessig likebehandlet med sigaretter. Som et ledd i utjevningen av avgiftsnivået mellom sigaretter og røyketobakk, foreslås avgiften på røyketobakk økt med 33 pst utover forventet prisvekst. Det foreslås også å øke avgiftene på øvrige tobakkprodukter, unntatt sigaretter, i samme grad som avgiften på røyketobakk, dvs med 33 pst reelt. Tabellen under viser avgiftssatsene i 1998, samt økningen og de nye satsene for 1999, i kroner pr 100 gram eller 100 stk:

Gruppe:	Avgift 1998	Økning	Avgift 1999
Sigaretter, kr/100 gram	76,66	28,34	105
Sigaretter, kr/100 stk ¹⁾ ..	152,86	5,14	158
Røyketobakk, kr/100 gram	91,76	34,24	126
Snus/skrå, kr/100 gram	43,26	15,74	59
Sigarettpapir, kr/100 stk	2,26	0,74	3

¹⁾ En sigarett veier om lag 1 gram

Sigaretter og skråtobakk ilegges avgift pr gram, sigaretter pr stk, mens snus og røyketobakk ilegges avgift pr påbegynt 50 gram av pakningens nettovekt og sigarettpapir pr påbegynt 50 stk. Denne avgiftsstrukturen på snus og røyketobakk kan gjøre det vanskelig for konkurransedyktige aktører å etablere seg i det norske markedet. En omlegging til å beregne avgift pr gram vil kunne gi økt konkurranse og dermed bedre effektivitet. Avgiftssystemet for tobakkvarer vil også framstå som mer oversiktlig og helhetlig, ved at avgift beregnes for samme enhet for alle tobakkvarer. Det foreslås derfor en omlegging i strukturen for avgift på røyketobakk, snus og sigarettpapir fra avgift pr påbegynt 50 gram eller pr påbegynt 50 stk til avgift pr gram eller stk.

6.6 Motorvognavgiftene (kap 5536)

6.6.1 Innledning

Motorvognavgiftene omfatter seks avgifter med til dels ulik begrunnelse og målsetning. Avgiftene kan deles i to hovedgrupper; bruksavhengige og ikke-bruksavhengige avgifter. De bruksavhengige avgiftene består av bensinavgiften og autodieselavgiften, som bl a er innført for å stille brukeren overfor de eksterne kostnadene. Nivået på disse avgiftene skal i prinsippet være slik at brukeren stilles overfor vegbruks-, ulykkes- og miljøkostnadene. Dagens nivå på autodieselavgiften er langt lavere enn avgiften på bensin, uten at det kan forsvares av miljømessige eller andre eksterne grunner. De øvrige motorvognavgiftene er ikke-bruksavhengige. Disse er primært fiskalt begrunnet. Engangsavgiften er imidlertid utformet bl a for å gi incentiver til en mer trafikksikker og miljøvennlig bilpark.

Stortinget vedtok den 17. juni 1998 å overføre CO₂-avgiftsdelen av bensinavgiften til et eget vedtak om CO₂-avgift. Bortsett fra dette foreslås det for 1999 å holde strukturen i motorvognavgiftene uendret. Det foreslås en viss overregulering av de høyeste satsene i motorkomponentene i engangsav-

giften, opptrapping av engangsavgiften på kombinerte biler under 3 500 kg, samt at kombinerte biler over 5 000 kg fritas fra engangsavgift. I tillegg foreslås det en økning i årsavgiften. For de øvrige motorvognavgiftene foreslås det å prisjustere kvantumssatsene og å videreføre proSENTSATSENE.

Leasede busser

Etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), slik det lød før 1. juli 1998, var busser fritatt for avgift dersom kjøretøyet var registrert på innehaver av løyve. Leasede busser var dermed ikke omfattet av fritaket. I forbindelse med Revidert Nasjonalbudsjett for 1998 vedtok Stortinget at vilkåret om at kjøretøyet må være registrert på innehaver av løyve, skulle oppheves fra 1. juli 1998. Det betyr at det fra dette tidspunkt ble etablert en likestilling mellom leasede busser benyttet av løyveinnehaver og busser registrert på løyveinnehaver. I forbindelse med St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter er det videre vedtatt at fritaket for busser skal oppheves fra 1. januar 1999, jf Innst S nr 247 (1997-98). Fra dette tidspunkt belastes således alle busser full autodieselavgift.

For engangsavgift, årsavgift og vektårsavgift vil det etter Stortingets vedtak fortsatt være fritak for kjøretøy som er registrert på innehaver av løyve. Leasede kjøretøy omfattes ikke. VilKåret har vært fastsatt av kontrollhensyn. Årsavgiften og vektårsavgiften er utskrivningsavgifter, dvs avgifter som innbetales av den avgiftspliktige etter krav fra avgiftsmyndighetene. De utsendte krav baserer seg på opplysninger i samferdselsmyndighetens motorvognregister (Autosys). Registeret inneholder ikke fullstendige opplysninger om leie-/leasingforhold.

En avgiftsmessig likestilling når det gjelder også disse avgiftene antas å være i samsvar med Stortingets ønske. Finansdepartementet vil derfor, i samarbeid med samferdselsmyndighetene, vurdere i hvilken utstrekning det administrativt og kontrollmessig er mulig og hensiktsmessig å foreta endringer i motorvognregisteret og avgiftsregelverket med tanke på å oppheve dagens vilkår om at kjøretøyet må være registrert på innehaver av løyve. Departementet anser det i så fall tilstrekkelig at de nærmere vilkårene inntas i departementets forskrifter. De aktuelle bestemmelsene i avgiftsvedtakene foreslås således ikke endret.

6.6.2 Engangsavgift på motorvogner mm og avgift ved registrering av motorvogner som er bygd opp her i landet (kap 5536, post 71)

Engangsavgiften har først og fremst til hensikt å skaffe staten inntekter. Avgiften skal beregnes på grunnlag av mest mulig objektive og lite manipulerbare kriterier. I tillegg er det ønskelig at avgiften skal ivareta hensyn til miljø og sikkerhet, samt at kostnadene ved å administrere avgiften skal holdes på et lavest mulig nivå. Gjennom en progressiv satsstruktur er det også lagt vekt på fordelingshensyn.

Engangsavgiften pålegges alle biler unntatt lastebiler og busser over 6 meter med mer enn 17 seteplasser, samt motorsykler og snøscootere. De avgiftspliktige kjøretøyene er delt inn i ni avgiftsgrupper med til dels ulike satser og/eller beregningsgrunnlag. For kjøretøy i avgiftsgruppe a (hovedsakelig personbiler), beregnes engangsavgift på grunnlag av kjøretøyets slagvolum, motoreffekt og egenvekt. For kjøretøy i avgiftsgruppene b, c, d og h (varebiler, kombinerte biler, minibusser, campingbiler og drosjer) beregnes engangsavgift som en prosentvis andel av avgiften i avgiftsgruppe a. I avgiftsgruppe e (trekkbiler og beltebiler) og avgiftsgruppe g (beltemotorsykler) beregnes avgift på grunnlag av importverdien. For kjøretøy i avgiftsgruppe f (motorsykler) benyttes slagvolum og motoreffekt som beregningsgrunnlag, sammen med en stykkavgift. For kjøretøy i avgiftsgruppe i (veteranbiler), ilegges det kun en stykkavgift. Det er til dels store forskjeller i avgiftsnivået mellom de ulike avgiftsgruppene.

Beregningsgrunnlaget for engangsavgiften ble lagt om fra 1. januar 1996. Fra et system der en beregnet avgift på grunnlag av vekt og verdi, gikk en over til et system med vekt, slagvolum og motoreffekt som beregningsgrunnlag. I tillegg inngikk importverdi i beregningsgrunnlaget for spesielt dyre personbiler. Verdikomponenten ble imidlertid fjernet f o m 1998. Fram til 1. januar 1997 ble importverdi benyttet som avgiftsgrunnlag også for motorsykler. I St prp nr 1 (1997-98) Skatte-, avgifts- og tollvedtak er omleggingen av beregningsgrunnlaget for engangsavgiften evaluert.

Etter gjeldende vedtak om engangsavgift er vektavgiftsgrunnlaget den egenvekt som er fastsatt i forbindelse med kjøretøyets typegodkjenning, med eventuelt tillegg av ekstrautstyr. Beregning av vekten av tilleggsutstyret, og dermed også avgiftsberegningen, skaper i praksis visse problemer både for de avgiftspliktige og for avgiftsmyndighetene. Departementet vil vurdere disse forholdene nærmere. I den grad problemene er av en slik ka-

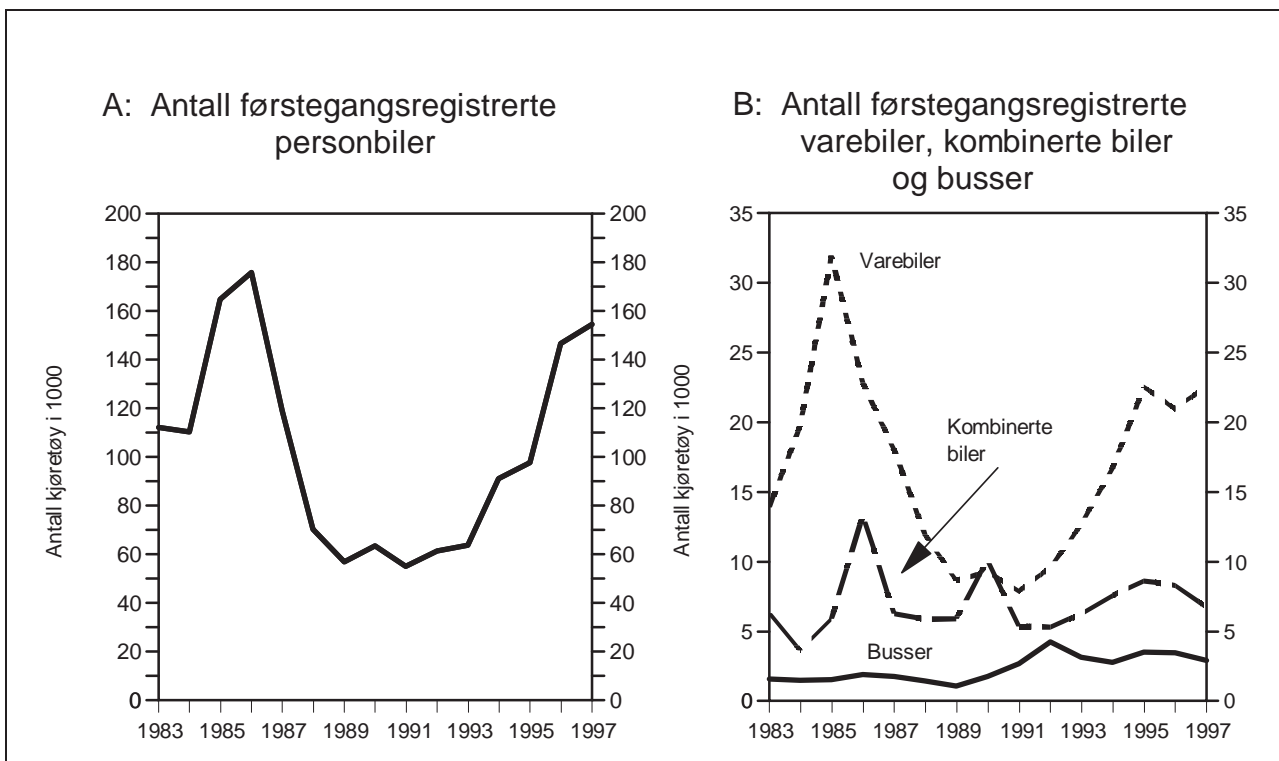
rakter at det er behov for regelendringer, er det aktuelt å legge om avgiften på tilleggsutstyret til en sjablonavgift, eventuelt å oppheve vektavgiften på tilleggsutstyret. De ulike sider og konsekvenser av alternativene må imidlertid vurderes nærmere, herunder forelegges berørte bransjer. Det foreslås derfor at departementet gis fullmakt til å fastsette nærmere regler om beregning av avgiften på ekstrautstyr. Det forutsettes at eventuelle endringer gjennomføres innenfor en provenynøytral ramme.

Figur 6.7a og 6.7b viser utviklingen i antall førstegangsregistreringer for ulike kjøretøygrupper i perioden 1983 til 1997. Fra figur 6.7a framgår det at antall førstegangsregistrerte personbiler falt kraftig fra 1986 til 1989, mens det var en økning i årene fra 1991 til 1997. Særlig var økningen stor fra 1995 til 1996 da antallet førstegangsregistrerte personbiler økte med 50 pst. Fra 1996 til 1997 var det en økning på 5 pst. I perioden januar til august 1998 har det vært en reduksjon i antallet førstegangsregistreringer på 4,3 pst i forhold til tilsvarende periode i 1997. Hovedårsaken til den kraftige veksten i 1996 var trolig at det var et stort behov for å fornye bilparken som følge av at bilsalget hadde ligget på et historisk sett lavt nivå siden slutten av 1980-tallet. I tillegg bidro også et lavere avgiftsnivå, lavt rentenivå og konjunktursituasjonen til den sterke økningen. Videre

kan ordningen med midlertidig forhøyet vrakpant i 1996 også ha ført til noen flere førstegangsregistreringer.

Andelen bruktimporterte førstegangsregistrerte kjøretøy har steget kraftig de siste par årene. I 1997 ble det importert om lag 27 000 brukte personbiler (17,4 pst av alle førstegangsregistrerte personbiler) til Norge, mot vel 7 000 i 1995 (7,5 pst av alle førstegangsregistrerte personbiler). Den kraftige økningen i bruktimporten kan forklares av flere forhold. Blant annet førte lavt nybilsalg i årene 1988-93 til mangel på «nye» bruktbiler på det norske markedet. Samtidig har innføring av nye satser i bruksfradragene i engangsavgiften og endrete tekniske krav i 1995 gjort det mer aktuelt enn tidligere å importere eldre brukte biler.

Figur 6.7b viser at antallet førstegangsregistrerte varebiler falt kraftig fra 1985 til 1989, mens det var økning fra 1991 til 1995. Fra 1995 til 1996 var det en reduksjon på 7 pst, mens antall førstegangsregistreringer i 1997 igjen var på samme nivå som i 1995. I perioden januar til august 1998 har det vært en økning på 13 pst i forhold til samme periode i fjor. Svingningene i årene 1995-1997 antas å kunne forklares utfra at forventninger om økt avgiftsnivå i 1996 førte til en tidsforskyvning i kjøp, slik at en del innkjøp planlagt foretatt i 1996 ble framskjøvet til

Figur 6.7 Antall førstegangsregistrerte personbiler, varebiler, kombinerte biler og busser. 1983-1997
Kilde: Vegdirektoratet

1995. Antall førstegangsregistreringer i 1996 ble følgelig redusert, mens markedet i 1997 igjen «tilpasset» seg det gjeldende avgiftsnivået.

Videre viser figur 6.7b at antallet førstegangsregistrerte kombinerte biler har variert betydelig i perioden fra 1983 til 1997. I årene fra 1992 til 1995 var antallet stigende, mens det fra 1996 til 1997 var en reduksjon på nær 19 pst. I perioden januar til august 1998 har det vært en ytterligere reduksjon på 22,7 pst i forhold til tilsvarende periode i fjor. Dette kan bli skyldes at avgiften på kombinerte biler ble økt fra 1. januar 1998.

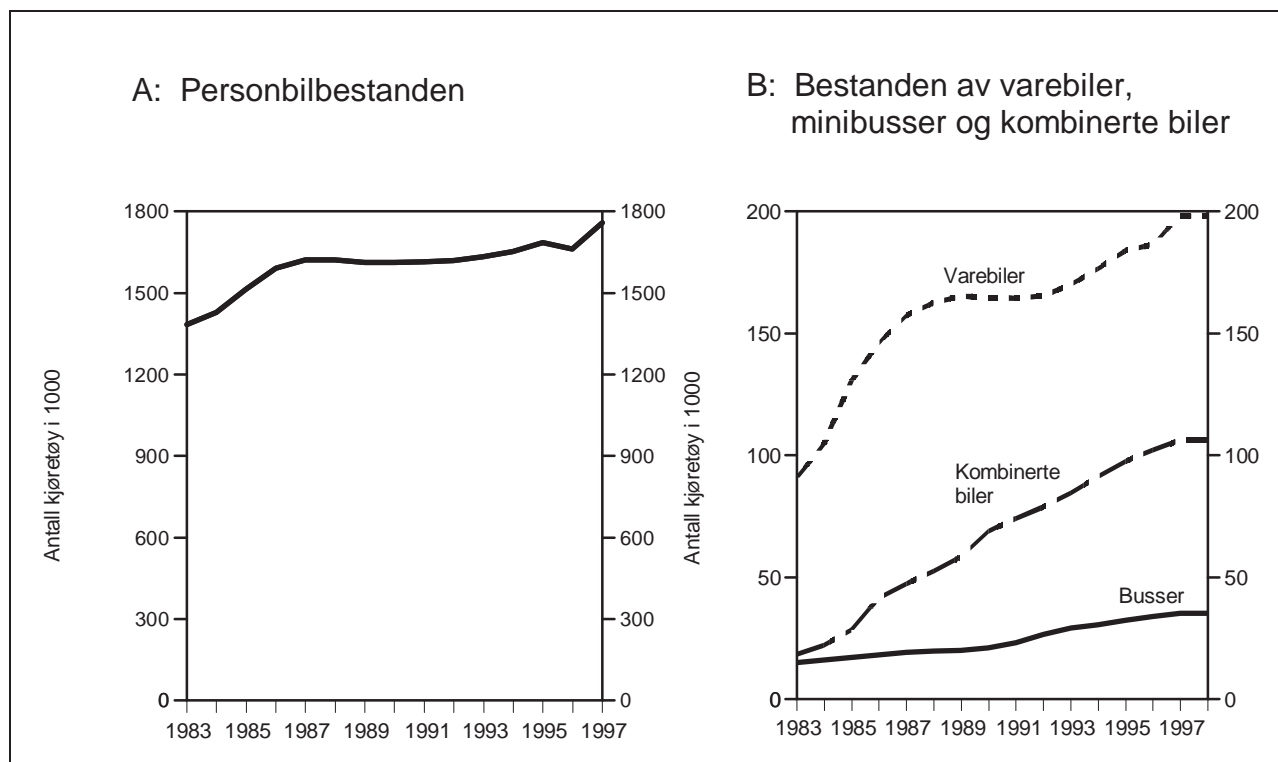
Figurene 6.8a og 6.8b viser utviklingen i bestanden av ulike kjøretøygrupper. Figur 6.8a viser at bestanden av personbiler økte relativt kraftig fram til 1987, for deretter å ligge på et relativt stabilt nivå fram til 1993. De senere årene har det igjen vært en vekst i bestanden av personbiler. Den kraftige veksten i antall førstegangsregistrerte personbiler i 1996 ga imidlertid ikke utslag i økt kjøretøybestand. Dette antas å ha sammenheng med ordningen med midlertidig forhøyet vrakpant i 1996, som stimulerte til vraking av eldre biler.

Figur 6.8b viser at bestanden av varebiler økte kraftig fram til 1989, for deretter å være ganske stabil fram til 1992. Fra 1993 har det igjen vært en relativt sterk vekst i bestanden av varebiler. Bestanden

av kombinerte biler og minibusser har hatt en forholdsvis jevn vekst gjennom hele perioden fra 1983.

Etter at verdiavgiften på spesielt dyre personbiler ble fjernet fra 1. januar 1998, blir engangsavgiften utelukkende beregnet på grunnlag av vekt, slagvolum og motoreffekt. For at avgiften skal være lavere for mindre biler enn for store og normalt dyrere biler, har en innført en struktur med progressive satser. Fjerningen av verdiavgiften har vært en systemmessig forbedring av engangsavgiften. Avgift beregnet på grunnlag av verdi gir bli muligheter for å manipulere med beregningsgrunnlaget. I tillegg medførte verdikomponenten problemer ved import av brukte biler. Regelverket for import av brukte biler har således blitt forenklet. Det vises også til at Stortinget har bedt om at engangsavgiften legges om fra en innførselsavgift til en registreringsavgift. En slik omlegging vil bli betydelig enklere som følge av at verdikomponenten nå er helt fjernet.

For å ivareta deler av de fordelingshensyn som verdiavgiften hadde, foreslås det å øke progresjonen i avgift basert på motorkomponentene noe. For 1999 foreslås en økning av de to høyeste satsene for avgift på motoreffekt med 5 pst reelt og den høyeste satsen for avgift på slagvolum med 10 pst reelt. De øvrige satsene foreslås prisjustert.

Figur 6.8 Bestanden av personbiler, varebiler, minibusser og kombinerte biler 1983-1997
Kilde: Vegdirektoratet

I tillegg foreslås det en opptrapping av avgiften kombinerte biler under 3 500 kg, fra 35 pst til 70 pst av avgiften på personbiler. Kombinerte biler over 5 000 kg foreslås fritatt for avgift. Bakgrunnen for disse forslagene utdypes under. For de øvrige avgiftsgruppene foreslås ingen endringer.

Avgift på kombinerte biler

I St prp nr 1 Tillegg nr 3 (1997-98), jf St prp nr 1 (1997-98) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, ble det foreslått å fjerne kombinerte biler som egen avgiftsmessig definisjon. Dette ville ført til at kombinerte kjøretøy under 3 500 kg ble belastet personbilavgift, mens kombinerte kjøretøy over 3 500 kg ville bli fritatt for avgift. Departementet anså det imidlertid ikke som hensiktsmessig at kombinerte biler over 3 500 kg ble helt avgiftsfrie og foreslo derfor at kombinerte kjøretøy kun skulle belastes personbilavgift dersom kjøretøyet hadde seteplasser utover fører seteraden og tillatt totalvekt inntil 5 000 kg. Kombinerte biler over 5 000 kg ville således bli fritatt for avgift.

Stortinget vedtok imidlertid at kombinerte biler skulle videreføres som egen avgiftsmessig definisjon, men at satsen for kombinerte biler under 3 500 kg skulle økes fra 28 pst til 35 pst av avgift på personbiler. For kombinerte kjøretøy over 3 500 kg ble satsen på 20 pst av avgift på personbiler videreført. Det ble ikke vedtatt fritak for kombinerte kjøretøy over 5 000 kg.

For 1999 foreslås det en ytterligere opptrapping av avgiften på kombinerte biler under 3 500 kg, fra 35 pst til 70 pst av avgiften på personbiler. Dette vil føre til at kombinerte biler i større grad blir et nisjeprodukt, og i mindre grad et avgiftsmotivert gunstig alternativ til personbiler.

Kombinerte kjøretøy over 5 000 kg framstår vanligvis som små lastebiler eller større lukkede varebiler. På denne bakgrunn foreslår departementet at Stortingets avgiftsvedtak endres slik at kombinerte biler over 5 000 kg ikke belastes engangsavgift, slik det er for lastebiler og større varebiler. Den tidligere satsen på 20 pst blir etter dette gjeldende for kombinerte biler mellom 3 500 og 5 000 kg.

Avgifter ved kjøp av marinefartøy og beltevogner til Forsvaret

Etter innstilling fra Forsvarskomiteens flertall vedtok Stortinget høsten 1996 at Forsvaret er fritatt for engangsavgift ved kjøp av beltevogner og for avgift på båtmotorer ved kjøp av marinefartøy, jf Innst S nr 71 (1996-97). Fritakene ble videreført for 1998.

Stortingets vedtak om avgiftsfritak for Forsva-

ret er et unntak fra den avgiftsplikten som følger av de årlige plenarbeslutninger om engangsavgift på motorvogner mm og avgift på båtmotorer. I likhet med hva som gjelder avgiftsplikten som sådan og generelle fritak fra denne, forutsetter Grunnloven §75 a at en videreføring av de nevnte fritak årlig blir uttrykkelig fornyet av Stortinget.

Det kan reises prinsipielle innvendinger mot et slikt unntak. Statlige budsjetter og regnskaper bygger på bruttoprinsippet. Dette innebærer at utgifter og inntekter skal føres hver for seg. Videre skal alle utgiftsposter gjenspeile de reelle kostnader, dvs inklusive avgifter. Dette prinsippet legges gjennomgående til grunn ved de årlige budsjettbehandlinger og avgiftene er derfor medregnet når budsjettene vedtas.

Regjeringen foreslår likevel at Forsvarets fritak for engangsavgift og avgift på båtmotorer videreføres for 1999, ved særskilt bestemmelse i plenarvedtaket om engangsavgift og båtmotoravgift.

Avgift på hybridbiler

Med hybridbiler menes biler som ved siden av vanlig drivstoff, også kan benytte elektrisitet til framdrift. I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det lagt til grunn at slike biler ikke ville bli importert og omsatt i Norge med det første. Departementet anså det derfor ikke nødvendig å vurdere dette spørsmålet nærmere, men ville komme tilbake til saken dersom det viste seg at problemstillingen ble aktualisert.

Stortinget var av den oppfatning at egne avgiftsregler for hybridbiler burde utarbeides snarest, jf Innst S nr 247 (1997-98) s 36. Departementet tar sikte på å komme tilbake med forslag til regler om avgift på hybridbiler i Revidert nasjonalbudsjett 1999.

Biler til undervisningsformål

Departementet mottar fra tid til annen søknad om fritak for engangsavgift for kjøretøy til undervisningsformål. Dersom kjøretøyet har blitt ansett å ikke være salgbart, har departementet ansett faren for avgiftsspekulasjon eller uheldige smittevirkninger å være liten og har innvilget dispensasjon fra avgiftsplikten. Departementet har ikke mottatt opplysninger som tyder på at ordningen har blitt misbrukt. Det foreslås derfor at fritaket kodifiseres og det inntas en uttrykkelig bestemmelse i avgiftsvedtaket om fritak for engangsavgift i slike tilfeller. Nærmere vilkår vil bli fastsatt i forskrift.

Vrakpantavgiften

Vrakpanten for biler har vært uendret siden 1986. Den reduserte realverdien av vrakpanten har svek-

ket den økonomiske motivasjonen til innlevering av bilvrak. Det foreslås derfor å øke vrakpanten med 500 kroner til 1 500 kroner pr kjøretøy som leveres til vraking for 1999. For å finansiere økningen i vrakpanten foreslås det å øke vrakpantavgiften med 300 kroner til 1 200 kroner pr kjøretøy.

6.6.3 Årsavgift på motorvogner mv (kap 5536, post 72)

Årsavgiften pålegges en rekke forskjellige typer kjøretøy med tillatt totalvekt inntil 12 tonn. Avgiften pålegges etter fire forskjellige satser, avhengig av type kjøretøy (gjeldende satser for 1998 i parentes):

1. Personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser, kombinerte biler under 3 500 kg (1 900 kroner pr år)
2. Campingtilhengere med egenvekt over 350 kilo (975 kroner pr år)
3. Motorsykler (1 500 kroner pr år)
4. Lastebiler, trekkbiler og kombinerte biler med tillatt totalvekt mellom 3 500 og 12 000 kg (1 105 kroner pr år)

Tidligere ble avgiften på lastebiler, trekkbiler, kombinerte biler og minibusser fastsatt ut fra om kjøretøyene var bensin- eller dieseldrevne. Dette skillet ble opphevet f o m 1998 ved at bensindrevne kjøretøy med tillatt totalvekt over 3,5 tonn ble ilagt samme sats som ikke-bensindrevne kjøretøy.

Etter gjeldende regler skal kjøretøy som er registrert 1. januar i utgangspunktet betale full årsavgift, med mindre kjøretøyet vrakes innen 15. mars. Det gis ingen refusjon av innbetalt årsavgift dersom kjøretøyet vrakes etter 15. mars eller avregistreres i løpet av året. For å myke opp disse reglene noe, foreslås en ordning som innebærer at halv årsavgift refunderes etter søknad dersom kjøretøyet vrakes *etter 15. mars*, og vrakingen skjer i *første halvår*. Det foreslås *ingen endring* i dagens fritak for kjøretøy som vrakes før 15. mars.

Forslaget innarbeides i § 3 i vedtaket samtidig som det gjøres en redaksjonell endring av bestemmelsen.

Som et ledd i den generelle innstrammingen i skatte- og avgiftsopplegget, og for å dekke proveny-tapet ved forslaget om refusjon av årsavgift ved vraking av kjøretøy første halvår, foreslås det å øke satsene i årsavgiften for 1999 med 15 kroner utover prisjustering. Det gir en avgiftssats på 1 980 kroner for motorvogner i gruppe 1, 1 020 kroner for gruppe 2, 1 565 kroner for gruppe 3 og 1 155 kroner for gruppe 4.

De gjeldende avgiftsfritak for drosjer, transport av funksjonshemmede og busser med ruteløye foreslås videreført.

6.6.4 Vektårsavgift (kap 5536, post 73)

Vektårsavgiften pålegges kjøretøy med tillatt totalvekt på 12 tonn og over. Dersom kjøretøyet med tillatt totalvekt over 9 tonn skal trekke tilhenger med tillatt totalvekt over 13 tonn, skal det betales en tilleggssavgift beregnet etter totalvekten for den tyngste tilhenger som ønskes benyttet. Avgiften er gradert etter kjøretøyets/tilhengerens totalvekt og antall aksler.

Fra 1. juli 1997 ble satsene i vektårsavgiften redusert slik at satsene for flere kjøretøykategorier nå er på nivå med EUs minimumssatser for kjøretøy uten luftfjæring, dog slik at ingen satser er lavere enn den ordinære årsavgiften for kjøretøy med tillatt totalvekt mellom 3,5 og 12 tonn. I 1998 er satsen for kjøretøy mellom 12 og 15 tonn 1 105 kroner pr år. Deretter stiger satsene til maksimalt 6 239 kroner pr år for de tyngste kjøretøyene, 25 tonn og over. For tilhengere varierer satsene fra 1 699 kroner til 7 378 kroner pr år. For 1999 foreslås satsene i vektårsavgiften prisjustert. Det vises også til om-tale av tyngre kjøretøy i kapittel 6.1.2.

6.6.5 Omregistreringsavgift (kap 5536, post 75)

Omsetning av brukte motorvogner og tilhengere er fritatt for merverdiavgift. Det betales i stedet en særavgift ved omregistrering av alle kjøretøy som tidligere har vært registrert i Norge.

Kjøretøyene som omfattes av avgiftsplikten er delt i fire grupper:

1. Moped, motorsykler mv.
2. Personbiler og busser.
3. Lastebiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler mv.
4. Biltilhengere, semitrailere mv.

Avgiftene er gradert etter vekt og alder. Satsene for omregistreringsavgiften foreslås prisjustert.

Næringslovutvalget har lagt fram forslag om å innføre fritak for omregistreringsavgift ved fusjon mellom aksjeselskaper. Det skal heller ikke betales dokumentavgift ved slike fusjoner etter dagens regelverk for dokumentavgift. Forslaget har vært på høring og har fått bred tilslutning.

Ved fusjon mellom aksjeselskap anses det fusjonerte selskap som en fortsettelse av både det overdragende og det overtakende selskap. Omregistreringsavgiften er derimot basert på at det har skjedd et eierskifte. Dette taler for at det gis fritak for avgift i slike tilfeller. På denne bakgrunn, og fordi avgiften kan være med på å hindre bedriftsøkonomisk gunstige sammenslutninger, foreslår de-

partementet at det innføres fritak i fusjonstilfellene. De provenymessige konsekvenser av et slikt fritak antas å være små.

Departementet har også vurdert om fritaket bør omfatte andre typer omdannelser av selskaper, f.eks ved omorganisering fra enkeltmannsforetak til aksjeselskap, der overdrager og overtager representerer samme eierinteresse. I slike tilfeller skjer det imidlertid et eierskifte i juridisk forstand. Et slikt fritak vil dessuten skape store avgrensingsproblemer. Av administrative og kontrollmessige hensyn bør derfor fritaket ikke utvides til å omfatte andre tilfeller enn fusjon mellom aksjeselskap.

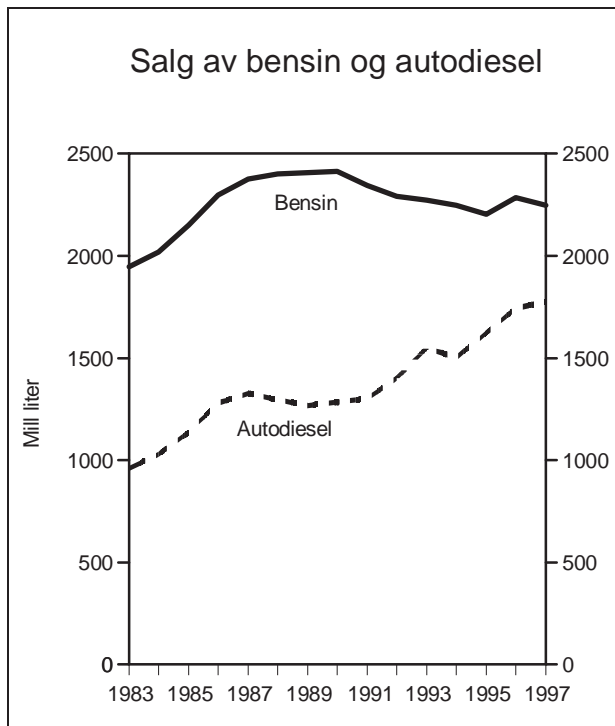
6.6.6 Avgift på bensin (kap 5536, post 76)

Avgiften på bensin er en kvantumsavgift som innbetales av innenlandsk tilvirker og importør. Foruten at bensinavgiften er en fiskal avgift, har den tidligere vært begrunnet med kostnadene ved bruk av veg. I de senere år har avgiften i større grad også blitt vurdert som et miljøpolitisk virkemiddel. Siden 1986 har avgiften hatt ulike satser for blyholdig og blyfri bensin, og fra 1995 ble det innført et nytt trinn i blydifferensieringen for bensin med maksimalt 0,05 gram blyinnhold pr liter.

Siden 1991 har bensin, i tillegg til grunnavgiften også blitt ilagt en CO₂-avgift. I forbindelse med St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det vedtatt å samle CO₂-avgiftene i ett eget vedtak om CO₂-avgift, jf kapittel 6.11. Fra 1. januar 1999 erstattes derfor CO₂-komponenten i bensinavgiften av en egen CO₂-avgift.

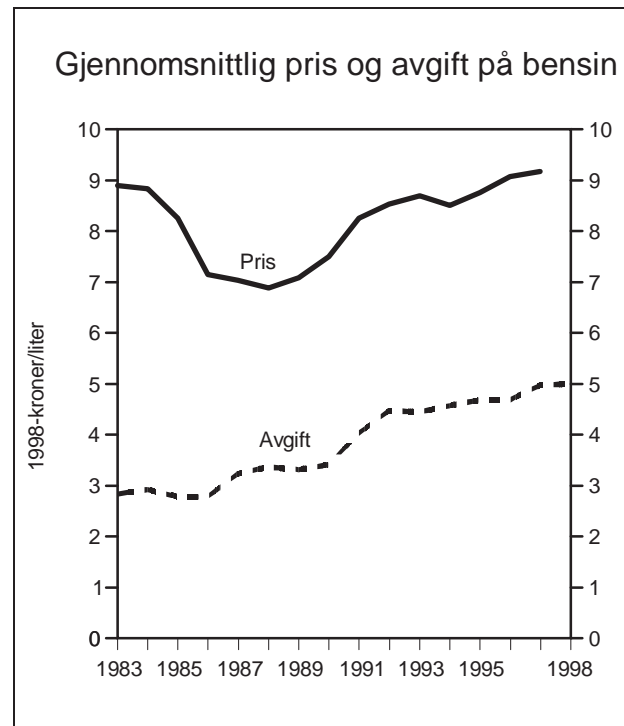
Figur 6.9 viser utviklingen i salget av bensin og autodiesel fra 1983 til 1997. Figuren viser at salget av bensin økte fram til 1990, mens det var en årlig reduksjon i salget i årene 1991 til 1995. Salget i 1996 økte i forhold til salget i 1995, mens det fra 1996 til 1997 igjen var en reduksjon. En av årsakene til reduksjonen i bensinsalget fra 1990 antas å være økt bestand av dieseldrevne biler, jf omtale i kapittel 6.6.7. I tillegg er nyere biler mer energieffektive. All bensin som omsettes på det norske markedet er i dag blyfri.

Figur 6.10 viser utviklingen i gjennomsnittlig bensinpris (listepris) til forbruker og bensinavgift i perioden 1983-1997 (1998 for avgiften), målt i faste 1998-priser. Prisene og avgiftene for ulike bensinkvaliteter er vektet etter salgsvolum. Figuren viser at det reelle pris- og avgiftsnivået har vært forholdsvis stabilt de siste årene, men med en viss reell økning i 1997.

Figur 6.9 Salg av bensin og autodiesel i perioden 1983-1997

Kilde: Norsk Petroleumsinstitutt

Figur 6.10 Utviklingen i gjennomsnittlig realpris (listepris) inkl særavgifter og merverdiavgift 1983-1997 samt særavgiftssatser på bensin 1983-1998 (1998-kroner)

Kilde: Norsk Petroleumsinstitutt og Finansdepartementet

For 1999 foreslås avgiftssatsene prisjustert. Økningen og de nye satsene blir da i kroner pr liter:

	Økning	Avgift
Blyfri	0,14	4,25
Blyinnhold under 0,05 g/l	0,14	4,50
Blyinnhold over 0,05 g/l	0,16	5,03

6.6.7 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap 5536, post 77)

Autodieselavgiften ble innført 1. oktober 1993 sammen med vektårsavgiften på dieseldrevne kjøretøy med tillatt totalvekt på 12 tonn og over. Disse avgiftene avløste kilometeravgiften som tidligere ble pålagt alle dieseldrevne biler ved kjøring i Norge. Avgiftssatsen for autodiesel er i 1998 3,43 kroner pr liter. I tillegg ilegges autodiesel også ordinær mineraloljeavgift, som i 1998 har bestått av en CO₂-komponent og en SO₂-komponent. Mineralolje med svovelinnhold under 0,05 pst er imidlertid fritatt for svovelkomponenten, slik at hoveddelen av den autodiesel som omsettes i 1998 ilegges en samlet avgift på 3,875 kroner pr liter.

Salget av autodiesel har økt kraftig de siste årene. Fra 1991 til 1997 har salget økt med vel 36 pst, og økningen ser ut til å fortsette også i 1998. T o m juli 1998 har salget av autodiesel økt med 4,4 pst sammenlignet med samme periode i 1997. I perioden 1991 til 1997 var det en reduksjon i salget av bensin på 4 pst, jf figur 6.9. Denne utviklingen antas i stor grad å være forårsaket av en betydelig økning i bestanden av dieseldrevne biler fra 1991 til 1996. Det er grunn til å tro at denne utviklingen blant annet skyldes avgiftsforskjellen mellom bensin og autodiesel. På grunn av at dieseldrevne biler slipper ut større mengder partikler enn bensindrevne, vil dette få negative miljøkonsekvenser så vel som betydelige provenykonsekvenser.

I forbindelse med St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter, vedtok Stortinget å oppheve fritaket for autodieselavgift for busser. Dette medfører at busser, på lik linje med andre kjøretøy, vil bli stilt over for de kostnadene de påfører samfunnet, i form av vegslitasje, køer og miljøproblemer. Dette vil motivere busselskapene til mer effektiv drift i form av en bedre sammensetning og bedre utnyttelse av bussparken. Dette innebærer at busser f o m 1. januar 1999 ikke lenger kan fylle merket, avgiftsfri diesel.

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter foreslo Regjeringen at tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve skulle kompenseres fullt ut for de mer-

kostnader som oppheving av avgiftsfritaket medfører, også for økt merverdiavgiftsbelastning. Kompensasjonen ble foreslått gitt som økte bevilgninger til fylkeskommunene, samt at midlene skulle øremerkes kollektivtransport i en overgangsperiode på 2 år. Stortinget vedtok at all bussdrift med ruteløyve skal kompenseres og la til grunn at midlene skulle øremerkes på permanent basis.

For tilskuddsberettiget bussdrift er det lagt til grunn at kompensasjonen skal gis via fylkeskommunene, jf Innst S nr 247 (1997-98), og at midlene skal fordeles utfra historisk drivstofforbruk. Kompensasjonsbehovet for tilskuddsberettiget bussdrift er anslått til 380 mill kroner, og bevilges som øremerkede midler via Samferdselsdepartementets budsjett.

Stortingets vedtak om også å kompensere ikke-tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve ble fattet før utforming og administrative konsekvenser av en kompensasjonsordning var blitt nærmere vurdert. Departementet har nå, sammen med Samferdselsdepartementet, vurdert ulike alternativer for hvordan en slik kompensasjonsordning kan utformes.

Det viser seg at utforming av en kompensasjonsordning for ikke-tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve er langt mer komplisert enn tilsvarende ordning for tilskuddsberettiget bussdrift. En kompensasjonsordning for ikke-tilskuddsberettigede ruter, basert på en fastsatt bevilgning, vil føre til at det reelt sett innføres en form for myndighetsbasert styring av dette tjenestetilbudet. Dette er lite forenlig med den fleksibilitet selskapene med kommersiell risiko må ha for til enhver tid å utvikle sitt tilbud.

Betydelige deler av den ikke-tilskuddsberettigede bussdriften er fylkesoverskridende, og det er ingen instans som har samlet oversikt over disse rutene. Det er derfor administrativt sett svært komplisert og kostbart å opprette en kompensasjonsordning via fylkeskommunene.

Alternativet er en ordning med refusjon av innbetalt avgift. En refusjonsordning basert på faktisk drivstofforbruk vil motvirke hensikten med å oppheve avgiftsfritaket, og anses som uaktuell. I tillegg vil en refusjonsordning kreve store ressurser, særlig med hensyn til dokumentasjon og kontroll. Dette skyldes bl a at mange busselskaper driver både tilskudds- og ikke-tilskuddsberettiget bussdrift. I tillegg til at disse selskapene mottar kompensasjon for den tilskuddsberettigede delen av driften, vil de kunne søke refusjon for innbetalt avgift for den ikke-tilskuddsberettigede driften. Dette vil åpne for store tilpasninger, og kontrollproblemer kan bli betydelige. En slik refusjonsordning vil også være i

strid med Stortingets intensjon med å oppheve avgiftsfritaket, jf Innst S nr 247 (1997-98) s 29.

Regjeringen foreslår derfor, på bakgrunn av de store administrative problemene knyttet kompensasjon av ikke-tilskuddsberettiget bussdrift, at vedtaket om kompensasjon for autodieselavgift kun skal omfatte tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve. *Ikke-tilskuddsberettiget* bussdrift med ruteløyve må derfor som i dag dekke sine kostnader ved inntekter fra drift. Ekspresbusser har i dag gjennomgående en sterk konkurransemessig posisjon, og således god mulighet til å dekke inn de økte kostnadene. Videre er det rimelig å tro at fjerning av avgiftsfritaket vil føre til effektivisering av busselskapenes drift, slik at kostnadsøkningen ikke blir like stor som avgiftsøkningen.

For 1999 foreslås det at autodieselavgiften prisjusteres, det vil si en økning i avgiften på 11 øre til 3,54 kroner pr liter.

6.7 Avgift på båtmotorer (kap 5537, post 71)

Avgiften på båtmotorer ble innført i 1978 og pålegges båtmotorer på minst 9 hk. For 1998 er satsen 114,50 kroner pr hk. Satsen foreslås prisjustert til 118,50 kroner pr hk for 1999.

Forsvarets fritak for avgift på båtmotorer ved kjøp av marinefartøy foreslås videreført, jf kapittel 6.6.2.

6.8 Avgift på elektrisk kraft (kap 5541, post 70)

Forbruksavgiften på elektrisk kraft blir pålagt elektrisk kraft som forbrukes i Norge, enten den er produsert innenlands eller importert. I 1998 er satsen på forbruksavgiften 5,75 øre pr kWh. Fra 1990 har samtlige brukere i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms; Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord hatt fritak for forbruksavgiften på elektrisk kraft. Industri og bergverk hatt fullt fritak siden 1994 og veksthusnæringen har hatt fullt avgiftsfritak siden 1993. Arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon er også fritatt for avgift. Den avgiftsmessige avgrensingen av de fritaksberettigede gruppene er i forskrift knyttet opp mot Statistisk sentralbyrås standard for næringsgruppering. Det er videre avgiftsfritak for kraft levert til brukere med elektrokjeler som har brenselfyrt reserve.

Tabell 6.3 viser nettoforbruk av elektrisk kraft i 1994, 1995 og 1996 inndelt etter gjeldende regler i 1998 for fritak av elektrisitetsavgiften. Som tabellen viser er noe under halvparten av forbruket av elektrisk kraft fritatt for avgiften.

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter og i Revidert nasjonalbudsjett 1998 ble det signalisert at Regjeringen ville foreta en nærmere vurdering av avgiftene på elektrisitet og fyringsolje i forbindelse med budsjettet for 1999, bl a i lys av anbefalingene i energiutredningen. Det ble også signalisert at både nivå og fritak fra avgiftene ville bli vurdert, bl a på bakgrunn av målene om å dempe veksten i energiforbruket og ta i bruk nye fornybare energikilder (biobrensel og varmepumper). Regjeringen vil på bakgrunn av dette både fremme forslag om økt nivå på avgiftssatsen og fjerne enkelte av dagens fritak.

Tabell 6.3 Nettoforbruk av elektrisk kraft. GWh

	1994	1995	1996
<i>Fritatt for forbruksavgiften på elektrisk kraft:</i>			
Bergverk og industri	42 497	42 043	42 390
Kraft til bruk i elektrokjeler med brenselfyrt reserve	5 376	7 514	4 137
<i>Avgiftspliktig¹:</i>			
Annen næringsvirksomhet	17 972	19 144	20 075
Husholdninger og jordbruk ²	35 512	35 587	36 875
Transport	604	675	670
SUM	102 926	104 964	104 147

¹ Tallene inkluderer forbruket i Finnmark og Nord-Troms som er fritatt for avgift.

² Inkluderer veksthusnæringen som er fritatt for avgift.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Energiutredningen

Energiutvalget la fram sin utredning (NOU 1998:11) i begynnelsen av juli 1998. Et flertall i utvalget forslår en gradvis økning av avgiften på elektrisitet og fyringsolje, samtidig som el-avgiften gjøres progressiv etter den enkeltes el-forbruk. Avgiften foreslås imidlertid avgrenset til alminnelig forsyning av elektrisitet og stasjonær bruk av fossil energi utenom internasjonalt konkurranseutsatt næringsliv. Energiutvalgets utredning er sendt på bred høring.

Regjeringen vil vurdere innføring av en flerleddet elektrisitetsavgift. De praktiske sidene ved innføringen av en eventuell avgift må utredes nærmere. Regjeringen vil komme tilbake til spørsmålet om og eventuelt hvordan avgiften kan gjøres progressiv i forbindelse med stortingsmeldingen om energipolitikk og i neste års statsbudsjett.

Avgiftssats

I perioden 1976-1996 var det en gjennomsnittlig årlig vekst i elektrisitetsforbruket på 2,2 pst. Veksten i el-forbruket og den moderate veksten i ny produksjonskapasitet på 1990-tallet, har ført til at Norge fra 1993 har et el-forbruk som overstiger produksjonen i år med normale nedbørs- og tilsigsforhold.

For å begrense veksten i elektrisitetsforbruket og bidra til innstrammingen i norsk økonomi, foreslås det å øke avgiften på elektrisk kraft med 2,5 øre pr kWh fra 1998 til 1999 utover prisjustering. Økning i elektrisitetsavgiften vil på kort sikt motvirke nedgangen i elektrisitetsprisene og dempe veksten i forbruket av elektrisitet.

For å unngå at en økning i el-avgiften bidrar til en miljømessig uheldig overgang fra bruk av elektrisitet til olje til oppvarming, foreslås det å innføre en grunnavgift på fyringsolje tilsvarende 2,5 øre pr kWh, jf nærmere omtale i kapittel 6.9.

Fritaket for brukere med elektrokjeler

Det er i dag fritak for avgift på elektrisk kraft som leveres til brukere med elektrokjeler som har brenselfyrt reserve. Elektrokjeler med brenselfyrt reserve er kjeler som kan benytte både elektrisitet og fyringsolje, eller annet brensel. Fritaket ble innført i 1971 og ble i utgangspunktet knyttet til levering av tilfeldig kraft. Bakgrunnen var et ønske om å utnytte den tilfeldige kraften slik at oljeimporten ble redusert. I dag er fyringsolje belagt med avgift, mens elektrisk kraft er fritatt for avgift ved bruk i elektrokjeler. Avgiftsfritaket gir nå incentiver til uheldige tilpasninger i valget mellom elektrisitet og fyringsolje eller bioenergi og kan totalt sett stimulere til økt bruk av kraft. Fritaket for el-avgiften kan i seg

selv føre til økt etterspørsel av elektrisk kraft også i perioder hvor kraftetterspørselen for øvrig er høy. Fritaket er vanskelig å praktisere, og kan medføre at det gis fritak for såkalte «papir-kjeler», dvs kjeler som på papiret kan benytte både kraft og olje, men som i praksis ikke kan benytte olje til fyring.

Fritaket har et stort omfang og kan virke urimeelig overfor de abonnenter som må betale full avgift. Det foreslås på denne bakgrunn at fritaket fjernes. Industrien er i dag fritatt for avgiften på hele sitt forbruk, og vil således ikke berøres av at fritaket for elektrokjeler oppheves.

Det generelle fritaket for bergverk, industri og veksthusnæringen, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon samt for brukere i Finnmark og enkelte kommuner i Nord-Troms foreslås videreført.

Kraft produsert i energigjennvinningsanlegg

I henhold til Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft § 2 bokstav b fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på kraft produsert ved energigjennvinningsanlegg. Fritaket omfatter etter sin ordlyd både kraft som forbrukes i produksjonsbedriften selv og kraft som videreselges direkte til sluttforbruker eller til et e-verk.

Hensikten med avgiftsfritaket er å motivere til effektiv energiutnyttelse i kraftkrevende industri. En fritaksordning vil styrke lønnsomheten i energigjennvinningsanlegg og føre til at flere av disse vil bli realisert. Det er anslått en mulig produksjon i størrelsesorden 1 TWh elektrisk kraft fra slike anlegg.

I Innst S nr 247 (1997-98) s 33 om grønne skatter, uttaler finanskomiteens flertall:

«Flertallet viser til at industrien er fritatt for el-avgift. Det samme gjelder kraft som produseres i gjennvinningsanlegg. Brukere av kraften fra gjennvinningsanlegg er imidlertid pålagt el-avgift. Dermed svekkes motivet for utvikling av gjennvinningsanlegg. Flertallet viser til at spørsmålet om refusjon av el-avgiften i altfor lang tid har vært til vurdering i departementet, og forutsetter en avklaring snarest.»

Avgiftsfritaket praktiseres slik at det er kraftprodusenten som får refundert avgiften, og ikke forbrukeren. Departementet har i samsvar med ordlyden i avgiftsvedtaket sett det som en forutsetning for avgiftsrefusjon at kraften som er produsert virkelig er avgiftspliktig, dvs at kraften leveres til og forbrukes av en bruker som etter Stortingets vedtak ikke er fritatt for avgift. I motsatt fall vil et fritak måtte anses som et rent tilskudd til produksjonsbedriften som etter departementets mening

ligger utenfor rammen for gjeldende avgiftsfritak. Når kraft produsert i energigjenvinningsanlegg leveres til et e-verk for videresalg derfra, har det ikke vært ansett som mulig å skille ut kraft fra energigjenvinningsanlegget som leveres til sluttbruker som ikke er fritatt for avgift, fra annen type kraft produsert på ordinær måte. Departementet har derfor lagt til grunn at slik disponering av kraften faller utenfor gjeldende fritak. Store forbruksgrupper er i dag unntatt fra avgiftsplikt. Det gjelder først og fremst industrien og samtlige brukere i Finnmark og enkelte kommuner i Nord-Troms. Det er videre avgiftsfritak for bl a veksthusnæringen.

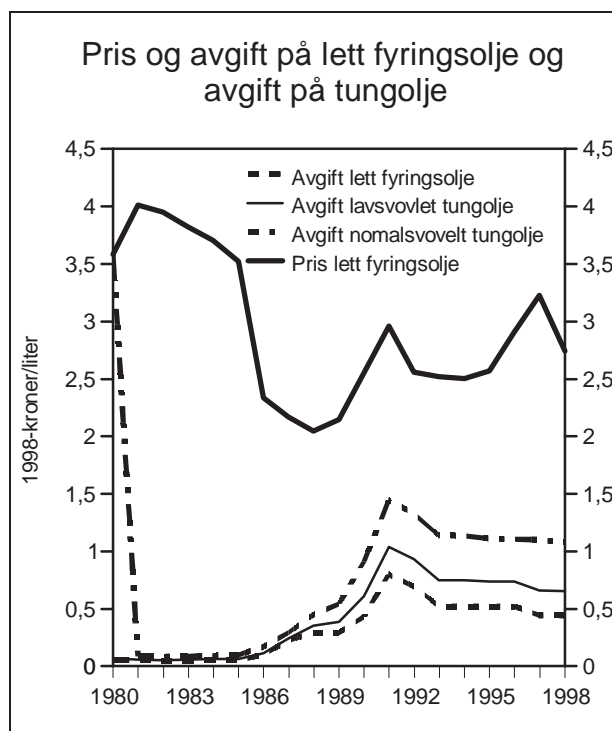
Finansdepartementet er kjent med at det i inneværende år er eksempler på at industrien har inngått direkte avtaler med avgiftspliktig sluttbruker om kjøp av kraft fra energigjenvinningsanlegg. I slike tilfeller selges kraften til sluttbruker til en avtalt kraftpris. Kjøperen slipper el-avgift og er dermed villig til å betale mer til produsenten for denne kraften enn for vanlig, avgiftsbelagt kraft. På den måten vil kraftprodusenten få et påslag i kraftprisen som kan ligge opp til el-avgiften. Med et påslag i prisen som ligger litt under avgiftssatsen, vil sluttbruker ha incentiv til å kjøpe kraft fra energigjenvinningsanlegg. Det er dermed etablert en praksis for direkte salg av kraft fra energigjenvinningsanlegg innenfor dagens regelverk som tilgodeser kraftprodusenten med et beløp tilnærmet lik el-avgiften. Denne praksisen er i tråd med Stortingets vedtak om fritak for kraft produsert i energigjenvinningsanlegg.

Finansdepartementet antar på denne bakgrunn at det nå ikke er behov for å gjøre ytterligere endringer i praktiseringen av fritaket for kraft produsert i energigjenvinningsanlegg.

6.9 Grunnavgift på mineralolje (kap 5542, post 70)

Mineraloljeavgiften ble innført i 1970 og består i dag av en CO₂-avgift og en tilleggsavgift (svovelavgift). De viktigste produktgruppene som faller inn under avgiftsplikten er fyringsparafin, jetparafin, autodiesel, marin gassolje, samt tung og lett fyringsolje. I forbindelse med Stortingets behandling av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det vedtatt at CO₂-avgiften og svovelavgiften skal samles i egne kapitler og vedtak. Inntektene blir overført til henholdsvis kap 5543, post 70 CO₂-avgift og kap 5543, post 71 svovelavgift, jf kapittel 6.11.

Fram til 1. januar 1991 besto mineraloljeavgiften av en grunnavgift og den svovelgraderte tilleggsavgiften. Fra 1. januar 1991 ble det i tillegg innført en CO₂-avgift på 30 øre pr liter. I annet halvår 1992 ble

Figur 6.11 Utvikling i realpris (ekskl mva) på lett fyringsolje og utvikling i realavgifter (ekskl mva) på lett fyringsolje og tungolje i perioden 1980-1998

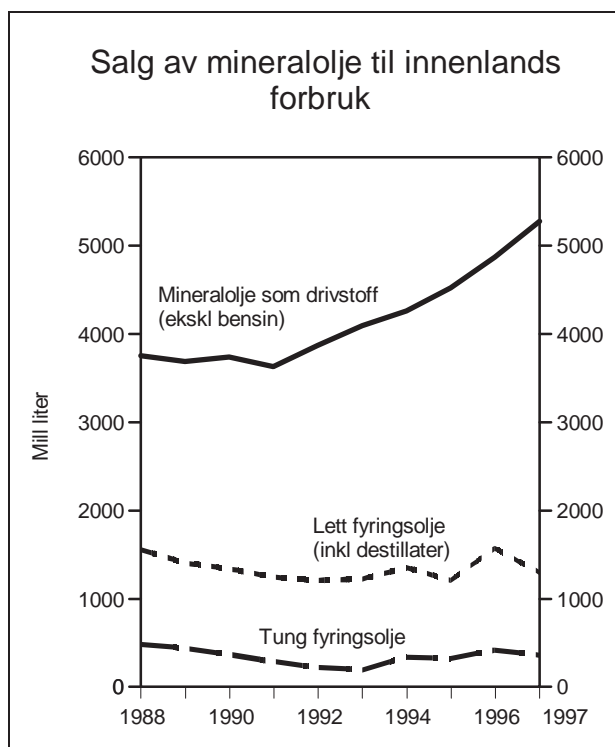
Kilde: Norsk Petroleumsinstitutt og Finansdepartementet

grunnavgiften i mineraloljeavgiften redusert med 15 øre pr liter, mens CO₂-avgiften og tilleggsavgiften ble holdt uendret. Fra 1993 ble grunnavgiften fjernet samtidig som CO₂-avgiften ble økt med 10 øre, dvs fra 30 til 40 øre pr liter. Dette innebar at samlet avgift på mineralolje nominelt ble redusert med 7 øre pr liter i forhold til 2. halvår 1992 og 22 øre pr liter i forhold til 1. halvår 1992. Samlet avgiftsnivå var likevel 11 øre høyere i 1993 enn det var i 1990, dvs før CO₂-avgiften ble innført.

Figur 6.11 viser utviklingen i realprisen på lett fyringsolje og i reelle avgifter på lett og tung fyringsolje i perioden 1980-1998. Realprisen på lett fyringsolje har de siste årene ligget på et nivå som er lavere enn nivået i begynnelsen av 1980-årene og høyere enn nivået i slutten av 1980-årene. De til dels store svingningene i realprisen på fyringsolje fram til midten av 80-årene er i hovedsak forårsaket av endringer i råoljeprisene. Nivået på realavgiftene nådde en topp i 1991 da CO₂-avgiften ble innført. Deretter ble det samlede avgiftsnivået redusert. Fra 1993 har det vært et stabilt nivå på avgiftene målt i realverdi.

Figur 6.12 viser utviklingen i forbruk av lett fyringsolje, tung fyringsolje og mineralolje som brukes til drivstoff i perioden 1988-1997. Mineralolje som brukes til drivstoff inneholder bl a marin gass-

Figur 6.12 Salg av mineralolje til innenlands forbruk i perioden 1988-1997

Kilde: Norsk Petroleumsinstitutt

olje, flyparafin og autodiesel. Bensin er ikke inkludert. Forbruket av lett fyringsolje sank fra 1988 til 1992 og har siden variert rundt et lavere nivå enn i 1988. Forbruket av tung fyringsolje sank fra 1988 til 1993, og hadde deretter en ujevn utvikling mot 1997. I 1997 brukes det mindre tung fyringsolje enn i 1988, men i underkant av 90 pst mer enn i bunnåret 1993. Forbruket av mineralolje til drivstoff har totalt sett økt i perioden, og er i 1997 over 40 pst høyere enn i 1988.

Det foreslås at det fra 1. januar 1999 innføres en grunnavgift på fyringsolje. Den foreslåtte økning og utvidelse av elektrisitetsavgiften, jf kapittel 6.8, kan bidra til en overgang fra bruk av elektrisitet til bruk av olje til oppvarming. Dette vil være miljømessig uheldig. Grunnavgiften foreslås innført for å motvirke at økningen i elektrisitetsavgiften skal føre til en vesentlig overgang til bruk av olje.

Grunnavgiften foreslås å gjelde all mineralolje som i dag er avgiftsbelagt og som ikke omfattes av autodieselavgiften. Dette innebærer at de anvendelsene som er fritatt for dagens mineraloljeavgift unntas fra den nye grunnavgiften. De anvendelser som er fritatt for dagens mineraloljeavgift, men som det er vedtatt skal få redusert CO₂-avgift (herunder treforedlingsindustrien, fiskemel- og sildemelindustrien), foreslås også fritatt for grunnavgiften. Anvendelser som er fritatt for autodieselavgift vil omfattes av grunnavgiften. Det foreslås at grunnavgiften set-

tes til samme nivå som økningen i elektrisitetsavgiften, regnet pr kWh. Dette innebærer at grunnavgiften settes til 19,1 øre pr liter.

Som følge av endring i avgiftens innhold foreslås avgiftens tittel endret fra avgift på mineralolje til grunnavgift på mineralolje.

6.10 Avgift på smøreolje mv (kap 5542, post 71)

Avgiften på smøreolje ble innført i 1988, og omfatter alle motor- og gearoljer, samt industrielle smøreoljer og hydrauliske oljer avgrenset etter tolltariffens varenummer. I 1998 er avgiften 1,07 kr pr liter. For 1999 foreslås avgiften prisjustert med 4 øre til 1,11 kroner pr liter.

I 1994 ble det innført en ordning med refusjon på spillolje levert til godkjent behandling. Refusjonssatsen ble økt fra 1,50 kroner pr liter i 1997 til 1,65 kroner pr liter i 1998 for å øke graden av innsamling. Statens forurensningstilsyn administrerer refusjonsordningen og har utarbeidet retningslinjer for denne. Refusjonen utbetales til innsamlerne av spillolje og tilbakeføres avfallsbesitter (de som leverer inn spillolje) gjennom prisene på mottak av spillolje.

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne Skatter foreslo Regjeringen at spillolje som forbrennes avgiftslegges med 100 kr pr tonn for CO₂-utslipp og 3 kr pr kilo for SO₂-utslipp fra 1. januar 1999. Ved reraffinerings vil spillolje erstatte råolje i produksjonen av smøreolje mv. En avgift på forbrenning av spillolje fører til at det blir relativt mer lønnsomt å reraffinere spillolje, og gjør det mer interessant å iverksette slik virksomhet. Komiteens flertall sluttet seg til proposisjonens forslag.

Innføring av CO₂- og SO₂-avgift på spillolje vil isolert sett øke prisen på oljen og gjøre den dyrere å brenne og dermed mindre attraktiv som brensel for industrien sammenlignet med lett og tung fyringsolje. Avhengig av i hvilken grad avgiftene overveltes til innsamlere og avfallsbesittere som leverer olje til mottaksanlegg, kan avgiftene innebære at mottaksanleggene gir lavere pris på den spilloljen som leveres til mottaksanlegget og at motive- ne til innsamling svekkes. Dette kan isolert sett øke risikoen for at spillolje kommer på avveie i form av utslipp til vann og jord eller ulovlig forbrenning i anlegg som gir økte utslipp til luft. For å sikre at innsamlingsordningen ikke svekkes, foreslås en ytterligere økning i refusjonssatsen på 15 øre. Satsen økes fra 1,65 kroner pr liter for 1998 til 1,80 kroner pr liter for 1999, jf St prp nr 1 (1998-99) Miljøvern- departementet.

Den ikke-refusjonsberettigede spilloljen utgjør om lag halvparten av all innsamlet spillolje. Det er et kontrollteknisk problem å sikre at ikke-refusjonsberettiget spillolje blandes med refusjonsberettiget spillolje. Det vil bli vurdert nærmere hvorvidt en utvidelse av grunnlaget for smøreoljeavgiften, gjennom opphevelse av fritak og/eller utvidelse av refusjonsordningen, kan være hensiktsmessig. Det tas sikte på å komme med en bred gjennomgang av refusjonsordningen og et forslag til tiltak i forbindelse med statsbudsjettet for 2000.

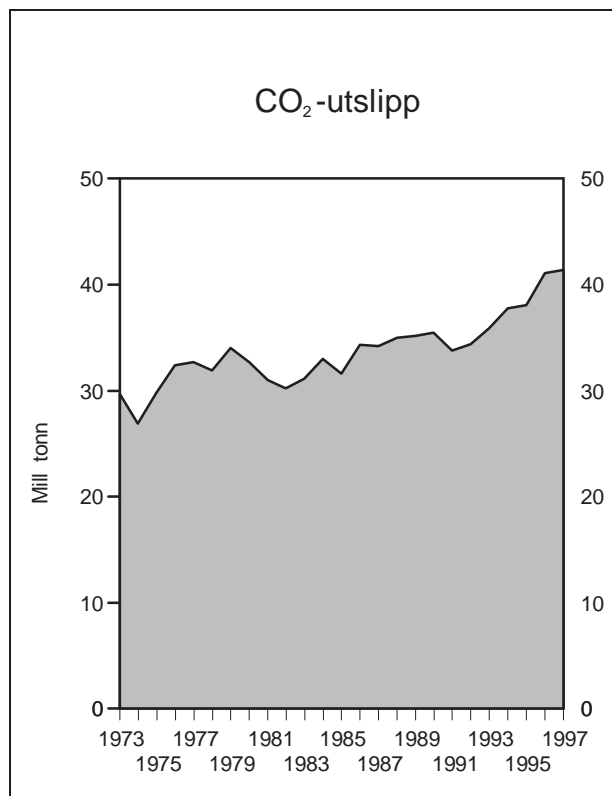
6.11 Avgift på mineralske produkter (Kap 5543)

6.11.1 CO₂-avgift (Kap 5543, post 70)

I forbindelse med behandling av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter vedtok Stortinget CO₂-avgiften hjemlet i eget avgiftsvedtak med et eget kapittel og post nummer i statsbudsjettet, jf Innst S nr 247 (1997-98). Stortinget vedtok også at CO₂-avgiften skal utvides til å gjelde spillolje, luftfart, godstransport i innenriks sjøfart, anlegg på kontinentalsokkelen og supply-flåten. Stortinget ba dessuten Regjeringen om å sette ned et bredt offentlig utvalg av fagpersoner for å utrede et nasjonalt kvotesystem for klimagasser med utgangspunkt i Kyotoprotokollen. I følge Stortingets retningslinjer skal kvotesystemet minst omfatte de industrielle virksomheter som i dag ikke er ilagt CO₂-avgift. Regjeringen vil om kort tid sette ned et utvalg som skal utrede et nasjonalt kvotesystem i tråd med Innst S nr 247 (1997-98). På grunnlag av en slik utredning vil Regjeringen legge fram et forslag til videre oppfølging i Stortinget.

Det nye avgiftsvedtaket inkluderer det tidligere CO₂-elementet i mineraloljeavgiften, CO₂-avgiften på spillolje, den tidligere avgiften på kull og koks og CO₂-elementet fra bensinavgiften. De ulike mineralske produktene vil imidlertid ha forskjellige avgiftssatser. CO₂-avgiften på sokkelen er fremdeles hjemlet i Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomhet.

Figur 6.13 viser utslipp av CO₂ i Norge fra 1973 til 1997. Utslippene av CO₂ øker, og foreløpige tall for 1997 viser at utslippene er 41,4 mill tonn CO₂. Dette er en økning på nær 17 pst i forhold til utslippene i 1990, som er basisår for Kyotoprotokollen. Veksten i norske utslipp siden 1990 har stort sett vært på alle områder der fossile brensler benyttes. CO₂-utslippene i 1996 var spesielt høye pga en kald vinter og fordi høye el-priser førte til stor overgang fra elektrisitet til olje i husholdninger, industrien og andre næringer.

Figur 6.13 CO₂-utslipp 1973-1997*. Mill tonn

* 1996 og 1997 er foreløpige tall

Kilde: Statistisk Sentralbyrå og Statens forurensingstilsyn

I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det gjort fremskrivninger om bl a CO₂-utslippet. Utslippene av CO₂ ble beregnet til å kunne øke med 42 pst fra 1990 til 2010 om det legges til grunn en videreføring av dagens skatte- og avgiftssystem og virkemiddelbruken i miljøpolitikken for øvrig. CO₂-avgiftsbelagt bruk av fossile brensler sto i 1995 for 57 pst av CO₂-utslippene. Av dette utgjorde utslipp fra forbrenning av bensin, diesel og fyringsolje 38 pst, mens utslipp fra gassforbrenningen på sokkelen mv utgjorde 19 pst. Grunnlagsutvidelsen fra 1. januar 1999 innebærer at om lag 64 pst av CO₂-utslippene blir avgiftsbelagt, mot om lag 57 pst i dag.

Mineralolje

De viktigste produktgruppene som faller inn under avgiftsplikten er fyringsparafin, jetparafin, autodiesel, marin gassolje, samt tung og lett fyringsolje. CO₂-avgiften regnes pr liter og er lik for alle produkter. I 1998 er avgiftssatsen 44,5 øre pr liter. Det foreslås for 1999 at denne satsen prisjusteres til 46 øre pr liter olje.

CO₂-avgiften på mineralolje har omfattende fritaksordninger. De viktigste fritakene gjelder for bruk i skip i utenriks sjøfart og fartøyer som driver fiske og fangst i fjerne farvann. Disse bunkrer av-

giftsfritt. I tillegg gis fiskefartøy registrert i Merke-registeret og verneverdige fartøy, museumsjernbaner og tekniske anlegg på museumssektoren refusjon for CO₂-avgiften. For sildemel-, fiskemel og treforedlingsindustrien refunderes halv CO₂-avgift.

Etter dagens vedtak om avgift på mineralolje skal det betales avgift på all mineralolje. Biodiesel er ikke mineralolje og omfattes derfor ikke av avgiftsplikten. I den utstrekning biodiesel blandes i mineralolje, vil imidlertid også biodieselen være avgiftspliktig dersom oljen fortsatt er å anse som mineralolje. Bruk av biomasse inngår i et lukket CO₂-kretsløp. Biodiesel bør derfor ikke belastes CO₂-avgift. Departementet foreslår derfor at det innføres fritak for CO₂-avgift for andelen biodiesel som er blandet i mineralolje.

Kull og koks

CO₂-avgiften regnes pr kg og er lik for alle produkter. I 1998 er avgiftssatsen 44,5 øre pr kg. Det foreslås for 1999 at denne satsen prisjusteres til 46 øre pr kg kull og koks.

CO₂-avgiften på kull og koks omfatter ikke kull og koks benyttet som reduksjonsmiddel eller råvare i industrielle prosesser. Disse aktivitetene bidrar til om lag 90 pst av de samlede CO₂-utslippene fra kull og koks i Norge. Det er videre fritak for kull og koks anvendt til energiformål i produksjonen av sement og leca og for verneverdig fartøy, museumsjernbaner og tekniske anlegg på museumssektoren. I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter foreslo Regjeringen å utvide CO₂-avgiften til også å omfatte disse gruppene. Forslaget ble ikke vedtatt. Stortinget ba imidlertid Regjeringen om å nedsette et utvalg for å utrede et nasjonalt kvotesystem for klimagasser med den forutsetning at kvotesystemet skal omfatte den ovennevnte bruk av kull og koks.

Bensin

Siden 1991 har det vært en egen CO₂-avgift på bensin. Denne avgiften er i 1998 89 øre pr liter bensin. For 1999 foreslås det å prisjustere denne satsen slik at avgiftssatsen blir 92 øre pr liter bensin.

CO₂-avgift på områder som tidligere var fritatt for avgift

Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter at luftfart, godstransport i innenriks sjøfart, supply-flåten og anlegg på kontinentalsokkelen skal betale lav CO₂-avgift fra 1. januar 1999. Satsen er 26 øre pr liter mineralolje og 24 øre pr liter bensin og tilsvarer 100 kroner pr tonn CO₂. Disse satsene er innarbeidet i vedtaket om CO₂-avgiften.

Som nevnt ble det vedtatt at det skal betales CO₂-avgift på mineralolje og bensin til bruk på anlegg på kontinentalsokkelen og spesialskip (supplyskip) til transport mellom land og slike anlegg. Etter dagens vedtak gis det fritak for avgift ved levering av olje og bensin til bruk på «anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet».

Endringen av ordlyden i avgiftsvedtaket var kun av redaksjonell karakter. Dette betyr at de som omfattes av den nye reduserte satsen er de som tidligere fikk fritak for avgift. Bestemmelsen omfatter således enhver aktivitet knyttet til petroleumrelatert industri på norsk sokkel, også aktiviteter på flyttbare innretninger. Med bakgrunn i at den nye ordlyden har åpnet for tvil om omfanget av bestemmelsen, foreslår departementet at den tidligere ordlyden innarbeides i CO₂-avgiftsvedtaket, samt i vedtakene om svovelavgift, smøreoljeavgift og bensinavgift.

Det har vært departementets forutsetning at mineralolje og bensin til bruk på kontinentalsokkelen ikke skal belastes avgift både etter vedtaket om CO₂-avgift og etter vedtaket om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. For å utelukke muligheten for dobbel avgiftsbelastning, foreslår departementet at det i Stortingets vedtak om CO₂-avgift innføres fritak/refusjon for produkter der det betales avgift etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

6.11.2 Svovelavgift (kap 5543, post 71)

I forbindelse med behandling av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter vedtok Stortinget at tilleggsavgiften på mineralolje (svovelavgiften) skal hjemles i et eget avgiftsvedtak med et eget kapittel i statsbudsjettet, jf Innst S nr 247 (1997-98). Stortinget vedtok også at det skal betales svovelavgift med redusert sats på utslipp av svovel fra raffineringsanlegg, samt kull og koks. Nærmere regler om beregning mv vil bli fastsatt av departementet.

Videre skal det fra 1. januar 1999 betales svovelavgift med redusert sats på bruk av mineralolje til bruk i luftfarten, til anlegg på kontinentalsokkelen, samt supplyskip.

Svovelavgiften beregnes pr påbegynte 0,25 pst svovelinnhold og pr liter. Olje med lavere svovelinnhold enn 0,05 pst er fritatt for avgiften. De fleste produktgruppene hadde tidligere et svovelinnhold på mellom 0,05 og 0,25 pst og ble avgiftsbelagt med

et trinn på svovelavgiften. For en stor del av omsetningen er svovelinnholdet i disse produktgruppene imidlertid blitt redusert til under 0,05 pst. For tunge fyringsoljer med høyere svovelinnhold har svovelavgiften større betydning. Hele eller deler av svovelavgiften kan refunderes ved dokumentert rensing.

I 1998 er satsen 7 øre pr liter og pr 0,25 pst vektandel svovelinnhold, noe som svarer til om lag 17 kroner pr kg SO₂. Det foreslås at denne satsen holdes nominelt uendret i 1999. Den reduserte satsen er vedtatt til 3 kroner pr kg SO₂, noe som gir en sats på 1,3 øre pr liter mineralolje for hver påbegynte 0,25 pst vektandel svovel. I likhet med den opprinnelige satsen skal det ikke svares avgift for olje som inneholder 0,05 pst vektandel svovel eller mindre.

Dette er betydelige variasjoner i svovelinnholdet i ulike typer og partier kull og koks. Miljømessige hensyn taler for at avgiften graderes etter det faktiske svovelinnhold i hvert enkelt produkt. Dette krever at det foretas målinger av hvert enkelt parti som innføres. Det er behov for å foreta en nærmere vurdering av om det er administrativt og kontrollmessig sett er mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre en slik ordning.

Norge har forpliktet seg internasjonalt til å redusere svovelutslippene til maksimalt 34 000 tonn SO₂ årlig fra år 2000. De seneste utslippsframskriv-

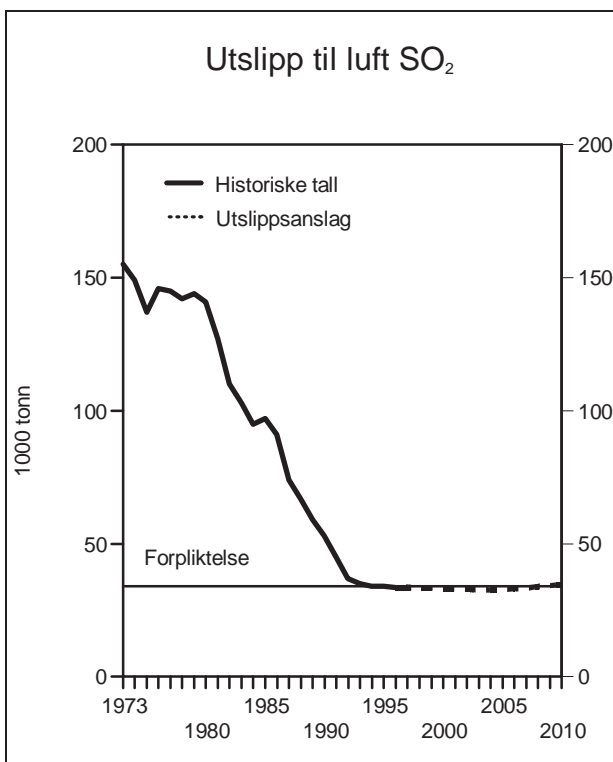
ingene tyder på at Norge ligger godt an til å klare denne forpliktelsen, jf figur 6.14. Det knytter seg imidlertid en viss usikkerhet til disse framskrivningene.

6.12 Avgift på kull og koks

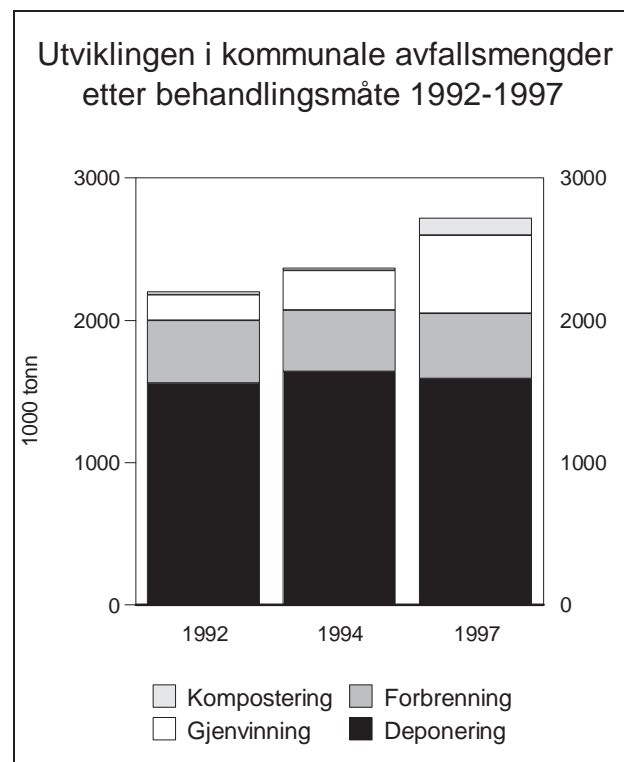
Fra 2. halvår 1992 ble det innført en CO₂-avgift på kull og koks brukt til energiformål. I forbindelse med Stortingets behandling av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det vedtatt at CO₂-avgiften skal samles i et eget avgiftsvedtak. Dette medfører at Stortingets vedtak om avgift på kull og koks utgår fra 1. januar 1999. Provenyet vil bli overført til kap 5543, post 70 CO₂-avgift. For nærmere omtale se kapittel 6.11.1.

6.13 Avgift på sluttbehandling av avfall (kap 5546, post 70)

I 1997 ble det levert om lag 2,7 mill tonn blandet avfall til det kommunale avfallssystemet. I underkant av halvparten av dette avfallet kommer fra husholdningene, og resten fra offentlig og privat virksomhet. Det deponeres også en del avfall på industriens egne fyllplasser. Andelen kommunalt avfall som

Figur 6.14 Utviklingen i SO₂-utslippene fra 1973 til 1996, og anslag for 2005 og 2010
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet

Figur 6.15 Utviklingen i kommunale avfallsmengder etter behandlingsmåte i perioden 1992-1997
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

gjenvinnes har økt fra 8 pst i 1992 til om lag 25 pst i 1997. Gjenvinning av næringsavfall har økt fra 10 pst i 1995 til 20 pst i 1997.

Figur 6.15 viser utviklingen i kommunalt avfall etter behandlingsmåte i perioden 1992-97.

Mengden kommunalt avfall er anslått å øke i framtiden uten ytterligere tiltak. Framskrivninger fra Statistisk sentralbyrå (SSB) anslo en økning i samlet mengde kommunalt avfall på 44 pst fra 1992 til 2010. Disse framskrivningene er basert på forventet forbruksvekst samt en videreføring av eksisterende virkemidler uten innføring av sluttbehandlingsavgift på avfall.

Deponering av avfall forårsaker utslipp til vann og jord av bl a miljøgifter, og utslipp til luft av bl a klimagassen metan. Metanutslipp fra fyllplasser utgjør om lag 12 pst av alle norske klimagassutslipp. Fyllplasser legger videre beslag på arealer og skaper problemer med lukt, forsøpling mv. *Forbrenning* av avfall forårsaker utslipp til luft av miljøgifter, forsurende stoffer, støv mm.

I forbindelse med behandlingen av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter, vedtok Stortinget å innføre en avgift på avfall som leveres til sluttbehandling med virkning fra 1. januar 1999, jf Innst S nr 247 (1997-98) fra finanskomiteen. Formålet med avgiften er å redusere avfallsmengden og oppnå en riktige prising av de miljøskadene som sluttbehandlingen forårsaker. Avgiften antas å føre til økt kilde-sortering og gjenvinning, noe som vil redusere avfallsmengder til sluttbehandling. I St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det lagt til grunn at utslippene av metan fra fyllplasser ville ligge på om lag 5,2 mill tonn CO₂-ekvivalenter i 2010. Det ble videre anslått at en avgift på sluttbehandling av avfall ville redusere norske utslipp av metan tilsvarende 1,2 mill tonn CO₂-ekvivalenter. Avgiften er således et sentralt virkemiddel for å oppnå forpliktelsene i Kyotoprotokollen om begrensninger i klimagasutslippene fram mot år 2008-2012.

I finanskomiteens innstilling til proposisjonen om grønne skatter mente et flertall at det ville være spesielt aktuelt å inkludere avfallssektoren i et kvotesystem. Det kan ifølge flertallet utløse betydelige utslippsreduksjoner til lav kostnad. Inntil kvotesystemet er avklart støtter flertallet innføringen av sluttbehandlingsavgiften.

Stortinget har vedtatt at det skal innføres en avgift på avfall levert til deponering og forbrenning på 300 kroner pr tonn. Avfall levert til fyllplasser belastes avgift med 300 kroner pr tonn. Avgiften på avfall til forbrenning utformes med en grunnavgift på 75 kroner pr tonn og med en tilleggsavgift på 225 kroner pr tonn. Tilleggsavgiften reduseres etter energiutnyttelsesgrad.

6.14 Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv (kap 5555, post 70)

Sjokolade- og sukkervarer avgiftslegges med en avgift pr kg av varens avgiftspliktige vekt. Avgiften omfatter i likhet med andre særavgifter, både importerte og innenlandsproduserte varer. For 1998 er satsen 13,45 kroner pr kg. For 1999 foreslås satsen prisjustert til 13,89 kroner pr kg. Endringen foreslås på vanlig måte å tre i kraft fra 1. april.

I St prp nr 1 (1997-98) Skatte-, avgifts- og tollvedtak foreslo departementet enkelte endringer i avgiften, hovedsakelig av teknisk karakter. Bakgrunnen for forslagene var behovet for å klargjøre enkelte avgrensingsproblemer etter gjeldende regelverk, samt å forenkle avgiftsvedtaket. Forslagene gjaldt bl a kjeks, bakverk og is som innføres, samt råstoff benyttet i produksjon av ferdigvarer. Stortinget ga sin tilslutning til departementets forslag og endringene trådte i kraft 1. april 1998.

6.15 Avgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer (kap 5556)

Produktavgift (post 70)

Kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer, samt drikkevarer med alkoholinnhold til og med 0,7 volumprosent, avgiftslegges i 1998 med en avgiftssats på 1,50 kroner pr liter. For 1999 foreslås det at produktavgiften prisjusteres, det vil si at satsen øker med 5 øre til 1,55 kroner pr liter.

For å hindre at avgiften på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer medfører en vridning i forbruket fra ervervsmessig fremstilt mineralvann til dispensertilvirkning og hjemmeproduksjon, legges det også avgift på innsatsfaktorene i de to sistnevnte fremstillingsmåter gjennom henholdsvis avgift på sirup for dispensertilvirkning og avgift på kullsyre for hjemmeproduksjon. Denne garderingsavgiften har liten provenymessig betydning. Satsene for avgiften reguleres i takt med den ordinære mineralvannavgiften. Sirup som benyttes til ervervsmessig fremstilling av mineralvann i dispensere, fontener o l er avgiftspliktig. Avgiften på kullsyre omfatter hjemmeproduksjon av mineralvann, hvor varen ikke er ment for salg.

Satsene for garderingsavgiftene på sirup og kullsyre foreslås justert slik at de er i samsvar med den ordinære avgiftssatsen for mineralvann.

Emballasjeavgift (post 71)

Drikkevareemballasje for kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer som ikke samles inn for gjenbruk eller gjenvinning, ble avgiftsbelagt med 3 kroner pr enhet i perioden 1994-96. Avgiften ble for 1997 økt i takt med den generelle prisstigningen siden 1994. I 1998 er avgiften 3,26 kroner pr enhet. For 1999 foreslås avgiften prisjustert med 11 øre til 3,37 kroner pr enhet.

6.16 Avgift på kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer (kap 5558)

Produktavgift (post 70)

På samme måte som kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer ilegges også kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer en produktavgift. Avgiften omfatter saftdrikker, limonade, squash, leskedrikk, konsentrert leskedrikk, alkoholfri vin o.l. Melk og juice er fritatt. I 1998 er avgiftssatsen, i likhet med satsene for kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer, på 1,50 kroner pr liter. Som produktavgiften på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer foreslås det for 1999 å prisjustere avgiften med 5 øre til 1,55 kroner pr liter, jf kapittel 6.15.

Emballasjeavgift (post 71)

Drikkevareemballasje for kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer som ikke samles inn for gjenbruk eller gjenvinning, ble avgiftsbelagt med 30 øre pr enhet i perioden 1994-96. Emballasjeavgiften omfatter emballasje til juice, men ikke emballasje til melk og melkeprodukter. Avgiften ble for 1997 økt i takt med den generelle prisstigningen siden 1994. I 1998 er avgiften 33 øre per enhet. For 1999 foreslås avgiften prisjustert med 1 øre til 34 øre pr enhet.

6.17 Avgift på sukker mv (kap 5557, post 70)

Avgift på sukker ble innført i 1981, og er i hovedsak lagt på sukker til forbrukere. Sukker som nyttes til ervervsmessig framstilling av varer er på nærmere vilkår fritatt for avgift.

Sukkeravgiften ble økt med 25 pst reelt fra 1997 til 1998. Gjeldende avgiftssats for 1998 er 5,21 kroner pr kg. For 1999 foreslås avgiftssatsen prisjustert til 5,38 kroner pr kg.

6.18 Dokumentavgift (kap 5565, post 70)

Avgiftsplikt inntreder ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom. Avgiften er en verdiavgift som oppkreves med 2,5 pst av salgsverdien. Hensikten med avgiften er å skaffe staten inntekter, og den har f.eks ikke som begrunnelse å dekke kostnadene ved tinglysingskontorene. Ved overføring av hjemmel til selveierleilighet/ eierseksjoner ved oppløsning av borettslag og boligaksjeselskap betales en fast avgift på 1 000 kroner.

Det foreslås ikke endringer i gjeldende avgiftssatser for 1998.

I likhet med andre eiendomsoverdragelser skal det betales dokumentavgift ved tinglysing av overdragelse av kraftverk. Det er etablert en ordning med refusjon av dokumentavgift ved sammenslåing av energiverk og ved omdannelse av kommunale energiverk til aksjeselskap, jf St prp nr 1 (1986-87) og St prp nr 12 (1990-91). Refusjonsordningen innebærer at dokumentavgiften i sin helhet blir tilbakebetalt når omorganiseringen og tinglysingen har funnet sted. Størstedelen av refusjonene har så langt været knyttet til omdannelse av kommunale energiverk til aksjeselskaper.

Regjeringen har foreslått å fjerne refusjonsordningen. Dette vil trolig føre til redusert omfang av omdannelser til aksjeselskaper og andre omorganiseringer i kraftsektoren. Det er derfor grunn til å tro at inntektene fra dokumentavgiften på kraftverk vil gå betydelig ned som følge av at refusjonsordningen fjernes. For 1998 er det budsjettet med 250 mill kroner i både dokumentavgift og refusjon i forbindelse med omorganiseringer i kraftsektoren. På svært usikkert grunnlag er det lagt til grunn at inntektene fra dokumentavgift på kraftverk går ned fra 250 mill kroner i 1998 til 100 mill kroner i 1999.

6.19 Avgift på flyging (kap 5580, post 72)

Den tidligere passasjeravgiften ble fra 1. april 1998 lagt om til en seteavgift, jf omtale i St prp nr 1 Tillegg nr 3 (1997-98). Avgiftssatsen på flyginger til utlandet er på 130 kroner pr sete. Satsen for innenlandsflyginger er 65 kroner. Innenlandsavgiften gjelder bare på hovedstrekninger i Sør-Norge, dvs mellom Oslo og følgende steder: Bergen, Kristiansand, Stavanger og Trondheim.

Omleggingen til seteavgift var bl a miljømessig begrunnet. Flyselskapene får større motiver til en mer effektiv utnyttelse av flykapasiteten, ved at det

ble relativt sett mer kostbart å opprettholde ruter med lavt belegg av passasjerer og mer lønnsomt å ta i bruk mindre fly på slike ruter. Omlegging fra flypassasjer- til flyseteavgift innebar en provenyøkning på årsbasis på om lag 330 mill kroner.

I forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 1998 ble det innført et fritak fra avgiften ved flyging fra lufthavner i Finnmark, samt 6 kommuner i Nord-Troms. Samtidig ble Finansdepartementets forskrift om flyseteavgift endret slik at all posisjonsflyging er fritatt for avgift. Posisjonsflyging er flyging med tomt fly, f eks i forbindelse med henting av passasjerer eller ettersyn og reparasjon av flyutstyr.

I Budsjett-innst S II (1997-98) Innstilling frå finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 1998, konstaterte Finanskomiteens flertall, dvs medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte at seteavgiften er uheldig for flytrafikken i Norge og kanskje spesielt for distriktsflygningene. Disse anmodet på det sterkeste om at Regjeringen revurderer hele avgiften i forbindelse med framleggingen av statsbudsjettet for 1999.

Ved stortingsbehandlingen av St prp nr 54 (1997-98) Grønne skatter ble det i forbindelse med innføring av CO₂-avgift på drivstoff til fly, vedtatt at luftfarten skal kompenseres ved at seteavgiften fra 1. januar 1999 reduseres fra 130 til 106 kroner på utenlandsflygninger, og fra 65 til 53 kroner på innenlandsflygninger.

I Innst S nr 247 (1997-98) Grønne skatter viser Finanskomiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet til budsjettforliket høsten 1997, og disse medlemmer vil komme tilbake til spørsmålet om det skal være passasjer- eller seteavgift og hvilket nivå avgiften skal ha under behandlingen av budsjettet for 1999.

Komiteens øvrige medlemmer støtter Regjeringens forslag når det gjelder flyseteavgiften, og viser til Budsjett-innst S nr 1 (1997-98): Disse medlemmene viser til at «hensikten med denne avgiften er å redusere antall avganger med lavt belegg og dermed motivere flyselskapene til å redusere antall avganger med lavt belegg og høy konkurranse. Videre vil flyseteavgiften ut fra prinsippet om at det skal koste å forurense, være provenynøytral. En passasjeravgift vil ikke være tilsvarende provenynøytral, og heller ikke bidra til den samme motivasjon til å redusere antall flygninger».

Den internasjonale sivile luftfartsorganisasjonen (ICAO) har hevdet at den norske flyseteavgiften, i likhet med den tidligere passasjeravgiften, er i strid med Norges internasjonale forpliktelser i henhold til Chicago-konvensjonens art 15. Regjeringen

anser imidlertid ikke at den norske seteavgiften kommer i en noe annen stilling i forhold til våre internasjonale forpliktelser enn de tidligere særavgiftene på luftfarten.

På grunnlag av henvendelser fra enkelte flyselskaper og EU-kommisjonen foretar ESA en undersøkelse om hvorvidt flyseteavgiften er i samsvar EØS-avtalen. Finansdepartementet har informert ESA om avgiften, men har foreløpig ikke mottatt noen tilbakemelding.

Det har vært hevdet at seteavgiften kan påvirke konkurransesituasjonen mellom flyselskapene. Selskaper som vil forsøke å etablere seg på det norske markedet vil i startfasen kunne ha mindre belegg på flyrutene enn de etablerte selskapene. I slike tilfeller kan seteavgiften gi sterkere utslag på lønnsomheten i oppstartingsfasen enn en passasjeravgift.

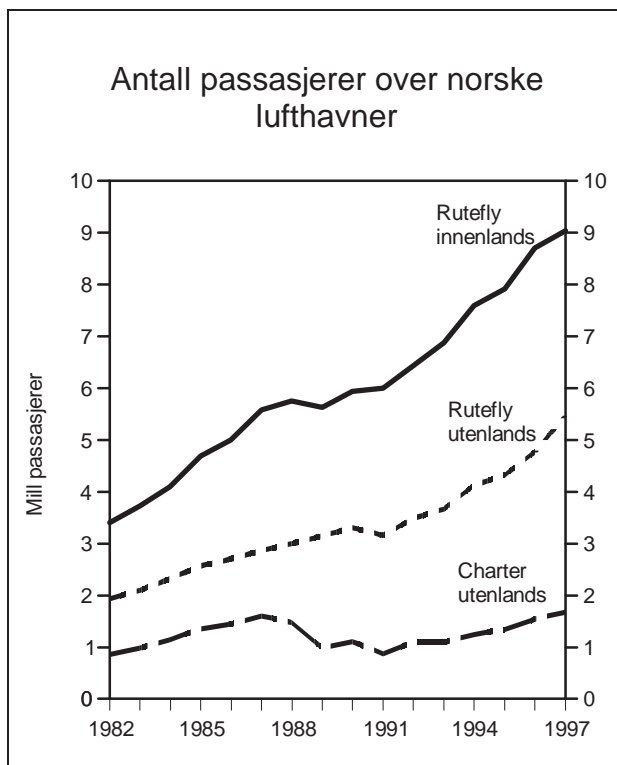
Fra reiselivshold er det uttalt at charterreiser til visse områder ofte arrangeres slik at det flyr ett fly fra Norden hvor passasjerer samles opp fra de nordiske land før avreise til bestemmelsesstedet. Mellomlanding i Norge for å ta på passasjerer før vide-reflyging (transitt) medfører full avgift for samtlige flyseter. Flyselskapene var tidligere fritatt for passasjeravgift for transitt- og transferpassasjerer. Dette fritaket ble opphevet ved omleggingen til seteavgift.

Regjeringen vil fastholde at overgangen fra flypassasjer- til flyseteavgift har vært en miljømessig gunstig omlegging, og Regjeringen foreslår derfor ikke noen endring i utformingen av flyseteavgiften. En vil imidlertid se nærmere på visse mulige uheldige utslag av avgiften, først og fremst i forbindelse med transitt- og transferpassasjerer. Regjeringen vil komme tilbake til dette spørsmålet i Revidert nasjonalbudsjett, med sikte på eventuelle endringer i 2. halvår 1999.

For å hindre sammenblanding av flyseteavgiften med de øremerkede luftfartsavgiftene som oppkreves i medhold av luftfartsloven, foreslås å endre avgiftens tittel fra «Flyseteavgift» til «Avgift på flyging».

Flyging med luftfartøy som er godkjent til befordring av 10 passasjerer eller mindre er i dag i henhold til Finansdepartementets forskrift ikke omfattet av avgiftsplikten. Fritaket foreslås innarbeidet i avgiftsvedtaket. Endringen gjennomføres ved ny bokstav c i § 3.

Figur 6.16 viser utviklingen i antall passasjerer over norske lufthavner i årene 1983-1997. I denne perioden har det både i rutetrafikken til og fra utlandet og i rutetrafikken innenlands vært en relativt kraftig jevn vekst med mer enn en dobling av antallet passasjerer. Antallet charterpassasjerer til utlan-

Figur 6.16 Antall passasjerer over norske lufthavner i perioden 1982-1997¹⁾

¹⁾ Tallene inkluderer enkeltreiser, dvs at en passasjer som reiser fram og tilbake til utlandet, blir registrert to ganger. Tallene inkluderer ikke transit- og transferpassasjerer.

Kilde: Vegdirektoratet

det steg jevnt fram til 1987, men sank deretter til omtrent det halve. De siste årene har det igjen vært en jevn stigning i antallet charterpassasjerer opp mot nivået i 1987. I første halvår i år økte antallet passasjerer i rutetrafikken med 3,6 pst i forhold til samme periode i 1997, mens det tilsvarende tallet for chartertrafikken er 0,7 pst. Dette er en lavere vekst enn for de senere årene, noe som særlig har sammenheng med flygelederstreiken i sommer.

Det foreslås at satsene for avgift på flyging prjusteres for 1999. Prisjusteringen vil skje med virkning fra 1. april 1999. Tidspunktet for iverksettelse av avgiftsendringer på flytrafikk som vedtas i statsbudsjettet har også tidligere vært 1. april, og har sammenheng med flyselskapenes behov for tid til utarbeidelse av priskataloger mv.

Forslag til avgiftssatser på flyging for 1999:

	T o m 31.3.99	F o m 1.4.99
Innenlands	53,00 kr	54,50 kr
Til utlandet	106,00 kr	109,00 kr

6.20 Avgift på kassetter (kap 5581, post 70)

Avgiften på lyd- og bildekassetter ble innført i 1982. Særavgiften er i dag fiskal og har ikke lenger noen tilknytning til kassettagiftsfondet. I 1998 ilegges uinnspilte lyd-kassetter en avgift på 3,87 kroner pr stk, og uinnspilte videokassetter en avgift på 19,53 kroner pr stk.

Avgiftens nåværende utforming skaper store administrative og praktiske problemer. Av budsjettmessige hensyn foreslås imidlertid avgiften inntil videre opprettholdt. For 1999 foreslås satsene prjustert. Avgiften på uinnspilte lyd-kassetter økes med 13 øre til 4,00 kroner pr stk, og avgiften på uinnspilte videokassetter økes med 64 øre til 20,17 kroner pr stk.

6.21 Avgift på radio- og fjernsynsmateriell (kap 5581, post 72)

Avgiften på radio- og fjernsynsmateriell mv besto fram til 1. juli 1994 av to avgifter. En avgift på radio- og fjernsynsmateriell hvor inntekten var øremerket NRK, og en avgift på annet utstyr for opptak av lyd og bilder hvor inntekten gikk direkte til statskassen. Siden da har avgiften i sin helhet blitt administrert av Finansdepartementet og inntekten går direkte til statskassen. Etter omleggingen er det ingen sammenheng mellom avgiften og bevilgningene til NRK.

I 1998 er radio- og fjernsynsmateriell mv som kan motta eller gjengi kringkastede signaler ilagt en verdiavgift på 10,35 pst. I praksis blir imidlertid avgiften innkrevd gjennom forskriftsfestede stykksatser for de enkelte produktgruppene tilsvarende 10,35 pst av gjennomsnittsprisene innen hver produktgruppe. Stykkavgiftssatsene blir beregnet i samråd med bransjen.

Avgiften på radio- og fjernsynsmateriell omfatter i utgangspunktet alt materiell som kan brukes til gjengivelse av lyd eller bilde. I tråd med Stortingets vedtak er imidlertid multimediautstyr tilknyttet datamaskiner unntatt fra avgiftsplikten fra 1. januar 1997.

Avgiftens nåværende utforming skaper store administrative og praktiske problemer. Den teknologiske utviklingen bidrar til å forsterke de avgiftstekniske problemene. Av budsjettmessige hensyn foreslås avgiften videreført inntil videre. Departementet vil løpende vurdere avgiften i forhold til den teknologiske utviklingen. For 1999 foreslås verdiavgiften på 10,35 pst videreført.

6.22 Avgifter i telesektoren (kap 5583)

For 1998 ga Stortinget Samferdselsdepartementet hjemmel til å kunne fastsette en avgift knyttet til disponering av frekvenser til drift av DCS 1800 (DCS 1800 er i likhet med GSM en standard for digital mobiltelefoni, men med høyere frekvenser enn GSM), samt forestå salg av 5-sifrede telefonnummer. I samsvar med dette oppkreves i dag en årlig frekvensavgift med 1 mill kroner pr Mhz for konsesjoner knyttet til drift av DCS 1800 systemet. Det er i dag tre konsesjonshavere – Telia, Netcom og Telenor. Frekvensavgiften er begrunnet med hensynet til en mest mulig effektiv utnyttelse av frekvenser. Det tas sikte på å innføre ordningen med salg av 5-sifrede nummer i løpet av 1998. Ordningen ventes ikke gi særlige inntektsmessige utslag før 1999. Prisingen av enkeltnummer i den 5-sifrede serien vil ha som formål å sikre en effektiv forvaltning og bruk av nummerressursene.

Det er nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skal vurdere prising av frekvenser i en bredere sammenheng. Inntil dette arbeidet er sluttført, foreslås det at avgiftene videreføres for 1999.

6.23 Konjunkturavgift på investeringer i nye bygg og anlegg mv

På grunn av vedvarende press i bygge- og anleggssektoren foreslo Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett 1998 (St meld nr 2 1997-98 s 45-46) at det innføres en konjunkturavgift på investeringer i bygg og anlegg mv som foretas av skattepliktig virksomhet. I stortingets vedtak av 19. juni 1998 bes Regjeringen, i forbindelse med Statsbudsjettet for 1999, å komme med forslag til regler som er basert på følgende:

«Det vert innført ei tidsavgrensa konjunkturavgift på investeringar på 5 pst, slik det er gjort greie for i St meld nr 2 (1997-98), med følgjande avgrensningar:

- avgifta skal vurderast kvart år ut frå konjunktursituasjonen,
- avgifta skal berre gjelde nybygg,
- avgifta skal ikkje gjelde bygging av barnehagar, omsorgsbustader og sjukeheimar,
- avgifta skal ikkje omfatte tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark.»

Det foreslås pålagt en konjunkturavgift i samsvar med dette, men slik at også særskilte driftsmidler i

kraftforetak omfattes. I omtalen i Revidert nasjonalbudsjett 1998 ble avgiftsgrunnlaget knyttet til driftsmidler i saldogruppe g og h i skatteloven § 44 A-2, dvs bygg og anlegg mv. Særskilte driftsmidler i kraftforetak som avskrives lineært etter skatteloven § 44 A-11 nr 1 ville med en slik avgrensning være unntatt fra konjunkturavgiften. Dette var ikke tilsiktet, og foreslås rettet opp.

Avgiftsgrunnlaget foreslås knyttet til erverv av avskrivbare driftsmidler som inngår i saldogruppene g og h i skatteloven § 44 A-2, dvs bygg og anlegg, hoteller, losjhus, bevertningssteder mv og elektroteknisk utrustning i kraftforetak (bokstav g) og forretningsbygg (bokstav h), samt til erverv av driftsmidler som avskrives lineært etter skatteloven § 44 A-11 nr 1 (særskilte driftsmidler i kraftforetak). Avgiften vil bare omfatte erverv av nyoppførte driftsmidler, samt påkostninger på nye og eldre driftsmidler i nevnte avskrivningsgrupper. Tomtedelen av et bygningsprosjekt er ikke avskrivbar, og inngår ikke i saldoføring og avgiftsgrunnlag. Også erverv av eldre bygg faller utenfor avgiftsplikten.

Med erverv forstås både tilfeller der en byggherre mv og der erverver selv oppfører driftsmidlet. Generelt er det byggherren, ikke oppførende entreprenør, som blir avgiftspliktig. Bare skattepliktige byggherrer vil omfattes av avgiftsplikten. Dette innebærer at virksomhet i offentlig sektor som er fritatt for skatteplikt, ikke vil omfattes av avgiften. Skattepliktig offentlig eid virksomhet, som f eks offentlig eide kraftforetak og statsforetak som statsforetaksloven gjelder for, vil omfattes av avgiften.

I samsvar med Stortingets tidligere behandling, foreslås unntak fra avgiften ved erverv av eller påkostninger på driftsmidler til bruk som barnehager, omsorgsboliger og sykehjem. Unntak fra avgiften foreslås også for erverv og påkostninger på driftsmidler i tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark.

Regjeringen foreslår at avgiften settes til 5 pst, som anslagsvis gir et påløpt proveny i 1999 på anslagsvis 1,4 mrd kroner. Avgiften skal vurderes løpende ut fra konjunktursituasjonen.

Konjunkturavgiften skal omfatte alle næringer. I fiskerinæringen kan imidlertid bygnings- og anleggsmessige pålegg til eldre bedrift som følge av EØS-avtalen, være særlig tyngende. Når et slikt pålegg går lengre enn det en tidligere ville ha fastsatt som nasjonale krav til bygg og anlegg i denne sektoren, bør de byggekostnadene som klart har sammenheng med pålegget, fritas for konjunkturavgift. Et slikt sterkt avgrenset fritak foreslås utformet som en fullmakt til Finansdepartementet om å kunne fastsette nærmere regler i forskrift. Departementet antar at forskriften bør baseres på at fiskerifaglig myndighet attesterer de konkrete investerin-

ger i bygg og anlegg som byggherren har hatt som følge av pålegget, og at den næringsdrivende og avgiftsmyndigheten legger denne attestasjonen til grunn for avgrensningen av konjunkturavgift på det konkrete objektet.

Avgiften vil gjelde erverv av nyoppførte driftsmidler og påkostninger fra 1. januar 1999. Det er uten betydning om investeringsprosjektet er igangsatt før nyttår. Avgiftsplikten gjelder hele investeringsbeløpet, selv om noe av dette er påløpt på grunn av arbeider i 1998. I samsvar med opplegget i Revidert nasjonalbudsjett 1998 som ble fremlagt i 15. mai 1998, foreslås unntak fra avgiftsplikten for investeringer som er bindende kontrahert før 15. mai 1998. Tislvarende fritas egen oppføring av bygg, dvs at samme foretak er både byggherre og entreprenør, når oppføringen er igangsatt før 15. mai 1998. Dette generelle fritaket omfatter også investeringskostnadene etter denne datoen, når kostnadene må anses som en del av et prosjekt som er kontrahert eller igangsatt før 15. mai 1998.

Avgiften samordnes ikke med andre skatte- eller avgiftsgrunnlag, og avgiftsplikten påløper selv om virksomheten går med underskudd. Avgiften kan ikke utgiftsføres direkte ved inntektsbeskatningen, men må aktiveres sammen med den aktuelle investering som tillegg til kostprisen. Avgiften kommer dermed til fradrag gjennom avskrivninger. Fordi avgiften må anses påløpt i investeringsåret selv om den forfaller året etter, jf nedenfor, kan aktiveringen skje for investeringsåret (ferdigstillingsåret). Avskrivningsfradrag for avgiften kan dermed påbegynnes for dette året, dvs ved bruksstart. Den del av samlet saldobeløp som aktivert konjunkturavgift vil utgjøre for et bygg, skal ikke inngå i av-

giftsgrunnlaget for bygget. Avgiften vil heller ikke påvirke beregningen av merverdiavgift og eventuell investeringsavgift på bygget.

Etter utgangen av ervervsåret skal avgiftsgrunnlaget og avgiftsberegningen deklares av de avgiftspliktige samtidig med betaling av avgiften. Fristen for dette foreslås fastsatt i forskrift. En tar sikte på å sette fristen til utgangen av februar 2000 for avgiftsåret 1999. Foretaket vil da ha god oversikt over samlede, avgiftspliktige investeringer i 1999, selv om fristen for å avlegge regnskap og selvangivelse kan være forlenget utover februar 2000. Det foreslås også at det etter forskrift kan fastsettes oppgaveskjema mv som skal nyttes ved avgiftsoppgjøret.

Også orgnaiseringen av avgiftsmyndigheten og dens gjøremål foreslås fastsatt i forskrift. En mulighet er at fylkesskattekontoret skal være avgiftsmyndighet, og at skattefogden skal være innkreivingsmyndighet, men også andre alternativer vil bli vurdert.

Avgiftsordningen foreslås fastsatt i plenarvedtak (avgiftsvedtak) etter Grunnloven § 75 a. Som supplement til avgiftsvedtak og forskrift i medhold av vedtaket vil lov av 19. mai 1933 nr 11 om særavgifter (særavgiftsloven) gjelde. Men loven står tilbake for bestemmelsene i avgiftsvedtaket og tilknyttet forskrift. Særavgiftsloven regulerer bl a renter og tvangsinnndrivning ved betalingsmislighold, tilleggsavgift og straffansvar ved uriktig eller uteblitt avgiftsoppgave mv.

Det vises til forslag til vedtak om konjunkturavgift på investeringer i nye bygg og anlegg for budsjetterminen 1999.

7 Avgifter til folketrygden

7.1 Innledning

Regjeringen legger med dette fram forslag om satsene for avgifter til folketrygden for 1999. Med hjemmel i lov om folketrygd av 28. februar 1997 nr 19 §§ 23-2, 23-3 og 23-9 skal størrelsen på følgende avgifter fastsettes:

- a) arbeidsgiveravgift
- b) trygdeavgift
- c) tilskudd fra kommuner og fylkeskommuner

For fiskerinæringen kan Stortinget med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 fastsette en produktavgift som helt eller delvis kommer istedenfor de nevnte avgiftene. Satsene skal være så høye at inntektene dekker ytelser, styringskostnader og opprettelse av nødvendige fond. Se nedenfor i kapittel 7.3 om produktavgift for 1999.

7.2 Allmenne avgifter

7.2.1 Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgift blir fastsatt med ulike satser etter avgiftssoner. Følgende satser for arbeidsgiveravgiften ble fastsatt av Stortinget for 1998:

14,1 pst i sone I, 10,6 pst i sone II, 6,4 pst i sone III, 5,1 pst i sone IV og 0 pst i sone V.

Regjeringen legger ikke fram forslag om endringer for 1999 når det gjelder satsene og de faktiske soneinndelingene i 1998.

En ber Stortinget om å fastsette følgende satser og soneinndeling for 1999:

14,1 pst i sone I som omfatter følgende kommuner:

Alle kommuner som ikke er omfattet av sone II, III, IV eller V.

10,6 pst i sone II som omfatter følgende kommuner:

Nord-Trøndelag fylke: Frosta, Leksvik, Meråker, Mosvik, Snåsa og Verran.

Sør-Trøndelag fylke: Agdenes, Bjugn, Hemne, Holtålen, Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rissa, Røros, Selbu, Snillfjord, Tydal og Ørland.

Møre og Romsdal fylke: Aukra, Aure, Eide, Gjemnes, Halså, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Norddal, Rauma, Rindal, Sande, Sandøy, Stordal, Stranda, Sunndal, Surnadal, Tingvoll, Tustna, Vanøy, Volda og Ørsta.

Sogn og Fjordane fylke: Alle kommuner.

Hordaland fylke: Austevoll, Austrheim, Bømlo, Eidfjord, Etne, Fedje, Fusa, Granvin, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Odda, Osterøy, Radøy, Samnanger, Tysnes, Ulensvang, Ulvik, Vaksdal og Ølen.

Rogaland fylke: Bokn, Finnøy, Forsand, Hjelmeland, Kvitøy, Sauda, Suldal, Vindafjord og Utsira.

Vest-Agder: Audnedal, Hægebostad, Sirdal og Åseral.

Aust-Agder fylke: Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Gjerstad, Iveland, Valle, Vegårshei og Åmli.

Telemark fylke: Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Nome, Notodden, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje.

Buskerud fylke: Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Nes, Nore og Uvdal, Røllag og Ål.

Oppland fylke: Dovre, Etnedal, Gausdal, Lesja, Lom, Nord-Aurdal, Nord-Fron, Nordre Land, Ringebu, Sel, Skjåk, Søndre Land, Sør-Aurdal, Sør-Fron, Vestre Slidre, Vågå, Vang og Øystre Slidre.

Hedmark fylke: Alvdal, Eidskog, Engerdal, Folldal, Grue, Nord-Odal, Os, Rendalen, Stor-Elvdal, Tolga, Trysil, Tynset, Valer, Åmot og Åsnes.

6,4 pst i sone III som omfatter følgende kommuner:

Sør-Trøndelag fylke: Frøya, Hitra, Osen, Roan og Åfjord.

Møre og Romsdal fylke: Smøla.

5,1 pst i sone IV som omfatter følgende kommuner:

Troms fylke: De kommuner som ikke er omfattet av sone V.

Nordland fylke: Alle kommuner

Nord-Trøndelag fylke: Flatanger, Fosnes, Grong, Høylandet, Leka, Lierne, Namdalseid, Namsskogan, Namsos, Nærøy, Overhalla, Røyrvik og Vikna.

0 pst i sone V som omfatter følgende kommuner:

Finnmark fylke: Alle kommuner

Troms fylke: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

I tillegg til den alminnelige arbeidsgiveravgiften, har det fra og med 1993 blitt beregnet en ekstra arbeidsgiveravgift på særlig høye lønninger mv. T o m 1997 var det slik at dersom en arbeidstaker mottar ytelser fra samme arbeidsgiver på mer enn 16 ganger grunnbeløpet i folketrygden, skulle det i

tillegg til de ordinære satsene som nevnt ovenfor regnes en særlig arbeidsgiveravgift etter en sats på 10 pst på det overskytende. I forbindelse med stortingsbehandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 1998 ble denne satsen vedtatt økt fra 10 pst til 12,5 pst for inntektsåret 1998. Dette tilsvarer en økning på 5 prosentpoeng regnet fra 1. juli 1998.

Regjeringen foreslår at satsen økes til 15 pst for inntektsåret 1999.

7.2.2 Trygdeavgift

Trygdeavgift skal svares etter tre ulike satser, som avhenger av hva slags inntekt det gjelder. Særfradrag og klassefradrag blir ikke gitt i grunnlaget for trygdeavgiften.

Stortinget tilrådes for 1999 å fastsette følgende tre satser for trygdeavgifter: En lav sats på 3,0 pst, en mellomomsats på 7,8 pst og en høy sats på 10,7 pst. Etter forslaget er satsene for trygdeavgift ikke endret fra 1998 til 1999.

Den lave satsen på 3,0 pst (pensjonssatsen) gjelder pensjoner, føderåd, livrenter som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold og utbetalinger under individuelle pensjonsavtaler. Den lave satsen gjelder også for arbeids- og næringsinntekt som personer under 17 år eller over 69 år har.

Mellomsatsen på 7,8 pst (lønnssatsen) gjelder pensjongivende lønnsinntekt (personinntekt for personer mellom 17 og 69 år). I tillegg til lønnsinntekt kommer også visse næringsinntekter inn under mellomomsatsen. For det første gjelder det personinntekt fra næring som overstiger 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden. For det andre gjelder det inntekt fra jordbruk, skogbruk og fiske og fra fangst av sel og hval. Forskjellen mellom høy sats og mellomomsats på slike næringsinntekter blir dekket dels gjennom jordbruksoppgjøret, dels gjennom produktavgift. For det tredje gjelder mellomomsatsen for næringsinntekt ved pass og stell av barn som ikke har fylt 12 år i inntektsåret, eller som har særlig behov for omsorg og pleie, når passet skjer i hjemmet til barnepasseren (dagmamma).

Den høye satsen på 10,7 pst (næringsssatsen) gjelder annen pensjongivende næringsinntekt (personinntekt). Den høye satsen henger blant annet sammen med at det ikke er arbeidsgiveravgift på næringsinntekt.

7.2.3 Folketrygdavgift for visse grupper

Som tidligere legger Regjeringen fram forslag om at Kongen skal ha fullmakt til å gi egne regler om grunnlaget og satsene for folketrygdavgiftene for visse grupper av de trygdede, jf folketrygdloven § 23-4. Se § 4 i forslaget til avgiftsvedtak.

7.2.4 Tilskudd fra kommuner og fylkeskommuner

Som for de syv foregående årene legger Regjeringen for 1999 fram forslag om at kommuner og fylkeskommuner ikke skal svare avgift til folketrygden. Etter forslaget ble satsene således satt til 0 pst.

7.3 Produktavgiften i fiskerinæringen

7.3.1 Satsen på produktavgiften

Fra 1968 har det vært en særlig produktavgift i fiskerinæringen. Avgiften gjelder også for sel- og hvalfangere. Det er lagt avgift på førstehåndsomsetningen av fisk, hval, og sel, og produkter av disse. I 1998 har avgiften vært 3,5 pst for første halvår og 2,8 pst for siste halvår.

Produktavgiften skal dekke forskjellen mellom høy sats og mellomomsats for trygdeavgiften, etter som næringsdrivende i fiskerinæringen i motsetning til næringsdrivende utenfor primærnæringene, ikke ble pålagt trygdeavgift med høy sats. Etter forslaget for 1999 er forskjellen mellom høy og mellomomsats 2,9 prosentenheter av inntekten. Videre skal produktavgiften dekke arbeidsgiveravgift på hyre, en kollektiv medlemspremie til yrkesskadetrygd (0,2 pst av inntekten), de faktiske utgiftene folketrygden har i forbindelse med frivillig tilleggstrygd for sykepengesamt utgifter i forbindelse med stønad til arbeidsløse i næringen.

Regler om utregning og innbetaling av produktavgift er gitt ved forskrift av 18. november 1997. I § 1 i forskriften om utregning av avgiften heter det:

«Produktavgift skal beregnes på grunnlag av brutto salgsbeløp i første omsetningsledd. Fradrag gis bare for:

- særskilt avgift som betales til salgslaget i medhold av lov av 14. desember 1951 nr 3 om omsetning av råfisk § 3 tredje ledd (lagsavgift),
- 10 prosent av brutto salgsbeløp når et fartøy overtar egen fangst og selv bearbeider fangsten.

Ved beregning av produktavgift kan avgiftsbeløpet i hvert enkelt tilfelle avrundes ned til nærmeste hele krone.»

Avgiften blir med andre ord regnet ut på et brutto grunnlag, men med et 10 pst standardfradrag ved egen bearbeiding av fangsten.

Fiskeridepartementet har i brev av 2. september 1998 tilrådd at avgiftssatsen for produktavgift blir fastsatt til 3,2 pst i 1999. I brevet fra Fiskeridepartementet heter det blant annet:

«Fiskeridepartementet har henta inn anslag på fyrstehandsverdi og pensjonsgjevande inntekt frå Fiskeridirektoratet, opplysningar om utviklinga i kostandene ved kollektiv tilleggstrygd til sjukepengar for fiskarar, er gjevne frå Rikstrygdeverket. Opplysningar om utviklinga i utbetalingane av a-trygd er gjevne frå Garantikassen for fiskarar.

Fylgjande storleiker ligg til grunn ved fastsettning av nivået på produktavgifta for 1999:

Utbetalingane til A-trygd for 1999 er venta å utgjere om lag 46 mill. kroner

Fyrstehandsverdi, som det skal betalast produktavgift av: 8750 mill. kroner, av det utgjør 840 mill kr overtaking av eigen fangst.

Pensjonsgjevande inntekt: 3544 mill. kroner.

Ytingar som produktavgifta skal dekkje:

Andel medlemsavgift (2,9 pst. av inntekt)	102,8 mill. kr.
Yrkesskadetrygd (0,2 pst. av inntekt)	7,1 mill. kr.
Dagpengar ved arbeidsløyse	46,0 mill. kr.
Kollektiv tilleggstrygd for sjukepengar	120,4 mill. kr.
Totalt	276,3 mill. kr.

Dersom ein tek omsyn til desse tala vil riktig sats på produktavgifta for 1999 verte 3,2 %»

Finansdepartementet slutter seg til dette, og legger fram forslag om at avgiftssatsen for produktavgift blir fastsatt til 3,2 pst i 1999.

Vi HARALD, Norges Konge,

st a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre Skatte-, avgifts- og tollvedtak i samsvar med et framlagt forslag.

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet ligger ved.

7.3.2 Presisering av ordlyden i vedtaket

I produktavgiftsvedtaket for 1998 heter det innledningsvis:

«I 1998 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på førstehåndsomsetningen av fisk, hval og sel, og produkter av disse ...».

Det har i praksis vært noe tvil om produktavgiftsvedtaket omfatter salgsinntekt av fangst som er overtatt fra ett fartøy og bearbeidet om bord i et annet fartøy. Etter Finansdepartementets syn kan bruken av uttrykket «førstehåndsomsetningen» ikke begrense vedtakets anvendelsesområde slik at omsetning av slik fangst ikke skal omfattes av produktavgiften.

Departementet mener likevel vedtaket for 1999 bør presiseres slik at en unngår ytterligere tvil om dette. Det foreslås derfor at begrepet «førstehåndsomsetningen» erstattes med det mer generelle «omsetning fra fartøy».

Finans- og tolldepartementet

t i l r å r

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Forslag

til endring i Stortingets skattevedtak av 27. november 1997 for inntektsåret 1998

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2 Upersonlig skattepliktig

Selskap og sammenslutning som nevnt i selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under kr 10 000 er skattefri.

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- *For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord,*

Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 7,5 pst.

- *For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 11 pst.*
- *For andre skattepliktige: 28 pst.*

Kapittel 6 skal lyde:

Kapittel 6 – Tonnasjeskatt

§ 6-1 Tonnasjeskatt

Aksjeselskap som får inntekten beregnet etter skatteloven § 51 A skal svare tonnasjeskatt, jf skatteloven § 51 A-7, etter følgende satser:

- Kr 0 for de første 1 000 nettotonn, deretter kr 36 pr dag pr 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter*
- kr 24 pr dag pr 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter*
- kr 12 pr dag pr 1 000 nettotonn.*

Forslag

til nytt stortingsvedtak om fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inntektsskattøren for inntektsåret 1998

Med hjemmel i lov av 18. august 1911 nr 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 73 fastsettes:

I inntektsåret 1998 skal

1. Den fylkeskommunale inntektsskattøren være
  - For personlige skattytere og dødsboer: Minimum 5,5 pst, maksimum 6,25 pst.
  - For andre skattytere: 0 pst.
2. Den kommunale inntektsskattøren være

- For personlige skattytere og dødsboer: Minimum 10,25 pst, maksimum 10,75 pst.
- For andre skattytere: 0 pst.

De høyeste satser skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser. Satser mellom minimum og maksimum fastsettes i tilfelle til hele eller halve prosentenheter.

Forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999

Kapittel 1 - Generelt

§ 1-1 Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder forskuddsutskrivning og endelig utskrivning av skatt på inntekt og formue.

Utskriving av statsskatt skjer for de skattepliktige og etter de satser som følger av dette vedtak.

§ 1-2 Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

§ 1-3 Klasseansettelse

Reglene om klasseansettelse i skatteloven § 75 gjelder tilsvarende for skatt etter dette vedtaket. Personer og boer som ikke har krav på klassefradrag, skal settes i skatteklasse 0. Personer som må bo i utlandet på grunn av tjeneste i den norske stat, følger samme regler som personer bosatt i Norge.

§ 1-4 Forskuddsutskrivning

Skattepliktig som nevnt i skattebetalingsloven § 1 jf § 2, skal betale forskudd på formues- og inntektsskatt til staten for inntektsåret 1999. Ved beregningen og innbetalingen gjelder reglene i dette vedtaket og i skattebetalingsloven.

Det samme gjelder når skatteplikten utelukken følger av petroleumsskatteloven, og den skattepliktige ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

Plikten til å betale forskudd på inntektsskatt omfatter også person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat.

Kapittel 2 - Formuesskatt til staten

§ 2-1 Personlig skattepliktig og dødsbo

Personlig skattepliktig og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den del av den skattepliktiges samlede antatte formue som overstiger kr 120 000 i klasse 0 og 1 og kr 150 000 i klasse 2. Skattepliktig i klasse 1 som får særfradrag etter skatteloven §§ 76 og 77 henføres til klasse 2 når det gjelder formuesskatt. Det samme gjelder ektefeller som lignes særskilt etter skatteloven § 16 fjerde ledd.

Formuesskatten beregnes etter disse satsene:

	Klasse 0 og 1	Klasse 2
0,2 pst av de første	420 000	430 000
0,4 pst av det overskytende beløp		

§ 2-2 Upersonlig skattepliktig

Selskap og sammenslutning som nevnt i selskapskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under kr 10 000 er skattefri.

Kapittel 3 - Inntektsskatt til staten

§ 3-1 Toppskatt

Personlig skattepliktig skal av personinntekt fastsatt i medhold av skatteloven § 55, svare toppskatt til staten med 13,2 pst for den delen av inntekten som overstiger kr 267 000 i klasse 0 og 1 og kr 316 500 i klasse 2.

Personlig skattepliktig i en kommune i Finnmark eller i kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 9,5 pst av hele den delen av inntekten som overstiger kr 267 000 i klasse 0 og 1 og kr 316 500 i klasse 2.

Dersom den skattepliktige er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattepliktig som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 15 bokstav c og d, eller petroleumsskatteloven.

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 7,0 pst.

- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 10,5 pst.
- For andre skattepliktige: 29 pst.

§ 3-3 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 19 A-4 svares grunnrenteskatt med 32 pst.

§ 3-4 Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattepliktig etter lov av 17. juni 1988 nr 55 om skatt av inntekt for sjømenn bosatt i utlandet, skal i tillegg til bestemmelsene foran i dette vedtaket svare skatt til staten med 29 pst av inntekten. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt til kommunen gis tilsvarende anvendelse.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattepliktig og dødsbo ellers i § 3-2 annet ledd, samt toppskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsen i skatteloven § 22 A gjelder tilsvarende skattepliktig som nevnt i dette ledd.

Person som ikke har bopel i riket og som er aksjonær i aksjeselskap skattepliktig etter skatteloven § 15 første ledd b eller c, og som innen riket eller på områder nevnt i petroleumsskatteloven § 1, deltar aktivt i driften av selskapet, skal svare toppskatt som nevnt i § 3-1 første ledd av personinntekt fastsatt av selskapets inntekt i medhold av skatteloven § 55 første ledd nr 5.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

§ 3-5 Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv

Skattepliktig etter lov av 13. desember 1996 nr 87 om skatt på honorar til utenlandske artister, skal svare skatt til staten med 15 pst av inntekten.

§ 3-6 Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale til bo som omhandlet i skatteloven § 42 åttende ledd tredje punktum skal være 45 pst.

§ 3-7 Skattefri inntekt

Inntekt under kr 1 000 er skattefri. I utlandet bosatt

aksjonær (parthaver) i aksjeselskap og dermed likestilt selskap ilignes skatt når inntekten - fastsatt under ett for samtlige aksjonærer - utgjør minst kr 100.

Kapittel 4 - Skatt etter petroleumsskatteloven

§ 4-1 Ordinære skatter

Skattepliktig som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf § 2 annet ledd i petroleumsskatteloven, skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattepliktige enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst. De regler som ellers gjelder for beregning av formuesskatt til kommunen, gis tilsvarende anvendelse.

Av inntekt svares skatt med 29 pst. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i petroleumsskatteloven. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt til kommunen av alminnelig inntekt gis tilsvarende anvendelse.

§ 4-2 Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i petroleumsskatteloven § 5, skal det svares særskatt med 50 pst.

§ 4-3 Terminskatt

Terminskatt for innteksåret 1999 skrives ut og betales i samsvar med petroleumsskatteloven § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4 Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt til staten av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap som er skattepliktig etter petroleumsskatteloven § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter petroleumsskatteloven § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 - Skattebegrensning

§ 5-1 Skattebegrensning

Hvis den skattepliktiges samlede skatter ved endelig ligning overstiger 80 pst. av alminnelig inntekt, skal formuesskatt til staten og dernest formuesskatt til kommunen nedsettes slik at nevnte grense ikke overskrides. Skatt av nettoformue over kr 1 000 000 kan likevel ikke nedsettes under 0,6 pst. av den overskytende formue.

Skatt som nevnt under § 4-1 kan ikke nedsettes etter første ledd. Dette gjelder likevel ikke skatt etter § 4-1 annet ledd for skattepliktige som ikke omfattes av petroleumsskatteloven.

§ 5-2 Avgrensning av skatter og inntekter

Under samlede skatter etter § 5-1 regnes:

- Inntekts- og formuesskatt til staten med unntak av toppskatt,
- inntekts- og formuesskatt til kommunen og inntektsskatt til fylkeskommunen.

Følgende skatter og inntekter tas ikke i betraktning ved anvendelsen av dette kapittel:

- Tillegg etter ligningsloven kap. 10,
- skattetillegg etter skatteloven § 44 ellefte ledd,
- særskatt etter § 4-2,
- skattefradrag etter lov av 10. desember 1976 nr. 90 om forsørgerfradrag i skatt for barn og ungdom, og
- inntekt som beskattes etter særskilt sats i henhold til lov av 9. juni 1961 nr. 16 om skatt av slik inntekt.

§ 5-3 Ektefeller

Ved ligning etter skatteloven § 16 gjelder bestemmelsene i § 5-1 for inntekt som ligned under ett, og skatten av denne inntekt og felleslignet formue. Nedsettelsen av skatt skal beregnes før fordeling etter skatteloven § 16 niende ledd og fordeles mellom ektefellene etter størrelsen av den enkeltes netto formue ved statsskatteligningen.

§ 5-4 Anvendelsesområde

Bestemmelsene under § 5-1 til § 5-3 gjelder bare for skattepliktige i klasse 1 og 2, som går inn under § 2-1 og § 4-1. Bestemmelsene gjelder også dødsbo.

§ 5-5 Fordeling mellom skattekreditorene

Ved fordeling av skatt mellom skattekreditorene skal nedsettelse etter § 5-1 i sin helhet belastes staten.

Kapittel 6 - Tonnasjeskatt

§ 6-1 Tonnasjeskatt

Aksjeselskap som får inntekten beregnet etter skatteloven § 51 A skal svare tonnasje-skatt, jf skatteloven § 51 A-7, etter følgende satser:

Kr 0 for de første 1 000 nettotonn, deretter kr 36 pr dag pr 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter

kr 24 pr dag pr 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter

kr 12 pr dag pr 1 000 nettotonn.

Kapittel 7 - Skattested

§ 7-1 Skattested for forskuddsutskrivingen

Forskuddsutskrivingen foretas i den kommune hvor den forskuddspliktige er bosatt, jf skatteloven § 24. Her medtas også forskudd på skatt av formue og inntekt som nevnt i skatteloven § 18. For boer gjelder bestemmelsene i skatteloven § 21.

For person som ikke er bosatt i riket, skal den kommunen som er angitt i skatteloven § 23 første og sjette ledd, § 24 siste ledd eller petroleumsskatteloven § 6 nr 2, utskrive skatten.

Første og annet ledd gjelder i den utstrekning annet ikke er bestemt i medhold av skattebetalingsloven §§ 8 nr 4 og 18 nr 4.

Utskriving av forskudd som omhandlet i § 1-4 tredje ledd foretas i Oslo.

§ 7-2 Skattested for ligningen

Statsskatteligningen foregår i den kommune hvor den skattepliktige etter bestemmelsene i skatteloven §§ 20, 21, 23 og 24 blir å iligne kommuneskatt. Ved ligningen medregnes formue og inntekt som skattlegges etter bestemmelsene i skatteloven §§ 18 og 19. Ved utligning av skatt for skattepliktig etter petroleumsskatteloven, gjelder § 6 i denne loven.

I utlandet hjemmehørende mottaker av godtgjørelse, tantieme, gratiale og lignende fra selskap eller innretning som er hjemmehørende her i riket (skatteloven § 23 femte ledd), skattlegges i den kommune der selskapet har sitt kontor (hovedkontor) eller styret har sitt sete. Det samme gjelder andelsmeieri (skatteloven § 20 sjuende og åttende ledd) og selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl.

Et rederiselskaps inntekt av rederivirksomhet blir ved utligningen av denne inntektsskatt til staten å ansette under ett i den kommune hvor selskapet har sitt kontor eller hvor bestyrelsen foregår, jf skatteloven § 20 tredje ledd. Ved ansettelsen i denne kommunen blir å medregne inntekt som skal

skattlegges der etter reglene i skatteloven § 18. For selskap som driver fangstvirksomhet på havet eller bergningsvirksomhet, beregnes inntektsskatt til staten av den del av selskapets inntekt som er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

Skattlegging av inntekt som nevnt i § 3-4 annet ledd, foretas i Oslo.

Kapittel 8 - Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv

§ 8-1 Kapitalavkastningsraten for fastsetting av personinntektsdel av nærings- og selskapsinntekt (deling)

Kapitalavkastningsraten som nevnt i skatteloven § 60 annet ledd skal være maksimalt 11,0 pst.

§ 8-2 Normalrentesatsen for rimelig lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nevnt i skatteloven § 42 c annet ledd skal være 5,0 pst.

§ 8-3 Minstefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 44 første ledd bokstav g nr 1 annet ledd skal ikke settes lavere enn kr 4 000 og ikke høyere enn kr 39 100. Fradraget kan ikke overstige den inntekten som det beregnes av.

§ 8-4 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 44 sjette ledd skal ikke settes høyere enn kr 25 000 for ett barn og kr 30 000 for to eller flere barn.

§ 8-5 Klassefradrag

Fradrag etter skatteloven § 75 er kr 28 100 i klasse 1 og kr 56 200 i klasse 2.

§ 8-6 Skattereduksjon for skattyter med liten skatteevne

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 78 nr 1 første punktum skal være kr 71 800 for enslige og kr 117 500 for ektepar og samboere som går inn under skatteloven § 16 tolvte ledd.

Kapittel 9 - Forskriftskompetanse mv

§ 9-1 Avrundingsregler og utfyllende regler

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak, herunder regler om avrunding av inntekts- og formuesposter, samt fradragposter.

§ 9-2 Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 56 nr 5.

Forslag til Stortingets vedtak om fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inntektsskattøren for inntektsåret 1999

Med hjemmel i lov av 18. august 1911 nr 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 73 fastsettes:

I inntektsåret 1999 skal

1. Den fylkeskommunale inntektsskattøren være
  - For personlige skattytere og dødsboer: Minimum 5,5 pst, maksimum 6,75 pst.
  - For andre skattytere: 0 pst.
2. Den kommunale inntektsskattøren være

- For personlige skattytere og dødsboer: Minimum 10,25 pst, maksimum 11,75 pst.
- For andre skattytere: 0 pst.

De høyeste satser skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser. Satser mellom minimum og maksimum fastsettes i tilfelle til hele eller halve prosentenheter.

Forslag

til vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 1999

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 21. desember 1990 nr 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a) for gass 107 øre pr standardkubikkmeter,
- b) for olje eller kondensat 107 øre pr liter.

Forslag

til Stortingets vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 1999

§ 1

Av arv og gaver som er avgiftspliktige etter lov av 19. juni 1964 nr 14 om avgift på arv og visse gaver skal det fra 1. januar 1999 svares avgift til statskassen etter reglene i dette vedtaket.

§ 2

Fradrag etter loven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til kr 25 000, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter loven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år settes til kr 25 000 pr år.

§ 3

Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1000.

§ 4

Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn - herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren - og foreldre, svares:

Av de første kr 200 000	intet
Av de neste kr 300 000	8 pst
Av overskytende beløp	20 pst

§ 5

Av arv og gaver som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første kr 200 000	intet
Av de neste kr 300 000	10 pst
Av overskytende beløp	30 pst

Forslag

til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv til folketrygden for 1999

Med hjemmel i folketrygdloven §§ 23-2, 23-3 og 23-9 fastsettes:

For året 1999 svares folketrygdavgifter etter følgende satser:

§ 1 Arbeidsgiveravgift

- a) Når arbeidstakeren i inntektsåret 1999 er skattepliktig etter skatteloven § 24 til en kommune i sone V: 0,0 pst. Denne sonen omfatter:
- i Finnmark fylke, alle kommuner,
  - i Troms fylke, kommunene Karlsøy, Kvænanen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

Samme satsen skal benyttes for arbeidsgiveravgift av inntekt som blir skattlagt etter lov av 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

- b) Når arbeidstakeren i inntektsåret 1999 er skattepliktig etter skatteloven § 24 til en kommune i sone IV: 5,1 pst. Denne sonen omfatter:
- i Troms fylke, de kommuner som ikke er blant de nevnte i a første ledd,
  - i Nordland fylke, alle kommuner,
  - i Nord-Trøndelag fylke, kommunene Flatanger, Fosnes, Grong, Høylandet, Leka, Lierne, Namdalseid, Namsskogan, Namsos, Nærøy, Overhalla, Røyrvik og Vikna.
- c) Når arbeidstakeren i inntektsåret 1999 er skattepliktig etter skatteloven § 24 til en kommune i sone III: 6,4 pst. Denne sonen omfatter:
- i Sør-Trøndelag fylke, kommunene Frøya, Hitra, Osen, Roan og Åfjord,
  - i Møre og Romsdal fylke, kommunen Smøla.
- d) Når arbeidstakeren i inntektsåret 1999 er skattepliktig etter skatteloven § 24 til en kommune i sone II: 10,6 pst. Denne sonen omfatter:
- i Nord-Trøndelag fylke, kommunene Frosta, Leksvik, Meråker, Mosvik, Snåsa og Verran,
  - i Sør-Trøndelag fylke, kommunene Agdenes, Bjugn, Hemne, Holtålen, Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rissa, Røros, Selbu, Snillfjord, Tydal og Ørland,
  - i Møre og Romsdal fylke, kommunene Auk-

ra, Aure, Eide, Gjemnes, Halså, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Norddal, Rauma, Rindal, Sande, Sandøy, Stordal, Stranda, Sunndal, Surnadal, Tingvoll, Tustna, Vanylven, Volda og Ørsta,

- i Sogn og Fjordane fylke, alle kommuner,
  - i Hordaland fylke, kommunene Austevoll, Austrheim, Bømlo, Eidfjord, Etne, Fedje, Fusa, Granvin, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Odda, Osterøy, Radøy, Samnanger, Tysnes, Ulensvang, Ulvik, Vaksdal og Ølen,
  - i Rogaland fylke, kommunene Bokn, Finnøy, Forsand, Hjelmeland, Kvitsøy, Sauda, Suldal, Vindafjord og Utsira,
  - i Vest-Agder fylke, kommunene Audnedal, Hægebostad, Sirdal og Åseral,
  - i Aust-Agder fylke, kommunene Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Gjerstad, Iveland, Valle, Vegårshei og Åmli,
  - i Telemark fylke, kommunene Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Nome, Notodden, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje,
  - i Buskerud fylke, kommunene Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Nes, Nore og Uvdal, Rollag og Ål,
  - i Oppland fylke, kommunene Dovre, Etnedal, Gausdal, Lesja, Lom, Nord-Aurdal, Nord-Fron, Nordre Land, Ringebu, Sel, Skjåk, Søndre Land, Sør-Aurdal, Sør-Fron, Vestre Slidre, Vågå, Vang og Øystre Slidre,
  - i Hedmark fylke, kommunene Alvdal, Eidskog, Engerdal, Folldal, Grue, Nord-Odal, Os, Rendalen, Stor-Elvdal, Tolga, Trysil, Tynset, Våler, Åmot og Åsnes.
- e) Ellers skal satsen være 14,1 pst. Dette øvrige området kalles sone I. Denne satsen skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt i kongelig resolusjon med hjemmel nedenfor i § 4, og arbeidsgiveravgift for statsforvaltningen etter reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd.
- f) Når arbeidstaker nevnt under bokstav a-e fra samme arbeidsgiver mottar ytelser i 1999 på mer enn 16 ganger grunnbeløpet i folketryg-

den, skal det i tillegg til satsene nevnt ovenfor regnes en særlig avgift etter en sats på 15,0 pst på det overskytende.

§ 2 Trygdeavgift

- a) Av pensjon, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, utbetalinger under individuell pensjonsavtale etter skatteloven § 44 annet ledd nr 1 og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr 1: 3,0 pst.
- b) Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr 2: 7,8 pst.
- c) Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr 3: 10,7 pst.

Avgift av næringsinntekt (annen ervervsinntekt) i jord- og skogbruk over 7,8 pst av inntekten skal

dekkes med tilskudd knyttet til jordbruksoppjøret.

Næringsinntekt er i denne sammenhengen inntekt som nevnt i forskrift gitt av Finansdepartementet 5. oktober 1970 nr 2 om levering av årsoppgave og om avgiftsfrie uttak i jordbruk med binæringer og skogbruk.

§ 3 Tilskudd fra kommunene og fylkeskommunene som nevnt i folketrygdloven § 23-9 annet ledd

- a) I kommuner: 0,0 pst.
- b) I fylkeskommuner: 0,0 pst.

§ 4 Forskriftsfullmakt

Kongen gir regler om grunnlag og satser for avgiften og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden.

Forslag

til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 1999

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 1999 skal følgende avgifter folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning fra fartøy av fisk, hval og sel, og produkter av disse:

1. Trygdeavgift over 7,8 pst av pensjongivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekking av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.

5. Avgift til dekking av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 3,2 pst for 1999.

Avgift på omsetning av råfisk, råfiskprodukter, hval og hvalprodukter innkreves av godkjente salgslag, jf lov av 14. desember 1951 nr 3 om omsetning av råfisk § 3. Ved fiske på fjerne farvann der omsetningen foregår utenom salgslag og ved omsetning av sel og produkter av sel, skal den avgiftspliktige innbetale produktavgiften til Fiskeridirektoratet.

Forslag til vedtak om tollavgifter for budsjetterminen 1999

I

Tolltariffen slik den gjelder 31. desember 1998, herunder tolltariffens innledende bestemmelser, skal fortsatt gjelde fra 1. januar 1999, med følgende endringer:

A

Tolltariffens innledende bestemmelser § 13 nr 4 skal lyde:

Motorkjøretøy som er registrert i utlandet, dersom det nyttes til ervervsmessig person- eller varetransport enten fra sted i utlandet til sted i tollområdet, eller fra sted i tollområdet til sted i utlandet.

Motorkjøretøy som er registrert i et annet EØS-land kan likevel nyttes til ervervsmessig varetransport innenfor tollområdet, så fremt det foreligger en tillatelse til dette utstedt av rette myndighet i registreringslandet.

Motorkjøretøy som nevnt i første og annet ledd kan ikke eies eller føres av person bosatt i tollområdet. Tollvesenet kan i særlige tilfelle dispensere fra dette.

Tollfriheten omfatter på vilkår fastsatt av departementet også utenlandske tilhengere.

B

For landbruksvarer endres oppdelingene og tollsatsene for friske poteter slik som angitt i vedlegg 3.

C

For industrivarer som 31. desember 1998 er oppført i tolltariffen med høyere tollsats enn 0, reduseres tollsatsene i samsvar med det som følger av Norges forpliktelser etter WTO-avtalen og den særskilte

Ministererklæringen om liberalisering av handel med informasjonsteknologiprodukter.

D

Tollsatsene settes til 0 på de varenumre i tolltariffen som er angitt i vedleggene 4, 5 og 6.

II

Finansdepartementet gis fullmakt til i budsjetterminen 1999 å innarbeide nye inndelinger i tolltariffen.

III

Finansdepartementet gis fullmakt til i budsjetterminen 1999 å iverksette de tollreduksjoner som følger av frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Marokko, samt eventuelle frihandelsavtaler mellom EFTA-landene og henholdsvis Tunisia, Kypros og de palestinske selvstyremyndigheter.

IV

Finansdepartementet gis fullmakt til i budsjetterminen 1999 å iverksette de tollreduksjoner som måtte følge av WTO-forhandlingene om utvidelse av produktdekningen under Ministererklæringen om liberalisering av handel med informasjonsteknologiprodukter.

V

Finansdepartementet gis fullmakt til i budsjetterminen 1999 å iverksette de tollreduksjoner som måtte følge av WTO-forhandlingene om utvidelse av produktdekningen under overenskomsten vedrørende tollfri markedsadgang for farmasøytiske produkter.

Forslag til vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 1999

AVGIFTER PÅ ALKOHOL

I A. Avgift på brennevin og vin m m

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1964 nr 1 betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin og mjød med følgende beløp:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol; 726 øre pr volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15 - 22 volumprosent alkohol (sterkvin); 718 øre pr volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol (svakvin); 377 øre pr volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke over 0,7 til og med 7 volumprosent alkohol, avgiftsbelegges etter satsene som gjelder for øl med tilsvarende alkoholstyrke.

For svakvin med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol, fastsettes den avgiftspliktige alkoholstyrken etter departementets nærmere bestemmelser.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2.

For avgiftspliktige varer etter § 1 første ledd nr 1-3 betales i tillegg en miljøavgift på kr 3,37 pr emballasjeeinheit. Departementet avgjør hva som skal anses som avgiftspliktig emballasje.

Avgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan på nærmere vilkår fritta for, sette ned eller refundere avgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

For avgiftspliktige varer etter § 1 første ledd nr 4 betales miljøavgift etter reglene for øl.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
- c) Brukes ved framstilling av essenser i tilfelle som nevnt i punkt b.
- d) Leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk.
- e) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

I B. Avgift på alkohol i essenser mv som innføres

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1964 nr 1 betales avgift til statskassen på alkohol i essenser som innføres. Departementet kan bestemme at det skal betales avgift på alkoholen også i andre varer til fortæring mv som innføres.

Avgiften beregnes etter satser og regler som gjelder for sprit og isopropanol i § 1 i vedtaket for avgift på brennevin og vin mm.

§ 2.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på alkoholen i varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres til bruk om bord i skip eller fly i utenriks fart,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
- c) Blir nyttet som råstoff eller hjelpemiddel ved fremstilling av særavgiftsbelagte ferdigvarer.

§ 3.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5.

Departementet kan fritas for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II. Avgift på øl

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 28. juni 1912 nr 4 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- a) Av øl som inneholder til og med 0,7 volumprosent alkohol: kr 1,55.
- b) Av øl som inneholder over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,46.
- c) Av øl som inneholder over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 9,26.
- d) Av øl som inneholder over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 16,05.
- e) Av øl som inneholder over 4,75 til og med 5,75 volumprosent alkohol: kr 22,82.
- f) Av øl som inneholder over 5,75 til og med 6,75 volumprosent alkohol: kr 29,62.
- g) Av øl som inneholder over 6,75 til og med 7,0 volumprosent alkohol: kr 30,98.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2.

For øl betales i tillegg en miljøavgift på kr 3,37 pr emballasjeeinheit.

Departementet avgjør hva som skal anses som avgiftspliktig emballasje.

Departementet kan på nærmere vilkår fritas for, sette ned eller refundere avgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra/til tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor

- norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1,
  4. kommer i retur,
  5. overføres til et bryggeri.
- c) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

GRUNNAVGIFT PÅ ENGANGSEMBALLASJE FOR DRIKKEVARER

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales grunnavgift til statskassen på engangsemballasje på drikkevarer med kr 0,79 pr emballasjeeinheit. Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes.

Grunnavgiften på engangsemballasje for produkter som omfattes av Stortingets vedtak om avgift på brennevin og vin mm § 1 første ledd nr 1-3, inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2.

Unntatt fra avgiftsplikten er engangsemballasje for:

- a) Melk, melkeprodukter.
- b) Drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette.
- c) Varer i pulverform.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg

om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,

3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
- c) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 8.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en

nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFT PÅ TOBAKKVARER

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

- a) S i g a r e r : kr 1,05 pr gram av pakningens nettovekt.
Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
- b) S i g a r e t t e r : kr 1,58 pr stk.
Med én sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks 180 mm, osv.
Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- c) R ø y k e t o b a k k , k a r v e t s k r å t o b a k k , r å t o b a k k i f o r b r u k e r p a k n i n g : kr 1,26 pr gram av pakningens nettovekt.
- d) S k r å t o b a k k : kr 0,59 pr gram av pakningens nettovekt.
- e) S n u s : kr 0,59 pr gram av pakningens nettovekt.
- f) S i g a r e t t p a p i r o g s i g a r e t t h y l s e r : kr 0,03 pr stk av innholdet i pakningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2.

Varer som er ment - eller som departementet finner er tjenlig - som erstatning for forannevnte varer, kan undergis avgiftsplikt etter nærmere bestemmelse av departementet. Når slik avgiftsplikt blir pålagt, skal avgiften svares med beløp som så vidt mulig motsvarer avgiften etter § 1 for tilsvarende tobakkvare.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.

- b) Fra/til tilvirkers eller importørs lager

1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1,
  4. kommer i retur.
- c) Kvalitetsprøves og forbrukes i fabrikker eller på lager.
  - d) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1-3.

§ 8.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFTER PÅ MOTORVOGNER MM**I A. Engangsavgift på motorvogner mm**

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr 2 betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk tilvirking av motorvogner i henhold til følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. understell med motor for slike motorvogner:
kr 23,92 pr kg av de første 1 150 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 47,85 pr kg av de neste 250 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 95,70 pr kg av resten (vektavgift),
dessuten:
kr 7,28 pr cm³ av de første 1 200 cm³ av slagvolumet,
kr 19,07 pr cm³ av de neste 600 cm³ av slagvolumet,
kr 44,84 pr cm³ av de neste 400 cm³ av slagvolumet,
kr 61,63 pr cm³ av resten (slagvolumavgift),
dessuten:
kr 95,27 pr kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 347,50 pr kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 729,98 pr kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 1235,49 pr kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe b:

1. Varebiler klasse 2,
2. kombinerte biler med totalvekt 3 500 kg inntil 5 000 kg,
3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser og
4. understell med motor for slike motorvogner:
20 pst av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe c:

1. Campingbiler og
2. understell med motor for slike motorvogner:
28 pst av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe d:

1. Kombinerte biler med totalvekt under 3 500 kg og

2. understell med motor for slike motorvogner:
70 pst av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe e:

1. Trekkvogner (ikke semitrailer),
2. beltebiler og
3. understell med motor for slike motorvogner:
36 pst av verdiavgiftsgrunnlaget.

Avgiftsgruppe f:

Motorsykler:

- kr 6 550 pr/stk (stykkavgift),
dessuten:
kr 0,00 pr cm³ av de første 125 cm³ av slagvolumet,
kr 22,50 pr cm³ av de neste 775 cm³ av slagvolumet,
kr 49,33 pr cm³ av resten (slagvolumavgift),
dessuten:
kr 0,00 pr kW av de første 11 kW av motoreffekten,
kr 291,50 pr kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe g:

- Beltemotorsykler (snøscootere):
30 pst av verdiavgiftsgrunnlaget.

Avgiftsgruppe h:

Motorvogner i avgiftsgruppe a, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede:
40 pst av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe i:

Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre: kr 2 155,00.

§ 2.

Av motorvogner i avgiftsgruppe a - d og g - i skal det i tillegg til avgiften under § 1 svares en vrakpantavgift på kr 1 200 pr kjøretøy. Avgiften inngår i beregningsgrunnlaget for merverdiavgift.

§ 3.

Ved beregning av avgift basert på slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som skal fastsettes i forbindelse med kjøretøyets typegodkjenning

og/eller skal fremkomme i kjøretøyets norske vognkort.

Vektavgiftsgrunnlaget er den egenvekt som er fastsatt i forbindelse med kjøretøyets typegodkjenning, med eventuelt tillegg av ekstraustyr. Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om ekstraustyr og om beregning av avgift på dette.

Verdiavgiftsgrunnlaget er ved innenlandsk tilvirkning prisen fra produsent og ved innførsel tollverdien.

Fra de nevnte regler gjøres det unntak for følgende grupper:

- a) Motorvogner som utleveres fra innenlandsk produsent eller innføres som umontert enhet eller uten det utstyr eller de deler som tilsvarende komplette motorvogner har ved utleveringen/innførselen.
- b) Motorvogner som har vært registrert i utlandet før fortolling.
- c) Motorvogner som utleveres/innføres i skadet stand eller med skjulte feil og mangler.

Forskrift om fastsettelse av avgiften for disse grupper og regler om fradrag for bruk og l gis av Finansdepartementet.

§ 4.

Ved vurderingen av hvilken avgiftsgruppe motorvogner skal henføres under, legges definisjonene av kjøretøygruppene i Vegdirektoratets forskrift av 25. januar 1990 om krav til kjøretøy til grunn så langt de passer og ikke annet er bestemt. Hvor slik definisjon mangler kan Finansdepartementet fastsette nærmere bestemmelser.

Oppstår det avgiftsmessig sett tvil om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 5.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på:

1. Motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn.
2. Motorvogner som registreres på NATO-hovedkvarteret i Norge og organisasjonens utenlandske personell som nyter personlig tollfrihet.
3. Lett pansrete motorvogner til offentlig bruk.
4. Motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurukonkurranseskjøring.
5. Kombinerte rutevogner.

6. Ambulanser, herunder leilighetsambulanser.

7. Begravelseskjøretøyer.

8. Beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal nytte kjøretøyet i ambulansetjeneste.

9. Motorvogner som bare bruker elektrisitet til framdrift.

10. Busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på:

- a) innehaver av løyve etter §§ 3 eller 7 i lov av 4. juni 1976 nr 63, unntatt turvogner,
- b) institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.

11. Motorvogner som innføres som flytte- eller arvegods.

12. Motorvogner til undervisningsformål.

13. Beltevogner til Forsvaret.

§ 6.

Departementet fastsetter forskrift om tilbakebetaling av tilskuddsbeløp og om tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift hvor det:

- a) innen 3 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av bil som drosje eller for transport av funksjonshemmede, jf § 1 avgiftsgruppe h,
- b) innen 1 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av buss i tilfelle som er gitt avgiftsfritak etter § 5 nr 10.

§ 7.

Når motorvogn uten å ha vært i bruk her i landet utføres til utlandet, enten direkte eller via tollopplag, kan betalt særavgift og merverdiavgift refunderes, når det ikke er gått over 3 år mellom fortolling og gjenutførselen.

§ 8.

Departementet kan gi forskrift om avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status til en avgiftsgruppe med høyere avgiftssats, og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrift om avgifter dersom det foretas endringer av en motorvogns grunnlag for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 9.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 10.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 11.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

§ 12.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

I B. Avgift ved registrering av motorvogner som er bygd opp her i landet

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr 2 betales avgift til statskassen ved registrering av motorvogn, herunder motorsykler, som er innført i deler fra utlandet og som er avgiftspliktig etter vedtak om engangsavgift. Avgift skal også betales ved registrering av oppbygging vedrørende motorvogn som tidligere er registrert her i landet, når nytt registreringsdokument må opprettes som følge av oppbyggingen.

Avgiften skal så vidt mulig svare til summen av toll og avgifter som oppkreves ved innførselen av en tilsvarende motorvogn i oppbygd stand.

§ 2.

Departementet avgjør i tvilstilfeller hva som er oppbygging av motorvogn og hva som er tilsvarende motorvogn i oppbygd stand.

For motorvogner av serier, fabrikat, typer eller modeller som ikke tidligere har vært innført eller som ikke er gjenstand for ordinær innførsel, fastsettes avgiften av departementet.

Toll og avgifter som ved tollkvitteringer legitimeres å være betalt ved innførsel av deler til den oppbygde motorvogn, går til fradrag i avgiften. Fradragsett gjelder dog ikke merverdiavgift som gir rett til fradrag etter merverdiavgiftsloven.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på oppbygginger på grunn av skader på motorvogn. Registreres mo-

torvognen etter oppbyggingen på en annen enn den som stod som registrert eier av vognen på skadetidspunktet, skal det svares avgift etter post IV (omregistreringsavgift).

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II. Årsavgift

§ 1.

For 1999 betales i henhold til lov av 19. juni 1959 nr 2 avgift til statskassen med:

1. kr 1 980,- av:
  - a) Personbiler
  - b) Varebiler
  - c) Campingbiler med tillatt totalvekt mindre enn 12 000 kg
  - d) Busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser (minibusser)
  - e) Kombinerte biler med tillatt totalvekt mindre enn 3 500 kg
  - f) Årsprøvekjennermerke for kjøretøy
2. kr 1 020,- av campingtilhengere med egenvekt over 350 kg
3. kr 1 565,- av motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge
4. kr 1 155,- av:
  - lastebiler
  - trekkbiler
  - kombinerte biler med tillatt totalvekt 3 500 kg og mindre enn 12 000 kg.

§ 2.

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) Kjøretøy som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn.
- b) Motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 7 i lov av 4. juni 1976 nr 63 som dro-sje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede.
- c) Motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 3 i lov av 4. juni 1976 nr 63 som rutevogn.
- d) Motorvogn som er godkjent og registrert som ambulanse (herunder leilighetsambulanse) eller registrert som begravelleskjøretøy på begravelsesbyrå o.l.
- e) Kjøretøy som er registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn.
- f) Kjøretøy som er 30 år eller eldre.
- g) Kjøretøy som dokumenteres levert senest innen avgiftens forfall til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging.
- h) Kjøretøy som er registrert på NATO-hovedkvarteret i Norge og organisasjonens utenlandske personell som nyter personlig tollfrihet.
- i) Kjøretøy som drives kun med elektrisk strøm (el-biler).

§ 3.

For kjøretøy som er eller blir registrert i første halvår, skal det svares full avgift. Det samme gjelder for årsprøvekjennemerker som er eller blir tildelt første halvår.

På vilkår departementet kan fastsette, skal det svares halv avgift på kjøretøy som:

1. dokumenteres levert til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging i første halvår, men etter avgiftens forfall,
2. registreres eller tildeles årsprøvekjennemerker i annet halvår.

§ 4.

Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250,-. Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om innkreving av tilleggsavgiften.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

III. Vektårsavgift

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr 2 til statskassen betales vektgradert årsavgift på innenlandsregistrerte kjøretøy, etter følgende satser:

Vekt kg	Med enkelt-aksler kr pr år	Andre kr pr år
9 001-11 999	0	0
12 000-13 000	1 155	1 155
13 001-14 000	1 155	1 155
14 001-15 000	1 155	1 155
15 001-16 000	2 374	1 155
16 001-17 000	2 374	1 155
17 001-18 000	2 936	1 155
18 001-19 000	3 519	1 755
19 001-20 000	4 103	2 348
20 001-21 000	4 690	2 936
21 001-22 000	5 277	3 519
22 001-25 000	5 867	4 103
25 001 og over	6 445	4 690

Dersom kjøretøy angitt i tabellen over skal trekke tilhengere med totalvekt over 13 000 kg, skal det i tillegg betales avgift avhengig av tyngste tilhenger som ønskes benyttet, etter følgende satser:

Vekt kg	kr pr år
13 001-14 000	1 755
14 001-15 000	2 348
15 001-16 000	2 936
16 001-17 000	3 519
17 001-18 000	4 103
18 001-19 000	4 690
19 001-20 000	5 277
20 001-21 000	5 867
21 001-22 000	6 445
22 001-25 000	7 038
25 001 og over	7 621

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på 2 pst av full vektårsavgift for de enkelte tilhengergrupper, ved korttidsbruk av tilhenger.

§ 2.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 3.

Vektårsavgiftsgrunnlaget er kjøretøyets tillatte totalvekt, for semitrailere den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Totalvekten settes ikke høyere enn det kjøretøyet maksimalt tillates brukt med på det norske vegnettet. Avgiftsgrunnlaget kan settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt etter forskrift fastsatt av departementet.

Hvis kjøretøyets totalvekt ikke direkte går fram av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

§ 4.

Følgende kjøretøy er på vilkår fastsatt av departementet fritatt for vektårsavgift:

- a) traktorer,
- b) kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- c) motorredskaper,
- d) kjøretøy som er registrert på innehaver av løyve etter §§ 3 eller 7 i lov av 4. juni 1976 nr 63 som personrutevogn, kombinert rutevogn eller turvogn samt demonstrasjonsbusser i samme be-

villingskjøring. Som turvogn menes i denne sammenheng busser med over 8 sitteplasser i tillegg til førerstedet og tillatt totalvekt over 5 000 kg,

- e) kjøretøy som er 30 år eller eldre. Fritaket gjelder ikke tilhengere,
- f) kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport).

§ 5.

Departementet kan gi forskrift om utskriving av avgiften i flere terminer, og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

§ 6.

Departementet kan fastsette nærmere forskrift om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 7.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 9.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

IV. Omregistreringsavgift

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr 2 betales avgift til statskassen ved omregistrering av etternevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår				
	1999 og 1998 kr	1997 kr	1996 kr	1995 til 1988 kr	1987 og eldre kr
a. Mopeder. Motorsykler. Beltemotorsykler.					
1. Mopeder	450	450	450	450	450
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum	1 285	1 285	1 285	1 285	1 120
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2 135	2 135	2 135	2 135	1 120
b. Personbiler. Busser.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t o m 800 kg	6 280	4 760	3 590	2 405	1 120
2. over 800 kg t o m 1 200 kg	8 580	6 670	4 935	3 420	1 120
3. over 1 200 kg t o m 1 600 kg	12 335	9 585	7 005	4 760	1 120
4. over 1 600 kg	15 975	12 335	9 025	6 155	1 120
c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler. Campingbiler. Beltebiler.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t o m 1 000 kg	5 105	3 925	3 080	1 960	1 120
2. over 1 000 kg t o m 2 000 kg	7 790	6 330	4 710	3 255	1 120
3. over 2 000 kg t o m 3 000 kg	12 830	10 260	7 620	5 210	1 120
4. over 3 000 kg t o m 4 000 kg	17 655	14 120	10 590	7 115	7 115
5. over 4 000 kg t o m 5 000 kg	22 700	18 110	13 615	9 080	9 080
6. over 5 000 kg	27 405	21 970	16 420	11 045	11 045
d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. over 350 kg t o m 1 000 kg	5 105	3 925	3 080	1 960	1 960
2. over 1 000 kg t o m 2 000 kg	5 885	4 710	3 590	2 300	2 300
3. over 2 000 kg t o m 3 000 kg	8 910	7 175	5 375	3 590	3 590
4. over 3 000 kg t o m 4 000 kg	11 885	9 410	7 245	4 710	4 710
5. over 4 000 kg t o m 5 000 kg	16 705	13 450	10 090	6 670	6 670
6. over 5 000 kg	21 580	17 320	12 950	8 630	8 630

§ 2.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas eller refunderes avgift ved omregistrering av kjøretøy:

1. ved ren navneendring (bevilling for/registrering av navnebytte må foreligge),
2. på ektefelle,
3. mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
4. som er 30 år eller eldre,

5. som utloddet og som tidligere har vært registrert på utloddere,
6. som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
7. på NATO-hovedkvarteret i Norge og organisasjonens utenlandske personell som nyter personlig tollfrihet,

8. som har vært registrert på samme eier i 2 måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
9. som tas tilbake av selger som følge av hevet kjøp etter kjøpslovens bestemmelser,
10. ved fusjon mellom aksjeselskaper.

§ 3.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 5.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFT PÅ BÅTMOTORER

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen ved import og innenlandsk tilvirking av båtmotorer (framdriftsmotorer). Som båtmotor anses også motorblokker til slike.

Avgiftsplikten gjelder båtmotorer på minst 9 hk. Elektriske motorer er unntatt fra avgiftsplikt.

§ 2.

Avgiftssatsen er kr 118,50 pr hk.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på båtmotorer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers, importørs eller forhandlers lager
  1. utføres til utlandet,
  2. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1,
  3. leveres til bruk i fartøy registrert i fiskebåregisteret (dog ikke utenbordsmotorer og hekkaggregater),
  4. leveres til bruk i fartøy mv registrert i skipsregisteret, med unntak av fritidsbåter.

- c) Innføres tollfritt i medhold av tolltariffens innledende bestemmelser § 11, pkt 10, 12, 13 eller 14 e.

- d) Benyttes i Forsvarets marinefartøy.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1 og 3.

§ 8.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

FORBRUKSAVGIFT PÅ ELEKTRISK KRAFT

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres eller innføres til bruk her i landet. Avgift skal betales også ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk. Avgiftssatsen er 8,44 øre pr kWh.

Avgift oppkreves ikke for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgiftsmessig avgrensing av industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen samt om praktiseringen av fritaket.

Avgift oppkreves ikke for Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

§ 2.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på kraft som:

- a) Leveres i direkte sammenheng med produksjonen av elektrisk kraft.
- b) Er produsert ved energigjenvinningsanlegg.
- c) Er produsert i mottrykksanlegg.
- d) Er produsert i aggregat med generator som har mindre merkeytelse enn 100 kVA.
- e) Er produsert i nødstrømsaggregat i tilfeller

hvor den normale elektrisitetsforsyning har sviktet.

- f) Er produsert og forbrukt i transportmidler.

Departementet kan gi forskrift om avgrensingen av unntaksbestemmelsene.

§ 3.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

GRUNNAVGIFT PÅ MINERALOLJE

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på petroleum, gassolje, solarolje, autodiesel, diesololje og fyringsoljer med 19,1 øre pr liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan nyttes som fyringsolje.

§ 2.

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på mineraloljer til følgende anvendelsesområder:

1. Utførsel.
2. Skip i utenriks fart.
3. Godstransport i innenriks sjøfart.
4. Fiske og fangst i nære farvann.
5. Fiske og fangst i fjerne farvann.
6. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

7. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
8. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt.
9. Innføres som reisegods eller reiseutstyr.
10. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg på museumssektoren.

§ 4.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

På vilkår fastsatt av departementet kan det gis refusjon for nærmere angitte merkostnader knyttet til bruk av mineralolje med særlige miljømessige egenskaper, som leveres til bruk i busser i rutegående drift som mottar driftsstøtte.

§ 5.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 6.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFT PÅ SJOKOLADE- OG SUKKERVARER MM

I.

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen med kr 13,45 pr kg på sjokolade- og sukkervarer mm av varens avgiftspliktige vekt. Det skal også betales avgift av slike varer uten tilsetning av sukker eller søtningsmiddel. Departementet kan gi forskrift om hva som skal anses som avgiftspliktig sjokolade- og sukkervarer.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra/til tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i uten-

riks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelsene som gjelder for toll,

3. legges inn på tollager, når varen er bestemt til utførsel eller bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
- c) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- d) Brukes som råstoff mv ved fremstilling av varer.

§ 3.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 4.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som

ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsikket virkning.

nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

§ 6.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en

II.

Fra 1. april 1999 skal avgiftssatsen i § 1 være kr 13,89 pr kg av varens avgiftspliktige vekt.

AVGIFT PÅ ALKOHOLFRIE DRIKKEVARER MM

A. Avgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer mm

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på:

- a) kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer med kr 1,55 pr liter,
- b) sirup som nyttes til ervervsmessig fremstilling av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener o l med kr 9,30 pr liter,
- c) kullsyre som blir solgt eller innført til tilvirking av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer som ikke skal selges. Avgiften utgjør kr 62,00 pr kg kullsyre.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles i dette regelverket også drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol, unntatt øl.

§ 2.

For avgiftspliktige varer etter § 1 a betales i tillegg en miljøavgift på kr 3,37 pr emballasjenhet. Departementet avgjør hva som skal anses som avgiftspliktig emballasje.

Departementet kan på nærmere vilkår fritta for, sette ned eller refundere avgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i uten-

riks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforsking og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,

3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
- c) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsikket virkning.

§ 7.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

B. Avgift på kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer mm

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på kull-

syrefrie, alkoholfrie drikkevarer med kr 1,55 pr liter salgsvare. Med alkoholfrie drikkevarer likestilles i dette regelverket også drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol, unntatt øl.

§ 2.

For kullsyrefrie, alkoholfrie drikkevarer betales i tillegg en miljøavgift på kr 0,34 pr emballasjeenhet. Departementet avgjør hva som skal anses som avgiftspliktig emballasje.

Departementet kan på nærmere vilkår fritta for, sette ned eller refundere avgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

§ 3.

Unntatt fra avgiftsplikten etter §§ 1 og 2 er:

- a) Melk, melkeprodukter.
- b) Drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette.
- c) Varer i pulverform.

§ 4.

Unntatt fra avgiftsplikt etter § 1 er råsaft, saftkonsentrat, juice, nektar, sirup, drikkevarer fremstilt av grønnsaker, vann uten tilsetning av smaksstoffer, saft av frukt og bær samt konsentrat av disse.

§ 5.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse

med utforsking og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,

3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltarifens innledende bestemmelser § 24 nr 1.
- c) Nytt til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer.
- d) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 6.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 7.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8.

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 9.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1, 3 og 4.

§ 10.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFT PÅ SUKKER MV

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på sukker mv med kr 5,38 pr kg av varens avgiftspliktige vekt.

§ 2.

Avgiftsplikten omfatter:

1. Sukker (roe- og rørsukker).
2. Sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

§ 3.

Varer som inneholder sukker mv nevnt under § 2, og som er ment eller som departementet finner tjenlige som erstatning for avgiftspliktig vare, kan undergis avgiftsplikt etter nærmere bestemmelse av departementet. Når slik avgiftsplikt blir pålagt, skal avgiften svares med beløp som så vidt mulig motsvarer avgiften etter § 1.

§ 4.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på sukker som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt

til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltarifens innledende bestemmelser § 24 nr 1.

- c) Nytt til ervervsmessig fremstilling av varer.
- d) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

§ 5.

Departementet fastsetter i forskrift bestemmelser om hvilken ervervsmessig fremstilling av varer som faller inn under § 4 punkt c.

§ 6.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 7.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8.

Departementet kan fritas for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 9.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i §§ 1, 2, 3 og 4.

§ 10.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

DOKUMENTAVGIFT

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 12. desember 1975 nr 59 betales avgift til statskassen ved tinglysing av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn, med 2,5 pst av avgiftsgrunnlaget, dog minst kr 250,-.

Ved tinglysing av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper betales avgift med kr 1 000,- pr hjemmelsoverføring.

§ 2.

Fritatt for avgift, på vilkår som departementet kan fastsette, er:

- a) Gaveandel i dokument som inneholder gave, donasjon o l til det offentlige eller til offentlig godkjente stiftelser og legater, eller til foreninger med allmennyttige formål og med styresete her i landet.
- b) Dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner.
- c) Egen sameieandel ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie.
- d) Overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller.

- e) Arveandel etter loven ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel.
- f) Overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg.

§ 3.

Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFT PÅ KASSETTER

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på uinnspilte lyd-kassettbånd og uinnspilte videokassettbånd etter disse satsene:

- a) for lyd-kasset: kr 4,00 pr kasset,
- b) for videokasset: kr 20,17 pr kasset.

Avgiften omfatter også delvis innspilte kassettbånd etter departementets nærmere bestemmelser.

Med kassettbånd menes også magnetbånd på spole tilpasset innbygging i kasset.

§ 2.

Hvis det oppstår tvil om omfanget av og grunnlaget for avgiftsplikten, blir spørsmålet avgjort av departementet.

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) utelukkende kan brukes i dikteringsmaskiner,
- b) utelukkende kan brukes i datamaskiner,
- c) brukes til produksjon av lydbøker for blinde og svaksynte,
- d) brukes til produksjon av videoinnspillinger for døve og hørselssvekkede,
- e) fra importør, registrert tilvirker eller virksomhet som driver ervervsmessig innspilling av kassettbånd
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres til bruk om bord i skip eller fly i utenriks fart,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1,

- f) brukes til ervervsmessig innspilling,
- g) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 4.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og

§ 5.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

AVGIFT PÅ RADIO- OG FJERNSYNSMATERIELL MV

§ 1.

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på radio- og fjernsynsmateriell mv, etter en avgiftssats på 10,35 pst.

Departementet kan i forskrift gi regler om avgrensning og utfylling av bestemmelsen.

§ 2.

Avgiften beregnes på grunnlag av engrosprisen på vedkommende materiell ved salg til detaljforhandler - merverdiavgiften og særavgiften ikke medregnet.

Departementet kan gi nærmere forskrift om beregning av avgiftsgrunnlaget, herunder fastsette at for avgiftspliktig materiell som tilvirkes/omsettes for bruk i tilknytning til annet avgiftspliktig materiell, kan avgiften for begge materiellgrupper knyttes til den ene materiellgruppe med en forholdsmessig høyere avgift. På tilsvarende måte kan avgiftssatsen fastsettes pr enhet etter fastsatt skala (stykkpris).

§ 3.

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b) Fra/til tilvirkers, importørs eller forhandlers lager:
  1. utføres til utlandet,
  2. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr 1,
  3. leveres til bruk om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i

forbindelse med utforskning og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll.

- c) Bare brukes til annet formål enn lyd- og billedkringkasting.
- d) Innføres tollfritt i medhold av tolltariffens innledende bestemmelser § 11 pkt 13.
- e) Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- f) Anses som multimediautstyr tilknyttet datamaskiner.

§ 4.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpet.

§ 5.

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6.

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7.

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

ANDRE AVGIFTSVEDTAK

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 1999 kan:

1. fastsette en avgift knyttet til disponering av frekvenser til drift av DCS 1800 (kapittel 5583 post 70 Inntekt fra frekvenser),
2. forestå salg av 5-sifrede telefonnummer (kapittel 5583 post 71 Inntekter fra særskilte nummer),
3. fastsette nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiften.

Forslag**til vedtak om konjunkturavgift på investeringer i nye bygg og anlegg mv for budsjetterminen 1999****§ 1**

For 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1993 nr 11 betales konjunkturavgift til statskassen med 5 pst av avgiftsgrunnlaget.

§ 2

Avgiftsplikten gjelder erverv i 1999 av nyoppført driftsmiddel og påkostning på driftsmiddel som går inn under skatteloven § 44 A-2 første ledd bokstavene g eller h eller skatteloven § 44 A-11 nr 1. Avgiftsgrunnlaget er den kostpris ved slikt erverv og påkostning som kan saldogføres for beregning av årets avskrivninger i saldogruppe g eller h etter skatteloven § 44 A-2 første ledd, eller noe som kan avskrives lineært etter skatteloven § 44 A-11 nr 1.

Avgiftsplikten påhviler skattepliktig erverv av nytt driftsmiddel og skattepliktig eier av påkostet, eldre driftsmiddel.

§ 3

Unntatt fra avgiftsplikten er

- a) erverv og påkostning i Finnmark og følgende kommuner i Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- b) erverv og påkostning i henhold til bindende kontrakt inngått før 15. mai 1998. Ved egenoppføring gjelder unntaket når oppføringen er igangsatt før 15. mai 1998,
- c) erverv og påkostning som gjelder barnehage, omsorgsbolig eller sykehjem,
- d) erverv og påkostning i fiskerinæring som følge av pålegg etter EØS-avtalen.

§ 4

Departementet gir forskrift til utfylling og gjennomføring av dette vedtak, herunder om avgrensning av avgiftsfritak, avgiftsoppgjør, avgiftsmyndighet, betaling, opplysningsplikt, kontroll og klageordning.

Forslag

til vedtak om endringer i Stortingets vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer mv for 1999

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om merverdiavgift og avgift på investeringer mv for 1999 gjøres følgende endringer:

A.

Vedtaket kapittel I § 2 skal lyde:

Unntaket i merverdiavgiftsloven § 5 første ledd nr 2 gjelder ikke for omsetning av *statens postselskaps* bilbudstjenester. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om avgrensning av avgiftsplikten.

B.

Vedtaket kapittel II ny § 4 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift ved anskaffelser som hovedsakelig er til bruk i jordbruk, husdyrhold, hagebruk, gartneri og skogbruk.

C.

Nåværende §§ 4-11 i vedtakets kapittel II blir nye §§ 5-12.

D.

Nåværende § 12 i vedtakets kapittel II blir ny § 13 og skal lyde:

Departementet kan

1. gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1-12 og kan herunder bestemme at visse driftsmidler skal avgiftsberegnes etter den sats som er nevnt i § 1, selv om driftsmidlet er til bruk som nevnt i § 2,
2. når særlige forhold foreligger bestemme at visse driftsmidler skal være fritatt for avgiftsberegning, selv om driftsmidlet ikke er til bruk som nevnt i § 2.

Forslag

til vedtak om endringer i Stortingets særavgiftsvedtak for 1999

I.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om avgift på bensin for budsjetterterminen 1999 gjøres følgende endringer:

A.

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr liter:

- a) For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 5,03,
- b) for blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 4,50,
- c) for blyfri bensin: kr 4,25.

B.

§ 2 bokstav e skal lyde:

Som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense.

II.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) for budsjetterterminen 1999 gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen med kr 3,54 pr liter mineralolje til framdrift av motorvogn.

III.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om CO₂-avgift for budsjetterterminen 1999 gjøres følgende endringer:

A.

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales CO₂-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter i henhold til følgende satser:

1. Generell sats
  - a) Mineralolje: 46 øre pr liter.
  - b) Kull og koks mv: 46 øre pr kg.
  - c) Bensin: 92 øre pr liter.
2. Redusert sats, jf § 2
  - a) Mineralolje: 26 øre pr liter.
For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen 23 øre pr liter.
  - b) Bensin: 24 øre pr liter.

Departementet kan fastsette nærmere betemmelser om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelse.

B.

§ 2 nr 1 bokstav b skal lyde:

Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

C.

§ 2 nr 2 bokstav b skal lyde:

Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

D.

§ 3 nr 1 ny bokstav e skal lyde:

Er avgiftspliktig etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

E.

§ 4 nytt annet ledd skal lyde:

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

IV.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om svovelavgift for budsjetterterminen 1999 gjøres følgende endring:

§ 2 bokstav b skal lyde:

Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

V.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om avgift på smøreolje mv for budsjetterterminen 1999 gjøres følgende endringer:

A.

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr 11 betales avgift til statskassen på smøreolje mv med kr 1,11 pr liter.

B.

§ 2 bokstav d skal lyde:

Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

VI.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om flyseteavgift for budsjetterterminen 1999 gjøres følgende endringer:

A.

Vedtaketets tittel skal lyde:

Avgift på flyging

B.

§ 3 ny bokstav c skal lyde:

Flyging fra lufthavn i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

C.

§ 3 ny bokstav d skal lyde:

Flyging med luftfartøy som er godkjent til befordring av 10 passasjerer eller mindre.

D.

Fra 1. april 1999 skal § 2 lyde:

- a) For flyging fra norsk lufthavn til utlandet betales avgift med kr 109 pr sete.
- b) For flyging i Norge mellom steder nevnt i § 1 betales avgift med kr 54,50 pr sete.

Vedlegg 1

Skatteligningen for inntektsåret 1996

1. Statistisk sentralbyrås skattestatistikk for inntektsåret 1996 viser at alminnelig inntekt pr innbygger var 107 811 kroner. Sammenlignet med alminnelig inntekt pr innbygger i 1995 var dette en økning på 6,8 pst.

Oslo hadde høyest inntekt pr innbygger med 140 805 kroner, mens inntekten var lavest i Nord-Trøndelag med 88 408 kroner.

Alminnelig inntekt utgjorde i alt 560,6 mrd kroner. Av inntekten falt 474,3 mrd kroner på forskuddspliktige (personlige) skattytere og 86,3 mrd kroner på etterskuddspliktige (ikke-personlige) skattytere. Inntekten i alt viste en økning på 7,2 pst fra 1995 til 1996. For forskuddspliktige var det en økning på 7,9 pst og for etterskuddspliktige en økning på 3,8 pst.

Utlignet formues- og inntektsskatt til kommune, fylke og stat og trygdeavgift til folketrygden utgjorde i alt 209,3 mrd kroner. Kommune- og fylkeskatten beløp seg til 77,7 mrd kroner, mens statskatten og trygdeavgiften var henholdsvis 92,8 og 38,7 mrd kroner. Fra 1995 til 1996 var det en økning i utlignet skatt i alt på 13,3 pst. Kommune- og fylkesskatten økte med 5,0 pst, statsskatten økte med 24,9 pst. Medlemsavgiften til folketrygden økte med 6,5 pst fra året før.

Statistikken bygger på oppgaver fra den ordinære skatteligningen for forskuddspliktige og etterskuddspliktige skattytere. For personlige skattytere omfatter inntektsskatt til staten hovedsakelig toppskatt, men for visse grupper personlige skattytere, hovedsakelig personer som er bosatt i utlandet, beregnes ordinær inntektsskatt til staten.

Antall skattytere ved kommuneskatteligningen omfatter forskuddspliktige og etterskuddspliktige som er ilagt inntekts- og/eller formuesskatt ved den ordinære kommuneskatteligningen. Skattytere som er skattlagt i flere kommuner, er regnet som skattyter i hver av kommunene. For forskuddspliktige skattytere er felleslignede ektefeller slått sammen til en skattyterenhed.

Oppgavene over inntekt og formue i tabell 1 - 5 omfatter bare beløp som ligger over grensene for skattlegging. Alle skatte- og avgiftsbeløp er oppgitt med nettobeløp, dvs etter fradrag, nedsettelse og korreksjoner.

Alminnelig inntekt omfatter summen av skatte-

pliktige inntekter minus inntektsfradrag. Skattbar inntekt ved kommuneskatteligningen er lik alminnelig inntekt minus klassefradrag.

Nettoformue omfatter verdien av realkapital og finanskapital minus gjeld. De enkelte formuesarter er vurdert etter ligningsverdi. For personlige skattytere er enkelte formuesarter (f eks bankinnskudd) bare medregnet utover bestemte beløp.

Personinntekt omfatter brutto pensjon og visse trygdeytelser, lønnsinntekt og personinntekt i næring. Personinntekt er grunnlag for beregning av toppskatt og trygdeavgift. Den delen av personinntekten som er grunnlag for beregning av trygdeavgift etter mellomatts eller høy sats, kalles pensjonsgivende inntekt og er grunnlag for beregning av pensjonspoeng.

Gjennomsnittstallene for innenby(gd)sboende personlige skattytere omfatter bare skattytere som er bostedslignet i Norge. De øvrige gjennomsnittstallene omfatter oppgaver fra alle grupper av personlige skattytere. Innbyggertallet pr 1. januar 1996 er benyttet ved beregning av gjennomsnittstall pr innbygger. En kan ikke på grunnlag av totaltallene i tabell 1 beregne gjennomsnittstall i tabell 5.

Av inntektsskatten til Oslo for forskuddspliktige og etterskuddspliktige er 11,75/18,75-deler regnet som kommuneskatt og 7/18,75-deler som fylkeskatt.

2. Statistikken over personlige skattytere gruppet etter inntekts- og formuestrinn omfatter 3,2 mill personlige skattytere.

Av de personlige skattyterne hadde 41,1 pst alminnelig inntekt under 100 000 kroner, 38,7 pst en inntekt mellom 100 000 og 200 000 kroner, 13,6 pst en inntekt mellom 200 000 og 300 000 kroner, mens 6,7 pst hadde en inntekt på 300 000 kroner eller mer.

En gruppering av de personlige skattytere etter formuestrinn viser at 70,8 pst av skattyterne hadde en formue under 120 000 kroner, 13,7 pst en formue mellom 120 000 kroner og 300 000 kroner og 7,0 pst en formue mellom 300 000 kroner og 500 000 kroner. 8,4 pst av skattyterne ble lignet for en formue på 500 000 kroner eller mer.

Som personlig skattyter i tabell 6 er regnet person som er ilagt inntekts- eller formuesskatt til stat, fylke eller kommune, eller trygdeavgift til folke-

trygden, eller som er registrert med pensjonsgivende inntekt. Felleslignede ektefeller utgjør en skattyter. Skattyterne er bare registrert som skattyter i en kommune.

I tabell 6 er inntekt definert som alminnelig inntekt. Nettoformue er definert som nettoformue ved statsskatteligningen. I denne tabellen er inntekts- og formuesbeløp som ligger under grensene for skattlegging medregnet.

3. Skattestatistikken for etterskuddspliktige skattytere ved statsskatteligningen, eksklusive selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatte- loven, viser at samlet utlignet skatt til staten utgjorde i alt 17 376 mill kroner i 1996. Av dette var 17 250 mill kroner fellesskatt på alminnelig inntekt, og 105 mill kroner på korreksjonsinntekt. Skatt på formue var 4 mill kroner. Tallene for utlignet skatt til staten er før godtgjørelsesfradrag i forbindelse med mottatt aksjeutbytte.

Av sum utlignet skatt ved statsskatteligningen på 17 376 mill kroner, er 88,5 pst utlignet på aksje-

selskaper, aksjebanker og forsikringsselskaper, 1,2 pst på kraftselskaper, 4,8 pst på sparebanker, 2,8 pst på rederier, fangst- og bergingsvirksomhet, 0,8 pst på forbruksforeninger, innkjøps- og salgslag/samvirkelag, andelsmeierier og boligbyggelag, 0,6 pst på utenlandske aksjeselskaper/forsikringsselskaper og 0,4 pst på institusjoner/foreninger og pensjonsfond og 0,3 pst på aksjefond/selgende gruppe/utenlandske styremedlemmer. De resterende 0,6 pst er utlignet på gjensidige livs- og skadeforsikringsselskaper.

Av alminnelig inntekt, som utgjorde 85,4 mrd kroner, er 72,9 mrd kroner (85,3 pst), opptjent av 11 321 (15,8 pst) skattytere som hadde en alminnelig inntekt på 1 mill kroner eller mer. Mottatt norsk og utenlandsk aksjeutbytte er fra inntektsåret 1993 inkludert i alminnelig inntekt.

Statsskatten fra oljevirksomheten for etterskuddspliktige skattytere beløp seg til 32,2 mrd kroner. Beløpet utgjør 65 pst av selskapsskatten til staten.

Tabell 1 Oversikt over skatteligningen. Hele landet. 1996. Mill kroner

	I alt	Etterskudds- pliktige skattytere ¹⁾	Personlige skattytere ²⁾
<i>Kommuneskatteligningen</i>			
Antall skattytere	3 656 470	74 404	3 582 066
Nettoformue	619 692	100 247	519 446
Alminnelig inntekt	560 567	86 255	474 311
Særfradrag	14 107	-	14 107
Skattbar inntekt	469 599	85 751	383 848
Formues- og inntektsskatt	50 660	4 687	45 973
Inntektsskatt	45 727	3 959	41 768
Formuesskatt	4 933	729	4 205
<i>Fylkesskatteligningen</i>			
Inntektsskatt	27 082	2 095	24 987
<i>Statsskatteligningen</i>			
Antall skattytere med fellesskatt	3 143 029	71 561	3 071 468
Nettoformue	514 105	1 191	512 914
Nettoinntekt	51 047	50 164	883
Beregningsgrunnlag for toppskatt	562 057	-	562 057
Formues- og inntektsskatt.....	92 848	47 964	44 884
Formuesskatt	1 334	4	1 331
Inntektsskatt	41 848	32 224	9 625
Fellesskatt	49 665	15 737	33 929
<i>Utligning til folketrygden</i>			
Beregningsgrunnlag for trygdeavgift i alt.....	563 048	-	563 048
Pensjon/trygd	103 045	-	103 045
Næringsinntekt utenom primærnæringer.....	29 749	-	29 749
Næringsinntekt i primærnæringer	9 114	-	9 114
Lønnsinntekt	421 141	-	421 141
Samlet trygdeavgift	38 743	-	38 743
<i>Sum utlignet skatt</i>			
I alt	209 333	54 747	154 586
<i>Fradrag, nedsettelse og korreksjoner i skatt</i>			
I alt	10 932	2 184	8 749
Forsørgerfradrag ³⁾	1 979	-	1 979
Finnmarksfradrag ⁴⁾	495	-	495
Fradrag for BSU ⁴⁾	218	-	218
Fradrag for aksjesparing ⁴⁾	334	-	334
Skatt på etterbetalt pensjon ⁵⁾	-25	-	-25
Nedsettelse etter 65 prosentregelen ⁶⁾	134	-	134
Skattebegrensning etter paragraf 78 ⁷⁾	2 456	-	2 456
Nedsettelse for utenlandsskatt ⁸⁾	29	-	29
Godtgjørelsesfradrag ⁹⁾	5 313	2 184	3 130

¹⁾ For etterskuddspliktige ved statsskatteligningen er medregnet beløp knyttet til utvinning og rørtransport av råolje og naturgass og annen virksomhet som kommer inn under lov av 1975 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv. Det gjelder nettoinntekt 50 164 mill kroner, inntektsskatt 32 207 mill kroner. Av inntektsskatt er 18 161 mill kroner særskatt. Disse beløpene omfatter sokkelansettelser foretatt av oljeskattekontorene.

²⁾ Omfatter også utenlandske skattytere på kontinentalsokkelen.

³⁾ Beløpet er belastet inntektsskatt kommune med 1 280 mill kroner og fylkesskatt med 698 mill kroner.

⁴⁾ Beløpet er belastet inntektsskatt stat.

⁵⁾ Tillegg/fradrag for etterbetalt pensjon er fordelt med -7,6 mill kroner på inntektsskatt kommune, -4,1 mill kroner på fylkesskatt og -6,3 mill kroner på avgift til folketrygden.

⁶⁾ Beløpet er belastet formuesskatt stat.

⁷⁾ Beløpet er belastet inntektsskatt kommune og fylke med henholdsvis 739,6 mill kroner og 401,1 mill kroner. Inntektsskatt stat med 139,3 mill kroner, fellesskatt med 543,7 mill kroner og avgift til folketrygden med 632,6 mill kroner.

⁸⁾ Beløpet er belastet inntektsskatt stat med 2,4 mill kroner, fellesskatt med 6,2 mill kroner, inntektsskatt kommune med 8,5 mill kroner, fylkesskatt med 4,6 mill kroner og avgift til folketrygden med 7,0 mill kroner.

⁹⁾ Beløpet er belastet inntektsskatt kommune med 1 685 mill kroner, fylkesskatt med 978 mill kroner og fellesskatt med 2 651 mill kroner.

Tabell 2 Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Kommune- og fylkesskatteligningen. Fylker. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Antall skatt- yttere	Netto- formue	Alm. inntekt	Sær- fradrag	Kommuneskatt			Fylkes- skatt
					I alt	Inntekts- skatt	Formues- skatt	
HELE LANDET	3 656 470	619 692	560 567	14 107	50 660	45 727	4 933	27 082
Personlige skattytere i alt	3 582 066	519 446	474 311	14 107	45 973	41 768	4 205	24 987
Innenby(gd)s personlige	3 085 870	499 276	468 105	14 107	45 112	41 091	4 021	24 584
Utenby(gd)s personlige	496 196	20 170	6 206	-	861	677	184	403
Etterskuddspliktige	74 404	100 247	86 255	-	4 687	3 959	729	2 095
ØSTFOLD	202 921	29 404	28 202	886	2 471	2 247	224	1 332
Personlige skattytere i alt	199 391	26 924	24 169	886	2 275	2 063	213	1 235
Innenby(gd)s personlige	171 518	25 522	23 884	886	2 232	2 032	200	1 217
Utenby(gd)s personlige	27 873	1 402	285	-	44	31	13	18
Etterskuddspliktige	3 530	2 481	4 033	-	195	184	11	97
AKERSHUS	351 463	63 930	66 436	1 140	6 225	5 691	534	3 368
Personlige skattytere i alt	343 460	61 030	56 637	1 140	5 760	5 249	512	3 135
Innenby(gd)s personlige	310 666	59 169	55 794	1 140	5 651	5 157	495	3 080
Utenby(gd)s personlige	32 794	1 861	843	-	109	92	17	55
Etterskuddspliktige	8 003	2 900	9 799	-	465	443	22	233
OSLO	386 635	86 173	96 865	1 712	8 208	7 486	722	4 400
Personlige skattytere i alt	373 242	80 125	70 476	1 712	7 153	6 455	697	3 857
Innenby(gd)s personlige	358 818	78 989	68 951	1 712	6 973	6 286	687	3 756
Utenby(gd)s personlige	14 424	1 136	1 525	-	179	169	10	101
Etterskuddspliktige	13 393	6 048	26 389	-	1 056	1 031	25	543
HEDMARK	175 350	27 614	19 301	718	1 772	1 564	208	932
Personlige skattytere i alt	172 722	23 859	17 601	718	1 666	1 479	186	887
Innenby(gd)s personlige	137 085	22 373	17 360	718	1 626	1 453	173	872
Utenby(gd)s personlige	35 637	1 486	240	-	39	26	13	15
Etterskuddspliktige	2 628	3 755	1 700	-	106	85	22	45
OPPLAND	185 533	30 350	19 026	658	1 797	1 562	235	931
Personlige skattytere i alt	182 309	24 731	17 380	658	1 666	1 470	196	882
Innenby(gd)s personlige	134 581	22 666	17 146	658	1 621	1 444	177	866
Utenby(gd)s personlige	47 728	2 066	234	-	45	25	19	15
Etterskuddspliktige	3 224	5 619	1 646	-	131	92	39	49
BUSKERUD	220 793	38 390	28 609	749	2 707	2 395	311	1 421
Personlige skattytere i alt	216 533	31 215	25 034	749	2 462	2 208	254	1 321
Innenby(gd)s personlige	166 306	28 963	24 649	749	2 399	2 166	233	1 296
Utenby(gd)s personlige	50 227	2 252	385	-	63	42	21	25
Etterskuddspliktige	4 260	7 175	3 575	-	245	188	57	100
VESTFOLD	170 352	27 192	24 578	711	2 220	2 003	217	1 189
Personlige skattytere i alt	166 989	25 831	21 478	711	2 066	1 856	210	1 111
Innenby(gd)s personlige	143 925	24 370	21 151	711	2 017	1 820	197	1 090
Utenby(gd)s personlige	23 064	1 461	326	-	49	36	14	21
Etterskuddspliktige	3 363	1 361	3 101	-	154	147	6	78

Tabell 2 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Kommune- og fylkesskatteligningen. Fylker. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Antall skatt- yttere	Netto- formue	Alm. inntekt	Sær- fradrag	Kommuneskatt			Fylkes- skatt
					I alt	Inntekts- skatt	Formues- skatt	
TELEMARK	147 582	24 262	18 402	602	1 708	1 514	194	899
Personlige skattytere i alt	145 025	18 402	16 291	602	1 544	1 399	145	838
Innenby(gd)s personlige	115 875	17 105	16 096	602	1 511	1 378	133	825
Utenby(gd)s personlige	29 150	1 297	195	–	33	21	12	13
Etterskuddspliktige	2 557	5 860	2 111	–	164	115	49	62
AUST-AGDER	93 232	16 286	11 153	340	1 037	907	130	538
Personlige skattytere i alt	91 638	11 566	9 680	340	920	828	93	496
Innenby(gd)s personlige	69 094	10 534	9 534	340	895	812	83	486
Utenby(gd)s personlige	22 544	1 032	146	–	26	16	10	10
Etterskuddspliktige	1 594	4 720	1 473	–	116	79	37	42
VEST-AGDER	123 877	23 931	18 082	497	1 643	1 447	196	856
Personlige skattytere i alt	121 531	18 299	14 879	497	1 430	1 283	147	768
Innenby(gd)s personlige	101 960	17 430	14 677	497	1 400	1 261	139	755
Utenby(gd)s personlige	19 571	869	202	–	30	22	8	13
Etterskuddspliktige	2 346	5 632	3 203	–	213	165	49	87
ROGALAND	269 413	45 666	47 385	924	4 310	3 947	363	2 336
Personlige skattytere i alt	263 769	38 011	40 090	924	3 922	3 614	308	2 160
Innenby(gd)s personlige	238 136	37 273	39 422	924	3 843	3 542	301	2 117
Utenby(gd)s personlige	25 633	738	668	–	79	72	7	43
Etterskuddspliktige	5 644	7 655	7 295	–	388	333	55	176
HORDALAND	342 117	53 944	52 117	1 232	4 711	4 281	430	2 539
Personlige skattytere i alt	335 585	42 446	45 046	1 232	4 299	3 962	337	2 369
Innenby(gd)s personlige	292 189	41 205	44 659	1 232	4 246	3 920	326	2 344
Utenby(gd)s personlige	43 396	1 241	387	–	53	42	11	25
Etterskuddspliktige	6 532	11 498	7 071	–	412	319	92	169
SOGN OG FJORDANE	91 970	21 933	12 125	334	1 198	1 020	177	606
Personlige skattytere i alt	90 297	14 545	10 659	334	1 043	928	115	556
Innenby(gd)s personlige	77 247	14 077	10 583	334	1 031	920	111	551
Utenby(gd)s personlige	13 050	468	76	–	12	8	4	5
Etterskuddspliktige	1 673	7 388	1 466	–	155	93	62	50
MØRE OG ROMSDAL	195 638	33 014	27 531	772	2 490	2 232	258	1 325
Personlige skattytere i alt	191 408	28 324	23 901	772	2 280	2 056	224	1 231
Innenby(gd)s personlige	168 507	27 580	23 679	772	2 250	2 033	217	1 217
Utenby(gd)s personlige	22 901	745	222	–	30	23	7	14
Etterskuddspliktige	4 230	4 690	3 630	–	210	176	34	93
SØR-TRØNDELAG	215 081	31 710	29 338	821	2 648	2 412	236	1 432
Personlige skattytere i alt	211 433	24 666	25 776	821	2 441	2 246	194	1 344
Innenby(gd)s personlige	180 638	23 811	25 587	821	2 413	2 226	187	1 332
Utenby(gd)s personlige	30 795	855	189	–	28	21	8	12
Etterskuddspliktige	3 648	7 044	3 562	–	207	165	42	88

Tabell 2 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Kommune- og fylkesskatteligningen. Fylker. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Antall skatt- yttere	Netto- formue	Alm. inntekt	Sær- fradrag	Kommuneskatt			Fylkes- skatt
					I alt	Inntekts- skatt	Formues- skatt	
NORD-TRØNDELAG	102 388	14 094	12 832	413	1 139	1 031	109	611
Personlige skattytere i alt	100 623	11 372	11 259	413	1 030	943	87	565
Innenby(gd)s personlige	88 120	11 043	11 192	413	1 019	936	84	561
Utenby(gd)s personlig	12 503	329	68	-	10	7	3	4
Etterskuddspliktige	1 765	2 722	1 572	-	110	87	22	46
NORDLAND	199 711	28 996	25 202	854	2 270	2 049	222	1 216
Personlige skattytere i alt	196 746	20 312	22 345	854	2 037	1 885	152	1 128
Innenby(gd)s personlige	170 957	19 815	22 238	854	2 021	1 873	148	1 121
Utenby(gd)s personlige	25 789	497	107	-	16	11	4	7
Etterskuddspliktige	2 965	8 683	2 857	-	234	164	70	88
TROMS	121 468	16 459	15 851	497	1 428	1 307	121	777
Personlige skattytere i alt	119 424	12 500	14 445	497	1 331	1 236	95	739
Innenby(gd)s personlige	106 429	12 187	14 365	497	1 320	1 227	92	734
Utenby(gd)s personlige	12 995	313	80	-	11	9	3	5
Etterskuddspliktige	2 044	3 959	1 406	-	97	71	26	38
FINNMARK	60 946	6 343	7 531	247	679	631	48	376
Personlige skattytere i alt	59 941	5 286	7 165	247	648	609	39	364
Innenby(gd)s personlige	53 819	5 163	7 137	247	644	606	38	362
Utenby(gd)s personlige	6 122	123	28	-	4	3	1	2
Etterskuddspliktige	1 005	1 058	366	-	30	22	9	12

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3 Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Statsskatteligningen. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Statsskatteligningen							Medlemsavgift til folketrygden
	Antall skattytere med felles-skatt	Nettoformue	Nettoinntekt	I alt	Inntektskatt	Formuesskatt	Fellesskatt	
HELE LANDET	3 143 029	514 105	51 047	92 848	41 848	1 334	49 665	38 743
Personlige skattytere	3 071 468	512 914	883	44 884	9 625	1 331	33 929	38 743
Etterskuddspliktige skattytere	71 561	1 191	50 164	47 964	32 224	4	15 737	-
ØSTFOLD	173 912	26 015	6	2 895	383	67	2 446	1 958
Personlige skattytere	170 516	26 015	6	2 126	383	67	1 677	1 958
Etterskuddspliktige skattytere	3 396	-	-	769	-	-	769	-
AKERSHUS	316 744	62 603	12	8 041	1 712	175	6 154	4 747
Personlige skattytere	308 994	62 603	12	6 189	1 712	175	4 303	4 747
Etterskuddspliktige skattytere	7 750	-	-	1 852	0	-	1 852	-
OSLO	369 972	83 595	226	11 921	1 968	230	9 723	5 252
Personlige skattytere	356 760	82 677	226	7 302	1 959	227	5 116	5 252
Etterskuddspliktige skattytere	13 212	918	-	4 619	9	3	4 607	-
HEDMARK	138 381	22 769	5	1 798	208	55	1 535	1 413
Personlige skattytere	135 893	22 769	5	1 466	208	55	1 203	1 413
Etterskuddspliktige skattytere	2 488	-	-	332	-	-	332	-
OPPLAND	136 541	22 981	5	1 763	203	58	1 502	1 421
Personlige skattytere	133 475	22 981	5	1 456	203	58	1 195	1 421
Etterskuddspliktige skattytere	3 066	-	-	307	-	-	307	-
BUSKERUD	169 280	30 202	7	3 049	504	80	2 465	2 067
Personlige skattytere	165 156	30 178	7	2 378	504	80	1 794	2 067
Etterskuddspliktige skattytere	4 124	24	-	671	0	0	671	-
VESTFOLD	146 311	24 985	5	2 597	410	65	2 121	1 740
Personlige skattytere	143 071	24 985	5	1 986	410	65	1 511	1 740
Etterskuddspliktige skattytere	3 240	-	-	610	0	-	610	-
TELEMARK	117 597	17 564	3	1 844	282	44	1 518	1 327
Personlige skattytere	115 187	17 564	3	1 461	282	44	1 136	1 327
Etterskuddspliktige skattytere	2 410	-	-	383	-	-	383	-

Tabell 3 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Statsskatteligningen. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Statsskatteligningen							Medlemsavgift til folketrygden
	Antall skattytere med felles-skatt	Nettoformue	Nettoinntekt	I alt	Inntekts-skatt	Formues-skatt	Felles-skatt	
AUST-AGDER	70 044	10 719	2	1 131	161	28	942	785
Personlige skattytere	68 525	10 719	2	862	160	28	675	785
Etterskuddspliktige skattytere	1 519	-	-	269	1	-	268	-
VEST-AGDER	103 325	17 975	6	1 947	255	47	1 645	1 199
Personlige skattytere	101 074	17 975	6	1 348	255	47	1 046	1 199
Etterskuddspliktige skattytere	2 251	-	-	599	0	-	599	-
ROGALAND	242 461	38 028	6	5 434	1 075	104	4 254	3 292
Personlige skattytere	236 984	38 028	6	4 098	1 075	104	2 919	3 292
Etterskuddspliktige skattytere	5 477	-	-	1 335	0	-	1 335	-
HORDALAND	296 997	41 914	12	5 515	986	104	4 425	3 760
Personlige skattytere	290 752	41 914	12	4 302	980	104	3 218	3 760
Etterskuddspliktige skattytere	6 245	-	-	1 213	5	-	1 208	-
SOGN OG FJORDANE ...	78 238	14 148	3	1 194	147	35	1 012	878
Personlige skattytere	76 703	14 148	3	939	147	35	757	878
Etterskuddspliktige skattytere	1 535	-	-	255	-	-	255	-
MØRE OG ROMSDAL	171 384	27 802	6	2 839	397	71	2 372	1 968
Personlige skattytere	167 335	27 801	6	2 141	397	71	1 673	1 968
Etterskuddspliktige skattytere	4 049	2	-	699	0	0	698	-
SØR-TRØNDELAG	183 202	24 651	9	3 016	461	60	2 495	2 164
Personlige skattytere	179 700	24 404	9	2 349	461	59	1 829	2 164
Etterskuddspliktige skattytere	3 502	247	-	667	0	1	666	-
NORD-TRØNDELAG	89 277	11 055	7	1 238	131	26	1 081	944
Personlige skattytere	87 656	11 054	7	931	131	26	774	944
Etterskuddspliktige skattytere	1 621	0	-	308	-	-	308	-
NORDLAND	172 607	19 738	9	2 412	297	45	2 071	1 886
Personlige skattytere	169 845	19 738	9	1 880	297	45	1 539	1 886
Etterskuddspliktige skattytere	2 762	-	-	532	-	-	532	-

Tabell 3 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Statsskatteligningen. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Statsskatteligningen							Medlemsavgift til folke-trygden
	Antall skattytere med felles-skatt	Nettoformue	Nettoinntekt	I alt	Inntekts-skatt	Formues-skatt	Felles-skatt	
TROMS	107 719	12 193	7	1 446	141	29	1 277	1 253
Personlige skattytere	105 761	12 193	7	1 178	141	29	1 008	1 253
Etterskuddspliktige skattytere	1 958	-	-	269	-	-	269	-
FINNMARK	54 486	5 155	4	275	-304	12	567	630
Personlige skattytere	53 530	5 155	4	206	-304	12	499	630
Etterskuddspliktige skattytere	956	-	-	69	-	-	69	-
KONTINENTAL-SOKKELEN	4 551	13	50 706	32 493	32 432	0	61	59
Personlige skattytere	4 551	13	542	286	224	0	61	59
Etterskuddspliktige skattytere	-	-	50 164	32 207	32 207	-	-	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 4 Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Skatt, skattefradrag og nedsettelse i skatt. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Brutto-skatt	Fradrag og nedsettelse											Netto-skatt
		I alt	For-sørger- fra- drag	Finn- marks- fra- drag	Fra- drag for BSU	Fra- drag for AMS	Skattebe- grensning		Fra- drag for uten- lands- skatt	Skatt etter- betalt pensjon	Godt- gjøre- sesfra- drag		
							etter 65- pro- sent rege- len	etter para- graf 78					
HELE LANDET ..	220 266	10 932	1 979	495	218	334	134	2 456	29	-25	5 313	209 333	
Personlige skatt- yttere i alt	163 335	8 749	1 979	495	218	334	134	2 456	29	-25	3 130	154 586	
Innenby(gd)s personlige	162 033	8 749	1 979	495	218	334	134	2 456	29	-25	3 130	153 284	
Utenby(gd)s personlige	1 264	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 264	
Etterskuddsplikti- ge skattytere	56 930	2 184	-	-	-	-	-	-	-	-	2 184	54 747	
ØSTFOLD	9 165	510	102	-	8	16	2	166	0	3	213	8 655	
Personlige skatt- yttere i alt	8 024	430	102	-	8	16	2	166	0	3	133	7 594	
Innenby(gd)s personlige	7 962	430	102	-	8	16	2	166	0	3	133	7 532	
Utenby(gd)s personlige	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62	
Etterskuddsplikti- ge skattytere	1 141	80	-	-	-	-	-	-	-	-	80	1 061	
AKERSHUS	23 500	1 119	206	-	23	39	22	134	3	-4	697	22 381	
Personlige skatt- yttere i alt	20 733	902	206	-	23	39	22	134	3	-4	480	19 831	
Innenby(gd)s personlige	20 569	902	206	-	23	39	22	134	3	-4	480	19 668	
Utenby(gd)s personlige	163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	163	
Etterskuddsplikti- ge skattytere	2 767	217	-	-	-	-	-	-	-	-	217	2 550	
OSLO	32 338	2 557	186	-	33	42	65	274	5	-7	1 960	29 781	
Personlige skatt- yttere i alt	25 027	1 464	186	-	33	42	65	274	5	-7	867	23 563	
Innenby(gd)s personlige	24 747	1 464	186	-	33	42	65	274	5	-7	867	23 283	
Utenby(gd)s personlige	280	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	280	
Etterskuddsplikti- ge skattytere	7 311	1 093	-	-	-	-	-	-	-	-	1 093	6 218	
HEDMARK	6 214	299	77	-	5	11	1	136	0	0	70	5 915	
Personlige skatt- yttere i alt	5 717	286	77	-	5	11	1	136	0	0	57	5 431	
Innenby(gd)s personlige	5 663	286	77	-	5	11	1	136	0	0	57	5 376	
Utenby(gd)s personlige	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	
Etterskuddsplikti- ge skattytere	497	13	-	-	-	-	-	-	-	-	13	484	

Tabell 4 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Skatt, skattefradrag og nedsettelse i skatt. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Brutto-skatt	Fradrag og nedsettelse										Netto-skatt
		I alt	For-sørger- fra- drag	Finn- marks- fra- drag	Fra- drag for BSU	Fra- drag for AMS	Skattebe- grensning		Fra- drag for uten- lands- skatt	Skatt etter- betalt pensjon	Godt- gjøre- sesfra- drag	
							etter 65-pro- sent rege- len	etter para- graf 78				
OPPLAND	6 206	295	75	-	7	16	1	126	0	-1	70	5 911
Personlige skatt- ytere i alt	5 706	282	75	-	7	16	1	126	0	-1	57	5 424
Innenby(gd)s personlige	5 646	282	75	-	7	16	1	126	0	-1	57	5 364
Utenby(gd)s personlige	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
Etterskuddsplikti- ge skattytere	500	12	-	-	-	-	-	-	-	-	12	487
BUSKERUD	9 699	456	99	-	10	19	6	127	0	-2	197	9 243
Personlige skatt- ytere i alt	8 639	411	99	-	10	19	6	127	0	-2	151	8 228
Innenby(gd)s personlige	8 551	411	99	-	10	19	6	127	0	-2	151	8 140
Utenby(gd)s personlige	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88
Etterskuddsplikti- ge skattytere	1 061	46	-	-	-	-	-	-	-	-	46	1 015
VESTFOLD	8 184	438	90	-	9	17	5	113	1	-1	205	7 746
Personlige skatt- ytere i alt	7 304	400	90	-	9	17	5	113	1	-1	167	6 904
Innenby(gd)s personlige	7 234	400	90	-	9	17	5	113	1	-1	167	6 834
Utenby(gd)s personlige	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
Etterskuddsplikti- ge skattytere	880	38	-	-	-	-	-	-	-	-	38	842
TELEMARK	6 075	297	71	-	5	12	1	105	0	-1	104	5 778
Personlige skatt- ytere i alt	5 434	264	71	-	5	12	1	105	0	-1	71	5 169
Innenby(gd)s personlige	5 388	264	71	-	5	12	1	105	0	-1	71	5 124
Utenby(gd)s personlige	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
Etterskuddsplikti- ge skattytere	641	33	-	-	-	-	-	-	-	-	33	609
AUST-AGDER	3 675	184	47	-	3	6	1	59	1	1	65	3 491
Personlige skatt- ytere i alt	3 229	166	47	-	3	6	1	59	1	1	47	3 063
Innenby(gd)s personlige	3 194	166	47	-	3	6	1	59	1	1	47	3 028
Utenby(gd)s personlige	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35
Etterskuddsplikti- ge skattytere	446	18	-	-	-	-	-	-	-	-	18	428

Tabell 4 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Skatt, skattefradrag og nedsettelse i skatt. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kr

Fylke/skattytergruppe	Fradrag og nedsettelse											Nettoskatt
	Brutto-skatt	I alt	For-sørger-fradrag	Finn-marks-fradrag	Fradrag for BSU	Fradrag for AMS	Skattebe-grensning		Fradrag for uten-lands-skatt	Skatt etter-betalt pensjon	Godt-gjørel-sesfradrag	
							etter 65-pro-sent rege-len	etter para-graf 78				
VEST-AGDER	5 950	305	75	-	9	11	2	75	1	1	132	5 645
Personlige skatt- yttere i alt	5 005	260	75	-	9	11	2	75	1	1	86	4 745
Innenby(gd)s personlige	4 963	260	75	-	9	11	2	75	1	1	86	4 703
Utenby(gd)s personlige	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43
Etterskuddsplikti- ge skattytere	945	45	-	-	-	-	-	-	-	-	45	899
ROGALAND	16 230	859	184	-	26	37	4	150	8	-3	452	15 371
Personlige skatt- yttere i alt	14 163	691	184	-	26	37	4	150	8	-3	284	13 472
Innenby(gd)s personlige	14 041	691	184	-	26	37	4	150	8	-3	284	13 350
Utenby(gd)s personlige	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	122
Etterskuddsplikti- ge skattytere	2 067	168	-	-	-	-	-	-	-	-	168	1 899
HORDALAND	17 610	1 085	205	-	28	29	10	224	3	-2	588	16 525
Personlige skatt- yttere i alt	15 551	820	205	-	28	29	10	224	3	-2	324	14 731
Innenby(gd)s personlige	15 473	820	205	-	28	29	10	224	3	-2	324	14 653
Utenby(gd)s personlige	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78
Etterskuddsplikti- ge skattytere	2 059	265	-	-	-	-	-	-	-	-	265	1 794
SOGN OG FJOR- DANE	4 051	176	51	-	7	10	2	62	0	-1	45	3 875
Personlige skatt- yttere i alt	3 581	166	51	-	7	10	2	62	0	-1	34	3 415
Innenby(gd)s personlige	3 564	166	51	-	7	10	2	62	0	-1	34	3 398
Utenby(gd)s personlige	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
Etterskuddsplikti- ge skattytere	470	11	-	-	-	-	-	-	-	-	11	460
MØRE OG ROMSDAL	9 095	472	113	-	11	17	3	145	5	0	178	8 623
Personlige skatt- yttere i alt	8 046	425	113	-	11	17	3	145	5	0	131	7 621
Innenby(gd)s personlige	8 002	425	113	-	11	17	3	145	5	0	131	7 577
Utenby(gd)s personlige	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44
Etterskuddsplikti- ge skattytere	1 049	47	-	-	-	-	-	-	-	-	47	1 002

Tabell 4 (forts.) Oversikt over skatteligningen etter skattytergruppe. Skatt, skattefradrag og nedsettelse i skatt. Fylker og kontinentalsokkelen. 1996. Mill kroner

Fylke/skattytergruppe	Fradrag og nedsettelse											Nettoskatt
	Brutto-skatt	I alt	For-sørger-fradrag	Finn-marks-fradrag	Fradrag for BSU	Fradrag for AMS	Skattebe-grensning		Fradrag for uten-lands-skatt	Skatt etter-betalt pensjon	Godt-gjørel-sesfradrag	
							etter 65-pro-sent rege-len	etter para-graf 78				
KONTINENTAL-SOKKELEN	32 552	0	0	0	-	0	-	-	-	-	0	32 551
Personlige skatt- yttere i alt	345	0	0	0	-	0	-	-	-	-	0	344
Innenby(gd)s personlige	306	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	306
Utenby(gd)s personlige	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etterskuddsplikti- ge skattytere	32 207	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32 207

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5 Gjennomsnittstall for personlige skattytere. Fylker. 1996. Kroner

Fylke	Alminnelig inntekt				
	Pr innen- by(gd)sboende personlig skattyter	Pr innen- by(gd)s personlig skattyter	Pr innbygger	Netto- formue pr innbygger	Utlignet skatt pr innbygger
Hele landet	152 360	153 468	107 811	118 250	35 085
Østfold	139 824	140 841	100 173	109 681	31 463
Akershus	180 091	184 785	128 628	141 205	44 786
Oslo	192 377	194 163	140 805	168 139	47 393
Hedmark	128 559	128 045	94 370	124 622	29 120
Oppland	128 599	128 797	95 014	127 998	29 612
Buskerud	149 352	150 774	108 640	132 333	35 657
Vestfold	147 742	149 357	104 290	122 565	33 484
Telemark	139 760	140 244	99 424	109 186	31 550
Aust-Agder	139 690	139 738	95 992	108 488	30 348
Vest-Agder	145 357	145 561	97 911	120 048	31 257
Rogaland	165 926	167 227	110 495	106 702	37 264
Hordaland	153 232	153 839	105 269	99 512	34 462
Sogn og Fjordane	137 345	137 787	98 562	132 695	31 585
Møre og Romsdal	141 026	141 395	98 646	116 819	31 498
Sør-Trøndelag	142 031	142 572	99 712	95 852	32 117
Nord-Trøndelag	127 506	127 639	88 408	88 598	27 247
Nordland	130 532	130 480	92 845	84 121	28 820
Troms	135 248	135 526	95 370	82 395	29 735
Finnmark	132 810	133 226	94 873	69 971	24 470

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6 Antall personlige skattytere etter formue og inntekt¹⁾. 1996

Alminnelig inntekt. Kroner	Nettoformue ved statsskatteligningen. Kroner							
	I alt	0- 119 999	120 000- 199 999	200 000- 299 999	300 000- 499 999	500 000- 699 999	700 000- 999 999	1 000 000-
I alt	3 224 671	2 282 321	240 149	203 278	226 985	109 359	77 628	84 951
0	44 814	42 365	589	422	434	198	173	633
1 - 24 999	226 909	214 078	7 043	2 815	1 870	592	269	242
25 000 - 49 999	259 157	231 765	15 146	6 167	3 545	1 194	844	496
50 000 - 74 999	383 320	260 789	50 234	36 475	26 382	6 575	1 999	866
75 000 - 99 999	410 133	286 436	37 869	32 711	32 177	12 099	6 531	2 310
100 000 - 149 999	693 421	487 656	48 943	46 013	56 143	27 376	17 445	9 845
150 000 - 199 999	553 733	391 084	37 877	34 645	42 078	21 188	14 863	11 998
200 000 - 249 999	297 731	186 300	21 899	21 896	29 158	15 770	11 916	10 792
250 000 - 299 999	139 607	79 147	9 674	9 897	14 849	9 275	7 963	8 802
300 000 - 349 999	72 780	39 331	4 355	4 785	7 475	5 168	4 832	6 834
350 000 - 399 999	43 058	22 113	2 461	2 714	4 427	3 165	3 119	5 059
400 000 - 449 999	27 472	13 549	1 419	1 604	2 794	2 021	1 990	4 095
450 000 - 499 999	18 249	8 504	847	1 003	1 719	1 399	1 479	3 298
500 000 - 999 999	43 930	17 268	1 640	1 952	3 590	3 030	3 683	12 767
1 000 000 -	10 357	1 936	153	179	344	309	522	6 914

¹⁾ Felleslignede ektefeller er lignet som én skattyter og skattytere med ligning i flere kommuner er lignet som én skattyter.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7 Etterskuddspliktige skattytere etter alminnelig inntekt. Fellesskatt på alminnelig inntekt og fellesskatt på korreksjonsinntekt ved statsskatteligningen. Eksklusive selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven. 1996

Alminnelig inntekt. Kroner	Skattytere ¹⁾		Alminnelig inntekt		Fellesskatt fra alminnelig inntekt ²⁾		Fellesskatt fra korreksjonsinntekt ²⁾	
	Antall	Pst	Mill kr	Pst	Mill kr	Pst	Mill kr	Pst
I alt	71 561	100	85 401	100	17 250	100	105	100
0 eller negativ ³⁾	172	0	-152	0	10	0	69	66
1 - 4 999	5 614	8	11	0	2	0	1	1
5 000 - 9 999	2 819	4	20	0	4	0	0	0
10 000 - 19 999	3 755	5	55	0	11	0	0	0
20 000 - 49 999	7 676	11	259	0	53	0	2	2
50 000 - 99 999	8 206	11	596	1	122	1	1	1
100 000 - 199 999	9 964	14	1 437	2	293	2	0	0
200 000 - 499 999	3 759	19	4 473	5	915	5	2	2
500 000 - 999 999	8 275	12	5 843	7	1 193	7	3	3
1 000 000 - 1 999 999	5 325	7	7 446	9	1 516	9	3	3
2 000 000 - 4 999 999	3 646	5	11 219	13	2 279	13	15	14
5 000 000 og over	2 350	3	54 194	63	10 852	63	9	9

¹⁾ Etterskuddspliktige skattytere som fikk beregnet fellesskatt på alminnelig inntekt eller fellesskatt på korreksjonsinntekt til skattefordelingsfondet.

²⁾ Fellesskatt før godtgjørelsesfradrag.

³⁾ 172 etterskuddspliktige skattytere fikk beregnet fellesskatt til skattefordelingsfondet til tross for at de ikke hadde positiv alminnelig inntekt i 1996. Dette skyldes i hovedsak fellesskatt på korreksjonsinntekt.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8 Etterskuddspliktige skattytere. Ansettelse og skatter ved statsskatteligningen etter skattytergruppe. Eksklusive selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven. 1996. Mill kroner

	Antall skatt- ytere ¹⁾	Alminnelig inn- tekt	Felles- skatt alm. inntekt	Fellesskatt korreksjons- inntekt	Formues- skatt stat ²⁾	Tonnasje- skatt ³⁾	Sum skatt til staten ⁴⁾
I alt	71 566	85 401	17 250	105	4	17	1 737
Aksjeselskaper, aksjeban- ker og forsikrings- selskaper registrerte i Norge	66 046	73 787	15 315	67	4	-	15 386
Rederier, fangst- og ber- gingsvirksomhet	547	1 932	435	38	-	17	490
Aksjefond, selgende grup- pe og utenlandske sty- remedlemmer	350	228	46	-	-	-	46
Gjensidige livs- og skade- fors. selskaper	45	337	71	-	-	-	71
Sparebanker	132	4 467	840	-	-	-	840
Forbruksforeninger, inn- kjøps- og salgslag, an- delsmeierier og bolig- byggelag	1 382	696	146	-	-	-	146
Kraftselskaper, lednings- nett mv	2 168	3 073	215	-	-	-	215
Institusjoner, foreninger og pensjonsfond	675	375	78	-	-	-	78
Utenlandske aksjesel- skaper og forsikrings- selskaper	221	506	105	-	-	-	105

¹⁾ Etterskuddspliktige skattytere som fikk beregnet fellesskatt på alminnelig inntekt, fellesskatt av korreksjonsinntekt eller formues-
skatt til staten for inntektsåret 1996.

²⁾ Formuesskatt til staten utlignes kun for hypotekforeninger og finansieringsforetak.

³⁾ Skipsaksjeselskaper skattlagt etter skattelovens § 51-A svarer tonnageskatt til staten.

⁴⁾ Sum skatt til staten før godtgjørelsesfradrag er beregnet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9 Etterskuddspliktige skattytere skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven. Ansettelse og skatter. 1996. Mill kroner

	Antall skatt- ytere	Sokkelselskaper		
		I alt	Oljeutvinnings- og rørlednings- selskaper	Utenlandske sokkel- selskaper
Inntekt sokkel	300	50 164	49 367	798
Beregningsgrunnlag for særskatt	20	36 322	36 322	-
Skatt inntekt sokkel	300	14 064	13 823	223
Særskatt sokkel	20	18 161	18 161	-
Samlet skatt sokkel	300	32 207	31 984	223

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg 2

Oversikt over skatte- og avgiftsspørsmål under utredning

I Innledning

I samsvar med praksis i de årlige budsjettopplegg følger nedenfor en oversikt over skatte- og avgiftsspørsmål under utredning. Enkelte tema er ellers omtalt i Nasjonalbudsjettet 1999. De tidsplaner som er oppgitt angir de tidsplaner departementet arbeider etter, men vil kunne bli endret.

II Endringer i konsernbeskatningen

Finansdepartementet har i Revidert nasjonalbudsjett 1996 foretatt en bred gjennomgang av problemstillinger vedrørende konsernbeskatning. I Ot prp nr 1 (1996-97) ble det varslet at forslag til endringer ville bli sendt på høring i 1997. Reglene om konsernbidrag reiser viktige problemstillinger i forhold til spørsmål om stedbundet beskatning. Arbeidet med konsernbeskatningsreglene ble derfor stillet i bero i påvente av behandlingen av forslaget i Rattsø-utvalgets andre delutredning om å gjøre selskapsskatten til en statsskatt. I samsvar med hva som er lagt til grunn i St prp nr 60 (1997-98) og Innst S nr 250 (1997-98), fremmer regjeringen i statsbudsjettet for 1999 forslag om å innføre en ren statlig selskapsskatt. Av kapasitetsmessige årsaker vil arbeidet med å vurdere endringer i konsernbeskatningen tidligst kunne gjennomføres i 1999.

III Obligasjonsbeskatning

Departementet gjennomgår reglene for beskatning av obligasjoner, med sikte på å legge fram et høringsnotat i 1998. Bakgrunnen for arbeidet er at det etter gjeldende skatteregler ikke er samsvar mellom den årlige avkastningen av obligasjonsinvesteringer og skattegrunnlaget, noe som reduserer effektiviteten av skattleggingen. Videre bør reglene endres for å kunne lempe dagens regulering av underkursobligasjoner, dvs obligasjoner der hele eller deler av avkastningen gis ved at de innfris til en høyere kurs enn utstedelseskursen. Dette vil bidra til mer fleksible finansieringsformer og et mer effektivt og konkurransedyktig obligasjonsmarked.

IV Tjenestepensjonsordninger etter skatteloven (TPES)

Finansdepartementet oppnevnte 14. februar 1996 en interdepartemental arbeidsgruppe til å utrede

nye regler for tjenestepensjonsordninger etter skatteloven. Arbeidsgruppen leverte sin utredning (NOU 1998:1) 20. februar 1998. Utredningen har vært på høring med høringsfrist 2. juni 1998. Departementet tar sikte på å fremme forslag til ny lov om tjenestepensjonsordninger ved årsskiftet.

V Eiendomsskatt

Den 19. januar 1995 ble det opprettet et utvalg under ledelse av professor Frederik Zimmer som fikk i oppdrag å vurdere reglene om eiendomsskatt og utarbeide forslag til ny eiendomsskattelov. Utvalget avga sin innstilling 26. september 1996. Innstillingen har vært ute på en bred høring med høringsfrist 15. januar 1997. Departementet arbeider videre med en oppfølging av eiendomsskatteutvalgets innstilling. Det er foreløpig ikke tatt noe endelig standpunkt til når forslag til ny eiendomsskattelov vil bli fremmet for Stortinget.

VI Aksjegevinstbeskatning

Som ledd i oppfølgingen av Finansdepartementets høringsutkast av 19. september 1996 vedrørende aksjegevinstbeskatning, nedsatte departementet en intern arbeidsgruppe som skulle utrede mulighetene for etablering av et sentralt aksjonærregister som kan gi grunnlag for maskinell aksjegevinstberegning. Arbeidsgruppen avga sin rapport 2. juli 1998. Det følger av rapporten at det kan være mulig å etablere et sentralt aksjonærregister. Departementet vil derfor videreføre arbeidet med et mulig aksjonærregister, og vil i løpet av høsten ta stilling til hvordan arbeidsgruppens rapport skal følges opp.

VII Gjeldsrentefordeling i skatteloven § 45 annet ledd

Når norsk skattyter har formue i fast eiendom eller anlegg med tilbehør i utlandet, skal det etter skatteloven § 45 annet ledd annet punktum foretas en holdsmessig fordeling av skattyters gjeldsrenter mellom Norge og utlandet etter bruttoformuen i utlandet og den øvrige bruttoformue. Dette innebærer at gjeldsrentefradraget i Norge begrenses. I Innst O nr 73 (1995-96) ba finanskomiteen departementet vurdere regelen. Departementet avga i sep-

tember 1998 et høringsnotat med forslag til endring av regelen. I høringsnotatet foreslår departementet at skattytere med alminnelig skatteplikt til Norge kan kreve fullt fradrag i Norge for renteutgifter, med mindre de har inntekt som gjennom skatteavtale er forbeholdt et annet land til beskatning. Har skattyter slik inntekt, foreslås det at renteutgifter som kan henføres til denne inntekten ikke kommer til fradrag i Norge (den direkte fordelingsmetode). Regelen i skatteloven § 45 annet ledd første punktum om fordeling av gjeld mellom Norge og utlandet ved formuesligningen er foreslått endret på tilsvarende måte. Det foreslås videre å oppheve skatteloven § 22 første ledd, samt visse endringer i skatteloven § 22 A-8 om inntektsføring (tilbakeføring) av tidligere rentefradrag. Departementet tar sikte på å fremme eventuelle lovforslag våren 1999.

VIII Flat skatt

Våren 1997 vedtok Stortinget å be Regjeringen fremme en utredning om ulike sider ved et mer proporsjonalt skattesystem. Finansdepartementet nedsatte 18. februar 1998 et ekspertutvalg under ledelse av forskningssjef Nils Martin Stølen i Statistisk sentralbyrå.

Utvalgets mandat er å gi en oversikt over ulike alternativer for en flatere skattestruktur og i den forbindelse vurdere i hvilken grad ulike fradragssordninger bør beholdes. Utvalget skal vurdere fordelingsvirkninger og konsekvenser for arbeidstilbud og lønnsdannelse for de ulike alternativene. Utvalget skal legge til grunn at det samlede skatteprovenyet skal opprettholdes. Bedriftsbeskatningen, herunder reglene for fastsettelse av næringsoverskudd, utbyttebeskatning og gevinstbeskatning skal i hovedsak ligge fast. Inntektsbegrepene skal også i hovedsak ligge fast.

Utvalget har frist til 1. november 1998 med å fremlegge sin rapport. Regjeringen vil vurdere virk-

ningene av flatere beskatning etter at rapporten foreligger.

IX Arveavgiftsutvalget

Finansdepartementet nedsatte 27. mai 1998 et faglig sammensatt utvalg under ledelse av professor dr juris Fredrik Zimmer. Utvalget skal foreta en generell gjennomgang av arveavgiftsordningen med tilhørende lovgivning. Utvalget har frist til 1. desember 1999 for å avgi innstilling.

X Revisjon av regelverket om alkohol

Finansdepartementet har nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe for å revidere regelverket om alkohol under Finansdepartementets ansvarsområde. Arbeidet vil omfatte en gjennomgang av ølloven av 28. juni 1912, spritloven av 4. juni 1954 og alkoholtilvirkningsloven av 19. juni 1964, med tilhørende forskrifter. Arbeidet har vist seg mer omfattende en tidligere antatt og har av den grunn blitt forsinket. Arbeidsgruppen har valgt å dele opp arbeidet slik at første fase vil være å oppheve ølloven av 19. juni 1964.

XI Engangsavgiften på motorvogner

Det pågår for tiden et arbeid hos Toll- og avgiftsdirektoratet for å omlegge engangsavgiften på motorvogner fra en innførselsavgift til en registreringsavgift. Omleggingen medfører at engangsavgiften vil oppkreves ved førstegangs registrering i motorvognregisteret AUTOSYS, i stedet for ved innførsel som er tilfelle i dag. Dette vil forenkle avgiftsbehandlingen av motorvogner betraktelig, samt fjerne mange av svakhetene ved dagens ordning. Ordningen vil kreve omfattende utredninger for å komme frem til praktikable og robuste løsninger. Grunnet sakens kompleksitet samt ressursmessige hensyn er det vanskelig å tidfeste når ordningen vil kunne gjennomføres. Oppgaven er imidlertid prioritert.

Vedlegg 3

Nye oppdelinger og tollsatser for friske poteter i tolltariffens posisjon 07.01

Nr	Vareslag	Tollsats pr. 1. januar 1999
<i>(Endringer i kursiv):</i>		
07.01	Poteter, friske eller kjølte.	
.1000	- settepoteter	1,51
	- andre:	
	-- i tiden 15. mai - 15. juli :	
.9011	--- nypoteter	2,17
	--- ellers:	
.9014	---- <i>skrelte eller avskallede, også oppdelte</i>	<i>191%</i>
.9018	---- <i>ellers</i>	<i>2,17</i>
	-- i tiden 16. juli - 14. mai:	
.9021	--- <i>skrelte eller avskallede, også oppdelte</i>	<i>100%</i>
.9029	--- <i>ellers</i>	<i>1,12</i>

Vedlegg 4

Tollfrihet for varenumre i tolltariffen hvor det er gitt generelle administrative tollnedsettelse

Nr	Vareslag	Basistollsats ³ pr. 1. januar 1999
(ex betyr utdrag av)		
ex 82.02	Handsager; blad for alle slags sager (herunder spalte- og slissesagblad og sagblad uten tenner).	
	- sirkelsagblad (herunder spalte- og slissesagblad):	
	- - med arbeidende del av stål:	
.3101	- - - for trebearbeiding	4%
.3109	- - - ellers	4%
.3900	- - andre, herunder deler	4%
ex 85.06	Galvaniske elementer og batterier.	
.5000	- av litium	4%
ex 85.29	Deler som utelukkende eller fortrinnsvis kan brukes til apparater som hører under posisjonene 85.25 - 85.28:	
ex	- antenner og antennerreflektorer av alle slag; deler til slike:	
.1090	- - ellers (andre enn til sendere og mottakere for radiotelegrafi og radiotelefoni og til sendere for kringkasting og fjernsyn)	4%

³ Med basistollsats menes den tollsatsen som vil gjelde fra 1999 hvis forslaget ikke vedtas. Satsen vil etter forslaget være 0.

Vedlegg 5

Tollfrihet for varenumre i tolltariffen som omfatter tekstilvarer hvor det nå er gitt administrative tollnedsettelse til enkeltbedrifter

Nr	Vareslag	Basistollsats	
		1. januar 1999	1. januar 2004
(ex betyr utdrag av)			
ex 52.08	Vevnader av bomull, som inneholder minst 85 vektprosent bomull, med vekt høyst 200 gram pr. m².		
-	ubleikede:		
.1100	-- i toskaftbinding, med vekt høyst 100 gram pr. m ²	12,4%	9,7%
.1200	-- i toskaftbinding, med vekt over 100 gram pr. m ²	12,4%	9,7%
.1300	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	12,4%	9,7%
.1900	-- andre vevnader	12,4%	9,7%
-	bleikede:		
.2100	-- i toskaftbinding, med vekt høyst 100 gram pr. m ²	14,6%	11,2%
.2200	-- i toskaftbinding, med vekt over 100 gram pr. m ²	14,6%	11,2%
.2300	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
-	ensfargede:		
.3100	-- i toskaftbinding, med vekt høyst 100 gram pr. m ²	14,6%	11,2%
.3200	-- i toskaftbinding, med vekt over 100 gram pr. m ²	14,6%	11,2%
.3300	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
-	trykte:		
.5100	-- i toskaftbinding, med vekt høyst 100 gram pr. m ²	14,6%	11,2%
.5200	-- i toskaftbinding, med vekt over 100 gram pr. m ²	14,6%	11,2%
.5300	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
.5900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex 52.09	Vevnader av bomull, som inneholder minst 85 vektprosent bomull, med vekt over 200 gram pr. m².		
-	ubleikede:		
.1100	-- i toskaftbinding	12,4%	9,7%
.1200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	12,4%	9,7%
.1900	-- andre vevnader	12,4%	9,7%
-	bleikede:		
.2100	-- i toskaftbinding	14,6%	11,2%
.2200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
.2900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
-	ensfargede:		
.3100	-- i toskaftbinding	14,6%	11,2%
.3200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
.3900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex	- flerfargede, ikke i toskaftbinding eller denim:		
.4300	-- andre, i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	16%	12%
.4900	-- andre vevnader	16%	12%
-	trykte:		
.5100	-- i toskaftbinding	14,6%	11,2%
.5200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
.5900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
ex 52.10	Vevnader av bomull, som inneholder mindre enn 85 vektprosent bomull, blandet utelukkende eller hovedsakelig med syntetiske eller kunstige tekstilfibrer, med vekt høyst 200 gram pr. m².		
	- ubleikede:		
.1100	-- i toskaftbinding	12,4%	9,7%
.1200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	12,4%	9,7%
.1900	-- andre vevnader	12,4%	9,7%
ex	- bleikede:		
.2200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
ex	- ensfargede:		
.3100	-- i toskaftbinding	14,6%	11,2%
.3200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
	- trykte:		
.5100	-- i toskaftbinding	14,6%	11,2%
.5200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
.5900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex 52.11	Vevnader av bomull, som inneholder mindre enn 85 vektprosent bomull, blandet utelukkende eller hovedsakelig med syntetiske eller kunstige tekstilfibrer, med vekt over 200 gram pr. m².		
	- ubleikede:		
.1100	-- i toskaftbinding	12,4%	9,7%
.1200	-- i 3- eller 4-tråderskyperbinding, herunder tvill	12,4%	9,7%
.1900	-- andre vevnader	12,4%	9,7%
ex	- ensfargede:		
.3200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
	- trykte:		
.5100	-- i toskaftbinding	14,6%	11,2%
.5200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill	14,6%	11,2%
.5900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex 52.12	Andre vevnader av bomull.		
ex	- med vekt høyst 200 gram pr. m ² :		
.1100	-- ubleikede	12,4%	9,7%
.1200	-- bleikede	14,6%	11,2%
.1300	-- ensfargede	14,6%	11,2%
.1500	-- trykte	14,6%	11,2%
ex	- med vekt over 200 gram pr. m ² :		
.2100	-- ubleikede	12,4%	9,7%
.2500	-- trykte	14,6%	11,2%
ex 54.07	Vevnader av syntetisk filamentgarn, herunder vevnader fremstilt av materialer som hører under posisjon 54.04.		
.1000	- vevnader fremstilt av høystyrkegarn av nylon eller andre polyamider eller av polyestere	18,1%	13,1%
ex	- andre vevnader, som inneholder minst 85 vektprosent filamenter av nylon eller andre polyamider:		
.4100	-- ubleikede eller bleikede	18,1%	13,1%
.4200	-- ensfargede	18,1%	13,1%
.4400	-- trykte	18,1%	13,1%
	- andre vevnader, som inneholder minst 85 vektprosent polyesterfilamenter:		
.6100	-- som inneholder minst 85 vektprosent uteksturerte polyesterfilamenter	18,1%	13,1%

Nr	Vareslag	Basistollsatsar	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.6900	-- andre	18,1%	13,1%
ex	- andre vevnader, som inneholder minst 85 vektprosent syntetiske filamenter:		
.7200	-- ensfargede (<i>ikke trykte</i>)	18,1%	13,1%
ex	- andre vevnader (<i>enn spesifisert ellers i posisjonen</i>):		
.9200	-- ensfargede	18,1%	13,1%
ex 55.12	Vevnader av syntetiske stapelfibrer, som inneholder minst 85 vektprosent syntetiske stapelfibrer.		
ex	- som inneholder minst 85 vektprosent stapelfibrer av polyester:		
.1100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
ex	-- andre:		
.1990	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
ex	- som inneholder minst 85 vektprosent stapelfibrer av akryl eller modakryl:		
.2100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
ex	-- andre:		
.2990	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
ex	- ellers:		
.9100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
ex	-- andre:		
.9990	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
ex 55.13	Vevnader av syntetiske stapelfibrer, som inneholder mindre enn 85 vektprosent slike fibrer, blandet utelukkende eller hovedsakelig med bomull, med vekt høyst 170 gram pr. m².		
	- ubleikede eller bleikede:		
.1100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.1200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill, av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.1300	-- andre vevnader av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.1900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
	- ensfargede:		
.2100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.2200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill, av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.2300	-- andre vevnader av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.2900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex	- flerfargede:		
.3100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	16%	12%
	- trykte:		
.4100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.4200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill, av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.4300	-- andre vevnader av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.4900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex 55.14	Vevnader av syntetiske stapelfibrer, som inneholder mindre enn 85 vektprosent slike fibrer, blandet utelukkende eller hovedsakelig med bomull, med vekt over 170 gram pr. m².		
	- ubleikede eller bleikede:		
.1100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.1200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill, av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.1300	-- andre vevnader av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.1900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
	- ensfargede:		
.2100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.2200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill, av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.2300	-- andre vevnader av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.2900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
	- trykte:		
.4100	-- i toskaftbinding av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.4200	-- i 3- eller 4-tråders kyperbinding, herunder tvill, av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.4300	-- andre vevnader av stapelfibrer av polyester	14,6%	11,2%
.4900	-- andre vevnader	14,6%	11,2%
ex 55.15	Andre vevnader av syntetiske stapelfibrer.		
	- av stapelfibrer av polyester:		
	-- blandet utelukkende eller hovedsakelig med stapelfibrer av viskoserayon:		
.1110	--- flerfargede, ikke trykte	16%	12%
.1190	--- ellers	14,6%	11,2%
	-- blandet utelukkende eller hovedsakelig med syntetiske eller kunstige filamenter:		
.1210	--- flerfargede, ikke trykte	16%	12%
.1290	--- ellers	14,6%	11,2%
	-- blandet utelukkende eller hovedsakelig med ull eller fine dyrehår:		
.1310	--- flerfargede, ikke trykte	16%	12%
.1390	--- ellers	14,6%	11,2%
	-- ellers:		
.1910	--- flerfargede, ikke trykte	16%	12%
.1990	--- ellers	14,6%	11,2%
ex	- av stapelfibrer av akryl eller modakryl:		
ex	-- blandet utelukkende eller hovedsakelig med syntetiske eller kunstige filamenter:		
.2190	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
	-- blandet utelukkende eller hovedsakelig med ull eller fine dyrehår:		
.2210	--- flerfargede, ikke trykte	16%	12%
.2290	--- ellers	14,6%	11,2%
	-- ellers:		
.2990	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
ex	- andre vevnader:		
ex	-- blandet utelukkende eller hovedsakelig med syntetiske eller kunstige filamenter:		
.9190	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
ex	-- ellers (<i>unntatt vevnader som utelukkende eller hovedsakelig er blandet med ull</i>):		
.9990	--- ellers (<i>unntatt flerfargede som ikke er trykte</i>)	14,6%	11,2%
ex 55.16	Vevnader av kunstige stapelfibrer.		
ex	- som inneholder minst 85 vektprosent kunstige stapelfibrer:		
.1100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
.1200	-- ensfargede	14,6%	11,2%
.1400	-- trykte	14,6%	11,2%

Nr	Vareslag	Basistollsats	
		1. januar 1999	1. januar 2004
ex	- som inneholder mindre enn 85 vektprosent kunstige stapelfibrer, blandet utelukkende eller hovedsakelig med syntetiske eller kunstige filamenter:		
.2100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
.2200	-- ensfargede	14,6%	11,2%
.2400	-- trykte	14,6%	11,2%
ex	- som inneholder mindre enn 85 vektprosent kunstige stapelfibrer, blandet utelukkende eller hovedsakelig med ull eller fine dyrehår:		
.3100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
.3200	-- ensfargede	14,6%	11,2%
.3400	-- trykte	14,6%	11,2%
ex	- som inneholder mindre enn 85 vektprosent kunstige stapelfibrer, blandet utelukkende eller hovedsakelig med bomull:		
.4100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
.4200	-- ensfargede	14,6%	11,2%
.4400	-- trykte	14,6%	11,2%
ex	- andre:		
.9100	-- ubleikede eller bleikede	14,6%	11,2%
.9200	-- ensfargede	14,6%	11,2%
.9400	-- trykte	14,6%	11,2%
ex 56.01	Vatt av tekstilmaterialer og varer derav; tekstilfibrer med lengde høyst 5 mm (fnugg), støv og nupping av tekstilmaterialer.		
ex	- vatt; andre varer av vatt (unntatt sanitetsbind og tamponger, bleier og bleieunderlag og liknende sanitærartikler av vatt):		
ex	-- av syntetiske eller kunstige tekstilfibrer:		
.2290	--- ellers (unntatt sigarettfilter)	8,5%	7%
ex 61.16	Hansker, vanter og votter av trikotasje.		
ex	- andre (unntatt de som er impregnert, overtrukket eller belagt med plast eller gummi):		
.9200	-- av bomull	8,5%	7%

Vedlegg 6

Tollfrihet for enkelte varer som importeres som innsatsvarer til norsk industri

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
27.11	Jordoljegasser og andre gassformige hydrokarboner.		
	- gjort flytende:		
.1100	-- naturgass	4%	4%
.1400	-- etylen, propylen, butylen og butadien	4%	4%
.1900	-- andre	4%	4%
	- i gassform:		
.2100	-- naturgass	4%	4%
	-- andre:		
.2990	--- andre	4%	4%
28.04	Hydrogen, edelgasser og andre ikke-metaller.		
.1000	- hydrogen	5%	5%
	- edelgasser:		
.2100	-- argon	5%	5%
.2900	-- andre	5%	5%
.3000	- nitrogen	5%	5%
.4000	- oksygen	5%	5%
.5000	- bor; tellur	5%	5%
	- silisium:		
.6100	-- med innhold av minst 99,99 vektprosent silisium	5%	5%
.6900	-- annet	5%	5%
.9000	- selen	5%	5%
28.12	Halogenider og oksidhalogenider av ikke-metaller.		
.1000	- klorider og oksidklorider	5,5%	5,5%
.9000	- andre	5,5%	5,5%
28.13	Sulfider av ikke-metaller; kommersiell fosfortrisulfid.		
.9000	- andre (enn karbondisulfid)	5,5%	5,5%
28.25	Hydrazin og hydroksylamin samt deres uorganiske salter; andre uorganiske baser; andre metalloksider, metallhydroksider og metallperoksider.		
.1000	- hydrazin og hydroksylamin samt deres uorganiske salter	5,5%	5,5%
28.47			
.0000	Hydrogenperoksid, også i fast form i forbindelse med urea	5,5%	5,5%
29.04	Sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater av hydrokarboner, også halogenerte.		
	- derivater som bare inneholder nitro- eller nitrosogrupper:		
.2001	-- nitroetan	5,5%	5,5%
.2009	-- ellers	5,5%	5,5%

Nr	Vareslag	Basistollsats	
		1. januar 1999	1. januar 2004
29.05	Asykliske alkoholer og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- mettede, enverdige alkoholer:		
	-- propan-1-ol (propylalkohol) og propan-2-ol (isopropylalkohol):		
.1210	--- propylalkohol	5,5%	5,5%
.1300	-- butan-1-ol (n - butylalkohol)	5,5%	5,5%
.1400	-- andre butanoler	5,5%	5,5%
.1500	-- pentanol (amylalkohol) og isomerer derav	5,5%	5,5%
.1600	-- oktanol (oktylalkohol) og isomerer derav	5,5%	5,5%
.1700	-- dodekan-1-ol (laurylalkohol), heksadekan- 1-ol (cetylalkohol) og oktadekan-1-ol (stearylalkohol)	5,5%	5,5%
.1900	-- andre	5,5%	5,5%
	- umettede, enverdige alkoholer:		
.2200	-- asykliske terpenalkoholer	5,5%	5,5%
	- toverdige alkoholer:		
.3100	-- etylenglykol (etandiol)	5%	5%
.3200	-- propylenglykol (propan-1,2-diol)	5,5%	5,5%
	- andre flerverdige alkoholer:		
.4100	-- 2-etyl-2 (hydroksymetyl)propan-1,3-diol (trimetylpropan)	5,5%	5,5%
.4200	-- pentaerytritol	5,5%	5,5%
.4300	-- mannitol	2,3%	2,3%
.4400	-- D-glucitol (sorbitol)	2,3%	2,3%
29.06	Sykliske alkoholer og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- sykloalkaniske, sykloalkeniske eller sykloterpeniske:		
.1200	-- sykloheksanol, metylsykloheksanoler og dimetylsykloheksanoler	5,5%	5,5%
.1300	-- steroler og inositoler	5,5%	5,5%
.1400	-- terpineoler	5,5%	5,5%
29.09	Etere, eteralkoholer, eterfenoler, eteralkoholfenoler, alkoholperoksider, eterperoksider, ketonperoksider (også om de ikke er kjemisk definerte), og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- asykliske etere og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater:		
.1100	-- dietyleter	5,5%	5,5%
	- teralkoholer og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater:		
.4200	-- monometyletere av etylenglykol eller av dietylenglykol	5,5%	5,5%
.4300	-- monobutyletere av etylenglykol eller av dietylenglykol	5,5%	5,5%
.4400	-- andre monoalkyletere av etylenglykol eller av dietylenglykol	5,5%	5,5%
.6000	- alkoholperoksider, eterperoksider, ketonperoksider og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater	5,5%	5,5%
29.10	Epoksider, epoksyalkoholer, epoksyfenoler og epoksyetere med 3-leddet ring, samt deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
.1000	- oksiran (etylenoksid)	5,5%	5,5%
.2000	- metyloksiran (propylenoksid)	5,5%	5,5%
.3000	- 1-klor-2,3-epoksypropan (epiklorhydrin)	5,5%	5,5%

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
29.11			
.0000	Acetaler og hemiacetaler, også med annen oksygenfunksjon, samt deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater	5,5%	5,5%
29.12	Aldehyder, også med annen oksygenfunksjon; sykliske polymerer av aldehyder; paraformaldehyd.		
	- asykliske aldehyder uten annen oksygenfunksjon:		
.1100	-- metanal (formaldehyd)	5,5%	5,5%
.1200	-- etanal (acetaldehyd)	5,5%	5,5%
.1300	-- butanal (butyraldehyd, normal isomer)	5,5%	5,5%
	- sykliske aldehyder uten annen oksygenfunksjon:		
.2100	-- benzaldehyd	5,5%	5,5%
.2900	-- andre	5,5%	5,5%
.3000	- aldehydalkoholer	5,5%	5,5%
	- aldehydeter, aldehydfenoler og aldehyder med annen oksygenfunksjon:		
.4100	-- vanillin (4-hydroksey-3-metoksybenzaldehyd)	5,5%	5,5%
.4200	-- etylvanillin (3-etoksey-4-hydrokseybenzaldehyd)	5,5%	5,5%
.4900	-- andre	5,5%	5,5%
.5000	- sykliske polymerer av aldehyder	5,5%	5,5%
.6000	- paraformaldehyd	5,5%	5,5%
29.13			
.0000	Halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater av produkter som hører under posisjon 29.12	5,5%	5,5%
29.14	Ketoner og kinoner, også med annen oksygenfunksjon, samt deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- asykliske ketoner uten annen oksygenfunksjon:		
.1300	-- 4-metylpentan-2-on (metylisobutylketon)	5,5%	5,5%
	- sykloalkaniske sykloalkeniske eller sykloterpeniske ketoner uten annen oksygenfunksjon:		
.2200	-- sykloheksanon og metylsykloheksanoner	5,5%	5,5%
.2300	-- jononer og metyljononer	5,5%	5,5%
	- aromatiske ketoner uten annen oksygenfunksjon:		
.3100	-- fenylacetone (fenylpropan-2-on)	5,5%	5,5%
.3900	-- andre	5,5%	5,5%
	- kinoner:		
.6100	-- antrakinson	5,5%	5,5%
29.15	Mattede, asykliske monokarboksyliksyrer og deres anhydrider, halogenider, peroksider og peroksyliksyrer; deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- maursyre og dens salter og estere:		
.1200	-- salter av maursyre	14,8%	5,5%
.1300	-- estere av maursyre	14,8%	5,5%
	- eddiksyre og dens salter; eddiksyreanhydrid:		
.2100	-- eddiksyre	5,5%	5,5%
.2200	-- natriumacetat	14,8%	5,5%
.2300	-- koboltacetater	14,8%	5,5%
.2400	-- eddiksyreanhydrid	5,5%	5,5%
	- estere av eddiksyre:		
.3100	-- etylacetat	14,8%	5,5%
.3200	-- vinylacetat	14,8%	5,5%

Nr	Vareslag	Basistollsats	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.3300	-- n-butylacetat	14,8%	5,5%
.3400	-- isobutylacetat	14,8%	5,5%
.3500	-- 2-etoksyetylacetat	14,8%	5,5%
	- mono-, di- eller trikloreddiksyrer og deres salter og estere:		
.4020	-- salter og estere	14,8%	5,5%
	- smørsyre, valeriansyre og deres salter og estere:		
.6020	-- salter og estere	14,8%	5,5%
	- palmitinsyre, stearinsyre og deres salter og estere:		
.7020	-- salter og estere	14,8%	5,5%
29.16	Umettede, asykliske monokarboksylysyre, sykliske monokarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre; deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- umettede, asykliske monokarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre samt deres derivater:		
	-- akrylysyre og dens salter:		
.1120	--- salter av akrylysyre	15,3%	6,5%
.1200	-- estere av akrylysyre	15,3%	6,5%
	-- metakrylysyre og dens salter:		
.1320	--- salter av metakrylysyre	15,3%	6,5%
.1400	-- estere av metakrylysyre	15,3%	6,5%
	- aromatiske monokarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre samt deres derivater:		
	-- benzosyre og dens salter og estere:		
.3120	--- salter og estere av benzosyre	15,3%	6,5%
.3200	-- benzylperoksid og benzylklorid	15,3%	6,5%
	-- fenyleddiksyre og dens salter:		
.3420	--- salter av fenyleddiksyre	15,3%	6,5%
.3500	-- estere av fenyleddiksyre	15,3%	6,5%
29.17	Polykarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre; deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- asykliske polykarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre samt deres derivater:		
	-- oksalsyre og dens salter og estere:		
.1120	--- estere av oksalsyre	6,5%	6,5%
	-- adipinsyre og dens salter og estere:		
.1220	--- estere av adipinsyre	6,5%	6,5%
	-- azelainsyre, sebasinsyre og deres salter og estere:		
.1320	--- estere av azelainsyre og sebasinsyre	6,5%	6,5%
	-- andre		
.1990	--- ellers (<i>enn syrer, anhydrider og salter</i>)	6,5%	6,5%
	- sykloalkaniske, sykloalkeniske eller sykloterpeniske polykarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre samt deres derivater:		
.2090	-- ellers (<i>enn syrer, anhydrider og salter</i>)	6,5%	6,5%
	- aromatiske polykarboksylysyre og deres anhydrider, halogenider, peroksid og peroksylysyre samt deres derivater:		

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.3100	-- dibutylortoftalater	6,5%	6,5%
.3200	-- dioktylortoftalater	6,5%	6,5%
.3300	-- dinonyl- eller didecylortoftalater	6,5%	6,5%
.3700	-- dimetyltreftalat	6,5%	6,5%
	-- andre:		
.3990	--- ellers (<i>enn syrer, anhydrider og salter</i>)	6,5%	6,5%
29.18	Karboksylysyrer som i tillegg har annen oksygenfunksjon og deres anhydrider, halogenider, peroksider og peroksylysyrer; deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.		
	- karboksylysyrer med alkoholfunksjon, men uten annen oksygenfunksjon, og deres anhydrider, halogenider, peroksider peroksylysyrer samt deres derivater:		
	-- salter og estere av vinsyre:		
.1320	--- estere	6,5%	6,5%
	-- salter og estere av sitronsyre:		
.1520	--- estere	6,5%	6,5%
	-- glukonsyre og dens salter og estere:		
.1620	--- estere av glukonsyre	6,5%	6,5%
29.21	Forbindelser med aminfunksjon.		
	- asykliske monoaminer og deres derivater; salter derav:		
	-- metylamin, di- eller trimetylamin og deres salter:		
.1101	--- dimetylamin	6,5%	6,5%
.1102	--- dimetylaminhydroklorid	6,5%	6,5%
.1109	--- ellers	6,5%	6,5%
	- asykliske polyaminer og deres derivater; salter derav:		
.2100	-- etylendiamin og dets salter	6,5%	6,5%
.2200	-- heksametylendiamin og dets salter	6,5%	6,5%
	- aromatiske monoaminer og deres derivater; salter derav:		
	-- anilinderivater og deres salter:		
.4290	--- ellers	6,5%	6,5%
	-- toluidiner og deres derivater; salter derav:		
.4390	--- ellers (<i>dvs. derivater av toluidiner</i>)	6,5%	6,5%
.4400	-- difenylamin og dets derivater; salter derav	6,5%	6,5%
	-- 1-naftylamin (alfa-naftylamin), 2-naftylamin (beta-naftylamin) og deres derivater; salter derav:		
.4590	--- ellers (<i>dvs. derivater av 1-naftylamin (alfa-naftylamin), 2-naftylamin (beta-naftylamin)</i>))	6,5%	6,5%
	- aromatiske polyaminer og deres derivater; salter derav:		
	-- o-, m-, p-fenylendiamin, diaminotoluener og deres derivater; salter derav:		
.5190	--- ellers (<i>dvs. derivater av o-, m-, p-fenylendiamin, diaminotoluener</i>)	6,5%	6,5%
29.22	Aminoforbindelser med oksygenfunksjon.		
	- aminoalkoholer samt deres etere og estere, med innhold av bare en type oksygenfunksjon; salter derav:		
.1200	-- dietanolamin og dets salter	6,5%	6,5%
	-- trietanolamin og dets salter:		

Nr	Vareslag	Basistollsats	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.1301	--- trietanolamin	6,5%	6,5%
.1302	--- salter	6,5%	6,5%
	-- andre:		
.1901	--- dietylaminöetanol og N,N-diisopropyl- β -aminoöetanol . - aminonöetoler og andre aminofenoler samt deres etere og estere, med innhold av bare en type oksygenfunksjon; salter derav:	6,5%	6,5%
.2100	-- aminohydroksynöaftalensulfonsyrer og deres salter	6,5%	6,5%
.2200	-- anisidiner, dianisidiner, fenetidiner og deres salter	6,5%	6,5%
.2900	-- andre	6,5%	6,5%
	- aminosyrer og deres estere, med innhold av bare en type oksygenfunksjon; salter derav:		
	-- glutaminsyre og dens salter:		
.4210	--- glutaminsur natrium (mononatriumglutaminat)	5%	5%
.4300	-- antranilsyre og dens salter	6,5%	6,5%
29.25	Forbindelser med karboksylimidfunksjon (herunder sökkarin og dets salter) og forbindelser med iminfunksjon.		
	- imider og deres derivater; salter derav:		
.1100	-- sökkarin og dets salter	6,5%	6,5%
29.26	Forbindelser med nitrilfunksjon.		
.1000	- akrylnitril	6,5%	6,5%
.2000	- 1-cyanoguanidin (dicyandiamid)	6,5%	6,5%
29.29	Forbindelser med annen nitrogenfunksjon.		
.1000	- isocyanater	6,5%	6,5%
29.30	Organiske svovelforbindelser.		
.1000	- ditiokarbonater (xantater)	6,5%	6,5%
29.32	Heterosykliske forbindelser med bare oksygen som heteroatom(er).		
	- forbindelser som i strukturen inneholder en ukondensert furanring (ogsä hydrogenert):		
.1100	-- tetrahydrofuran	6,5%	6,5%
.1200	-- 2-furaldehyd (furfuraldehyd)	6,5%	6,5%
	-- furfurylalkohol og tetrahydrofurfurylalkohol:		
.1320	--- tetrahydrofurfurylalkohol	6,5%	6,5%
.1900	-- andre	6,5%	6,5%
	- laktoner:		
.2100	-- kumarin, metylkumariner og etylkumariner	6,5%	6,5%
	- andre:		
.9100	-- isosafrol	6,5%	6,5%
.9200	-- 1-(1,3-benzodiöksol-5-yl)propan-2-on	6,5%	6,5%
.9300	-- piperonal	6,5%	6,5%
.9400	-- safrol	6,5%	6,5%
29.33	Heterosykliske forbindelser med bare nitrogen som heteroatom(er).		
	- forbindelser som i strukturen inneholder en ukondensert pyridinring (ogsä hydrogenert):		
	-- pyridin og dets salter:		
.3120	--- salter av pyridin	6,5%	6,5%

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.3200	-- piperidin og dets salter	6,5%	6,5%
	- forbindelser som i strukturen inneholder en ukondensert triazinring (også hydrogenert):		
.6100	-- melamin	6,5%	6,5%
	- laktamer:		
.7100	-- 6-heksanlaktam (epsilon-kaprolaktam)	6,5%	6,5%
38.01	Kunstig grafitt; kolloidal eller halv-kolloidal grafitt; preparater på basis av grafitt eller annet kull i form av pastaer, blokker, plater eller andre halvfabrikater.		
.2000	- kolloidal eller halv-kolloidal grafitt	6%	6%
.9000	- ellers (<i>ikke spesifisert ellers i posisjonen</i>)	6%	6%
38.04			
.0000	Avlut fra fabrikasjon av tremasse, også konsentrert, avsukret eller kjemisk behandlet, herunder ligninsulfonater, men ikke tallolje som hører under posisjon 38.03	6%	6%
38.06	Kolofonium og harpikssyrer, samt derivater derav; lette og tunge harpiksoljer; smelteharpikser («run gums»).		
.3000	- esterharpikser («ester gums»)	5,6%	5,6%
38.09	Midler for etterbehandling og preparater for å fremskynde farging eller fester fargestoffer samt andre produkter eller preparater (f.eks. appretur og beisemidler) av det slag som brukes innenfor tekstil-, papir- og lærindustrien eller liknende industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.		
.1000	- på basis av stivelse eller stivelsesprodukter	2,3%	2,3%
	- ellers:		
	-- av det slag som brukes i tekstilindustrien eller liknende industrier:		
.9101	--- skyllemidler (mykgjøringsmidler) for tøy, også til husholdningsbruk	6%	6%
.9109	--- andre	6%	6%
.9200	-- av det slag som brukes i papirindustrien eller liknende industrier	6%	6%
.9300	-- av det slag som brukes i lærindustrien eller liknende industrier	6%	6%
38.10	Beisemidler for metaller; flussmidler og andre hjelpepreparater for lodding eller sveising; pulvere og pastaer for lodding eller sveising, som består av metall og andre stoffer; preparater av det slag som brukes som kjerne eller overdrag for sveiseelektroder eller sveisetråd.		
	- beisemidler for metaller; pulvere og pastaer for lodding eller sveising, som består av metall og andre stoffer:		
.1010	-- beisemidler for metaller	6%	6%
	- ellers:		
.9010	-- flussmidler	6%	6%

Nr	Vareslag	Basistollsatter	
		1. januar 1999	1. januar 2004
38.11	Preparater for tilsetning i mineraloljer (herunder bensin) eller i andre væsker som brukes til de samme formål som mineraloljer, for å forbedre viskositeten, motvirke motorbank, oksydasjon, korrosjon, sotdannelse eller liknende.		
	- antibankemidler:		
.1100	-- på basis av blyforbindelser	6%	6%
.1900	-- andre	6%	6%
	- tilsetninger for smøreoljer:		
.2100	-- med innhold av jordolje eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler	6%	6%
.2900	-- andre	6%	6%
.9000	- ellers	6%	6%
38.12	Tilberedte vulkaniseringsakseleratorer; sammensatte myknere for gummi eller plast, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; antioksidasjonsmidler og andre sammensatte stabilisatorer for gummi eller plast.		
.1000	- tilberedte vulkaniseringsakseleratorer	6%	6%
.2000	- sammensatte myknere for gummi eller plast	6%	6%
.3000	- antioksidasjonsmidler og andre sammensatte stabilisatorer for gummi eller plast	6%	6%
38.17	Blandede alkylbenzener og blandede alkylnaftalener, unntatt produkter som hører under posisjon 27.07 eller 29.02.		
.1000	- blandede alkylbenzener	6%	6%
.2000	- blandede alkylnaftalener	6%	6%
38.18			
.0000	Kjemiske grunnstoffer dopet for elektronisk bruk, i form av skiver eller liknende; kjemiske forbindelser dopet for elektronisk bruk	1,5%	fri (1.1.2000)
38.21			
.0000	Næringspreparater for dyrking av mikroorganismer	6%	6%
38.23	Industrielle monokarboksyfettsyrer; raffinasjonsfettsyrer; industrielle fettalkoholer.		
	- industrielle monokarboksyfettsyrer; raffinasjonsfettsyrer:		
	-- oleinsyre:		
.1290	--- ellers (<i>ikke til dyrefôr</i>)	0,03	0,03
	-- talloljefettsyrer:		
.1390	--- ellers (<i>ikke til dyrefôr</i>)	0,05	0,05
	- industrielle fettalkoholer:		
.7090	--- ellers (<i>ikke til dyrefôr</i>)	12,7%	12,7%
38.24	Tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner; kjemiske produkter og preparater fra kjemiske eller beslektede industrier (herunder slike som består av blandinger av naturprodukter), ikke nevnt eller innbefattet annet sted; restprodukter fra kjemiske eller beslektede industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.		
.2000	- naftensyrer, deres ikke-vannoppløselige salter samt deres estere	6%	6%

Nr	Vareslag	Basistollsater	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.4000	- tilberedte tilsetninger for sement, mørtel eller betong	6%	6%
.5000	- ikke-ildfast mørtel og betong	6%	6%
.6000	- sorbitol, unntatt sorbitol som hører under varennummer 29.05.4400	2,3%	2,3%
.7100	- blandinger som inneholder perhalogenerte derivater av asykliske hydrokarboner, og som inneholder to eller flere forskjellige halogener: - som inneholder asykliske hydrokarboner som bare er perhalogenerte med fluor og klor	6%	6%
.7901	- - andre:		
.7909	- - med innhold av regulerte haloner	6%	6%
	- - andre	6%	6%
39.01	Polymerer av etylen i ubearbeidde former.		
.1000	- polyetylen med spesifikk vekt under 0,94	6,5%	6,5%
.2010	- polyetylen med spesifikk vekt minst 0,94: - med innhold av regulerte klorfluorkarboner	5%	5%
.2090	- - ellers	6,5%	6,5%
.3000	- kopolymerer av etylen-vinylacetat	6,5%	6,5%
39.02	Polymerer av propylen eller av andre olefiner, i ubearbeidde former.		
.1001	- polypropylen: - med innhold av regulerte klorfluorkarboner	13,3%	6,5%
.1009	- - ellers	13,3%	6,5%
.2000	- polyisobutylene	13,3%	6,5%
.3000	- kopolymerer av propylen	13,3%	6,5%
39.03	Polymerer av styren i ubearbeidde former.		
.1100	- polystyren: - ekspanderbar	13,3%	6,5%
.1901	- - annen: - med innhold av regulerte klorfluorkarboner	13,3%	6,5%
.1909	- - ellers	13,3%	6,5%
.2000	- kopolymerer av styren-akrylnitril (SAN)	13,3%	6,5%
.3000	- kopolymerer av akrylnitril-butadienstyren (ABS)	13,3%	6,5%
.9000	- andre	13,3%	6,5%
39.04	Polymerer av vinylklorid eller av andre halogenerte olefiner, i ubearbeidde former.		
.1000	- polyvinylklorid, ikke blandet med andre stoffer	13,3%	6,5%
.2100	- - annet polyvinylklorid: - ikke mykgjort	13,3%	6,5%
.2200	- - mykgjort	13,3%	6,5%
.3000	- kopolymerer av vinylklorid-vinylacetat	13,3%	6,5%
.4000	- andre kopolymerer av vinylklorid	13,3%	6,5%
.5000	- polymerer av vinylidenklorid	13,3%	6,5%
.6900	- - fluorholdige polymerer: - andre (<i>enn polytetrafluoretylen</i>)	13,3%	6,5%
.9000	- - ellers	13,3%	6,5%
39.05	Polymerer av vinylacetat eller av andre vinylestere, i ubearbeidde former; andre polymerer av vinyl i ubearbeidde former.		
.1200	- polyvinylacetat: - i vandig dispersjon	13,3%	6,5%
.1900	- - annen	13,3%	6,5%
	- kopolymerer av vinylacetat:		

Nr	Vareslag	Basistollsats	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.2100	-- i vandig dispersjon	13,3%	6,5%
.2900	-- andre	13,3%	6,5%
.3000	- polyvinylalkohol, også med innhold av ikke-hydrolyserte acetatgrupper	13,3%	6,5%
-	ellers:		
.9100	-- kopolymerer	13,3%	6,5%
39.06	Akrylpolymerer i ubearbeidde former.		
.1000	- polymetylmetakrylat	13,3%	6,5%
39.07	Polyacetaler, andre polyetere og epoksyharpikser, i ubearbeidde former; polykarbonater, alkydharpikser, polyallylestere og andre polyestere, i ubearbeidde former.		
.4000	- polykarbonater	6,5%	6,5%
.5000	- alkydharpikser	6,5%	6,5%
	- andre polyestere:		
.9100	-- umettede	6,5%	6,5%
	-- andre:		
.9901	--- med innhold av regulerte klorfluorkarboner	6,5%	6,5%
.9909	--- ellers	6,5%	6,5%
39.08	Polyamider i ubearbeidde former.		
.9000	- andre (<i>enn spesifisert ellers i posisjonen</i>)	6,5%	6,5%
39.09	Aminoharpikser, fenolharpikser og polyuretaner, i ubearbeidde former.		
.2000	- melaminharpikser	6,5%	6,5%
.3000	- andre aminoharpikser	6,5%	6,5%
	- fenolharpikser:		
.4001	-- med innhold av regulerte klorfluorkarboner	6,5%	6,5%
.4009	-- ellers	6,5%	6,5%
	- polyuretaner:		
.5001	-- med innhold av regulerte klorfluorkarboner	6,5%	6,5%
.5009	-- ellers	6,5%	6,5%
39.11	Petroleumsharpikser, kumaron-indenharpikser, polyterpener, polysulfider, polysulfoner og andre produkter nevnt i note 3 til dette kapittel, ikke nevnt eller innbefattet annet sted, i ubearbeidde former.		
.1000	- petroleumsharpikser, kumaronharpikser, indenharpikser, kumaron-indenharpikser og polyterpener	13,3%	6,5%
	- andre:		
.9010	-- kondensasjons-, polykondensasjons- og polyaddisjonsprodukter	6,5%	6,5%
.9090	-- ellers	13,3%	6,5%
39.12	Cellulose og kjemiske derivater derav, ikke nevnt eller innbefattet annet sted, i ubearbeidde former.		
	- celluloseacetater:		
.1100	-- ikke mykgjorte	5%	5%
.1200	-- mykgjorte	5%	5%

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
39.13	Naturlige polymerer (f.eks. alginsyre) og modifiserte, naturlige polymerer (f.eks. herdede proteiner, kjemiske derivater av naturgummi), ikke nevnt eller innbefattet annet sted, i ubearbeidde former.		
.1000	- alginsyre samt salter og estere derav	10,8%	6,5%
39.15	Avfall, klipp og skrap av plast.		
.1000	- av polymerer av etylen	6,5%	6,5%
.2000	- av polymerer av styren	13,3%	6,5%
.3000	- av polymerer av vinylklorid	13,3%	6,5%
.9000	- av annen plast	6,5%	6,5%
39.16	Monofilamenter med største tverrmål over 1 mm, staver, stenger og profiler, også overflatebehandlede, men ikke videre bearbeidde, av plast.		
.1000	- av polymerer av etylen	13,3%	6,5%
.2000	- av polymerer av vinylklorid	13,3%	6,5%
	- av annen plast:		
.9010	-- av andre addisjonspolymerisasjonsprodukter	13,3%	6,5%
.9090	-- ellers	6,5%	6,5%
40.02	Syntetisk gummi og faktisk fremstilt av oljer, i ubearbeidde former eller i form av plater, duk eller bånd; blandinger av produkter som hører under posisjon 40.01, med produkter som hører under posisjon 40.02, i ubearbeidde former eller i form av plater, duk eller bånd.		
	- styren-butadiengummi (SBR); karboksyl-styren-butadiengummi (XSBR):		
.1100	-- lateks	6,5%	6,5%
	-- annen:		
.1990	--- ellers (<i>unntatt styren-butadiengummi (SBR)</i>)	6,5%	6,5%
	- butadiengummi (BR):		
.2090	-- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
	- isobuten-isoprengummi (butylgummi) (IIR); halogenert isobuten-isoprengummi (CIIR eller BIIR):		
	-- isobuten-isoprengummi (butylgummi) (IIR):		
.3190	-- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
	-- annen:		
.3990	-- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
	- kloroprengummi (klorobutadiengummi) (CR):		
.4100	-- lateks	6,5%	6,5%
	-- annen:		
.4990	--- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
	- akrylnitril-butadiengummi (NBR):		
.5100	-- lateks	6,5%	6,5%
	-- annen:		
.5990	--- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
	- isoprengummi (IR):		
.6090	-- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
	- gummi av etylen, propylen og en ikke konjugert dien (etylen-propylengummi) (EPDM):		
.7090	-- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
.8000	- blandinger av produkter som hører under posisjon 40.01, med produkter som hører under posisjon 40.02	6,5%	6,5%
	- ellers:		

Nr	Vareslag	Basistollsatser	
		1. januar 1999	1. januar 2004
.9100	-- lateks	6,5%	6,5%
	-- andre:		
.9990	--- ellers (<i>ikke i fast form</i>)	6,5%	6,5%
